

ELÄMÄÄ HARMONIASSA

INSPIROIVIA TARINOITA EKOKYLISTÄ

ELÄMÄÄ HARMONIASSA:

INSPIROIVIA TARINOITA EKOKYLISTÄ

Ecovill ges

ELÄMÄÄ HARMONIASSA: INSPIROIVIA TARINOITA EKOKYLISTÄ

Toimittaja: Dalia Vidickienė

Englanninkielinen alkuteos: *Living in harmony: Inspiring stories from ecovillages*

Suomennos englannista: Maria Pulli

Suomenkielisen laitoksen toimitus: Ansa Palojärvi, Jarkko Pyysiäinen, Mia Saloranta

Piirroskuvitus: Steven Porter

Tapaustutkimusten kirjoittajat: Diana Leafe Christian, Achim Ecker, Gabriela Górewicz, Robert Hall, Antonina Kulyasova, Lars Levin-Jensen, Ina Meyer-Stoll, Artur Milicki, Laysan Mirzagitova, Andrzej Młynarczyk, Igor Morkovkin, Lina Mustafinaitė, Dalia Navikaitė, Vilnis Neimanis, Ansa Palojärvi, Monika Podsiadła, Artūrs Polis, Kalle Randau, Mia Saloranta, Katrien Van den Berge, Dalia Vidickienė, Alvis Zukovskis, Aivars Zvirbulis, Ingrida Žitkauskienė, Svanholmin ekokylän vierailuryhmä.

Valokuvaajat: Pirta Ala, Sami Ala, Achim Ecker, Alica Ferliková, Živilė Gedminaitė-Raudonė, Ivan Kulyasov, Maria Kulyasova, Ieva Lučiūnaitė, Vidmantas Melnikas, Artur Milicki, Dalia Norvaisaitė, Jesús Pacheco Justo, Monika Podsiadła, Irina Popova, Steven Porter, Robertas Riabovas, Roberta Sabaliauskaitė, Daina Saktiņa, Ingrida Žitkauskienė, Amatciemsin ekokylän arkisto, Kovchegin arkistot, parmainupilseta.wordpress.lv, Solbyn arkistot, Suderbyn permakulttuurisen ekokylän arkistot, Väinölään yhteisön arkistot, <http://ecoharmonykinscommunity.com/>.

Kirja on saatavilla myös englannin, ruotsin, latvian, liettuan ja puolan kielillä. Ilmaisen näytekappaleen voi ladata verkkosivustolta www.balticecovillages.eu

ISBN 978-609-8080-41-4

Painettu Liettuassa

Part-financed by
the European
Union (ERDF)

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO	7
Katkelma ekokyläkansalta: Tarina arvoista	10
ENSIMMÄINEN VAIHE EKOKYLÄN ELÄMÄNKAARESTA:	
EKOKYLÄN PERUSTAMINEN – KUINKA ALOITTAAT?	11
Painotus ekoteknologisissa ratkaisuissa:	
ekokylä terveellisenä ja miellyttävänä asuinpaikkana	13
Amatciemsin ekokylä liiketoimintahankkeena, Latvia	14
Barkowon ekokylä epäkaupallisena hankkeena, Puola	14
Painotus sosiaalisissa suhteissa: ekokylä tiiviinä yhteisönä	16
ZEGG -ekokylä, Saksa	16
Svanholmin ekokylä, Tanska	18
Uuden Sukupolven yhteisö Melkysin ekokylässä, Liettua	18
Painotus henkisissä arvoissa: filosofiseen käsitykseen perustuva ekokylä	19
Kotitila-konseptiin perustuvat ekokylät	20
Damanhurin ekokylä elävänä laboratoriona, Italia	21
Rozkalnin ekokylä sosioterapeuttisena kotina vammaisille, Latvia	22
Siirtymäliike	24
Ikskilen siirtymäaloite -yhdistyksen perustaja Artūrs Polis, Latvia	24
Ekokylän perustajien käyttämiä tapoja kutsua ja valita asukkaita ekokylään	26
Asukasryhmän perustama Blagodatin ekokylä, Venäjä	26
Yhden perheen perustama Barkowon ekokylä, Puola	27
Krunain ekokylä kotitila-asutuksena, Liettua	29
Kurjen tilan ekoyhteisö biodynaamisen tilan yhteydessä, Suomi	30
Understenshöjden ekokylä kaupungissa, Ruotsi	31
Undine -kulttuuriyhdistyksestä kasvava ekokylä ”Jänis ja muut eläimet”, Latvia	32
Amatciemsin ekokylä yhdistelmänä yksilöllistä asumisvisiota ja kiinteistökauppaa, Latvia	33
Maa ja rakennukset: suunnittelu ja asukkaiden omistusoikeudet	34
Talon vaikutuksia ihmisiin	34
Amatciemsin ekokylä, jota hallinnoi yhden asukkaan perustama kiinteistöyhtiö, Latvia ..	36
Kurjen tilan ekokylä, jota asukkaat hallinnoivat kiinteistöyhtiönä, Suomi	37
Suderbyn permakulttuurinen ekokylä, Ruotsi:	
omistajana osuuskunta, jonka jäsenet ovat osuuskunnan vuokralaisia	38
Aatteellisen järjestön omistama ekokylä ”Jänis ja muut eläimet”, Latvia	40
Sekaomistus Munksøgårdin ekokylässä, Tanska	41
Ekokylän perustamisen rahoituslähteet	42
Vaihtoehtoisesti rahoitettu ekokylä: Suderbyn permakulttuurinen ekokylä, Ruotsi	42
Ohjeita ekokyläperustajille ekokylän elämänsäaren perustamisvaiheeseen (perustuen Itämeren alueen ekokyläkokemuksiin)	45
Katkelma ekokyläkansalta: Kertomus rikastumisen tavoittelusta	48
TOINEN VAIHE EKOKYLÄN ELÄMÄNKAARESSA:	
EKOKYLÄSSÄ ASUMISEN ENSIMMÄISET VUODET – MITEN EDETÄ?	49
Ulospääsy oravanpyörästä: Dariuksen kertomus Liettuasta	50
Miten tulla ekokylän asukkaaksi ilman alkupääomaa: Ivanin* tarina Venäjältä	52

Eläminen ekokylässä muutamia viikkoja ilman rahaa:	
Nikolayn* tarina venäläisestä ekokylästä	52
Ekoyhteisön rakentaminen	54
Sosiaalinen elämä Kovchegin ekokylässä, Venäjä	54
Sydänpiiri yhteisöä vahvistavana välineenä Keuruun Ekokylässä, Suomi	55
ZEGG-Foorumi – suurempien ryhmien vuorovaikutuksen ritualisoitu muoto, Saksa	56
Hääseremonia Krunain ekokylässä, Liettua	58
Yhteiset resurssit ja niiden hallinta	61
Yhteinen talous Väinölään yhteisössä, Suomi	62
Yhteisten resurssien hallinta tiiviissä yhteisössä ZEGG-ekokylässä, Saksa	63
Yhteisöllinen liiketoiminta Kovchegin ekokylässä, Venäjä	64
Itsehallintojärjestelmä	66
Keuruun Ekokylän päätöksentekomallin vahvuudet ja heikkoudet, Suomi.....	67
Kovchegin ekokylän itsehallintojärjestelmä, Venäjä	68
Päätöksentekoprosessit Svanholmin ekokylässä, Tanska	69
Neuvoja nuorelle ekokylälle	71
Katkelma ekokyläkansalta: Tarina muutosten hyödyllisyydestä.....	74
KOLMAS VAIHE EKOKYLÄN ELÄMÄNKAARESSA: MUUTOKSEN HALLINTA – KUINKA VÄLTÄÄ EKOKYLÄVISION JA TODELLISEN ELÄMÄN VÄLINEN KUILU?	75
Jäsenyys: vaiheittainen prosessi Keuruun Ekokylässä, Suomi.....	76
Katse eteenpäin – uusi sukupolvi	77
Lapset Svanholmin ekokylässä, Tanska	77
Kovchegin ekokylän koulu Venäjällä: vanhemmat pääopettajina	79
Muutokset päätöksentekomallissa	82
Sieben Lindenin ekokylän Neljän valinnan konsensus-menetelmä, Saksa	82
Holokratia uutena organisaation ja päätöksenteon rakenteena ZEGG -ekokylässä, Saksa	83
Päätöksenteko kehittyneessä ekokylässä: Solbyn ekokylä, Ruotsi	87
Yhteisön kestävyden testi	89
Neuvoja kehittyneelle ekokylälle	94
Katkelma ekokyläkansalta: Tarina yhteistyöstä	98
NELJÄS VAIHE EKOKYLÄN ELÄMÄNKAARESSA: YHTEISÖLLINEN LUOVUUS – KUINKA VÄLITTÄÄ KERTYNEET KOKEMUKSET YHTEISKUNNALLE?	99
Oppiminen opettamalla ja järjestämällä yleisötapahtumia	100
Saksalainen ZEGG-ekokylä kurssikeskuksena.....	100
Undine-yhdistyksen toiminta, Latvia	101
Maailmanrauhan päivät Dąbrówka, Puola	106
Yhteistyö	107
Ruotsalainen Njord: ruotsalaisia ekokyläiä edustava verkosto	108
Uusi verkostoitumisen tapa: Melkysin ekokylän aloittama meritähtiverkosto, Liettua ...	110
Valtavirtajärjestelmien muuttaminen	112
Permakulttuurisen puutarhanhoidon edistäminen L.A.S.:ssa, Puola	112
Liettualainen luonnollisen maanviljelyn verkosto	115
Perhekoululiike Piebalkan ekoyhteisössä, Latvia	118
Neuvoja ekokylälle, joka aloittaa yhteisöllisen luovuuden vaiheen	121
KIIITOKSET	122

Syöpäsolu se on solu, joka on vetäytynyt syrjään monen solun liitosta. Sillä on pitkään ollut epäkiitollinen tehtävä ”muille”, mutta kun keho on menettänyt asemansa suotuisana ympäristönä, solu oli innokas kehittymään itsenäisesti. Loppujen lopuksi, yksisoluinen organismi on vapaa ja itsenäinen, voi tehdä mitä haluaa ja voittaa kuoleman lisääntymällä. Tämänkaltainen solu tavoittelee omaa etuaan ja säälimättömästi levittäytyy etsien vapautta, välittämättä morfologisista rajoista ja luomalla kiintopisteitä (etäpesäkkeitä). Muita soluja, joista syöpäsolu irrottautui, käytetään ravintona.

Menestyneen syöpäsolun levittäytyminen pysähtyy kun se on täysin heikentänyt henkilön, joka toimi sen ravintoympäristönä. Silloin solu tajuaa, että sen toiminta johtaa sen omaan loppuun, mutta, valitettavasti, on jo liian myöhäistä parantaa tapojaan...

Miksei ihminen, joka tarkkailee syöpäsoluja ja armotonta tilannetta, huomaa, että me toimimme juuri samalla tavalla, ei näe että me, ihmiset, yritämme selviytyä saman periaatteen mukaisesti kuin syöpä?

Lääket. tri., onkologi Ričardas Kriaučiūnas

Ekokyläliike syntyi ja kehittyi ruohonjuuriliikkeenä vastatoimena ihmisten itsekkäälle ja lyhytnäköiselle käyttäytymiselle luontoa kohtaan, joka ei eroa syöpäsolujen käyttäytymisestä. Ekokyläliike kokoaa ihmisiä, jotka vastustavat yhteiskunnallista painetta toimia kuten syöpäsolut. He rohkaisevat muitakin auttamaan Maata toipumaan tästä kauheasta sairaudesta. He rakentavat ekokyliä ja etsivät tapoja luoda elämäntapaa, joka ei vahingoita harmoniaa elämän eri osa-alueiden, ympäristöön liittyvän, sosiaalisen ja henkisen, välillä.

Ekokyläliikkeen jäsenten määrä kasvaa jatkuvasti. Uskomme, että ekokyläliikkeellä on potentiaalia vapauttaa meidät riippuvuudestamme individualistisesta, kulutuskeskeisestä ja kaupallisesta elämäntyylistä, joka nykyään vallitsee. Uskomme, että ekokyläliikkeellä on potentiaalia opettaa meille, kuinka elää yhdessä, sopusoinnussa Maan kanssa.

Oletko jo liittynyt ekokyläliikkeeseen?

Hankkeen ”Kestävän maaseutukehityksen ekokylät” tiimi

Vilna, 2013

JOHDANTO

Yksi aktiivisimmista kansainvälisen ekokyläliikkeen asiantuntijoista, Diana Leafe Christian, neuvoa ekokylän perustamisesta kiinnostuneita vierailemaan menestyvissä ekokylissä saadakseen selville miltä ne näyttävät ja tuntuvat. Millaista arkielämä on? Miten ekokylä toimii ekologisesti ja taloudellisesti? Kuinka ekokylän jäsenet hallinnoivat itseään ja luovat paikan ainutlaatuisen sosiaalisen, kulttuurisen ja henkisen elämän?

Tietoa ekokylistä vierailukohteina ja apua tutkimusmatkasi järjestelyyn löydät Ekokyläreitti-internetsivuilta: <http://www.ecovillageroad.eu/>

Tietoa ekokylistä saat myös lukemalla tämän julkaisun.

Tämä käsikirja on suunniteltu virtuaaliseksi kierrokseksi eurooppalaisiin ekokyliin. Kirjasta löydät kokoelman lyhyitä ”kuinka teimme sen” -kertomuksia, jotka kuvailevat erilaisia ekokylämalleja ja niiden suunnittelun ja hallinnon peruselementtejä.

Käsikirjassa esitellyt tapaustutkimukset tehtiin Euroopan unionin Itämeren ohjelman osin rahoittaman hankkeen ”Kestävän maaseutukehityksen ekokylät” toteutuksen aikana, ja ne edustavat eurooppalaisen ekokyläliikkeen mielenkiintoisimpia ja tehokkaimpia parhaita käytäntöjä pääasiallisesti Itämeren alueelta.

Käsikirja koostuu neljästä kappaleesta. Jokaisessa kappaleessa tutkitaan erilaista vaihetta ekokylän elämänskaaresta, alkaen perustamisvaiheesta, jolloin pitää päättää ekokylän tärkeimmistä ominaisuuksista, ja loppuen vaiheeseen, jossa yhteisöstä on tullut vakaa, sillä on omat perinteensä ja hyvin toimiva hallinto, ja siitä voi tulla kokemuksellista tietoa ekokyläliikkeestä levitettävä keskus.

Ekokylän elämänskaaren vaiheet

Elämänskaari-lähestymistapa auttaa ymmärtämään ekokylän kohtaamia erityisongelmia ja antaa perustajille suhteellisuudentajua, koska ekokylät elävät erilaisten elämänskaaren vaiheiden läpi niin kuin ihmisetkin. Kuten vauvan elämä on erilaista teini-ikäisen elämään verrattuna, haasteet joita uusi ekokylä kohtaa ovat yleensä selvästi erilaisia kuin vanhempien ekokyliin haasteet.

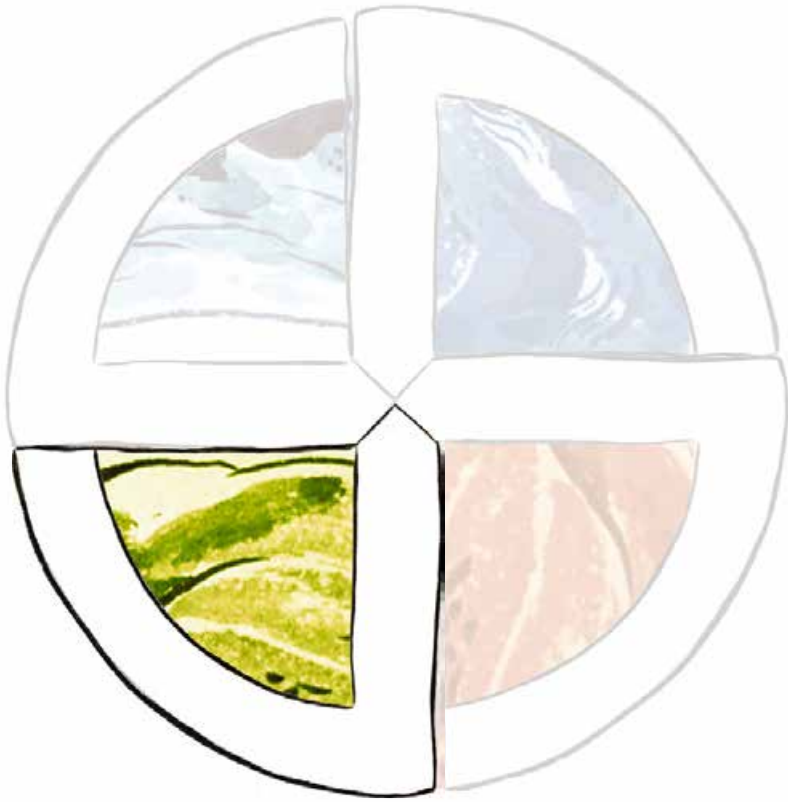
Ihanteellista ekokylää ei ole olemassa. Olemassa on kuitenkin tuhansia menestyksekkäitä osaratkaisuja.

Ottakaamme oppia olemassa olevien ekokyliin kokemuksista ja suunnitelkaamme kukin juuri meille parhaiten sopiva malli.

1. vaihe

MAAN KAUSI

*Tee unelmastasi totta muuttaaksesi
sairas Maa rakkauden tilaksi.*

KATKELMA EKOKYLÄKANSALTA: TARINA ARVOISTA

Filosofian professori astui kuulijakunnan eteen pitääkseen luennon; hän laittoi astian pöydälle ja täytti sen isoilla kivillä. Sitten hän kysyi opiskelijoilta:

– Onko astia täynnä?

Opiskelijat vahvistivat sen olevan täynnä. Sitten professori otti salkustaan pienen rasian, jossa oli pieniä kiviä ja kaatoi ne astiaan. Pikkukivet täyttivät kauniisti isojen kivien väliset tilat. Professori kysyi opiskelijoilta oliko astia täynnä, ja he myönsivät nauraen.

Sitten professori otti esiin pussin joka oli täynnä hiekkaa, ja kaatoi sen astiaan. Hiekanjyvät täyttivät pienimmätkin raot kivien välissä. Professori kysyi jälleen opiskelijoilta oliko astia nyt täynnä, ja he vahvistivat sen olevan.

Sitten professori otti lasillisen vettä ja kaatoi sen astiaan. Vesi tunkeutui ja imeytyi hiekkaan. Opiskelijat olivat hämmästyneitä.

– No niin sanoi professori kuvitelkaa nyt, että tämä astia on teidän elämänne. Isot kivet symboloivat tärkeimpiä asioita elämässänne: perhettä, ystäviä, terveyttä ja työtä. Vaikka kaikki muu katoaisi, ne silti antavat teille elämän täyttymyksen. Pienet kivet ovat toissijaisia, mutta henkilökohtaisesti tärkeitä asioita, kuten opinnot, auton hankinta ja kodin remontti. Hiekka symboloi arkipäiväisiä, jopa merkityksettömiä asioita. Jos alat täyttää astiaa hiekalla, siellä ei ole tilaa isoille ja pienille kiville. Kiinnitä siksi enemmän huomiota tärkeisiin asioihin. Löydä aikaa perheellesi. Pidä huolta terveydestäsi. Päätä mikä on sinulle todella tärkeää ja tekee sinut onnelliseksi. Ennen kaikkea pidä huolta tärkeimmistä arvoista kaikki muu on vain hiekkaa.

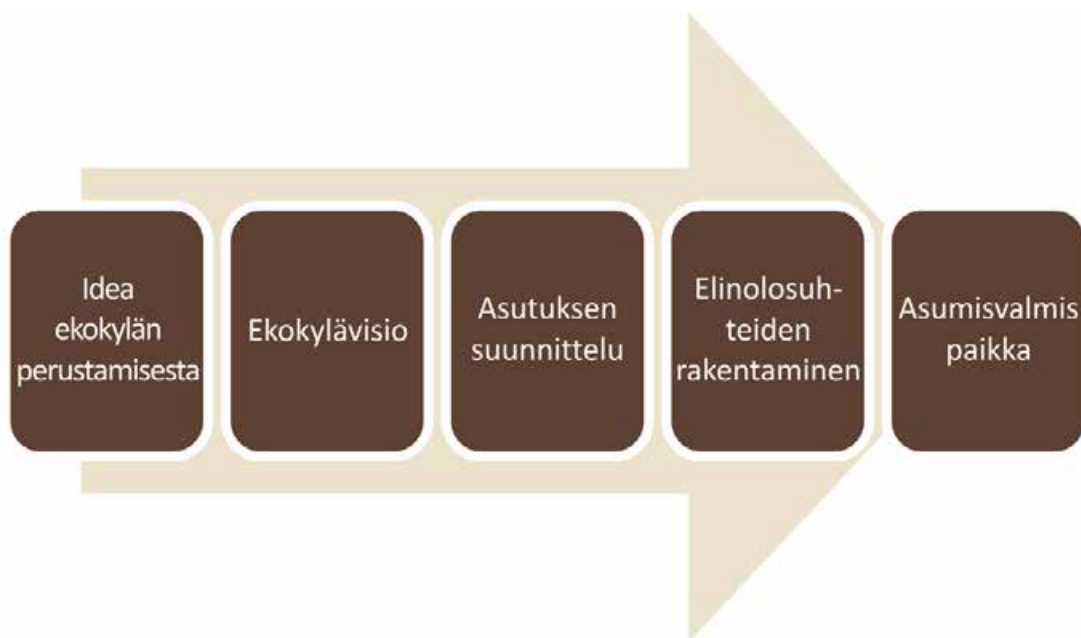
Yksi opiskelijoista nosti kätensä ja kysyi mitä vesi tarkoitti. Professori hymyili ja vastasi: ”Olen iloinen, että kysyit. Lisäämällä vettä halusin näyttää, että vaikka ihmisellä näyttäisi olevan äärimmäisen täysi ja kiireinen elämä, aina voi löytää aikaa rentoutumiseen, lepoon ja nautiskeluun!”

ENSIMMÄINEN VAIHE EKOKYLÄN ELÄMÄNKAARESTA: EKOKYLÄN PERUSTAMINEN – KUINKA ALOITTAAN?

Sivilisaatio on parantanut elämää tavalla, joka pian tekee siitä sietämätöntä.

Leszek Kumor

Tarvitaan aikaa edetä ekokylän ideasta sen perustamiseen, koska vaiheeseen sisältyy niin monien päätösten tekemistä ja niin paljon työtä. Ekokylän suunnittelun ja elinolojen luomisen ajanjakso on ekokylän elämänsäajan perustamisvaihetta. Tämän vaiheen alussa ekokylä on olemassa vain perustajiensa mielisessä ajatuksena luoda parempi paikka elää. Tässä vaiheessa ekokylän perustajien tulee muodostaa ekokylävisio, valmistella asutuksen suunnittelu ja rakentaa peruselinosuhteet, jotta paikka olisi valmis asuttamista varten.

Ekokylän perustamisvaiheen pääelementit

Itämeren alueen ekokyläiden tutkimus osoitti, että perustamisvaiheen yleinen kesto on 25 vuotta. Joidenkin ekokyläiden prosessi ekokylän suunnittelun alkuaskelista asumisvalmiiseen kylään vie todennäköisesti 10 tai jopa 15 vuotta. Vain joidenkin ekokyläiden onnistuu viedä perustamisvaihe läpi hyvin lyhyessä ajassa – alle vuodessa.

Ekokylän aloitteentekijät voivat olla hyvin erilaisia: yksi asukas (perhe), ryhmä asukkaita, yritys, kansalaisjärjestö, uskonnollinen järjestö tai jopa kunta. Riippumatta siitä kuka ekokylän perustamisen aloittaa, perustamisvaiheen kesto ja onnistuminen riippuvat suurimmaksi osaksi ekokylän visiosta. Joten perustajien ensimmäinen ja tärkein tehtävä on muotoilla realistinen, mutta inspiroiva ekokylävisio.

Ekokylävisio riippuu ekokylän aloitteentekijöiden motivaatioista ja arvoista. Analysoitaessa perustajien motivaatioita ja arvoja, huomataan, että niillä on kolme ulottuvuutta henkinen, ekologinen ja sosiaalinen.

Ekokylävisio riippuu ekokylän aloitteentekijöiden motivaatioista ja arvoista. Analysoitaessa perustajien motivaatioita ja arvoja, huomataan, että niillä on kolme ulottuvuutta - henkinen, ekologinen ja sosiaalinen.

Kolmiulotteinen ekokylävisio

Mikäli ekokylän perustajat haluavat nopeuttaa perustamisvaihetta ja välttää monia ongelmia tulevaisuudessa, on parasta sisällyttää visioon kaikki kolme ekokylämallin ulottuvuutta.

Ekokylän ekologisen ulottuvuuden vision tulisi kuvailla perustajien tärkeimmät ekoteknologiset arvot, jotka liittyvät rakentamiseen, infrastruktuuriin ja toimintaan ekokylän alueella. Arvot tulee muotoilla säännöiksi kaikille asukkaille, käsitellen seuraavia asioita:

- Rakennukset (arkkitehtuuri, rakennusmateriaalit)
- Vedenjakelu ja jäteveden käsittely
- Energiaratkaisut (sähkö, lämmitysjärjestelmä, jne.)
- Jätehuolto
- Liikenne ekokylän alueella
- Maataloustoiminta ekokylän maalla
- Eläinten kasvatus ja teurastus

Yksittäisistä pientaloista koostuvilla ekokylillä on tavallisesti sisäiset säännöt, joissa kuvaillaan ekoteknologisiin ratkaisuihin liittyvät tärkeimmät vaatimukset.

Ekokylän sosiaalisen ulottuvuuden vision tulisi kuvata yhteisöllisyyden haluttu taso. Jotkut ekokylät pyrkivät elämään kuten yksi suuri perhe; asukkaat jakavat yhteiset resurssit, auttavat toisiaan ja heillä on paljon yhteisiä aktiviteetteja. Jotkut ekokylät pitävät parempana itsenäistä elämäntyyliä; ekokylän asukkaat kommunikoiivat keskenään kuten hyvät naapurit, järjestävät joitakin perinteisiä sosiaalisia tapahtumia ja kokouksia ekokylän kehityskeskusteluita varten, mutta eivät pyri viettämään paljon aikaa yhdessä. Kuitenkin suurin osa ekokylistä yrittää löytää tasapainon yksilöllisen ja yhteisöllisen elämäntyylin välillä, ja luoda tukea antavan ympäristön asukkaille, jotka haluavat olla ryhmän jäseniä. Riippumatta siitä, onko perustajien vision yhteisöllisyyden taso maksimaalinen, minimaalinen vai keskimääräinen, perustajien tulee määritellä myös ekokylän hallintotavan periaatteet. Omistusoikeuksien ekokylän maahan, rakennuksiin, teihin ja muuhun infrastruktuuriin pitää olla hyvin selvät jokaiselle mahdolliselle ekokylän asukkaalle. Erityishuomiota tulee kohdistaa ekokylän rakentamisen rahoituslähteisiin ja vastuuseen lainojen takaisinmaksusta sekä lisämaksuihin, joita tarvitaan tulevaisuudessa yhteisen omaisuuden ylläpitoon, kuten lämmitykseen ja yhteisrakennusten korjaukseen.

Ekokylän henkisen ulottuvuuden visiossa tulisi kuvata perustajien tärkeimmät henkiset arvot. Suurin osa ekokylistä muotoilee ekokylänsä henkiset ulottuvuudet yleiseksi tavoitteeksi elää sopusoinnussa Maan ja kaikkien elävien olentojen kanssa. Jotkut ekokylät ottavat perustakseen erityisen maailmankatsomuksen, kuten esimerkiksi Rudolf Steinerin tai Sri Aurobindon filosofian. Jos ekokylä keskittyy henkiseen ulottuvuuteen, suuri osa päivittäisestä toiminnasta on omistettu tietoisuuden heräämiselle ja muuntamiselle. Sisäisen itsen kehittymistä ja luovuuden kulttuuria edistävästä rituaaleista tulee tärkeitä työkaluja ekokylän henkisen elämän vahvistamisessa.

Suurin osa ekokylän perustajista keskittyy aluksi yhden ulottuvuuden kehittämiseen ja vasta myöhemmin, kun ekokylä kasvaa ja tulee yhteyteen muiden ekokyläliikkeen jäsenten kanssa, he yleensä alkavat vähitellen kehittää kahta muutakin ulottuvuutta. Tämä on melko luonnollinen kehityskulku, mutta sen toteuttaminen vie aikaa. Lisäksi perustavanlaatuisten muutosten tekeminen ekokylävisioon ekokylän elämänkaaren myöhemmissä vaiheissa johtaa ristiriitoihin.

Esittelemme nyt joitakin esimerkkejä ekokylän perustamisen motivaatioista ryhmiteltyinä kolmen eri ulottuvuuden painotuksiin.

PAINOTUS EKOTEKNOLOGISISSA RATKAISUISSA: ekokylä terveellisenä ja miellyttävänä asuinpaikkana

Ekologinen ulottuvuus on ekokyläliikkeen perusulottuvuus. Toive elämästä terveellisessä ympäristössä sopusoinnussa luonnon kanssa on yhteinen kaikkien ekokyläliikkeen perustajille. Jotkut ekokylät keskittyvät vain ekoteknologisiin ratkaisuihin. Asukkaat eivät pyri tiiviiseen vuorovaikutukseen keskenään, hyvät naapuruussuhteet riittävät. Visio tällaisista ekokylistä ei sisällä yhteisön jäsenten yhteistä sopimusta erityisistä henkisistä arvoista, yhteisestä filosofiasta tai lähestymistapojen yhtenäisyydestä. Keskittyminen ekoteknologisiin ratkaisuihin on tyyppillisintä ekokylille, jotka on perustettu liiketoimintahankkeina.

AMATCIEMŠIN EKOKYLÄ LIIKETOIMINTAHANKKEENA, LATVIA

Yleisnäkymä Amatciemsin ekokylästä.
Valokuva: Amatciemsin ekokylän arkisto

Ekokylän perustaja, liikemies Aivars Zvirbulis sai idean kylästä, kun hän oivalsi haluavansa elää hoidetulla, viehättävällä ja metsänläheisellä maatilalla lähellä järveä. Hän yhdisti kylässään kolme luonnonelementtiä veden, maaperän ja metsän. Amatciems on tämän idean lopputulos, ja toimii nyt kotina hänelle, hänen lapsilleen ja henkilöille, jotka jakavat samanlaiset näkemykset asuinpaikkaan liittyen. Alun perin ekokylän perustaja loi hankkeen täyttääkseen oman itsekkään halunsa elää ympäristössä, joka on hänelle sopiva.

Aivars Zvirbulis osti vaimonsa kanssa ensimmäiset hehtaarinsa maata Amatan kunnasta, noin 80 kilometrin päässä Riistä, vuonna 1987. Vuosien 1999 ja 2000 aikana kylän kehittäjä osti ympäröiviä maa-alueita, ja kylän pinta-ala kasvoi 300 hehtaariin.

Amatciems muokkaa maisemaa kaivamalla lampia, luomalla kukkuloita ja uudelleenistuttamalla puita. Luonnon biologisia rytmejä kuitenkin tarkkaillaan ennen näiden toimenpiteiden toteuttamista.

Sisäiset säännöt kehitettiin tukeutuen samantyyppisten ulkomaisten kylien kokemuksiin ja Aivars Zvirbuliksen visioon siitä, kuinka elää hoidetussa kylässä sopusoinnussa villieläinten ja muitten Amatciemsin asukkaiden kanssa. Yksittäisten talojen ympärillä olevia alueita ei saa aidata, jotta villieläimet, kuten peurat, ketut ja linnut, voivat vapaasti liikkua alueella. Iltaisin ja yöaikana ei saa pitää kovaa ääntä, ja tulee muistaa että koirat ovat ihmisten ystäviä joita ei saa kahlita. Sisäiset säännöt on luotu samanmielisille ihmisille, jotka eivät pidä niitä omaa toimintaansa rajoittavina, vaan rauhaa ja hiljaisuutta edistävinä. Kylä on jo vetänyt puoleensa lisää yksinkertaisuutta ja mutkatonta elämää arvostavia asukkaita.

Omakotitalo ja ympäröivät elementit: vettä, metsää, niittyjä, soratie.
Valokuva: Daina Saktiņa

Kirjoittanut Aivars Zvirbulis tiiminsä kanssa.

Lisälukemista:

Amatciemsin ekokylän kotisivut: <http://www.amatciems.lv/eng/idea.html>

BARKOWON EKOKYLÄ EPÄKAUPALLISENA HANKKEENA, PUOLA

Aloite Barkowon ekokylän perustamiseksi tuli yhdeltä perheeltä. Yritettyään muutaman vuoden ajan liittyä olemassa olevaan puolalaiseen ekokylähankkeeseen siinä onnistumatta, Milickin perhe päätti aloittaa oman aatteellisen projektin. He kuvailevat uuden ekokylän luomisen motivaatiotaan seuraavin sanoin:

”Miehenä ja vaimona, sekä isänä ja äitinä, jotka ovat syvästi kokeneet mitä perhe-elämä voi olla kaupungissa, aloimme tietoisesti etsiä rauhallisempia, kestävämpiä, turvallisempia ja itsenäisempiä tapoja elää kauniilla planeetallamme. Tutkimuksemme on ohjannut meitä kohti yksinkertaista elämää maalla ja kohti suurinta mahdollista harmoniaa luonnon kanssa, ja mikäli mahdollista

Perheen talo Barkowon ekokylässä.
Valokuva: Artur Milicki

muiden samanhenkisten ihmisten kanssa. Sisäinen tarpeemme saavuttaa henkilökohtainen täyttymys oli myös hyvin tärkeä tekijä päätöksentekoprosessissamme. Me yksinkertaisesti halusimme tehdä jotain, minkä uskomme olevan merkityksellistä itsellemme, lapsillemme ja tuleville sukupolville, merkityksellistä Äiti Maalle, ekosysteemille. Olemme kokeneet syvää tarvetta ottaa aktiivisesti osaa luonnollisen, terveellisen, ystävällisen ja kauniin maailman luomisprosessiin tässä ja nyt hyvyyden, viisauden ja harmonian maailman. Ekokylän konsepti ekologisine, sosiaalisine ja henkisine puolineen tuntui meistä kaikkein parhaalta idealta

johon sitoutua.”

Perhe hankki 16 hehtaaria maata Barkowonimisestä kylästä Puolan koillisosasta ja vuonna 2011 he muuttivat sinne Varsovasta. Heidän paikallisten (eikä vain paikallisten) ystäviensä määrä kasvaa jatkuvasti. Joka vuosi huhtikuun alusta syyskuun loppuun Barkowon ekokylä on avoin vapaaehtoisille ja opiskelijoille, jotka haluavat laajentaa omavaraiseen, käytännölliseen ja terveelliseen elämäntapaan liittyviä taitojaan.

Sen, joka haluaa tulla Barkowon ekokylän väliaikaiseksi tai pysyväksi asukkaaksi pitää sitoutua seuraaviin arvoihin:

- Eettinen kasvisruokavalio, johon ohjaa myötätunto kaikkia tuntevia olentoja kohtaan.
- Syväekologia, johon ohjaa paikallisesta ja maailmanlaajuisesta yhteisöstä, luonnon monimuotoisuudesta, ekosysteemistä, planeetasta ja tulevasta sukupolvista välittäminen.
- Vapaus riippuvuuksista varsinkin sellaisista, jotka aiheuttavat harmia muille, kuten alkoholi, tupakka ja huumeet.
- Konsensus-päätöksentekomalli, jossa jokaisella yhteisön jäsenellä on yhtäläinen oikeus äänestää, ja päätökset hyväksytään vain kaikkien yksimielisellä suostumuksella.
- Luonnollinen talous tiedon ja kokemusten, yhtä lailla kuin satojen ylijäämän, resurssien, palvelujen ja tavaroiden avoin jakaminen.
- Vapaan Maan laki näkemys jonka mukaan me ihmiset kuulumme tälle planeetalle eikä päinvastoin. Kaikki ekokylän pysyvät asukkaat ovat tämän paikan huoltajia ja valvojia, samanarvoisia keskenään ja samanarvoisia paikalle.

Yhden vuoden koeajan jälkeen, jonka aikana asukaskandidaatit asuvat, elävät ja toimivat yhdessä, on mahdollista tulla Barkowon ekokylän pysyväksi asukkaaksi, mikäli paikan asukkaat niin konsensusessa päättävät.

Artur Milicki

Lisälukemista:

<http://ekowioska.wordpress.com/en/>

Lapsia talon edessä Barkowon ekokylässä.
Valokuva: Artur Milicki

PAINOTUS SOSIAALISISSA SUHTEISSA: ekokylä tiiviinä yhteisönä

Osa ekokylän perustajista on ensisijaisesti ohjannut halu elää paremmin organisoidussa yhteisössä. Vaikka he myöntävät, että ympäristön epäystävällinen kohtelu on yksi modernin yhteiskunnan merkittävistä huonoista puolista, heidän tavoitteensa ovat laajempia kuin vain tekniset, ekologisesti painottuneet ekokyläratkaisut. Heidän päätarkoituksensa on koota yhteen ihmisiä, jotka todennäköisesti viettävät paljon aikaa yhdessä, ja muodostaa ryhmä, jossa vuorovaikutus olisi tasapainoisempaa ja elämä turvallisempaa kuin perinteisissä ympäristöissä. Useimmissa sosiaalisesti suuntautuneissa ekokylissä vaalitaan ihmissuhteita ja tehdään jatkuvasti kokeiluja vuorovaikutuksen kehittämiseksi, pyrkien varmistamaan, ettei elämä yhteisössä häiritsisi yksilöiden luovaa vapautta.

ZEGG-EKOKYLÄ, SAKSA

ZEGG-ekokylän perustaminen vuonna 1991 oli jo aiemmin (vuonna 1978) perustetun tavoitteellisen, tiiviin yhteisön seuraava iso askel eteenpäin. Alun perin yhteisön motivaationa oli suunnitella ja elää elämää, joka ei enää synnytä väkivaltaisuutta. Vuonna 1991 noin 80 ihmistä muutti uuteen paikkaan. Heistä 40–50 oli ollut vanhan yhteisön jäseniä.

Jakava yhteisö ZEGG-ekokylässä.
Valokuva: Achim Ecker

Yhteisön tärkein painopiste oli silloin sosiaalinen ”liima”. Ajatuksena oli, että ongelmilla, joita kohtaamme on ainakin osittain juurensa sosiaalisessa vuorovaikutuksessa. Joten jos ymmärtäisimme toisiamme, kommunikoisimme ja antaisimme palautetta suorasti, avoimesti ja läpinäkyvästi, voisimme voittaa minkä tahansa esiin tulevan ongelman yhdessä. Yhteistyö tulisi olemaan hyvin vahvaa. Sen vuoksi pääasiallinen aikomus oli rakentaa yhteisöllisyyttä ja ihmistenvälisiä suhteita. Ei vain henkilökohtaisella tasolla, vaan myös laajemmin ihmisten välille luomalla toisenlainen, rauhanomaisempi, oikeudenmukaisempi, humanimpi, välittävämpi maailma, jossa kannattaa elää. On selvää, että vietimme paljon aikaa yhdessä jakaen, kuunnellen ja tehden taidetta ongelmistamme.

Ymmärrettiin ja nähtiin, että tavoitteena oli elää elämää henkilökohtaisten pitämisten ja ei-pitämisten yläpuolella, suuremman päämäärän palveluksessa. Tänäpäin tulkitsisin sen henkiseksi päämääräksi, mutta silloin emme katsoneet asiaa siltä kannalta. Ei ollut niin tärkeää minkälaiset materiaaliset olosuhteet minulla on, jos on tarkoitus elämässä ja selkeät, suorat yhteydet toisiin ihmisiin ja ystäviin. Tärkeintä ei ollut olla vain kohtelias (koska se on usein epäaitoa), vaan ennemminkin todellinen. Ympäriällä olevat ystävät nähtiin parhaana turvana mahdollisten vastoinkäymisten kohdatessa. Yhdessä voisimme voittaa kaikki vastoinkäymiset. Myöhemmin sain tietää, että tämä asenne on paljon yleisempi latinalaisissa ja eteläamerikkalaisissa kulttuureissa. Yhteisymmärryksessä siitä, että olemme kaikki riippuvaisia toisistamme, sosiaalisesta verkostosta, ystävistä tulee turva tulevaisuudelle, eikä niinkään säästöistä pankissa tai yksityisestä omaisuudesta. Tämä asennoituminen on erilainen kuin eurooppalainen teollistunut asenne, jonka mukaan ihminen tarvitsee ulkoista vaurautta niin paljon kuin mahdollista tunteakseen olonsa turvatuksi.

Motivaatiomme oli kokeilla käytännössä, miten ihmiskunta voisi elää tavalla, joka ei aiheuttaisi enää pelkoa ja väkivaltaa, ja jolla ihmiset eivät tuhoaisi planeettaa. Niinpä kokeilimme monia asioita. Keskeisenä

oli käytäntö, jota kutsuimme ”foorumiksi” tai ”läpinäkyväksi vuorovaikutukseksi”. Sen ajatuksena oli tarjota tila, jossa voi ilmaista koko yhteisölle kaiken, mitä yhteisössä tapahtuu. Motivaatiot, pelot, ilot ja rakkaudet jaetaan kulttuurissamme yleensä vain parhaiten ystäviemme kanssa, mutta täällä ne tuotaisiin ”näyttämölle”: jokaisella olisi tilaisuus nähdä, aistia ja tuntea ne, sekä tuntea myötätuntoa.

Koska kaikki elävät systeemit toimivat palautesilmukoiden avulla, mekin ajattelimme paljon sitä mitä toiset ajattelevat meistä, kuinka he näkevät meidät, kokevat meidät tai ymmärtävät meidät. ”Foorumissa” osallistujat istuvat piirissä ”näyttämön” ympärillä ja antavat palautetta peilaamalla. Kuten todellinen heijastus peilistä, jota sävyttää vain lasin väri (peilaajan henkilökohtaiset havainnot ja tämän havaitsemisen rajat). Oli mullistavaa tuoda näkyväksi kaikki se, mikä kulttuurissamme tavallisesti salataan ja mistä juurutaan vain ihmisten selkien takana. Oli pelottavaa yhdistää omat sisäiset havaintoni itsestäni havaintojen kanssa, joita toisilla oli minusta. Psykologi C. G. Jung kerran sanoi, että niin kauan kuin sisäinen ja ulkoinen havainto ovat erilaisia, on olemassa ”varjo”. Psykologinen varjo koostuu niistä persoonallisuutemme osista, jotka eivät voineet elää tiettyinä aikana elämästämme, koska niitä ei hyväksytty perheessä tai yhteiskunnassa jossa elimme. Niin kauan kun nämä asiat ovat ”varjossamme”, mikä tarkoittaa, ettemme voi nähdä niitä itse, ne vaikuttavat ja johtavat elämäämme kulissien takaa. ”Varjo” sisältää monia aarteita, joita on usein tuskallista palauttaa mieleen, koska ne ovat yhteydessä tuskalliseen torjuntaan, jota tunsimme kun yritimme tuoda ne elämäämme. Kuka tahansa hyväntahtoinen ”peili” voi näyttää tien kohti kerran torjuttua osaa persoonallisuudestamme, joka nyt elää varjossa. Tämä uudelleen integroituminen ei välttämättä ole kovin miellyttävää, koska se tarkoittaa, että meidän pitää kohdata torjunta ja siihen liittyvät tunteet uudelleen, mutta näin tehdessämme kasvamme ja tulemme yhä vapaammiksi.

Naisia yhteisössä.
Valokuva: Achim Ecker

Toinen, toissijainen syy yhteisölliselle elämäntavalle oli, että pienentäisimme ekologista jalanjälkeämme elämällä yhdessä ja jakamalla monia asioita yhteisössä. Joten ekologiset huolenaiheet olivat läsnä jo heti alkuvaiheessa.

Vuonna 2012 yhteisö on kasvanut 110 jäseniseksi ja radikaali vaihe kaikkien rajojemme rikkomiseksi on pehmentynyt. Sen voi nähdä ensimmäisen myrskyn tyyntymisenä vakaaksi muutoksen tuuleksi, joka on vähemmän radikaali, sen sijaan että murtaisi raja-aitojamme se sulattaa ne muiden mahdollisuuksien lempeässä virrassa. Vieläkin meillä on erityisenä tapana intensiivinen vuorovaikutus, ja vähemmän rajoja kuin valtayhteiskunnalla. Vieraamme kokevat, että yhteisössä on lupa vain olla. Ehkä tämä on suurin saavutuksemme ja lahjamme, jonka voimme antaa.

Jotkut asukkaistamme ovat muuttaneet yhteisön ulkopuolelle, koska he kokivat tarvitsevansa enemmän yksityisyyttä ja tavallista elämää. Tämä on vakiokeskustelunaihe yhteisössämme. Kuinka paljon haluamme olla kestävää elämää eläviä vallankumouksellisia, mikä tarkoittaa myös sitä, ettemme voi tyydyttää kaikkia materiaalisia uneliamme, sillä välin kun muu maailma elää kestävämmämin kuin koskaan? Onko järkeä tehdä uhrausta, kun muut eivät tee sitä? Voimmeko kääntää virran suunnan vai jäämmekö vain materialistisen, globaalin maailman ulkopuolelle? Näihin kysymyksiin meillä ei ole vastauksia.

Achim Ecker, ZEGG, Saksa

Lisälukemista:

ZEGG-ekokylän kotisivut: <http://www.zegg.de>

SVANHOLMIN EKOKYLÄ, TANSKA

Svanhomin ekokylä perustettiin vuonna 1978 tyytymättömyydestä nyky-yhteiskuntaa kohtaan ja toiveesta luoda jotain uutta ja parempaa. Perustajien visiona oli kehittää ikään kuin valtio Valtion sisälle, omine lakeineen ja ihanteineen. Taustalla ei ollut erityistä ideologiaa. Tietenkin asukkailla on yhteisiä tavoitteita, mutta heillä ei ole yhteistä henkistä perustaa.

Yhteistalo Svanholmmissa.
Valokuva: Živilė Gedminaitė-Raudonė

Ihanteet, jotka yhdistävät asukkaita ja muodostavat vision perustan liittyvät ekologiaan, tulojen jakamiseen, yhteiselämään ja käsitteeseen "selvforvaltning". Tämän tanskankielisen itsehallintoa ja itsesääntelyä tarkoittavan sanan juuret ovat modernissa tanskalaisessa kulttuurissa, ja sitä käytetään koulutuksellisten ja hallinnollisten ideoiden kehittämisessä. Se edustaa ajatusta kansalaisten, oppilaiden ja työntekijöiden kannustamisesta ottamaan enemmän osaa päätöksentekoon ja tuntemaan vastuuta seurauksista.

Itsehallinto oli taustalla oleva käsite Svanholmin ekokylän visiossa alusta asti. Ekokylän perustajien tavoitteena oli luoda tiivis autonominen yhteisö. He kuvailevat visiotaan seuraavin sanoin: "Halusimme vaikuttaa suoraan päätöksiin, jotka koskevat omaa elämäämme. Halusimme tehdä niin kuin näimme hyväksi, ja tehdä joitain sellaisia asioita, joita yksinkertaisesti "ei voi" tehdä, koska ne ovat "täysin epärealistisia" ja "sitä paitsi ne eivät tuota rahaa". Me ajattelempa, että "selvforvaltningia", tätä oman vaikutuksemme maksimointia elämäämme koskeviin päätöksiin, ei koskaan tulisi käyttää toisten ihmisten eikä luonnon kustannuksella. Ihanteellisesti meidän tulisi hallita resurssien käyttäminen niin, ettemme käytä enempää kuin annamme tätä tavoitetta kohti pyrimme. Kestävyyttä sekä ympäristön että ihmisen tasolla."

Svanholmin asukkaat ottivat lainan, hankkivat 55 kilometrin päästä Kööpenhaminasta noin 415 hehtaaria maata ja muutamia rakennuksia ja alkoivat rakentaa omaa paratiisiaan pientä valtiota omalla sisäisellä talousrakenteella, liikenne-, ympäristö-, kasvatus- ja terveystaloudella jne., missä he voivat tehdä enemmän tai vähemmän mitä haluavat toteuttaakseen unelmansa.

Svanholmin ekokylän vierailuryhmä

Lisälukemista:
Svanholmin ekokylän kotisivut: <http://www.svanholm.dk>

UUDEN SUKUPOLVEN YHTEISÖ MELKYSIN EKOKYLÄSSÄ, LIETTUA

Vuonna 1990, kun Liettua sai takaisin itsenäisyytensä, kansalaiset saivat takaisin maat, jotka kansallistettiin neuvostovallan jälkeen. Zinaida Gineitienė, Vilnan yliopiston lehtori, sai takaisin aiemmin hänen vanhemmilleen kuuluneen 15 hehtaarin maa-alueen Vilnan läheltä. Hänen pohtiessaan, kuinka hyödyntää takaisin saatua omaisuutta, hän keksi että maata käytettäisiin "uuden" sukupolven yhteisön perustamiseen. "Tavoitteeni oli pyyteetön", Zinaida sanoo. "Halusin perustaa pientilan, jossa olisi tilaa sekä vanhoille että nuorille. Halusin opettaa ihmiset havahtumaan ja elämään eri tavalla: sopusoinnussa luonnon kanssa, ei etsimään suuria rikkauksia, helppoa rahaa, vaan elämään siitä käsin

mitä luot mielessäsi ja kasvatat tai teet omilla käsilläsi. Opetin ihmisiä aloittamaan yritystoimintaa, ei luennoimalla yliopistolla, vaan käytännössä tekemisen kautta. Luonnonmukaisella maatilallani koulutetaan nuoria ihmisiä, jotka ovat sosiaalisesti syrjäytyneitä (pitkäaikaistyöttömiä, entisiä vankeja, yksinhuoltajaäitejä, orpoja). Viljelemme sen mitä tarvitsemme selviytyäksemme. Talleissa on erilaisia eläimiä, lehmä, lammas, vuohi ja siipikarjaa edistämässä yhteisön jäsenten terveellistä ruokavaliota. Me kannatamme paikallisia, perinteisiä viljelylajeja kuten hamppea, jota voidaan käyttää rakentamisessa ja arkielämässä, mutta myös ruokana ja lääkkeenä. Opetamme kuinka käyttää halpoja luonnonmukaisia materiaaleja savea, olkea ja sahanpurua talojen rakentamiseen vanhoilla menetelmillä, ja monia muita asioita, jotka auttavat ihmisiä tulemaan luonnon ystäviksi, ei hyväksikäyttäjiksi.”

Zinaida anteliaasti jakaa maansa muiden kanssa. Kolme hehtaaria annettiin luostarin käyttöön, loput maasta useille perheille, jotka halusivat asettua asumaan kylään ja viljellä luonnonmukaisesti. Hän on ylpeä siitä, että 30 perheestä on tullut hänen vaalimansa Melkysin kylän asukkaita ja viisi uutta yhteisön jäsentä on syntynyt. Alussa oli vain yksi vanha talo peltojen, niittyjen ja metsän ympäröimänä. Mutta hänen pientilastaan on vähitellen tullut vaikuttava ja vetovoimainen keskus, jossa pidetään lukuisia kulttuuritapahtumia, kursseja ja kesäleirejä. Kasvavassa määrin kylässä vierailee Zinaidan apulaisten opiskelijoiden (nykyisten ja entisten), kollegoiden, useiden kansalaisjärjestöjen ja uskonnollisten aktivistien lisäksi myös ulkomaisia vieraita. Kaikki mitä tilalla on palvelee koulutuksellisia ja sosiaalisia päämääriä, ei kaupallisia tavoitetta.

*Melkysin ekokylän perustaja Zinaida Gineitienė orpolasten kesäkoulun osallistujien kanssa.
Valokuva: Živilė Gedminaitė-Raudonė*

Zinaidalla, ekokylän perustajalla, on vielä yksi unelma. Hän haluaa kylänsä majoittavan orvoksi jääneitä lapsia ja yksinäisiä vanhuksia. Tämän olisi koti, jossa sekä nuoret että vanhat tekisivät yhteistyötä ja löytäisivät jotakin mukavaa tekemistä, jossa vapaaehtoiset avustaisivat asukkaita sekä auttaisivat löytämään elämän merkityksen, arvokkuuden ja yltäkylläisyyden.

Dalia Vidickienė

PAINOTUS HENKISISSÄ ARVOISSA: filosofiseen käsitykseen perustuva ekokylä

Henkinen ulottuvuus on kolmesta ulottuvuudesta kattavin, sitä voitaisiin jopa kutsua sateenvarjoulottuvuudeksi. Kaikkien ekokyläen asukkaat etsivät vaihtoehtoista elämäntapaa. Joillekin heistä näkemys henkisestä ulottuvuudesta tarkoittaa yksinkertaisesti luontoystävällistä elämäntapaa. Jotkut liittävät tähän ulottuvuuteen valtavirtaelämäntapaa tiiviimmän yhteisöllisyyden etsimisen. Joillakin ekokyläen perustajilla on kunnianhimoisempia tavoitteita; heille henkinen ulottuvuus sisältää pyrkimyksen täydellistyä ihmisinä ja kulttuurisesti. Yleensä he pyrkivät vetämään puoleensa tai ottamaan mukaan jäseniä monista uskonnollisista suuntauksista ja löytämään yhteisiä, kaikkia uskontoja yhdistäviä henkisiä arvoja. Jotkut ekokylät yrittävät luoda oman käsityksensä ihmisyydestä, mutta suurin osa aloittaa ekokylän vision suunnittelun jonkin tietyn filosofisen käsityksen, kuten antroposofian tai kotitila-konseptin (engl. kin's domain) pohjalta.

KOTITILA-KONSEPTIIN PERUSTUVAT EKOKYLÄT

Vuodesta 2000 alkaen satoja ekokylä ja ekokyläläoiteita on luotu Vladimir Megren ja hänen sankarittarensa Anastasian kirjasarjan ”Venäjän soivat seetripuut” inspiroimina. Kotitila (kin’s domain) -asutukset ovat uuden sukupolven ekokylä, joiden painopiste on perheen tulevien sukupolvien elämäntavan kestävydessä. Ensimmäiset kotitila-konseptiin perustuvat asutukset ilmestyivät vuosien 2001–2002 aikana entisiin neuvostotasavaltoihin (Venäjälle, Liettuaan, Valko-Venäjälle jne.), missä idea sai kannatusta, koska konsepti on yhteisöllisyydeltään löyhempi kuin täysin kollektiivinen elämäntapa ja siksi viehättää näissä maissa, joissa ihmisillä oli kokemuksia neuvostovallan aikaisista pakotetuista kollektiiveista. Joitakin vuosia myöhemmin Vladimir Megren kirjoja käännettiin muille kielille ja kotitila-asutuksista on tullut suosittuja paitsi Euroopassa, myös kaikissa muissa maanosissa. Itse asiassa kirjoista on tullut inspiraation lähde maailmanlaajuiselle, uuden sukupolven ekokyläliikkeelle. Megren ajatuksista inspiroituneet ihmiset ovat kokoontuneet yhteen Anastasia-klubeihin ja kansainvälinen yhdistys ”International Ringing Cedars Association” luotiin. ”Tarvitaan uusi ideologia, elämäntapaideologia”, he sanovat.

Esimerkki kotitila-suunnittelusta.
Lähde: www.ecoharmonykinscommunity.com

Yhdistetään permakulttuurin periaatteiden mukaisesti helpottamaan kasvien rinnakkaiselo. Luonnonmateriaalien kierrätys tuo kasveille ravinteita ja lisää sadon laatua ja määrää. Jos alueella ei ole luonnollista veden lähdeä, sinne kaivetaan pieni lampi.

Talot rakennetaan luonnonmukaisista materiaaleista. Ruoka tuotetaan permakulttuurin periaatteiden mukaisesti ilman kyntämistä, kitkemistä, karsimista, lannoitusta ja kemikaaleilla ruiskuttamista. Ekokylän asukkaat säilyttävät luonnollisen perintönsä ottaen huomioon kulttuuriperinteen ja esivanhempiansa ikaikaisen tiedon.

Ajatus kotitilasta on myös ajatus ”pienestä kotimaasta” monille sukupolville. Kotitilan pitäisi olla ”rakkauden tila”, jossa miesten, naisten, lasten, kasvien, puiden, lintujen ja eläinten tulisi elää rakkaudessa ja huolehtia toisistaan. Megre vastasi yleisöstä tulleeseen kysymykseen ”Kuinka yhdistät hehtaarin maata ihmisen henkiseen kasvuun?” näin: ”Kotitila ei ole vain hehtaari maata, jossa kasvatat perunoita myyntiin, vaan hehtaari maata, jossa luot jotain erityisellä tietoisuuden ja henkisyys tasolla. Tämä on tila, joka yhdistää sinut maailmankaikkeuteen. Kaikki maailmankaikkeuden planeetat vastaavat tähän tilaan ja, näin ollen, myös sinulle. Niistä tulee ystäviäsi, avustajiasi, kanssaluojiasi. Sinulla on oma alueesi, johon sinä olet istuttanut kaiken kasvillisuuden palkkaamiesi miesten sijasta. Jokainen kasvi ja ruohonkorsi rakastaa sinua, ja ne kasvit, elävät olennot, kykenevät keräämään sinulle maailmankaikkeuden parhaat energiat; keräten ja luovuttaen ne sinulle. Meidän kaikkien tulisi yhdessä kuunnella sydämiämme ja siirtyä henkisyudesta puhumisen sijaan sen materialisoimiseen. Hehtaari

on pieni piste maapallolla. Mutta miljoonat tällaiset pisteet muuttavat koko planeetan kukoistavaksi puutarhaksi.”

Laysan Mirzagitova ja Dalia Vidickienė

Lisälukemista:

- Linkki V. Megren ensimmäiseen kirjaan ”Anastasia. I exist for those whom I exist.” <http://vmegre.com/en/>
- Kotitila–konsepti: <http://www.ecoharmonykinscommunity.com>

DAMANHURIN EKOKYLÄ ELÄVÄNÄ LABORATORIONA, ITALIA

Elävä talo Damanhurin Crea-keskuksessa.
Valokuva: Vidmantas Melnikas

Damanhurin liitto, jota usein kutsutaan yksinkertaisesti nimellä Damanhur, perustettiin toteuttamaan unelma yhteiskunnasta, joka perustuu optimismiin ja siihen tosiasiaan, että ihmiset voisivat olla oman kohtalonsa mestareita, tarvitsematta olla riippuvaisia itsensä ulkopuolisista voimista.

Tämä oli Oberto Airaudin visio kun hän perusti henkisen ekoyhteisön yhdessä 24 kumppanin ja tutkijan kanssa, osti maa-alueen 40 kilometriä pohjoiseen Torinon kaupungista, ja alkoi rakentaa Damanhurin ekokylää paikaksi, jossa asua yhdessä. Sana Damanhur tarkoittaa ”Valon kaupunkia”. Obertolla, joka on syntynyt Balangerossa, Torinossa vuonna 1950, on lapsesta asti ollut selvä henkinen näkemys ja parantamisen kykyjä. Jo nuorena hän ryhtyi kehittämään niitä jatkuvien, vaativien kokeilujen kautta perinteisten akateemisten instituutioiden ulkopuolella. Hänen henkinen

ja henkilökohtainen kasvunsa on jatkunut vuosien varrella opiskelun, tutkimusmatkojen, muistojen uudelleenheräämisen, taiteellisten kykyjen kehittymisen ja muinaisen tiedon uudelleen löytämisen avulla. Oberto on filosofi, parantaja, kirjailija ja taidemaalari, joka vuonna 1975 perusti Torinon Horuskeskuksen halutessaan esitellä julkisesti tutkimustuloksiaan ja aloittaa intensiivisemmän vaiheen kokeiluissaan. Horuskeskus oli alkusysäys Damanhurin ekokylän syntymiselle.

Damanhurin henkisen ekoyhteisön päämääränä oli luoda keskus henkiselle, taiteelliselle ja sosiaaliselle tutkimukselle. Yhteisö alkoi erityisestä tehtävästä Ihmiskunnan temppelien rakentamisesta, jotka on omistettu ihmisyyden jumalalliselle luonteelle. Nämä maanalaiset temppelit olivat Damanhurin asukkaiden tärkein kätketty laboratorio, missä taide ja tiede, teknologia ja henkisyys liitettiin yhteen tutkittaessa ihmisyyden evoluution uusia polkuja. Temppelit edustavat symbolisesti jokaisen ihmisen sisällä olevia sisäisiä huoneita.

Damanhurilainen filosofia perustuu toimintaan, positiiviseen ajatteluun, optimismiin ja ajatukseen, jonka mukaan jokainen ihminen elää jättääkseen jotain itsestään muille ja avustaakseen koko ihmiskunnan kasvua ja evoluutiota. Joten motivaationa oli luoda eläväksi laboratorioksi ekokylä, joka perustuu käsitykseen siitä, että jokaisen ihmisen sisällä on jumalallinen kipinä, jonka täytyy herätä uudelleen.

Yhden Damanhurin kylän asukkaat päättivät rakentaa taloja puihin.
Valokuva: Vidmantas Melnikas

Damanhurin asukkaat tasapainottavat mielellään psyykkistä energiaansa kävelemällä labyrinteissa.
Valokuva: Vidmantas Melnikas

Pitkän kokeilujen ajanjakson jälkeen damanhurilainen filosofia muotoiltiin kahdeksaksi ”Quesitiksi”, inhimillisen ja henkisen kasvun askeleiksi yksilöille, ryhmille ja organisaatioille.

Hyvin yksinkertaisesti ilmaistuna kahdeksan Quesitia ovat:

1. Toimi ollaksesi, puhdasmielisellä tarkoituksella.
2. Jatka toimintaa, jatkaaksesi olemista.
3. Muuta logiikkaasi muuttaaksesi itsesi, minästä meiksi.
4. Ole tietoinen, ole käytettävissä.
5. Mullista harmonisesti sisäinen itsesi.
6. Tule elämäsi taiteilijaksi.
7. Etsi sitä mikä on totta, kaikkien varmuuksien tuolta puolen.
8. Valitse ihanteesi ja ole avoin toisille, rakkaudella.

Joka vuosi Damanhurissa vierailee tuhansia ihmisiä opiskellakseen filosofiaa, kokeillakseen sosiaalista mallia ja meditoidakseen Ihmiskunnan Temppeleissä.

Dalia Vidickienė

Lisälukemista:

Damanhurin ekokylän kotisivut: <http://www.damanhur.org/>

ROZKALNIN EKOKYLÄ SOSIOTERAPEUTTISENA KOTINA VAMMAISILLE, LATVIA

*Pääasuintalo Camphill-kylä Rozkalnissa.
Valokuva: Daina Saktiņa*

Ekokylän perustajien alkuperäisenä ideana oli luoda antroposofiaan ja steinerpedagogiikkaan perustuva koulu.

Neimanin perhe sai idean Camphill–kylän perustamisesta Norjassasaaduistakokemuksista, jossa heasuiivat, työskentelivät ja opiskelivat viiden vuoden ajan tämäntyyppisessä kylässä tutustuakseen näiden erityisten yhteisöjen periaatteisiin, vaihtoehtoihin ja työn- sekä elämänarvoihin. Camphill-liikkeen periaate voidaan esittää lyhyesti näin: ”Jokainen työskentelee omien kykyjensä mukaisesti, ottaa osaa yhteisön elämään ja rentoutuu.” Liikkeen tärkein ideologia ihmisten henkisen ainutlaatuisuuden tunnustaminen riippumatta

heidän rodustaan, kansallisuudestaan, uskonnostaan, vammaisuudestaan tai psyykkisestä jälkeenjääneisyydestään on peräisin Rudolf Steinerein luomasta antroposofiasta. Camphillyhteisökeskus on paikka ihmisille, joilla on kehityksen häiriöitä. Ihmisillä on mahdollisuus elää, työskennellä ja oppia yhdessä, he oppivat kaiken auttaen toisiaan.

Neimanin perhe ystävineen palasi Latviaan norjalaisessa ekokylässä omaksuttu tieto ja kokemus mukanaan vuonna 1999, ja alkoi kehittää omaa Camphillkyläänsä ”Rozkalnia”.

*Lapset työskentelemässä keittiössä.
Valokuva: Daina Saktiņa*

Heidän omistuksessaan oli jo maatila lähellä Rujienaa. Rozkalni toimii nyt sosioterapeuttisena kotina erityistarpeisille ihmisille.

Vilnis Neimanis työryhmänsä kanssa

Lisälukemista:

- Rozkalnin kotisivut: <http://www.camphillrozkalni.lv/en>
- Lisätietoa antroposofiasta: www.antroposofija.lv
- Camphillliikkeestä: www.camphill.no; www.camphill.org.uk; www.camphillassociation.org

SIIRTYMÄLIIKE

Siirtymäliike (Transition Town) on liike, joka on viimeisen viiden vuoden aikana saanut osakseen laajaa huomiota Brittein saarilla, USA:ssa, Kanadassa ja Australiassa, joissa sen periaatteita sovelletaan yli 450 siirtymäkaupungissa. Idea perustuu tieteellisiin varoituksiin öljyn loppumisesta ja ilmastonmuutoksen uhkasta, jotka molemmat väistämättä edellyttävät perusteellisia muutoksia varsinkin teollistuneissa maissa. Siirtymäliikkeen mukaiset siirtymäkaupungit ovat luova ja ainutlaatuinen tapa ehkäistä näitä riskejä elämän kuuluisan periaatteen ”ajattele maailmanlaajuisesti, toimi paikallisesti” mukaisesti.

IKSKILEN SIIRTYMÄALOITE -YHDISTYKSEN PERUSTAJA ARTŪRS POLIS, LATVIA

Oppimista tekemisen kautta puutarhassa.
Valokuva: parmainupilseta.wordpress.lv

Arturs on nuorimies, joka oli yksi terveellistä ja kestävää elämäntapaa internet-ympäristössä edistävästä pioneereista Latviassa. Tällä hetkellä Arturs toteuttaa ajatuksiaan aktiivisesti käytännössä Ikskile Transition Initiativen (jatkossa ITI) kautta, joka oli Baltian valtioiden ensimmäinen itseorganisoituvaa kansanaloite edistää kaupungin kestävää kehitystä, ja erityisesti vähentää riippuvuutta fossiilisista energianlähteistä sekä vähentää kasvihuonekaasujen päästöjä.

Artursilla on pitkään ollut unelma perustaa ja kehittää hänen ihanteidensa mukainen ekokylä johonkin Latvian syrjäiseen kolkkaan. Hän tiesi, että näin kunnianhimoisen projektin toteutus olisi kallista ja vaikeaa, ja siksi tämän vetoavan ja kauniin idean toteuttamista on lykätty parempiin aikoihin ja toisiin olosuhteisiin. Ajatus Siirtymäkaupungin kehittämistä tuli Artursille yhtäkkiä, ja tällä hetkellä hänen mahdollisuutensa kehittää ekokylä toteutuu kaupungissa jossa hän asuu.

Arturs kiinnostui ekokyläliikkeestä ja kestäväen kehityksen periaatteista 16vuotiaana vuonna 2003. Inspiraation lähteenä hänelle toimivat silloin latvian kielelle käännetty Vladimir Megren kirjat. Niissä kuvailut ideat olivat niin kiinnostavia, että Arturs halusi keskustella niistä muiden lukijoiden kanssa. Niinpä hän teki yksinkertaisen kotisivun veljensä kanssa, ja sivuston kautta jotkut ihmiset ilmaisivat kiinnostuksensa. Alkoi aktiivinen sähköpostiviestien vaihto. Muutaman kuukauden kuluttua järjestettiin samankaltaisen näkemyksen omaavien ihmisten ensimmäinen tapaaminen. Se oli ensimmäinen askel kontaktien luomiselle ja samoja näkemyksiä omaavien ihmisten löytämiselle.

Arturs kiinnostui luonnosta, luonnossa ja ulkoilmassa olemisesta, puutarhanhoidosta, kylvämisestä ja istuttamisesta. Askel askeleelta hän pitkän prosessin jälkeen ryhtyi kasvissyöjäksi. Hän lopetti videopelien pelaamisen ja kauhuelokuvien katsomisen. Hän alkoi kasvattaa huonekasveja (nykyään hänen kokoelmissaan on yli 120 kasvilajia) ja viljellä puutarhaansa permakulttuurin periaatteiden mukaisesti. Arturs alkoi tuoda ajatuksiaan aktiivisesti esiin radion, lehdistön ja internetin kautta.

Vuoden 2009 lopussa Arturs osallistui Findhornin ekokylässä Skotlannissa kuukauden pituiseen Gaia Education EDE-koulutusohjelmaan (Ecovillage Design Education), missä oli kahden päivän seminaari siirtymäliikkeestä. Silloin Arturs ensi kertaa kuuli tästä liikkeestä, jonka tärkein idea on ekokyläperiaatteiden soveltaminen kaupunkiympäristöön. Arturs oli vaikuttunut kuulemastaan, ja alkoi levittää siirtymäliikkeen ajatuksia Latviassa. Ensimmäiseksi hän esitti filmin ”HOME” Ikskilen kaupunginkirjastossa maaliskuussa 2010. Elokuvan katselun jälkeen läsnäolijoille esiteltiin siirtymäaloitteen idea.

Siitä lähtien Arturs on järjestänyt useita erilaisia koulutuksellisia ja informatiivisia tapahtumia kestävän ja terveellisen elämäntavan teemoista. Yksi virstanpylväs on Ikskilen siirtymäaloite -yhdistyksen perustaminen vuonna 2011, mikä vie tällä hetkellä paljon aikaa Artursin elämästä. Yhdistys perustuu jäsenyyteen ja sitä johtaa hallitus. Visio, tehtävät ja tavoitteet perustuvat käsitykseen, että jäsenet voivat toiminnallaan hidastaa ilmastonmuutosta ja resurssien ehtymistä.

*Oppimista puutarhan uunio rakentamalla.
Valokuva: parmainupilseta.wordpress.lv*

Ikskilen siirtymäaloite -yhdistyksen tehtävät

- Kouluttaa ihmisiä kestävän kehityksen merkityksestä ja sen henkilökohtaisista hyödyistä.
- Avustaa aktiivisen Ikskilen yhteisön kehittymistä ja saattaa se osalliseksi siirtymäprosesseista.
- Tukea ja tuottaa alueen väestölle, yrityksille ja organisaatioille neuvontaa kestävästä kehityksestä.
- Helpottaa hajauttamista kaikilla alueilla.
- Toteuttaa paikallisia ja kansainvälisiä hankkeita edistääkseen alueen kykyä kestää sosiaalista ja taloudellista vaihtelua (erityisesti resurssien ehtymistä, ilmastonmuutosta ja taloudellista kriisiä).
- ITI:n yhdistävä arvo on harmonisen ympäristön mahdollistaminen luonnossa, sisäisesti ja yhteyksissä muihin.

ITI toteuttaa kahdentyyppisiä hankkeita; ihmisten koulutusta ja käytännöllisiä hankkeita. Jokaisella hankkeella on oma vastuhenkilönsä joka hoitaa monenlaisia tehtäviä.

Arturs Polis, yhdistyksen ”Transition Initiative Ikskile” hallituksen jäsen

Lisälukemista:

• ITI:n kotisivut: <http://parmainupilseta.wordpress.lv/>

• Siirtymäkaupunkiliikkeestä: www.transitionnetwork.or

EKOKYLÄN PERUSTAJIEN KÄYTTÄMIÄ TAPOJA KUTSUA JA VALITA ASUKKAITA EKOKYLÄÄN

Niiden ihmisten määrä on kasvamassa, jotka ajattelevat kuinka mukavaa olisi muuttaa asumaan ekokylään. Tämä unelma sisältää kuitenkin vähän enemmän kuin kauniilla paikalla sijaitsevan, rakennusyhtiön– uusimpien ympäristöystävällisten teknologioiden mukaisesti rakentaman talon ostamisen. Joten ihmiset väistämättä kohtaavat kysymyksen ”Ketkä tulevat olemaan naapureitani?”

Ekokylän perustamisvaiheessa harvat ekokylän perustajat pysähtyvät ja miettivät onko tärkeää, että asukkailla olisi samanlaiset maailmankuvat ja moraaliset arvot. Etenkin ekoteknologisiin ratkaisuihin keskittyvät perustajat kiinnittävät yleensä vain vähän huomiota tähän ihmistenväliseen näkökohtaan. Tietyn filosofisen käsitteen jakaminen ei kuitenkaan aina johda yhteisön koheesioon. Esimerkiksi kotitila-konseptiin perustuvaa ekokylää luotaessa tulevilla ekokyläläisillä saattavat olla hyvin erilaisia lähtökohtia ja taustoja. Tavallisesti useimmat heistä ovat lukeneet Vladimir Megren kirjoja ja ovat enemmän tai vähemmän samaa mieltä niiden ajatuksista. Mutta käytännössä, kun he alkavat elää kylissään, he saattavat tajuta, että he kaikki ajattelevat melko eri tavoilla monista pienistä ja isoista asioista, joita elämä on täynnä. He ymmärtävät myös, että mikäli ei löydetä yhteistä nimitystä, on vaikeaa välttää konflikteja (katso kertomus Blagodatin ekokylästä).

Välttääkseen monia ongelmia tulevaisuudessa ekokylän perustajien, varsinkin niissä ekokylissä joiden tavoitteena on rakentaa todella vahva yhteisö, pitäisi nostaa perustamisvaiheessa esille kysymys asukkaiden monimuotoisuudesta: Pitäisikö ekokylän asukkailla olla yhteinen uskonto ja/tai samanlaiset eettiset arvot, jotta he muodostaisivat harmonisen yhteisön? Onko se mahdollista jos ekokylän asukkaiden koulutustaustat ovat kovin erilaiset?

Seuraavat artikkelit havainnollistavat ekokyläiden perustajien tapoja kutsua ja valita asukkaita, sekä käsitellä tähän liittyviä hallinnollisia ongelmia.

ASUKASRYHMÄN PERUSTAMA BLAGODATIN EKOKYLÄ, VENÄJÄ

Talo Blagodatissa.
Valokuva: Maria Kulyasova

”Blagodatin kotitilojen yhteisö” (The Blagodat Commonwealth of kin’s domains) luotiin Moskovan ja Jaroslavin välille vuonna 2002, sen jälkeen kun ekokylän perustajaryhmä oli kokoontunut Moskovassa vuonna 2001. Kaikki heistä olivat kiinnostuneita Anastasiakirjoista, kotitilaihanteista ja ”Rakkauden tilasta”. Tässä ensimmäisessä vaiheessa sen, joka halusi liittyä ryhmään, piti jakaa näiden kirjojen perusideat, omata aikomus ostaa omaa maata kotitilaa varten ja alkaa rakentaa taloa. Ensin aloiteryhmä kasvoi suusanallisen tiedon välityksellä, myöhemmin ihmisiä saattoi liittyä ryhmään myös ilmoitusten ja internetin kautta.

Vuosien 2002–2003 jälkeen kun Blagodatin ekokylä oli jo perustettu lähelle Pereslavl-Zalesskij’ia (170 km Moskovasta), oli yhä helppoa ostaa maa-alue Blagodatista. Asukkaiden valitsemisprosessi oli äärimmäisen helppo: uudet tulijat tulivat Blagodatiin, jossa yksi tai kaksi epävirallista johtajaa näytti heille vapaat tontit. Mikäli tulijat vaikuttivat epämiellyttäviltä, he saattoivat lähettää heidät pois, mutta

ei ollut olemassa mitään uusia tulijoita koskevia virallisia sääntöjä tai rajoituksia. Yleensä oli tarpeellista vain todeta, että tulija jakoi kotitilan tärkeimmät ajatukset ja maksoi tontin. Hyvin harvoin oli tapauksia, jolloin kieltäydyttiin myymästä tonttia tietyille ihmisille. Ne tavallisesti perustuivat voimakkaaseen henkilökohtaiseen ristiriitatilanteeseen, jossa joku Blagodatissa asuva vastusti voimakkaasti jonkun uuden jäsenen tuloa. Ihmisiä, jotka eivät hyväksyneet terveellisen elämäntavan perusajatuksia, ei hyväksytty jäseniksi, alkoholin käyttö oli esimerkki tästä. Yleensä tulijoilla ei ollut mitään ongelmia maan ostamisen ja Blagodatin jäseneksi tulemisen kanssa. Blagodatissa ei ole koeaikaa, mitään kyselylomaketta, virallista sopimusta tai muita normatiivisia asiakirjoja jäsenille. Blagodatilla on omat kotisivut (eco-blagodat.ru), jotka löytyvät anastasia.ru ja muilta venäläisistä ekokylä-esitteleviltä verkkosivuilta, joten kiinnostuneiden on hyvin helppoa löytää tietoa siitä.

Blagodatin jäsenten haluttomuus mihinkään rakenteeseen tai sosiaaliseen sopimukseen johti suureen moninaisuuteen elämäntyyliissä ja mielipiteissä siitä, millaista asutuksen elämän tulisi olla. Jotkut kotitilan omistajista rakensivat suuria ja kalliita taloja, jotkut aloittivat liiketoiminnan tekemisen maallaan ja jotkut rakensivat pieniä, halpoja taloja edustaen minimalismia, käyttäen vapaa-ajan taitteita ja henkistä kehitystä sekä luonnon kanssa kommunikoitua varten. Monimuotoisuus ja korkea riippumattomuuden taso on ollut tunnusomaista Blagodatin ryhmälle alusta asti, mikä on vetänyt puoleensa pääasiassa itsenäisiä ja joskus jopa individualistisia ihmisiä. Kaikesta tästä oli seurauksena sosiaalisen kommunikaation vähäisyys, eikä vahvaa yhteisöllisyyden tunnetta päässyt rakentumaan. Monet ekokyläläiset ovat hyvin tyytyväisiä tähän yksilöllisen vapauden tilaan, eivätkä he haluaisi elää tiiviissä yhteisössä. He ajattelevat, että vahva yhteisö tukahduttaa henkilökohtaista vapautta, mikä ei ole ollenkaan hyvä asia.

Igor Morkovkin

Lisälukemista:

Blagodatin ekokylän kotisivut: www.eco-blagodat.ru

YHDEN PERHEEN PERUSTAMA BARKOWON EKOKYLÄ, PUOLA

Aivan alussa (vuosina 2008 ja 2009) minulla ja vaimollani ei ollut tarpeeksi rahaa aloittaa tyhjästä uutta ekokyläprojektia, joten keskityimme tutkimaan muita puolalaisia ekokyläaloitteita, joihin voisimme liittyä. Silloin teimme hyvin yksinkertaiset kotisivut, jossa kuvailimme tärkeimmät kriteerit hankkeelle, johon haluaisimme osallistua. Olemme maininneet siellä perusvaatimuksia, jotka liittyvät hankkeen osallistujiin, ja pääpiirteet maapaikalle jota etsimme, sisältäen yksityiskohtia, kuten muodon, naapuruston ja etäisyyden kaupungista.

Matkustettuumme ja puhuttuumme ihmisten kanssa eri paikoissa ympäri Puolaa, tuli mahdollisuus ostaa hyvin miellyttävä 20 hehtaarin maatila Puolan vuoristossa. Maatila itsessään ja koko alue oli niin viehättävä ja kaunis, että päätimme tavalla tai toisella kerätä rahat sen ostamiseen esteistä välittämättä. Toteuttaaksemme tämän tehtävän puhuimme monien ihmisten ja ystävien kanssa, jotka saattoivat olla kiinnostuneita osallistumaan hankkeeseen. Laitoimme myös internetsivuille ja foorumeihin ilmoituksia, joissa sanoimme selkeästi etsivämme ihmisiä joilla on rahaa ja tahtoa osallistua uuteen ekokyläprojektiin, ja jotka haluavat ostaa tämän tietyn maatilana osamistajina. Kolmen kuukauden kuluttua kaikki maatilana ostamiseen tarvittava raha oli kerätty. Kymmenen eri ihmistä vahvasti osallistumisensa ja taloudellisen osallisuutensa projektiin. Elokuussa 2009 kaikki oli valmista ostamisprosessin aloittamiseen.

Kun minä ja kaksi muuta ryhmän edustajaa tapasimme tilan omistajan allekirjoittaaksemme sopimuksen ja maksaaksemme ensimmäisen osan kauppahinnasta, hän ilmoitti meille muuttaneensa hieman mieltään ja päättäneensä korottaa aiemmin sovittua hintaa. Emme olleet varautuneet moiseen ja päätimme perääntyä kaupanteosta sillä hetkellä. Muutaman päivän kuluttua päätimme ryhmässä, että haluamme selvittää löytyisikö samalta alueelta mahdollisuuksia ostaa mukava maa-alue samanlaiseen tai edullisempaan hintaan. Pian sen jälkeen löysimme toisen, paljon ensimmäistä halvemman maatilan, ja olimme jälleen valmiita ostamaan sen.

Koko ryhmä oli kommunikoinut pääasiassa internetin välityksellä. Ensimmäinen tapaaminen tapahtui tammikuussa 2010 Wrocławissa seitsemän kuukauden hyvin aktiivisen internet-yhteistyön jälkeen. Tapaamisessa tuli selvästi esiin, että lähes jokaisella ekokylähankkeeseen osallistuvalla oli huomattavan erilaisia odotuksia, visioita ja tavoitteita hankkeen suhteen. Yksi henkilö sanoi haluavansa rakentaa vain mukavan kodin jossa asua loma-aikoina, toinen halusi tulla vakinaiseksi maanviljelijäksi ja viljellä omaa maa-alaansa traktorilla. Kolmas tunnusti, että oli kiinnostunut maa-alueesta, jotta voisi myydä sen voitolla tulevaisuudessa. Neljäs halusi rakentaa pienen talon jossa asua eläkkeelle jäämisensä jälkeen.

Minulle henkilökohtaisesti tämä tapaaminen oli kuin herätys. Ymmärsin selkeästi, että omat tavoitteeni liittyä kestäväan elämäntapaan pyrkivään ja samoihin tavoitteisiin keskittyvään mikroyhteiskuntaan ja osallistua tällaisen yhteisön luomiseen ei toteutuisi tämän ihmisryhmän kanssa. Tämä ryhmä muodostui hyvin nopeasti ja mahdollisuus ostaa osaomistusosuuksia kauniilta maatilalta, josta voisi tulevaisuudessa tulla ekokylä, oli tärkeä motivaatio liittyä aloitteeseen. Ryhmässä oli vain kaksi tai kolme ihmistä, jotka olivat todella kiinnostuneita luomaan mikroyhteiskunnan, joka perustuisi vahvaan yhteistyön henkeen, konsensukseen ja samanlaisiin tavoitteisiin sekä arvoihin. Kaikki muut halusivat vain hyötyä maan hankinnasta mukavalta alueelta Puolasta.

Pian tämän tapaamisen jälkeen minä ja vaimoni luovuimme avoimesti enemmistä sitoumuksista tähän aloitteeseen. Päätimme liittyä toiseen ryhmään, joka omisti jo 35 hehtaaria maata Puolan koillisosassa, ja oli kutsunut meidät auttamaan ekokylän luomisessa sinne. Muutaman kuukauden intensiivisen yhteistyön jälkeen päätimme vaimoni kanssa ostaa 16 hehtaaria maata Barkowon kylästä, joka sijaitsee samassa Koillis-Puolan osassa. Hiljattain olemme lahjoittaneet maan perustamallemme säätiölle. Tämä vuosi (2012) on itse asiassa ensimmäinen vuotemme tällä maalla ja Barkowon ekokylähankkeen toinen vuosi.

Halusimme tehdä uusien asukkaiden hyväksymisprosessin Barkowon ekokylähankkeeseen hyvin yksinkertaiseksi ja luonnolliseksi. Ei ole mitään kiirettä.

Perusvaatimuksia ovat kasvissyönti ja raittius. Niiden lisäksi ekokylän asukkaaksi tulemiselle on vähintään vuoden pituinen koeaika. Ekokylässä on yksi osittain remontoitu talo, johon mahtuu perhe tai 23 yksittäistä asukasta. Ekokylän maa-alue ja kiinteistö kuuluvat For Earth and People säätiölle. Ekokylän neuvosto, joka on kollektiivinen elin, tekee päätökset tilasta yksimielisesti. Vuosi 2012 on itse asiassa oman koeaikamme ensimmäinen vuosi paikassa. Vaikkakin elinolosuhteet tilalla ovat karut, on jo muutamia ihmisiä, jotka haluavat liittyä seuraamme ja yrittää elää alkuajat kanssamme.

Olemme kutsuneet ihmisiä vierailemaan ekokylässämme ja liittymään hankkeeseemme vain hyvin yksinkertaisten kotisivujen (<http://ekowioska.wordpress.com/en/>) ja ihmisille puhumisen avulla. Uskomme vahvasti, että kun me ekokylän perustajat järjestämme elämämme paikassa sellaiseksi, että tunnemme elävämme onnellista ja täyttä elämää, toisetkin ihmiset inspiroituvat ja haluavat liittyä mukaan elämään samalla tavalla ja tukemaan hanketta, tai edistämään tällaista elämäntapaa millä tahansa mahdollisella tavalla.

Vuonna 2012 minun, vaimoni ja kolmen lapsemme lisäksi Barkowon ekokylässä ei vielä ole muita vakituisia asukkaita. Kuitenkin lisäksi on noin kymmenen ihmistä, jotka ovat aktiivisesti mukana hankkeen kehittämisessä, ja jotka myös ovat Barkowon ekokylän mahdollisia pysyviä asukkaita. Jotkut heistä suunnittelevat tulevansa Barkowoon keväällä asumaan ja työskentelemään Milickin perheen kanssa.

Artur Milicki

KRUNAIN EKOKYLÄ KOTITILA-ASUTUKSENA, LIETTUA

Viettäessämme aikaa yhdessä Vladimir Megren kirjojen ja internetsivujen lukijoiden Vilnan klubilla, muodostui ryhmä ihmisiä, jotka halusivat perustaa ekokylän. Tapasimme toisiamme usein ja kehitimme ekokylähankkeen, joka perustui kotitila-konseptiin. Päätimme, että ekokylä tulee sisältämään:

- 5070 itsenäistä pientilaa – kotitilaa – 13 hehtaarin tontilla. Kotitilan alue on tämä, jotta olisi mahdollista rakentaa asuintalo ulkorakennuksineen, istuttaa puutarha, vihannestarha, metsä, kaivaa pieni lampi, muodostaa täysin kehittynyt ekosysteemi. Jokaiselle kotitilalle pitää istuttaa metsäpuita ja pensaita. Kotitilan maan omistaa perhe tai yksilö.
- Kujia.
- Yhteisiä alueita: luonnollisia ruohoalueita villieläimille, urheilumahdollisuuksia, yhteismetsää ja suojaavia metsävyöhykkeitä, autojen parkkipaikkoja, paviljonki, käsityöpaja, yhteisöotalo kulttuuri- ja koulutustoimintaa varten.

Lopulta maata löydettiin hylätyltä maaseutualueelta noin 50 kilometrin päästä Vilnasta, aiemman Krunain kylän alueelta. Maa toi meidät sinne; alussa siellä ei ollut mitään muuta, vain maa ja kaksi ihmistä, jotka päättivät ostaa sen, vaikkakin vielä silloin ilman rahaa... Kun tuli aika maksaa ensimmäinen maksu, aloitteentekijöihin liittyi kolme ihmistä, jotka olivat valmiita maksamaan summan. Ja kun tuli aika ostaa loput maasta kaikki muutkin tarvittavat ihmiset ilmestyivät.

Ennen maan ostamista meillä oli hyvin kehitelty strategia. Vuonna 2003 etsimme paikkaa läheltä (40–50 km) kaupunkia, muttei yli 10 kilometriä kauempaa päätiestä, jotta sinne olisi helppo päästä kaupungista, ja että siellä olisi tarpeeksi maata rakentaa 50 kotitilaa (13 hehtaaria perhettä kohti, sisältäen myös yhteisen kyläalueen). Ei ollut mitään tarvetta löytää erityisen mukavaa paikkaa, koska olisi mahdollista restauroida se myöhemmin. Koko maa-alueen ostaminen heti oli hyvin vaikeaa, joten etsimme pienempiä tontteja mahdollisuudella laajentaa aluetta myöhemmin.

*Talo Krunain ekokylässä.
Valokuva: Ingrida Žitkauskienė*

Kesällä 2004 ostimme ensimmäiset 19 hehtaaria maata ja 19 hehtaaria metsää. Vuonna 2005 ostimme vierestä vanhan maatilan, jonne loimme yhteisön alueen. 40 vanhaa omenapuuta sai uudet omistajat. Kun omenat olivat kypsiä, niitä oli niin paljon etteivät puut jaksaneet kantaa niiden painoa, vaan alkoivat haljeta kahtia. Sato tuntui kuin maan lahjalta meille, koska olimme tulleet takaisin ja elävöittäneet hylätyn paikan. Syksyllä kaivoimme lammen jotta voisimme virkistytyä yhteisen työn jälkeen.

Vuosina 2005-2007 purimme mökin hirsitiiliseinät, ja käytimme näitä ja muita kalkkikivitiiliä rakentaaksemme ajoväylän asutuksemme vetiselle sisääntuloreitille. Purimme mökin ja aitan,

lajittelimme ja putsasimme hirret, toimme ulos kasan jätettä (sisältäen myös asbestikattotiiltä), putsasimme kaivon ja purimme myös raunioituneen ladon perustukset. Rakensimme mökin vanhoista hirsistä ja siihen pärekaton. Koska suurin osa mukavuuksista puuttui, varustimme asettumisvaiheessa ulkokeittiön, ulkokompostikäymälän ja nukkumisvaunun. Useita kertoja päivässä tunsimme itsemme lapsiksi jälleen ja nautimme viileästä lammen vedestä. Yksi meistä asui tilalla ensimmäisiin koviin pakkasiin asti, joten aina kun saavuimme paikalle, meitä tervehti ”isäntä”.

Ekokylän perustamisvaihe kesti lähes 10 vuotta, sillä asukkailla ei ollut kiire ja he yrittivät tehdä suurimman osan talojensa rakennustöistä itse. Vasta vuonna 2012 asukkaat alkoivat elää paikassa pysyvästi, siihen asti ihmiset asuivat siellä vain kesäisin. Jokaisella perheellä on oma taloudellisten ja muiden mahdollisuuksien määrittämä rytmensä. Monet töistä tehdään talkoilla naapurien avulla.

Ingrida Žitkauskienė

Lisälukemista:

Krunain ekokylän kotisivut: <http://ekosodyba.lt/krunai/>

KURJEN TILAN EKOYHTEISÖ BIODYNAAMISEN TILAN YHTEYDESSÄ, SUOMI

Hankkeen alullepanijoina oli ryhmä nuoria perheitä, jotka halusivat elää maalla, kasvattaa oman ruokansa ja elää ekologisesti, ja he ajattelivat sen olevan helpompaa ja mukavampaa yhdessä, yhteisöllisellä tavalla. He halusivat myös perustaa biodynaamisen maatilaa, koska niitä on vain muutama Suomessa. (Biodynaaminen viljely on luonnonmukaisen viljelyn muoto, joka painottaa maaperän, kasvien ja eläinten välisiä suhteita ja kokonaisvaltaista kehitystä omavaraisena systeeminä. Biodynamiikka perustuu Rudolf Steinerein antroposofiaan.) Tämä nuorten perheiden ryhmä aloitti maatilaa ja pienen uudiskylän rakentamiseen sopivan paikan etsimisen jo vuonna 2003. Lopulta paikka löytyi ja sen osti neljä perhettä vuonna 2011. Tilalle on mahdollista rakentaa talot yhdeksälle perheelle.

Vuosien varrella monet ovat olleet kiinnostuneita tästä ekokylähankkeesta, mutta suurin osa heistä on jättänyt ryhmän, koska sopivan paikan etsiminen kesti niin kauan. Ryhmän on pitänyt houkuttaa mahdollisia asukkaita monin keinoin: julkisilla kokoontumisilla esitelläkseen hanketta lähikaupungissa, jakamalla esitteitä, osallistamalla sopiville messuille ja tapahtumiin sekä sähköposteja lähettämällä. Lehtiartikkelit sekä radio- ja tv-haastattelut ovat myös tuoneet julkisuutta hankkeelle.

Kun tila ostettiin, ekokylä yhä tarvitsi uusia asukkaita. Silloin menestyksekkäimpiä tapahtumia olivat tilalla järjestettävät talkoopäivät. Yhteisö kutsui esimerkiksi joitain yhdistyksiä lähimmästä kaupungista ja järjesti linja-autokuljetuksia tilalle. Vierailijat nauttivat talkootöistä ja keskusteluista yhteisön jäsenten kanssa. Vieraille tarjottiin myös luomulounas. Nämä tapahtumat synnyttivät paljon kiinnostusta ekokylää kohtaan. Vuonna 2012 taloa rakensi seitsemän perhettä ja tilaa oli vielä kahdelle talolle.

Mia Saloranta

Lisälukemista:

·Kurjen tilan ekoyhteisön kotisivut: www.kurjentila.fi

·Biodynaamisesta viljelystä: www.biodynamics.com, www.biodynamic.org.uk, www.demeterbta.com, <http://biodyn.fi/>

UNDERSTENSHÖJDEN EKOKYLÄ KAUPUNGISSA, RUOTSI

Vain muutaman korttelin päässä Björkhagenin metroasemalta; noin 12 kilometriä lounaaseen Tukholman keskustasta, keskeisemmällä paikalla kuin monet Tukholman esikaupunkialueet sijaitsee Understenshöjdenin ekokylä. Koivujen peittämällä kummulla, ei kaukana korkeista kerrostaloista, on 44 perhekuntaa kätkeytyneenä urbaaniin keitaaseen. Pieni puro erottaa Kärtrorpin urheilualan koivutiheiköstä ja ekokylän taloista, jotka melkein sulautuvat ympäröivään metsään. Understenshöjden selkeästi poikkesi suuntauksesta, että ekokylät kuuluivat maaseudulle tai taajama-alueille. Sen sijaan Understenshöjdenistä tuli kannanotto sille, että kaupungit voisivat tukea kaupunkien uudistamisen uutta muotoa, jossa parhaat puolet maaseudusta ja kaupunkiympäristöstä voitaisiin yhdistää.

Syksyllä 1989, Mia Torpe, arkkitehtuurin opiskelija kuninkaallisesta teknologian instituutista Tukholmassa kuuli inspiroivan luennon ekorakentamisesta, jonka piti Varis Bokalders. Idea ekoasumisen luomisesta kaupunkiin levisi hänen ystäviensä ja naapuriensa keskuudessa Tukholman Björkhagenin lähistöllä. Toukokuuhun 1990 mennessä asukasyhdistys EBBA, tai ”Ekologinen asuminen Björkhagenissa” oli muodostettu. Jäsenet olivat väsyneitä huonosti ilmastoituihin ja anonyymeihin huoneistoihin, jotka oli rakennettu vaarallisista materiaaleista. Suuri osa huomiosta kohdistui turvallisen ja terveellisen paikan luomiseen lasten kasvattamista varten.

Asukasyhdistys sai enemmän kuin kaksinkertaisen määrän perheitä kiinnostumaan, kuin mitä ekokylään lopulta mahtuisi. Sen jälkeen yhdistys perusti opintopiirejä, järjesti opintoretkeä, ja kutsui vierailevia luennoitsijoita kouluttamaan jäseniään tavoitteiden määrittelyssä. Ekokyläsuunnitelmista kiinnostuneiden ihmisten lista kasvoi myöhemmin 2000 henkilöön.

Asukasyhdistys pyysi virallisesti Tukholman kaupunkia luovuttamaan sopivaa maata Björkhagenista ekokylän rakentamista varten. Oikeus rakentaa tälle tietylle tontille oli kuitenkin jo virallisesti haettu Ruotsalaisen vuokraaja-omistajapohjaisen osuustoiminnallisen asuntoyhtiön (Swedish Tenant-Owner Cooperative Housing Association) ja Tukholman kaupungin Lomamökkitoimisto Oy:n (Cottages Agency Ltd) toimesta.

Kaupungin virkamiehet halusivat antaa hankkeen omalle Tukholman kaupungin asuntoyhtiölle. Kaupungin poliitikot toimivat kuitenkin vastoin omia virkamiehiään ja päättivät, että kahdelle rakennusyhtiölle annettaisiin lupa sillä ehdolla, että ne rakentaisivat ekologisesti ja tekisivät sen yhteistyössä asukasyhdistys EBBA:n kanssa. Elokuussa 1992 perustettiin yhteisöasumisosuuskunta, jonka hallituspaikat oli tasa-arvoisesti jaettu kahden rakennuttajayhtiön ja asukasyhdistyksen kesken.

Understenshöjden rakennettiin nopeasti verrattuna moniin ekokyläihin; idean syntymisestä kesti vain viisi vuotta kunnes 42 huoneiston rakennuskompleksi oli valmis. Hanke ei ollut yhteydessä mihinkään tiettyyn puolueeseen, mikä helpotti laajan poliittisen tuen saamisessa Understenshöjdenille. Päätöksen aikakausi oli rinnakkainen ”sairaiden talojen” kansalliselle ongelmalle, jolloin vastarakennetut talot osoittautuivat homeisiksi ja epäterveellisiksi, mikä johti rakennusalan asiantuntijoiden ja rakennusmääräysten julkiseen kyseenalaistamiseen. Sen lisäksi Understenshöjden sai suosiota, koska se oli vaihtoehto ”vihreän aallon” pakolaisten poismuutolle kaupungeista. Sen sijaan Understenshöjden yritti muuttaa rakennusprosessia. Vaikkakaan kaikkia ympäristöön liittyviä tavoitteita, kuten jäteveden käsittelyä, ei saavutettu, Understenshöjdenin onnistui laajentaa ekokyläkäsitettä pelkästä energiatehokkuudesta kokonaisvaltaisemmaksi, terveellisemmäksi tavaksi elää.

Robert Hall

Lisälukemista:

- *Understenshöjden–ekokylän kotisivut: www.understenshojden.se*
- *Christian, Diana Leafe (2003). *Creating a Life Together: Practical Tools to Grow an Intentional Community*, Gabriola Island, BC, CAN: New Society Publishers.*

UNDINEKULTTUURIYHDISTYKSESTÄ KASVAVA EKOKYLÄ ”JÄNIS JA MUUT ELÄIMET”, LATVIA

Useat kiinnostuneet tahot perustivat yhdessä erilaisten tapahtumien järjestämiseen tarkoitettun Satujen talon (The House of Fairy-Tales) Jurmalan kaupunkiin jouluna 1995. Paikallishallinto antoi rakennuksen alueineen yhdistyksen toimintaa varten. Prosessi eteni ja vuonna 1998 yhdistys ”Satujen talo ’Undine’ Vihreä järjestys” perustettiin. Siitä on tullut kulttuurikeskus ja paikka useiden ekokyläedustajien säännöllisiä tapaamisia varten.

*Yhteinen kokous Undinessa.
Valokuva: Daina Saktiņa*

Yhdistys toimii yhteistyössä toisen yhdistyksen, ekokylän ”Jänis ja muut eläimet”, kanssa. Tätä vuonna 2009 perustettua ekokylää voidaan epävirallisesti pitää Undinen yhteenliittymänä maalaisympäristössä (Jaunjelgavan läänissä, Secen alueella). ”Jänis ja muut eläimet” -ekokylän alueella on maatalous-, koulutus- ja käsityötoimintaa sekä tapahtumia. Yhdistyksen omistuksessa oleva ekokylän alue on kooltaan 65 hehtaaria, josta 13 hehtaaria on peltomaata, jota vähitellen vapautetaan pensaikeista. Loppuosa maasta on metsää, suota ja pensaikkoa. Siellä on yksi maatalo, asuinrakennus, jossa asuu nelihenkkinen perhe, kasvihuone ja alueen perustajien keramiikkapaja. Tilaa on käytettävissä, mikä tarjoaa uusille jäsenille mahdollisuuksia rakentaa taloja ja osallistua aktiivisesti ekokylän kehittämiseen.

”Satujen talo ’Undine’ Vihreä järjestys” -yhdistys palvelee virallisesti määrittelemättömänä suodattimena samoin ajattelevien ihmisten valikoinnissa. Lauantait ovat Undinessa avointen ovien päiviä, jolloin ketkä tahansa kiinnostuneet voivat tulla katsomaan taloa ja sen ympäristöä, osallistua toimintaan tai vain yksinkertaisesti nauttia ilmapiiristä. Yhdistyksen jäsenet ajattelevat, että tämä on paikka johon kaikki haluavat palata, paikka joka antaa voimaa ja inspiraatiota, paikka jossa on kodin tuntu.

Kun ensimmäinen vaihe, ”Undinesuodatin”, on läpäisty, kiinnostuneilla on tilaisuus vierailla ekokylässä ”Jänis ja muut eläimet”. Ekokylän jäsenten pitää hyväksyä tämä vaihe. Tulijan tärkeimmät ominaisuudet ovat aito kiinnostus, ymmärrys ja omat tulevaisuuden näkemykset, jotka koskevat ekokylässä asumista. Kaikki rakennukset ja maa ovat ”Jänis ja muut eläimet” -yhdistyksen omaisuutta. Uuden asukkaan pitää liittyä yhdistyksen jäseneksi.

Niille, jotka ovat kiinnostuneita asumisesta ekokylässä, on kolme vaihtoehtoa. Ensimmäinen on liittyminen Undinen jäseneksi, sitten ”Jänis ja muut eläimet” -ekokylän jäseneksi ja kolmantena molempien yhdistysten jäseneksi. Jäseneksi liittyttyään henkilön pitää noudattaa yhdistyksen sääntöjä. Jäsenhokkealla on samat oikeudet ja velvollisuudet kuin jäsenellä, lukuun ottamatta oikeutta äänestää yleiskokouksissa ja tulla valituksi Undinen talous- ja tarkastustoimielimiin.

Jäseneksi liittyneiden ei ole pakko ryhtyä rakentamaan taloa ja asumaan ekokylässä. Yhdistysten aktiivinen tukeminen ja niiden toimintaan osallistuminen riittää. Koska Satujen talo Undine sijaitsee lähempänä pääkaupunkia, suurin osa toiminnasta tapahtuu siellä (sisältäen jäsenten tapaamiset ja heidän yhteiset tapahtumansa).

”Jänis ja muut eläimet” –ekokylän ensimmäiset asukkaat omistivat aiemmin maa-alueen. He lahjoittivat maan yhdistykselle ja heistä tuli yhdistyksen jäseniä. Suunnitelmissa on lisätä asukkaiden (perheiden) lukumäärää, tässä vaiheessa ei ole kuitenkaan tarkkaa näkemystä määrästä.

Lähde: <http://www.undine.lv/eng/>

Lisälukemista:

Undinen kotisivut: <http://www.undine.lv/eng/>

AMATCIEMŠIN EKOKYLÄ YHDISTELMÄNÄ YKSILÖLLISTÄ ASUMISVISIOTA JA KIINTEISTÖKAUPPAA, LATVIA

Ekokylän on perustanut liikemies Aivars Zvirbulis täydelliseksi asuinpaikaksi itselleen ja perheelleen. Hän perusti yhtiön Amatciems Oy huolehtimaan kiinteistöjen hallinnasta. Aluksi kylässä asui vain perustaja, sitten myös hänen perheenjäsenensä muuttivat sinne. Seuraavat asukkaat olivat jo tontin ostajia, jotka solmivat maan ja talojen hankintasopimuksia.

Kylää ei erityisemmin mainostettu, kiinnostuneet löysivät tiensä kylään ja anoivat kotipaikkaa. Tieto paikasta on levinnyt ihmiseltä toiselle, mikä on osoittautunut parhaaksi mainonnaksi.

Muutaman vuoden jälkeen Amatciemsille luotiin kotisivut, joissa on tietoa kylän sisäisistä säännöistä, talojen ja maan myyntiehdosta, hinnoista ja joistain muista palveluista.

Amatciemsin asukkaissa on sekä ulkomaalaisia että latvialaisia. Amatciemsin perustaja tutkii henkilökohtaisesti kaikki hakijat ja arvioi voiko henkilö elää kyseisessä ympäristössä vai ei. Tärkeimpänä kriteerinä on mukautuminen Amatciemsin sisäisiin sääntöihin (hiljaisuuden noudattaminen, elävien olentojen, rakennussäännösten ja maanviljelyä koskevien rajoitusten kunnioittaminen ym.).

Jotta Amatciemsin alueen rauhallinen ja hiljainen ympäristö säilytetään, mitään yleistä järjestystä häiritsevää tai loukkaavaa toimintaa ei sallita. Kunnioituksesta lomiaan viettäviä asukkaita kohtaan, jotka haluavat levätä ja rentoutua Amatciemsissa, ei ole sallittua käyttää mitään kovaäänisiä mekaanisia laitteita (ruohonleikkureita, rakennustyökaluja tai muita kovaa ääntä pitäviä laitteita) ennen kello 8 aamulla ja kello 21 jälkeen illalla. Toisia häiritsevää musiikkia autoissa tai tonteilla ei myöskään sallita. Koska suurin osa kattojen päällyksestä on ruokokattoa, kaikki ilotulitteet tai muu pyrotekninen toiminta on kiellettyä, paitsi jos se on johtajan keskitetysti järjestämää tarkoitukseen varatulla alueella.

Kylässä ei ole erityisiä suunnitelmia asukkaiden väliselle vuorovaikutukselle. Amatciemsin kyläläiset mieluummin elävät vapaasti omissa kodeissaan. Joskus he järjestävät yhteisen lomajuhlan - jouluna, uutena vuotena, pääsiäisenä jne.

*Yleisnäkymä Amatciemsin ekokylästä.
Valokuva: Amatciemsin ekokylän arkisto*

Kylää kohtaan on paljon kiinnostusta, koska kylän idea ja harmoninen ympäristö viehättävät monia. Kaikki Amatciemsista kiinnostuneet eivät kuitenkaan pysty muutamaa sinne, koska asuinpaikan ostaminen vaatii tietyn määrän varoja.

Aivars Zvirbulis ryhmänsä kanssa

Lisälukemista:

Amatciemsin ekokylän ympäristö: <http://amatciems.lv/eng/environment.html>

MAA JA RAKENNUKSET: suunnittelu ja asukkaiden omistusoikeudet

Nykyisessä kulttuurissamme on tapana muovata ympäristöä omien mieltymysten ja kauneusihanteiden mukaisesti. Ekokylässä tätä suuntausta ei rohkaista. Sen sijaan maa itse määrittää tarvittavien rakennusten koon, muodot ja ulkonäön niin pitkälle kuin mahdollista. Tässä huomioonotettavia tekijöitä voivat olla talon suunta aurinkoon nähden, vallitseva tuulen suunta ja muut luonnolliset tekijät. Mutta edes ekokyläläiset eivät juurikaan ota huomioon psykoenergeettisiä vaikutuksia ihmisiin.

Historian ja taiteen tohtori Dalia Navikaitė, yksi liettualaisen Maciūnain ekokylän perustajista, esittää, että asuinympäristöä luotaessa tulisi ottaa huomioon ihmisten energeettiseen hyvinvointiin vaikuttavat tekijät. Nämä sisältävät luonnolliset säännönmukaisuudet suhteessa rakennuksiin ja niiden osiin, muotoihin, rakennusten sijaan ja kompleksien ulkonäköön. Esimerkiksi Liettuassa on perinteinen suorakulmainen, kaksipäätyinen asuintalotyyppi. Tätä ratkaisua monesti määrittävät hallitsevat rakennustekniikat ja -materiaalit: olisi vaikeaa rakentaa vaikkapa pyöreä, puinen hirsitalo. Modernit teknologiat ja ekologisesti kestävä materiaali antavat mahdollisuuden valita erilaisia, ei-perinteisiä, vakiintuneita kodin muotoja, kuten esimerkiksi erityyppisiä olkitaloja, savi-olki-yhdistelmätaloja (tai savi-akana ja muut sekoitukset) ja jopa ”eläviä” taloja, jotka ovat muodostuneet puusta, tai kasvaneet ennemmin kuin rakennettu. Usein ei-perinteinen kotityyppi valitaan uteliaisuuden, ainutlaatuisuuden ja uudistuksenhalun vuoksi. ”Totta kai se on tervetullutta, mutta on tärkeää tietää talon muodon vaikutus ihmiseen ja hänen elämäänsä, koska se, mikä ympäröi meitä joka tapauksessa vaikuttaa meihin, riippumatta siitä olemmeko luoneet sen itse vai onko se annettu meille”, Dalia sanoo. Esitämme tässä joitakin hänen neuvojaan siitä, mitä kannattaa harkita rakennusten muotoa, rakennusmateriaaleja ja sijaintia valittaessa.

TALON VAIKUTUKSIA IHMISIIN

Kokemusteni ja teoreettisen tietoni mukaan taloa suunniteltaessa tulisi keskittyä seuraaviin asioihin, ja valita itselle parhaiten soveltuva malli.

Talon muoto

Pyöreä talo: Luo liikkuvan tilavaikutelman. Asukkaista voi tuntua siltä kuin he olisivat lingossa. Joten pyöreä talo ei sovellu hiljaiseen ja rauhalliseen elämään, vaan saattaa johtaa keskustelujen lisäksi asukkaiden jatkuviin riitoihin. Pyöreä muoto on kuitenkin yksi hienoimmista valinnoista julkisiin tai

pyhiin rakennuksiin, jonka takia muinaisen Kreikan ajoista alkaen on usein käytetty amfiteatteria, kuten myös pyöreitä kaupunginukioita. Kristinuskon jakautumisesta lähtien bysanttilaisen kirkon rotunda oli kaikkein suosituin pohjapiirros, mikä tuli suosituksi renessanssin aikana kirkkojen rakentamisessa.

Kuusikulmainen talo: perhe; tämä on kuin mehiläisten hunajakkeno, jota luonnehtii mukavuus, turvallisuudentunne; se on kuin äidin kohtu, jossa voitte olla kaikelta suojassa.

Nelikulmainen talo: antaa vakautta, tasaisuutta ja tasapainoa, mutta myös pysäyttää; jähmettää ja rajaa.

Amorfinen (muodoton) talo: antaa joustavuutta, pehmeyttä, se on lähellä luontoa, mutta voi johtaa epämääräisyyteen ja päätösten tekemisen vaikeuteen, joten se ei sovi kaikille.

Perinteinen suorakulmainen talo: antaa todellisuudentunnetta ja eriytymistä. Ehkä juuri tämän takia isovanhempamme ja isoisovanhempamme olivat niin maanläheisiä. Se on myös lähellä suorakulmiota, ja asumiseen hyväksyttäviä muotoja ovat erilaiset L, T ja U:n muotoiset variaatiot.

Yleiset säännönmukaisuudet tulisi ottaa huomioon myös **katon muodon valinnassa**.

Tasakatto: ruuholla peitetynä voi näyttää todella mukavalta ja sulautua luontoon, mutta se voi joskus olla painava ja painaa kattoa maata kohti (tietenkin talon muodon vaikutus yhdistelmään pitää ottaa huomioon). Unelmoijille tämä voi sopia, mutta monet muut ihmiset voivat tulla liiallisen materialistiseksi.

Harjakatto: auttaa asukkaita ”pitämään selkärankansa, elämän akselin”.

Tasasivuiset katot: keskittävät, auttavat tasapainottamaan talon asukkaiden energioita.

Ikkunat ja ovet: etenkin avaamissuunnalla on vaikutusta: avautuminen sisäänpäin tuo energiaa, ulospäin avautuvat antavat energiaa pois päin. Jos siis haluat että luonanne käy usein vieraita ja antaa vaikutelman, että olette ystävällisiä isäntiä, asentakaa ovi avautumaan sisäänpäin, ja ikkunat ulospäin. Ja jos haluatte suljetun ja yksityisen elämän, tehkää ovi joka avautuu ulospäin, mutta silloin sen kautta voi tulla ei-tervetullutta energiaa, jolloin vieraat eivät nauti olostaan sen enempää kuin tekään. Jos asennatte ikkunat avautumaan sisäänpäin, sisään voi tulla ei-haluttuja energioita. Jos ikkunoita ei voi avata, energia voi lakata virtaamasta ja liikkumasta, ja voitte tuntea itsenne rajoitetuiksi toimimaan ja ajattelemaan, välinpitämättömiksi, ja lopulta ette ehkä halua tehdä mitään.

Kodin sijainnin valinta

Olkaa tarkkana valitessanne elämän veden päällä. Aiemmin vältettiin talon rakentamista paikoille jossa pohjavesi oli liian korkealla tai lähteisille paikoille. Monet väittävät että tämä johtui jatkuvan kosteuden pelosta. Tänä päivänä tätä ei enää tarvitse ottaa huomioon, sillä moderneja rakennusmateriaaleja voidaan käyttää ongelman ratkaisemiseen. Veden päällä asumisella on myös energiavaikutuksensa. Usein talon sijainti vaikuttaa asukkaiden asemaan, koska läsnä on jatkuva tunne sisäisestä epävakaudesta. Jos kuitenkin haluatte kehittää ei-perinteistä ajattelua, tai saada säännöllisesti uusia ideoita, talo pitäisi nimenomaan rakentaa veden päälle.

Avoin alue antaa talolle tilaa, tunteen lentämisestä ja mahdollisuuden katsoa horisontin taa – voiman tunteen. Nykyihmiset usein haluavat sitä, vaikkakaan eivät aina tietoisesti. Ehkä tämä on syy siihen miksi kotia mäen päällä, lähellä järveä pidetään niin suuressa arvossa: loppujen lopuksi, sieltä voi nähdä eniten. Tällä vaihtoehdolla on kuitenkin sivuvaikutuksensa: se voi johtaa ylimielisyyteen ja piittaamattomuuteen toisia ihmisiä ja ympäristöä kohtaan. Tämä pätee etenkin mäen päällä sijaitseviin

taloihin – paikka rohkaisee ylemmydentunteeseen suhteessa muihin ihmisiin. Sen seurauksena on tiedostamaton kateus ympärillä asuvia ihmisiä kohtaan, toive nöyryyttää ja vähätellä heitä. Siksi tämä sijainti sopii vain hyvin herkille ja huonon itsearvostuksen omaaville henkilöille – sijainti lisää heidän itsetuntoaan ja auttaa välttämään negatiiviset seuraukset niin kauan kuin he pystyvät ylläpitämään herkkyytensä.

Talo laaksossa antaa hyvinvointia, mutta voi johtaa sisäisen sulkeutumisen paineeseen, epäonnistumiseen minäkuvan toteuttamisessa, tehden sijainnista sopivan vain niille, jotka todella ovat sisäisesti vapaita kaikista kahleista.

Perinteisesti vallalla oleva tapa – asuminen korkeammalla paikalla puiden ympäröimänä – ei vain suojele tarpeettomalta kosteudelta ja tuulelta, vaan myös luo oikean tunnetilan: intimiteettiä joka voidaan ylittää ja avautua laajempaan näköpiiriin. Tämä versio tuo tasapainoa sisäisen ja ulkoisen maailman välille.

Rakennusmateriaalit

Savi käsittää savella rapatut rakenteet ja savisekoitustalot, sekä kuivatusta (tai poltetusta) savesta rakennetut tiilitalot. Tämä ”maadoittava” koti voi tuoda joillekin vakavuuden tunnetta. Olkitalot ovat kevyitä ja hyväntuulisia.

Puutalo antaa turvallisuutta ja turvan tunnetta.

Dalia Navikaitė

Toimivaa ekokylää luotaessa tärkeää on paikan kunnollinen suunnittelu, rakennusten ulkoasu ja arkkitehtuuri, sekä sopivat säännöt koskien maata ja kiinteistöomaisuutta. Ekokylän maan ja rakennusten hallintaan on paljon erilaisia malleja, joista jokaisella on vahvuuksia ja heikkouksia. Etsikää tilanteeseenne sopivia ideoita seuraavista tapauskertomuksista.

AMATCIEMŠIN EKOKYLÄ, JOTA HALLINNOI YHDEN ASUKKAAN PERUSTAMA KIINTEISTÖYHTIÖ, LATVIA

Kylän perustaja Aivars Zvirbulis omistaa 300 hehtaarin suuruisen maa-alueen. Yhtiö Amatciems Oy perustettiin huolehtimaan kiinteistöjen hallinnasta ja hoitamaan talo- ja tonttimyyntiä. Saatavilla on erityyppisiä tontteja ja taloja. Ostajan käytettävissä olevien varojen perusteella on mahdollista valita kaikkein sopivin ratkaisu. Ostajaehdotukset voivat valita tyhjän tontin, tontin jolle talon rakentaminen on jo aloitettu, tai tontin jossa on viimeistelty ja sisustettu talo. Tonttien koko vaihtelee 4000–10 000 neliömetrin välillä.

Amatciemsin alue on tarkoitettu yksityisten talojen rakentamista varten. Siellä on myös johtajan perustamia kaikille avoimia alueita. Rakennustontteja voidaan käyttää vain asuinrakennusten rakentamiseen. On sallittua rakentaa omakotitalo, saunarakennus, autotalli lähelle taloa, lehtimaja ja muita rakennuksia joita perhe tarvitsee. Tilaa ei saa käyttää mihinkään uskonnolliseen tai kulttiin liittyvään toimintaan, poliittiseen toimintaan, baarien, diskojen tai tanssiklubien perustamiseen, pelikasinojen tarpeisiin, minkään uhkapelilaitteiden sijoittamiseen, intiimi- tai niiden tyyppisten

palvelujen tarjoamiseen, viihdetapahtumien, kaupankäynti- tai joukkopalvelujen järjestämiseen, minkään tyyppiseen tehdasmaiseen valmistukseen tai muuhun toimintaan, johon liittyy voimakkaita hajuja tai ääniä.

Amatciems on suunniteltu kyläksi, jossa on yhdenmukaisen tyyliä taloja, siksi kaikkien asuinrakennusten, autotalliin, aidan tai muitten rakennelmien, altaiden, tenniskentän tai muiden virkistyskäyttöön liittyvien rakennelmien rakentaminen on sallittua vain hallinnollisen alueen pääarkkitehdin ja johtajan kirjallisella suostumuksella.

*Amatciemsin ekokylän perustaja.
Valokuva: Amatciemsin ekokylän arkisto*

Joillakin myynnissä olevilla tonteilla asuintalon rakennus on jo aloitettu. Näiden talojen hinta koostuu vain rakentamiseen liittyvistä kustannuksista. Jokaisella omistajalla on mahdollisuus valita lisärakentamisen ja koristelun tyyli.

Niillä myynnissä olevilla alueilla, joissa rakennustöitä ei vielä ole aloitettu, rakennusprojektin täytyy sopia kylän yleiseen kokonaisvaikutelmaan ja noudattaa Amatan kunnan rakennusmääräyksiä. On aina mahdollista tehdä valinta ehdotettujen standardihankkeiden joukosta ja mukauttaa niitä omiin henkilökohtaisiin tarpeisiin. On rakennettu mielenkiintoisia hirsitalokokonaisuuksia, jotka sopivat täydellisesti ympäröivään maisemaan. Standardihankkeet yhdistävät minimaalisen rakentamisen maksimaaliseen huonetilaan. On mahdollista rakentaa omien tiukkojen standardien ja toiveiden mukainen koti, joka sopii täydellisesti ympäröivään maisemaan ja on paikallisten sääntöjen ja määräysten mukainen.

Aivars Zvirbulis tiiminsä kanssa

Lisälukemista:

Amatciemsin ekokylän säännöt: <http://www.amatciems.lv/eng/rules.html>

KURJEN TILAN EKOKYLÄ, JOTA ASUKKAAT HALLINNOIVAT KIINTEISTÖYHTIÖNÄ, SUOMI

Maan ja vanhat, yhteiskäytössä olevat rakennukset omistaa asukkaiden perustama kiinteistöyhtiö. Yhtiö antaa osakkaille vuokralle tontin, jolle he rakentavat itse talonsa. Kukin osakas omistaa rakentamansa talon. Arkkitehti on tehnyt suunnitelman kylälle. Uudet asuintalot sijoittuvat lähelle vanhoja maatilan rakennuksia ja toisiaan. Tämä on paras ratkaisu sekä maiseman että joidenkin rakennusten yhteiskäytön kannalta.

Uusien rakennusten ulkoasu mukautetaan maaseudun kulttuurimaisemaan. Rakentamisperiaatteiden ohjeet liittyvät mm. talojen sijainteihin, muotoon, kokoon, materiaaleihin ja väreihin, sekä piha-alueitten istutuksiin.

Talot ja vesi lämmitetään keskitetysti paikallisella puuhakkeella. Vesi tulee kunnallisen vedenjakelun kautta. Veden lämmitykseen käytetään kesäaikana aurinkoenergiaa. Tulevaisuuden tavoitteena on tuottaa itse yhteisössä tarvittava energia, myös sähkö.

Yhteisössä on yksi pariskunta, joka on ottanut päävastuun biodynaamisesta viljelystä. Kylän muut asukkaat mielellään syövät omassa kylässä biodynaamisesti kasvatettuja vihanneksia. He voivat ostaa

niitä viljelijöiltä alhaisella hinnalla, koska viljelijät eivät tee voittoa vihanneksilla, jotka he myyvät yhteisössä asuvien käyttöön.

Mia Saloranta

Lisälukemista:

Kurjen tilan ekokylän kotisivut: www.kurjentila.fi

SUDERBYN PERMAKULTTUURINEN EKOKYLÄ, RUOTSI: OMISTAJANA OSUUSKUNTA, JONKA JÄSENET OVAT OSUUSKUNNAN VUOKRALAISIA

Suderbyn permakulttuurisen ekokylän maan ja rakennukset omistaa osuuskuntayhdistys, joka on rekisteröity Ruotsin lain mukaan ruotsalaiseksi taloudelliseksi yhdistykseksi. Tämä tarkoittaa, että yhteisön jäsenet omistavat rakennukset ja maan kollektiivisesti. Tullakseen jäseneksi jokaisen pitää ostaa yhtä suuri osuus ja maksaa vuosittainen jäsenmaksu. Jäsenillä on oikeus äänestää vuosikokouksessa ja valita organisaation hallitus.

Omistusrakenne

*Ilmakuva Suderbyn ekokylästä.
Valokuva: Suderbyn ekokylän arkisto*

Ennen Suderbyn permakulttuurisen ekokylän luomista vuonna 2008 sen viisi perustajaa vierailivat muissa ulkomaisissa ja ruotsalaisissa ekokylissä saadakseen inspiraatiota. Noiden vierailujen aikana he huomasivat ongelmia yksityisomistajuudesta. Joissakin ekokylissä, joissa oli yksityistä omistajuutta, konflikteja syntyi, kun jotkut omistajista eivät toimineet yhteisön vision mukaisesti. Yksityisomistajat viettivät myös enemmän aikaa omalla alueellaan kuin yhteisellä alueella, ja loivat näin enemmän individualismia.

Toisin kuin useimmat ekokylät Ruotsissa, Suderbyn ei halunnut yksityisomistuksessa olevaa maata tai rakennuksia, ja päätti valita maan yhteisomistuksen. Siksi he loivat demokraattisen osuuskunnan, joka omistaa tilan ja viisi hehtaaria maata. Yhteisomistus liittyy selkeästi heidän voimakkaaseen keskittymiseensä permakulttuuriin, tämä sisältää myös huolenpidon yhteismaasta ja luonnosta.

Suderbyn yhteisön 13-20 asukasta (vuodenajasta riippuen) eivät omista omia tilojaan, vaan vuokraavat ne osuuskunnalta. Vuokrat kattavat sekä yksityisten että yhteisten tilojen käytön. Ei ole mitään mallia, mikä määrittäisi vuokrat, vaan ne päätetään subjektiivisesti, mikä on ajoittain ollut ongelmallista erityisesti uusia asuntoja järjestettäessä, ja siksi vuokrasysteemi todennäköisesti uudistetaan lähitulevaisuudessa. Koska kaikki huoneet ovat vuokrahuoneita, ekokylään on mahdollista tulla myös kokeilemaan asumista ja asuminen on mahdollista myös pienituloisille. Vanhassa maatalossa on kuusi makuuhuonetta, olohuone, ruokasali, keittiö ja suihku. Vuonna 2011 kaksi mökkiä tuotiin tilalle nostokurjella. Toisessa mökissä on kolme makuuhuonetta ja toisessa yksi makuuhuone ja yksi yhteinen olohuone. Kuivakäymälät sijaitsevat erillisessä rakennuksessa.

Omistajuusmalli on suunniteltu siten, että uusien ihmisten on helppo tulla jäseniksi ja tuntea yhtäläistä osaomistajuutta maasta ja rakennuksista. Suderbyssä koetaan tärkeäksi, että jäsenyydestä on selkeät, kirjalliset säännöt, siksi jokaisen jäsenen jäsenyys kirjataan vuosikertomuksiin. Yhden perheen muuttaessa yhteisöön he eivät halunneet asua yhteistalossa, joten osuuskunta osti uuden mökin heidän vuokrattavakseen ja sijoitti sen tilalle.

Miten tulla osaomistajaksi?

Jäseneksi voi liittyä vasta kuuden kuukauden asumisen jälkeen. Siten kiinnostuneet henkilöt voivat kokeilla asumista Suderbyssa ja muut asukkaat oppivat tuntemaan heidät. Kuuden kuukauden Suderbyssa asumisen jälkeen asukkaan pitää liittyä jäseneksi, mikäli hän haluaa jäädä yhteisöön. Jokaisen uuden jäsenen tulee ostaa yksittäisenä henkilönä 12 000 euron osuus heti (täysjäsenet) tai maksaa summa viiden vuoden kuluessa (liittyvät jäsenet), kuten säännöissä on vahvistettu. Kaikki aikuiset maksavat jäsenmaksun, sitä ei peritä alle 16-vuotiailta lapsilta.

*Osuuskunnan omistama Suderbyn permakulttuurinen ekokylä.
Valokuva: Jesús Pacheco Justo*

Suderby haluaa pitää huolta siitä, että kaikkien on mahdollista tulla osaomistajiksi riippumatta toimeentulosta. Sääntöjen mukaan hallituksen pitää hyväksyä jäsenyys ja maksu. Jäsenten pitää maksaa 24 euron suuruinen vuosittainen jäsenmaksu voidakseen äänestää vuosikokouksessa. Jäseneksi liittyminen ei kuitenkaan ole välttämätöntä. Kun jäsenet haluavat lähteä ekokylästä he voivat pyytää, että heidän jäsenyysosuutensa maksetaan takaisin enintään viiden vuoden kuluessa.

Jäsenten oikeudet

Jäsenillä on täysi oikeus valita hallitus ja muut toimihenkilöt, ja tehdä esityksiä vuosikokouksessa. He saavat myös alennuksen vuokrasta hallituksen päätöksen mukaisesti. Täysjäsenet maksavat 60 euroa vähemmän, ja liittyvät jäsenet 30 euroa vähemmän vuokraa kuin ei-jäsenet. Asukas on liittyvä jäsen sinä aikana jona hän maksaa osuusmaksuaan. Hallitus voi päättää liittyvän jäsenen muista oikeuksista, kuten äänestysoikeudesta tai hallituksen jäsenyydestä.

Suderbyssä ajatellaan ekokylän koheesion kannalta olevan tärkeää, että ei-jäsenet, kuten vapaaehtoiset ja opiskelijat, voivat myös osallistua päätösten tekemiseen ja kertoa mielipiteensä, koska he ovat osa yhteisöä. Siksi kaikki kokoukset tähän päivään asti ovat olleet avoimia kaikille yhteisössä asuville. Suuremman jäsen- ja asukasmäärän kanssa tämä asia saattaa muuttua.

”Minä, uutena Suderbyn osuuskuntaan liittyvänä jäsenenä, pidän ekokylän avoimuudesta ja uusien jäsenten mukaan ottamisesta, erityisesti nuorten, vähävaraisten ihmisten, kuten minä itse. Toisin kuin yksityisomistajuudessa, minusta voi tulla yhteisömistaja sovitulla viisi vuotta kestäväällä jäsenmaksuosuuden maksuaikataululla, ja tulla osa ekokylää.”

Katrien Van den Berge, Suderbyn osuuskunnan liittyvä jäsen.

Teksti pohjautuu ekokylän perustajan, Robert Hall'n haastatteluun.

AATTEELLISEN JÄRJESTÖN OMISTAMA EKOKYLÄ "JÄNIS JA MUUT ELÄIMET", LATVIA

Ekokylä sijaitsee Secen alueella, Jaunjelgavan läänissä, 111 kilometriä Riikasta. Se on rekisteröity yhdistykseksi vuonna 2009 ja on aatteellinen julkinen järjestö.

Undinen piha.
Valokuva: Daina Saktiņa

Yhdistyksen hallintoelimiä ovat jäsenten yleiskokous, hallitus, valtuusto ja puheenjohtaja. Hallitus koostuu "Jänis ja muut eläimet" -ekokylän puheenjohtajasta ja kolmesta hänen valitsemastaan jäsenestä. Valtuusto koostuu hallituksesta ja kuudesta hallituksen valitsemasta jäsenestä. Raha- ja talousasioita kontrolloi jäsenten yleiskokouksen valitsema tilintarkastaja.

Korkein hallintoelin on jäsenten yleiskokous. Sillä on oikeus muuttaa sääntöjä, valita ja vaihtaa yhdistyksen puheenjohtaja ja tarkastaj, hyväksyä talousarvio ja vuosikertomus, päättää organisaation lakkauttamisesta tai uudelleen järjestäytymisestä ja päättää Jänis ja muut eläimet -ekokylän käsitteellisistä kysymyksistä.

Hallitus tai valtuusto tekee päätöksensä yksinkertaisella äänen enemmistöllä. Jos äänet jakautuvat tasan, puheenjohtajan ääni on ratkaiseva. Hallituksen ja valtuuston kokoukset ovat päätösvaltaisia, mikäli vähintään puolet jäsenistä on paikalla.

Hallitus tai valtuusto hyväksyy Jänis ja muut eläimet -ekokylän jäsenet ja jäsenehdokkaat. Jäsenehdokas voidaan hyväksyä jäseneksi vasta yhden vuoden koeajan jälkeen.

Organisaatio perustettiin käyttämällä jäseniltä, jäsenehdokailta, yksityishenkilöiltä, oikeushenkilöiltä ja LEADER-hankkeelta saatuja avustuksia.

Kaikki kiinteistöt ekokylän alueella ovat yhdistyksen yleistä omaisuutta. Päätökset omaisuuden hoidosta tehdään jäsenten yleiskokouksessa.

Yhdistyksen omistuksessa oleva ekokylän alue on kooltaan 65 hehtaaria. Siitä 13 hehtaaria on viljelysmaata, jota vähitellen vapautetaan pensaikeista. Loput maasta ovat metsää, suota ja pensaikeita. Vuonna

Jänis ja muut eläimet -ekokylän pihan päärakennus.
Valokuva: Daina Saktiņa

2012 alueella oli yksi maatalo, asuinrakennus, kasvihuone, ja perustajien (LEADER-hanke) keramiikkapaja. Ekokylässä asui pysyvästi kaksi perhettä. Käsityöalojen rakennushanketta on ehdotettu. Tulevaisuuden suunnitelmissa on yhteisötalon ja noin kymmenen itsenäisesti sijaitsevan maatalon rakentaminen.

Jokainen yhdistyksen jäsen (yksityishenkilö) on ekokylän alueen osaomistaja, jolla on vastuuta omaisuudesta. Jäsen voi valita minkä tahansa tontin ja rakentaa talonsa. Yhdistyksen

Undinen kokoushuone.
Valokuva: Daina Saktiņa

jäsenet saavat rakennusmaan ilmaiseksi elinikäiseen käyttöön, ja jäsenet valvovat tonttialueen tasa-arvoisuuden periaatteen toteutumista. Ei ole olemassa rakennusmateriaaleihin tai talojen ulkonäköön liittyviä erityisiä säännöksiä, tietenkin ehto ”niin luonnollisesta kuin mahdollista” pätee. Uudet asukkaat rakentavat talon makunsa mukaan. Uusille asukkaille on tarjolla tilapäinen kesätalo, jossa he voivat asua talonrakennuksen ajan. Uudet tulijat – uudet jäsenet, rakentavat taloja, mutta ne eivät ole heidän omaisuuttaan. Yhdistys omistaa kaikki kiinteistöt.

Lähde: <http://www.undine.lv/eng/>

Lisälukemista:

”Undinen” kotisivut: <http://www.undine.lv/eng/>

SEKAOMISTUS MUNKSØGÅRDIN EKOKYLÄSSÄ, TANSKA

Munksøgårdin ekokylä perustettiin vuonna 2002, vasta rakennetun, Trekroner-nimisen asuinalueen integroituna osana. Se sijaitsee Roskilden kaupungin laidalla, peltomaiden vieressä, noin 25 kilometriä Kööpenhaminasta länteen.

Asuinalueen on suunniteltu mahdollistavan vaihtelevuuden asuntojen koossa, omistustyypeissä ja eri ikäryhmien tukemisessa. Asuinalue sisältää sata erikokoista rivitaloa, ja sosiaalisesti vilkas yhteisö toimii kotina noin 225 lapselle, nuorelle ja aikuiselle. Yhteisö on jaettu edelleen viiteen asuntoryhmään, joissa kussakin on 20 rivitaloa. Jokaisella asuntoryhmällä on yhteistalo yhteistoimintaa varten (yhteisruokailut, kokoukset, juhlat ym.). Asuntoryhmillä on erityyppiset omistustyyppit. Yksi on yksityisomistuksessa perheasuntoina, toinen on osuuskunta-yhdistys (asukkaat omistavat talot kollektiivisesti yhdistyksenä, mutta samanaikaisesti asukkaat omistavat myös yksityisesti osan talosta jossa asuvat). Roskilden Rakennusyhdistys omistaa kolme asuntoryhmää ja nämä talot ovat vuokrataloja. Asukkaat päättävät ketkä muuttavat vuokra-asuntoihin. Yksi näistä asuntoryhmistä on vain nuorille ihmisille, yksi senioreille ja yksi on avoin kaikille ikäryhmille.

Kartta Munksøgårdin ekokylästä ja sen taloista, joilla on erilaisia omistusmuotoja.
Valokuva: Dalia Norvaišaitė

Yhteisöön kuuluva vanha maatila sijaitsee keskellä asuinaluetta. Maatilan rakennuksissa on tiloja yhteiselle toiminnalle: kahvila, vihanneskauppa, lahjakauppa, vuokrattavaa toimistotilaa, vuokrattava yöpymishuone, polkupyöräsuoja, pyörienkorjauspaja, vuokrattavaa varastotilaa ja tilaa eläintenpidolle. Asukkaat huolehtivat asuinalueen toiminnasta ja lisäkehittämisestä itse.

Useat yhdistykset, joilla on yleiskokoukset ja asukkaiden valitsemat hallitukset, huolehtivat yhteisesti omistetusta omaisuudesta ja toiminnosta, kuten lämpölaitoksesta, jätevedenpuhdistamosta, yhteisistä taloista ym. Yksi yhdistys huolehtii kaikkien viiden asuntoryhmän kiinteistöistä, yksi huolehtii vanhoista maatilarakennuksista, ja jokaisella viidellä asuntoryhmällä on erilliset yhdistyksensä, jotka huolehtivat niiden toiminnasta. Asuntoryhmä tavallisesti pitää kokouksen kuukausittain. Noin joka toinen kuukausi järjestettävissä, kaikille asukkaille avoimessa, neuvoa antavassa yleisessä kokouksessa keskustellaan asuinalueen yleisistä asioista.

Useat työryhmät huolehtivat teknisestä toiminnasta, kuten lumitöistä ja teiden kunnossapidosta, viemäreiden ja jäteveden käsittelyn ylläpidosta, sekä lämpölaitoksen toiminnasta. Teknisen toiminnan

työryhmien lisäksi on työryhmiä, jotka keskittyvät sosiaaliseen toimintaan, kuten juhlien järjestämiseen, sekä tiettyihin kansallisiin vapaapäiviin liittyvään sosiaaliseen toimintaan. Jokainen työryhmä huolehtii yleiskokouksessa määritellystä omasta talousarviostaan. Jokaisen asukkaan odotetaan osallistuvan vähintään yhden työryhmän toimintaan.

Munksøgårdin ekoyhteisöllä on pitkä jonotuslista ”tavallisia” ihmisiä, jotka haluavat muuttaa sinne.

Lars Levin-Jensen

Lisälukemista:

Munksøgårdin ekokylän kotisivut: www.munksoegaard.dk/index_en.html

EKOKYLÄN PERUSTAMISEN RAHOITUSLÄHTEET

Kiinteistön hankinta on ehkä kriittisin vaihe ekokylän luomisessa. Monia tekijöitä pitää ottaa huomioon, jotta voidaan helpottaa yhteisön jatkuvaa, harmonista kasvua. Maan ostaminen on yksi ekokyläläaloitteen suurimpia haasteita. Poikkeuksen tekevät jotkut erityistapaukset, kuten Sieben Lindenin ekokylä Saksassa tai Kovchegin ekokylä Venäjällä, missä vallitsevan yhteiskuntarakenteen muutokset tekivät halvan maan hankinnan mahdolliseksi.

Valitessaan rahoitusmuotoa perustamisvaiheessa useimmat ekokylät painottavat eettistä rahoitusta. Kun ihmiset etsivät tapoja parantaa elämäntyyliään, he eivät jätä taloudellista järjestelmää taakseen. Joten ostaessaan maata sekä rakentaessaan taloja ja muuta infrastruktuuria, ekokylän perustajat yrittävät välttää lainan ottamista valtavirran pankkijärjestelmästä ja käyttävät sosiaalisia pankkeja.

Roland Benedikterin ”The European financial review” –lehdessä 15.2.2012 julkaistun artikkelin mukaan: ”Euroopassa sosiaalinen pankki ja sosiaalinen rahoitus ovat olleet suuria trendejä pankkien asiakkaiden keskuudessa 1980-luvulta lähtien. Sosiaaliset pankit keskittyvät sosiaaliseen vastuuseen, läpinäkyvyyteen ja kestävyys. Ne pitävät itseään ”sosiaalisen muutoksen katalysaattoreina” ilman voiton tavoittelua. Kriisin aikana ne eivät ainoastaan menettäneet yhtään rahaa, vaan tekivät myös korkeimmat liikevoittonsa historiansa aikana kasvattaen varojaan noin 20–25 % vuotuisella kasvutahdilla. Vuonna 2009 – kriisin huipulla – niiden keskimääräinen kasvutahti oli noin 30 %. Odotetaan, että eurooppalaisten sosiaalisten pankkien kokonaiskasvutahti pysyy vakaana, 13-15 % vuodessa, tulevana vuosina ja että ne tavoittavat miljardi ihmistä vuoteen 2020 mennessä.”

VAIHTOEHTOISESTI RAHOITETTU EKOKYLÄ: SUDERBYN PERMAKULTTUURINEN EKOKYLÄ, RUOTSI

Suderbyn ekokylä pystyi rahoittamaan maan hankinnan lyhyellä varoitusajalla vaihtoehtoisten rahoitusinstituutioiden avulla. Yhdistämällä kaksi Ruotsin tärkeintä vaihtoehtoista rahoitusinstituutiota, JAK-pankin ja Ekobanken-pankin, Suderbyn ekokylä pystyi nopeasti ja eettisesti rahoittamaan maahankintansa. Voi kuitenkin olla montaa mieltä siitä, perustuiko valinta täysin eettiseen perustaan vai tehtiinkö se pääosin taloudellisista syistä.

Tausta

Gotlannin ekokyläverkoston (tunnetaan nykyään nimellä RELEARN Suderbyn), joka perustettiin vuonna 2007, päätavoite oli ekokylän perustaminen Gotlantiin, mutta se ei löytänyt sopivaa maata hankittavaksi. Lopulta aloiteryhmä huomasi sopivan, pienen maatilan, joka oli myytävänä internetissä tapahtuvan huutokaupan välityksellä. Ryhmä onnistui tekemään korkeimman myyjien hyväksymän tarjouksen, ja tarjoutui ostamaan maan 1 550 000 Ruotsin kruunulla 8.5.2008.

Samana iltana perustettiin Suderbyn osuuskuntayhdistys ja kilpa muodollisuuksien valmiiksi saattamiseksi vain muutaman viikon sisällä alkoi. Myyjät edellyttivät, että ostaminen suoritettaisiin 1.7. mennessä, mikä oli myös takaraja täyden kauppahinnan maksamiselle maasta. Ryhmää muistutettiin useasti monien muiden mahdollisten ostajien olemassaolosta, jotka odottivat saavansa ostaa maan heidän sijastaan. Jotta kauppa saataisiin tehtyä, osuuskunnan piti rekisteröityä laillisesti kansalliseen yritysrekisteriin, maksaa 10 % käsiraha muutamien päivien kuluessa, saada erityislupa ostaa maatalousmaata lääninhallitukselta ja ottaa lainaa noin miljoona kruunua.

Auringonlasku Suderbyn ekokylässä.
Valokuva: Jesús Pacheco

Lisäksi aloiteryhmän piti tilapäisesti lainata yksityistä rahaa käsirahan maksua varten, laatia demokraattiselle, voittoa tavoittelemattomalle osuuskunnalle säännöt, jotka houkuttelisivat uusia jäseniä aloitteeseen, saattaa valmiiksi rekisteröintimuodollisuudet, avata pankkitilit ja pyytää 100 000 kruunun kertaluonteinen jäsenosuusmaksu viideltä perustajajäseneltä, keräten näin 500 000 kruunua pääomaa jäseniltä. Ruotsin laki maatalousmaan hankinnasta edellytti lääninhallituksen hyväksyntää oikeushenkilön maan hankinnalle. Hakemukset täytettiin ja kunta vaati lisätietoja aloitteen päämääristä. Loppujen lopuksi kaikki vaatimukset täytettiin kuuden viikon kuluessa.

Gotlannin lääninhallitus antoi päätöksen, jonka mukaan maa ”sopii hyvin permakulttuurisen ekokylän perustamiseen”, kansallinen yritysrekisteri oli hyväksynyt osuuskunnan ja kaksi vaihtoehtoista pankkia oli valmiina rahoittamaan maan hankinnan.

Lainojen yksityiskohdat

Kansainvälisten vapaaehtoistyöntekijöiden ryhmä rakentamassa kupolia.
Valokuva: Suderbyn ekokylän arkisto

Vaikka aloiteryhmän jäsenet olivat olleet JAK-jäsenyyspankin henkilöjäseniä vuodesta 1990 alkaen, Suderbyn osuuskuntayhdistyksellä ei ollut aiempaa yhteyttä pankkiin. Pankki vaati toimintasuunnitelman, ostettavan maa-alueen omistukseen oikeuttavat asiakirjat vakuudeksi sekä palovakuutuksen. Sen lisäksi pankki vaati, että osuuskunta käyttäisi omaa pääomaansa rahoittamaan lainan ”päällysosan”, antaen JAK:n rahoittaa turvallisimman ”pohjarahoitukseen”. JAK ei kuitenkaan lainaisi 75 % tarvitusta kauppahinnasta, vain 50 % tai 750 000 kruunua. JAK ehdotti, että osuuskunta ottaisi yhteyttä toiseen pankkiin ”high streetillä” ja hankkisi kaupallisen lainan rahoittaakseen loput 25 % kauppahinnasta. Osuuskunta valitsi JAK:n pääkilpailijan,

Ekobanken-pankin, joka rahoitti mielellään 25 % osuuden (tai 412 500 kruunua), ja olisi jopa rahoittanut sen osuuden, mitä JAK tarjosi. Lopulta osuuskunta lainasi näiltä molemmilta vaihtoehtoisilta lainantarjoajilta, ja loi suhteen molempien pankkien kanssa valmistellen sitä päivää varten, jolloin lisälainat olisivat tarpeellisia. 1 162 500 kruunun arvoinen kiinnelaina jaettiin kahden pankin kesken.

JAK-pankista

Vuonna 1965 perustettiin ruotsalainen kansalaisjärjestö, jonka nimi vapaasti suomennettuna oli ”Taloudellisen tietoisuuden kehittämiseksi toimiva kansallinen maatyövoimapohjainen yhdistys”. Yhdistystä inspiroi sen Tanskaan vuonna 1931 perustettu sisarorganisaatio. Yhdistyksen tavoitteena oli lisätä tietoisuutta korkojen vahingollisesta vaikutuksesta yhteiskunnalliseen kehitykseen ja edistää korkovapaan yhteiskunnan luomista. Vuonna 1970 yhdistys pystyi antamaan ensimmäisen lainansa. Ruotsin korkokriisin aikana, jonka oli luonut Soroksen keinottelu yliarvostetulla Ruotsin kruunulla, noin 30 000 ruotsalaista kerääntyi JAK:iin, tuoden sen valtavirtaan marginaali-idealismien tuntemattomuudesta. Tämän seurauksena vuonna 1993 yhdistyksestä tuli osuuskunta ja joulukuussa 1997 Ruotsin hallitus hyväksyi JAK:n jäsenyyspankiksi. Tämä pankkilisenssi suoja JAK:n asiakkaita ja jäseniä Valtion talletussuojatakuun kautta, kuten kaikkia ruotsalaisia pankkeja. J.A.K. (Tanska), JAK Bank Italia (Italia), Reciprocal Bank (UK), Rentevrij (Belgia) ja o/ZB (Saksa) ovat osa eurooppalaista korkovapaata pankkiliikettä. Muualta maailmasta samanlainen korkovapaa ajatus löytyy islamilaisesta pankkitoiminnasta.

JAK myönsi Sunderbylle 750 000 kruunua 30 vuoden laina-ajalla. Osuuskunnan tulee maksaa takaisin 6250 kruunua neljännesvuosittain, mutta sen on myös säästettävä 6250 kruunua neljännesvuosittain 30 vuoden ajan, tätä rahaa Sunderbyn ei voi käyttää ennen kuin laina on maksettu takaisin. Sen lisäksi osuuskunnan piti maksaa 45 000 kruunua lainapäätöksen talletusta, mikä voidaan palauttaa vasta kun 30 vuoden laina on maksettu takaisin. Tämä tarkoittaa sitä, että Sunderbylle palautetaan lähes 800 000 kruunua kun laina on maksettu.

Ekobanken-pankista

Ekobanken-pankki aloitti Järnan vapaana kulttuurirahastona vuonna 1980 ja sulautui Sola Säästöt ja Lainan kanssa vuonna 1992 muodostaakseen säästökassan nimeltä Ekosparkassan. Vuonna 1998 siitä tuli Ekobanken, yksi Ruotsin ensimmäisistä jäsenyyspankeista. Yhdessä pankkien Cultura Sparebank (Norja), Banca Etica (Italia), GLS Gemeinschaftsbank (Saksa), La Nef (Ranska), Freie Gemeinschaftsbank (Sveitsi), Andelskassen Merkur (Tanska) and Triodos Bank (Alankomaat) kanssa, Ekobanken kuuluu kansainväliseen pankkitoimintaliikkeeseen nimeltä sosiaalinen pankki tai kestävä pankki. Tämä konsepti on yhteydessä Global Alliance for Banking on Values –verkostoon.

Jotta Sunderbyn ekokylä saattoi saada Ekobanken-pankilta 412 500 kruunun 20-vuotisen lainan, se piti ensin hyväksyä sosiaalisesti ja ekologisesti eettiseksi projektiksi. Hyväksymisen jälkeen osuuskunnan piti liittyä Ekobankenin jäseneksi ja ostaa lainansa kanssa samanarvoinen jäsenyysosuus pankista. Osuuskunta osti 20 625 kruunun edestä osuuksia Ekobankenista luoden lisää lainanantopääomaa. Loppujen lopuksi Ekobankenin laina Sunderbylle julkistettiin pankin julkaisussa ”Läpinäkyvä luotonanto” kaikkien nähtäväksi. Sunderby maksaa nyt takaisin vaihtelevaa kiinnitystä noin 1200 kruunua kuukaudessa, mikä sisältää pääoman takaisinmaksun ja koron (vuonna 2012 korko oli 4 %).

Mutta entä palovakuutus?

Huolimatta siitä, että molemmat pankit kyseenalaistavat kaupallisen pankkitoiminnan etiikan, ne edellyttivät Sunderbytä vakuuttamaan kiinteistönsä tulipalon varalta. Palovakuutus itsessään on looginen, koska pankkien tulee olla varmoja osuuskunnan kyvystä maksaa lainat takaisin, mikä riippuu huoneiden ja mökkien vuokraamisesta ekokylässä. Kuitenkaan kumpikaan pankeista ei kyennyt suositteluun eettisiä vakuutusentarjoajia Ruotsin markkinoilta, koska sellaisia ei ollut olemassa. Sitten otettiin yhteyttä britannialaiseen eettistä kiinteistövuokautusta tarjoavaan vakuutusyhtiöön, mutta se ei halunnut tulla Ruotsin markkinoille. Osuuskunta, molempien pankkien jäsenenä, teki aloitteen kummankin pankin vuosikokouksiin, että pankit tekisivät yhteistyötä löytääkseen eettisen

ratkaisun jäsentensä kiinteistöjen vakuuttamiselle. Vaikka pienemmän Ekobankenin kanta oli teoriassa positiivinen, JAK hylkäsi eettisen vakuuttamisen painopisteensä ulkopuolella olevana. Parhaaksi vaihtoehdoksi valikoitui Folksam Insurance, joka sijoittaa varansa Robur-pankkiin, joka puolestaan takaa, että sen pääomasta korkeintaan 5 % sijoitetaan aseisiin, alkoholiin tai tupakkaan.

Johtopäätös

Vaihtoehtoinen, eettinen rahoitus on tärkeää monille ekokylille, jotka haluavat irrottautua valtavirran rahoitusmarkkinoista. Monet ruotsalaiset ekokylät ovat kääntyneet ruotsalaisen jäsenpankin puoleen hakeakseen eettistä lainaa ja verkostoituakseen samoin ajattelevien organisaatioiden kanssa. Vaihtoehtoisen rahoituksen saatavuus ei kuitenkaan ole yhtäläistä EU:ssa. Suderbyn pystyi yhdistämään kaksi erityyppistä vaihtoehtoista lainaa, toisen ilman korkoja ja toisen, johon vaadittiin dokumentoidut eettiset tavoitteet. Lopulta osuuskunta oli tyytyväinen siihen, että sillä on suhteet molempiin pankkeihin ja että se pystyi välttämään tavanomaisen rahoituksen.

Robert Hall, Katrien van den Berge

Lisälukemista:

· Suderbyn permakulttuurisen ekokylän kotisivut: www.suderbyn.se

· JAK-pankin sivut: www.jak.se

· Ekobanken-pankin sivut: www.ekobanken.se

· Global Alliance for Banking on Values: <http://www.gabv.org/>

OHJEITA EKOKYLIEN PERUSTAJILLE EKOKYLÄN ELÄMÄNKAAREN PERUSTAMISVAIHEESEEN

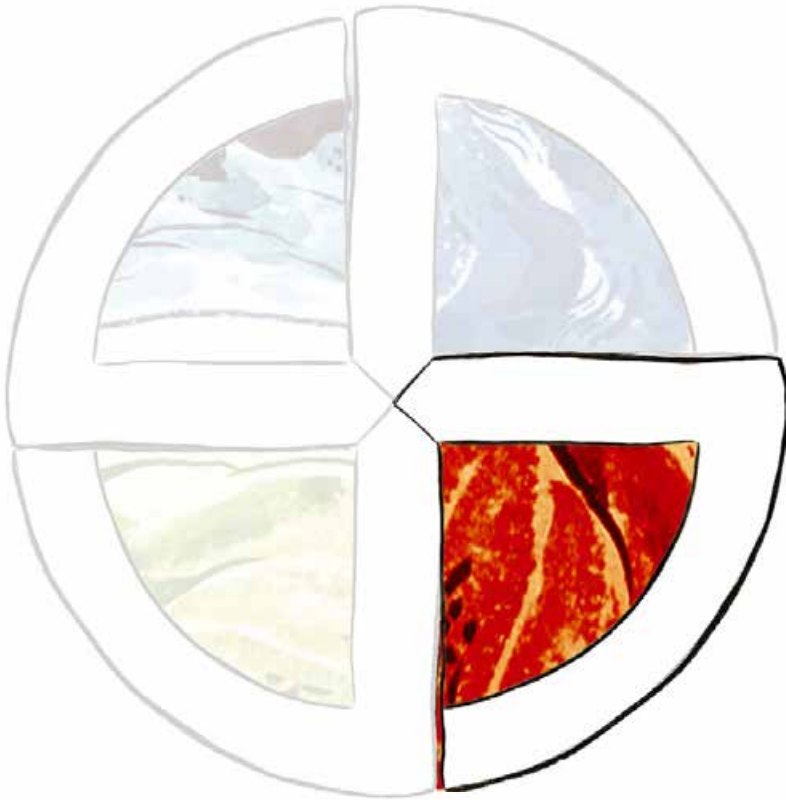
(perustuen Itämeren alueen ekokyläkokemuksiin)

- Selvitä arvosi ja kuvaile ne ekokylän kolme ulottuvuutta kattavaksi visioksi. Työkaluna kestävän ekokylävision muodostamisessa voit käyttää testiä ekokylän kestävydestä (käsikirjan 3. kappaleessa).
- Luo tietyt kriteerit ekokylän asukkaitten valintaa varten, ne antavat perustan yhteisön yhtenäisyydelle.
- Ota huomioon alueen luonnon erityispiirteet kylän suunnittelussa.
- Valitse selkeä malli omistusoikeuksista maahan ja muuhun kiinteään omaisuuteen ja sovi ekokylän ylläpidon ja lainojen tulevista maksuista.
- Valitse eettinen rahoitusmenetelmä ekokylän perustamista varten; harkitse valtavirtapankkijärjestelmän vaihtoehtoja (sosiaaliset pankit, osuuspankit, mikroluotot jne.).

2. vaihe

TULIKAUSI

Käytä luovaa tultasi, ei ainoastaan huonoista tavoista luopumiseen, vaan myös uuden elämäntyylin muokkaamiseen.

Katkelma ekokyläkansalta:

KERTOMUS RIKASTUMISEN TAVOITTELUSTA

Olipa kerran liikemies. Hän oli luonut yrityksensä kovalla työllä, hänen elämänsä oli täynnä stressiä ja jatkuvaa pelkoa väärin ratkaisujen tekemisestä. Hänellä ei ollut aikaa perheelleen eikä itselleen, koska jopa illat ja viikonloput olivat täynnä liikkeillaisia, vastaanottoja ja golfia (mitä hän inhosi) tärkeiden, vaikutusvaltaisten liikemiesten kanssa. Hänellä oli "varaa" vain kymmeneen lomapäivään vuodessa. Silloin hän yleensä meni suosikkikyläänsä meren rannalle nauttimaan luonnosta ja rauhasta.

Kerran hänen kävellessään merenrantaa pitkin hän näki kalastajan hitaasti lastaavan pientä kalasaalistaan veneestä. Oli keskipäivä, liikemies ei ollut vielä edes syönyt lounasta. Hän kysyi kalastajalta:

- Onko veneellesi tapahtunut jotain, kun olet palannut näin aikaisin kalastamasta?

Kalastaja katsoi venettään ja sanoi:

- Ei, se on palvellut minua hyvin monta vuotta.

- Ehkä et itse voi hyvin ja tarvitset lääkäriä? – liikemies tiedusteli

Kalastaja hymyili:

- Ei, voin todella hyvin.

Liikemies ei ymmärtänyt.

- Miksi siis kalastit niin lyhyen aikaa? – hän kysyi kalastajalta.

- Sain tarpeeksi kalaa, puolet perheelleni syötäväksi ja puolet myytäväksi, - kalastaja sanoi

Liikemies raivostui:

- Kukaan ei tee työtä noin, mitä aiot nyt tehdä?

- Voi, minulla on vielä paljon työtä tekemättä – kalastaja kertoi. – Menen kotiin lounaalle perheeni kanssa, ja sitten pelaan peliä lasten kanssa. Illalla menemme vaimoni kanssa naapuriin, savustamme kalaa ja maistamme heidän ensimmäistä luumusatoaan, sekä rupatteleme elämästä.

Liikemies oli äimän käkenä:

- Mutta eihän tuota voi kutsua työksi. Sinun pitäisi kalastaa pimeään tuloon saakka.

Kalastaja hämmentyi:

- Ja mihin minä sitä tarvitsisin?

Liikemies huokaisi ja alkoi selittää:

- Jos kalastaisit joka päivä koko päivän, saisit saaliiksesi paljon enemmän kalaa. Myisit kalat ja säästäisit toista venettä varten. Sitten palkkaisit naapurisikin kalastamaan. Jonkin ajan päästä sinulla olisi rahaa niin moneen veneeseen, että kaikki kylän miehet työskentelisivät sinulle.

- Ja mihin minä tarvitsisin sitä? – kalastaja kysyi jälleen.

- Sinä olet niin kapeakatseinen – liikemies vastasi intohimoisesti. – Sitten voisit perustaa oman kalanjalostustehtaan ja voittaa kilpailijat, ja saada vielä enemmän liikevoittoa. Muuttaisit isoon kaupunkiin ja johtaisit yritystäsi sieltä käsin

- Ja mihin minä tarvitsisin sitä? – kalastaja ei vielääkään ymmärtänyt.

- Sinusta tulisi äärimmäisen rikas, sinua kutsuttaisiin miljonääriksi, - selitti liikemies.

- Ja miten minä hyötyisin siitä – kysyi kalastaja jälleen, - Mitä sitten tekisin?

Kun liikemies kuuli tämän kysymyksen hän hämmentyi, koska oli juuri selittänyt kalastajalle oman tulevaisuuden unelmansa. Hän pysähtyi ja jatkoi yhtäkkiä:

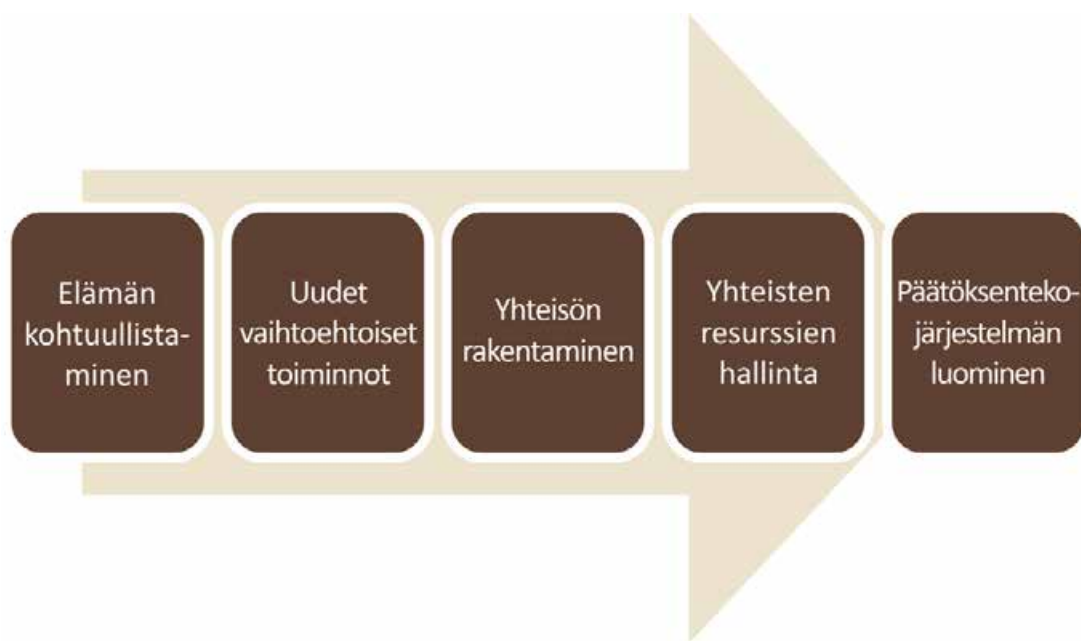
- Ja kun olet todella rikas, sinulla on varaa käydä usein lomakohteessa meren rannalla.

TOINEN VAIHE EKOKYLÄN ELÄMÄNKAARESSA: EKOKYLÄSSÄ ASUMISEN ENSIMMÄISET VUODET – MITEN EDETÄ?

Ei ole niin tärkeää tehdä monia erilaisia asioita. On paljon tärkeämpää ottaa oikeat askeleet oikeaan aikaan.

Geshe Jampa Tintley

Ekokylän huolellinen suunnittelu on tärkeä askel, mutta ekokylässä elämisen ensimmäiset vuodet ovat täynnä uusia haasteita. Ekokylän elämänskaaren toisen vaiheen aikana yksilöiden ja yhteisön pitää löytää tavat organisoida käytännön elämäänsä. Ensimmäisten ekokylävuosien päätehtävät ovat elämän kohtuullistaminen, uusien vaihtoehtoisten toimintojen löytäminen, yhteisön rakentaminen, yhteisten resurssien hallinta ja päätöksentekomenetelmän luominen.

Ekokylän elämänskaaren 2. vaiheen pääelementit

Useimmat ihmiset muuttavat ekokylään, koska he ovat kyllästyneitä materialismiin, massakulttuurimme liialliseen kuluttamiseen. He toivovat saavansa kokea vähemmän stressiä ja haluavat viettää enemmän aikaa heille tärkeiden asioiden parissa, kuten esimerkiksi perhe ja ystävät, psyykinen työskentely ja ympäröivän luonnon tutkiminen. Tätä tietoista päätöstä lopettaa tarpeettoman rikkauten ja vaikutusvallan etsintä ja siirtyä yksinkertaisempaan elämään kutsutaan usein elämän kohtuullistamiseksi (downshifting).

Elämän kohtuullistaminen sosiaalisena käyttäytymisenä on jatkuvasti kasvattanut suosiotaan rikkaissa, teollisissa yhteiskunnissa asuvien keskuudessa. Yksilötasolla kohtuullistamisen tulisi kuitenkin olla tietoinen ja hyvin harkittu teko. Ei riitä, että kritisoit valtavirtayhteiskuntaa, missä kuluttamisen kultista on tullut henkinen keskipiste. Elämän kohtuullistaminen ei ole vain muutos säästäväisempään elämäntapaan, jossa päätät ostaa vain todella tarpeellisia ja luontoystävällisiä tavaroita, tai lyhentää työaikaasi kokoaikatyöstä osa-aikatyöhön. Elämä jatkuu myös ekokylään muuttamisen jälkeen, ja mikäli haluat viettää aikasi merkityksellisesti, sinun pitää löytää vaihtoehtoja tekemistä ja toimeentulomahdollisuuksia.

Kokemukset ekokylistä osoittavat, että ne, jotka onnistuvat elämän kohtuullistamisessa ja nauttivat siitä, ovat jo aluksi selvillä siitä mitä he haluavat. Toisin sanoen he ovat selvillä positiivisista tavoitteistaan, eivätkä vain ”negatiivisesta” puolesta - siitä mitä he pitävät sietämättömänä ja haluavat paeta tai luopua. Seuraavaksi joitakin yksilöllisiä tarinoita ekokyläasukkailta aiheesta: ”Kuinka elämäni ekokylässä eroaa aikaisemmasta elämästäni”.

ULOSPÄÄSY ORAVANPYÖRÄSTÄ: DARIUKSEN KERTOMUS LIETTUASTA

26-vuotias Darius Ražauskas eli aikaisemmin Liettuan toiseksi suurimmassa kaupungissa Kaunasissa, mutta hän jätti työnsä ja mukavan elämänsä kaupungissa, ja muutti elämään Ročkiaiin ekokylään Lazdijain alueelle. Hän oli valmistunut maisteriksi Vytautas Magnus -yliopiston johtamiskoulusta, hän oli myös yökerhon toimitusjohtaja; nämä olivat faktat, jotka hän olisi voinut kertoa itsestään vain muutama vuosi sitten, D. Ražauskas kertoo. Nykyään nuori mies esittelee itsensä onnellisuuden opettajana, ja raakaruokaharrastajana sekä ekoyhteisön jäsenenä.

”Olen todellinen kaupungin lapsi, joka kasvoi kerrostalokorttelissa. Vietin vain kesät maalla isoäitini luona. Koulun jälkeen menin opiskelemaan Kaunasiin. Yliopistovuosieni aikana työskentelin kiinteistöjen myyntimiehenä ja toimittajana, tein kesämatkoja Irlantiin ja työskentelin siellä rakentajana.”

Kerrottuaan vuosista, jotka vaikuttavat normaalielämältä monille ihmisille, Darius paljastaa, ettei tuntenut oloaan onnelliseksi kaupungissa. Yötyö ja jatkuva stressi alkoivat vaikuttaa hänen terveyteensä ja lapsuusajan ongelmat palasivat: ”Lapsena en ollut kovin terve ja minulla oli jatkuvasti erilaisia sairauksia teini-ikäiseksi asti. Istuin usein ikkunan vieressä ja katsoin kun muut lapset pelasivat pihalla, ja tunsin itseni surulliseksi. Petyttyään perinteiseen lääketieteeseen vanhempani alkoivat etsiä apua kasviparantajilta ja bioenergia-asiantuntijoilta ja puolen vuoden kuluttua he toivat minut takaisin normaalielämään. Nyt en ole ollut vilustunut moneen vuoteen. Itse asiassa olen ollut terve siitä lähtien kun lakkasin käyttämästä kemiallisia lääkkeitä.”

Tällä pitkällä jatkuvasti sairaana olemisen kaudella oli myös positiivinen vaikutus Dariukseen: ”Saadessani vaihtoehtoisia hoitoja tapasin paljon mielenkiintoisia ihmisiä, joilla oli erilainen maailmankuva. Kun olin sairas ja makasin sängyssä, minulla oli tapana luoda elokuvia mielessäni, piirtää ja unelmoida lentävistä kaupungeista. Tällä tavalla loin visuaalisen mielikuvitukseni ja luovuuteni, ja tällä hetkellä se auttaa minua saavuttamaan elämäni tavoitteet. Kirjoitan kirjaa ja luovuudesta on siinä suurta apua.”

Dariuksen perhe ei ollut rikas, vaan he elivät vaatimattomasti. Hän unelmoi mukavammasta elämästä, ja Kaunasiin opiskelemaan muuttaminen näytti avaavan tämän mahdollisuuden hänelle:

”Halusin saada uusia ystäviä ja mielenkiintoisen elämän niin nopeasti kuin mahdollista. Kiirehdin korvatakseni yksinäisen lapsuuteni, jolloin olin sairas ja ahdistunut. Sukelsin elämään, joka oli täynnä juhliä, alkoholia ja tupakkaa. Jo opiskelijana minusta tuli toimitusjohtaja, ja tunsin vallan maun. Loppujen lopuksi, nuorena ei ole suurempaa mielihyvää kuin järjestää juhliä, joihin kaikki haluavat tulla. Tunnet olosi niin vaikutusvaltaiseksi päästäessäsi jonkun ilmaiseksi sisään, tai et päästä joitakin ihmisiä sisälle ollenkaan. Sain paljon huomiota, mainetta ja rahaa.”

”Minulle tuli kuitenkin pian tunne, ettei työssäni yökerhon toimitusjohtajana ollut mitään järkeä. En tehnyt mitään hyvää ihmiskunnalle.” Eläessään kaupungissa hän alkoi kysyä itseltään oliko hänen elämäntyyliinsä sitä mitä hän halusi: ”... työntekoa kahdeksasta viiteen ansaitakseni enemmän rahaa lainan takaisinmaksua varten kerrostaloasunnosta, jossa asuminen on hyvin epäterveellistä. Onko tässä kaikki mitä voin saada tässä elämässä?”

Stressi ja yötyö alkoivat vaurioittaa hänen terveyttään, joten hän alkoi kokeilla raakaruoan syömistä, ”mutta se on vaikeaa kaupungissa”. Sitten hän luki V. Megren ”Anastasia”-kirjan. Tämä ja saman kirjailijan muut kirjat kertovat ihmisen ja luonnon välisestä suhteesta tavalla, jota hän piti nautittavana ja mielenkiintoisena. ”Muutin pois kaupungista, luovuin hyvästä työstäni ja palkastani, koska se vaurioitti terveyttäni. Ymmärsin, että sellainen elämäntapa on ristiriidassa arvojeni kanssa.”

Darius ja Kaunasin Anastasia-klubin jäsenet alkoivat etsiä ekokylää, josta he voisivat ostaa maata ja elää. ”Halusimme kauniin luonnon, hyvän yhteisön ja hyvän maaperän. Kun löysimme nuoren ekoyhteisön Ročkiaissa, olimme tyytyväisiä, koska paikka oli kaunis ja maan hinta oli edullinen. Joten emme tuhlanneet aikaa, vaan ostimme maan.”

”Kaupungista muuttamisen jälkeen istutin vihanneksia ja puita, ja autoin naapureitani rakentamaan taloja. Monet sanovat, etten ole vielä tehnyt mitään arvokasta, mutta minusta oma toimintani oli hyvin merkityksellistä. Istutin kuitenkin puita, joiden hedelmiä lapsenlapseni ja lapsenlapsenlapseni joskus syövät. Aion pian rakentaa kotitalon, tähän asti olen elänyt ulkoilmassa, viettäen joskus yön tilapäisessä suojassa tai naapurien luona.”

Darius näkee selkeän eron ekokyläelämän ja perinteisessä kylässä elämisen välillä, ”jonka minä yhdistän kovaan fyysiseen maatyöhön, jota piristää vain alkoholi”. Ekokylän luonnollisen viljelyn periaatteet mahdollistavat kurkkujen, kurpitsoiden ja kaalien kasvatuksen tarvitsematta kastella, lannoittaa tai kitkeä kasveja. ”Elämä ekoyhteisössä antaa turvallisuudentunnetta, naapurit ovat aina valmiina auttamaan sinua. Esimerkiksi alkaessasi rakentaa taloa, tavanomaisessa kylässä työskentelisit luultavasti yksin koko ajan, kun taas täällä naapurit kokoontuvat silmänräpäyksessä ja työ saadaan tehtyä kymmenen kertaa nopeammin. Töiden jälkeen syömmme yhdessä, tanssimme ja laulamme. Sen lisäksi yhteisössä asuminen säästää rahaa. Esimerkiksi talon rakentamisessa tarvitaan betonimyllyä. Ekokylämme asukkaat keräsivät sata tai kaksisataa liträ ja ostivat betonimyllyn. Ostimme myös peräkärryn ja hyvän ruohonleikkurin. Tuhannella litrillä, jonka olisin käyttänyt hyvään ruohonleikkuriin ostin kymmenen tarvitsemaani työkalua. Tämä on yhteisön voima.”

Darius sanoo olevansa kiitollinen kaupungille, koska se on näyttänyt hänelle miten hän ei halua elää. Ja hän on kiitollinen ekokyläliikkeelle, koska se on antanut hänelle toivoa hänen etsiessään merkityksellistä ja onnellista elämää.

Lina Mustafinaitė

Dariuksen kotisivut:
<http://www.esujums.lt/>

MITEN TULLA EKOKYLÄN ASUKKAAKSI ILMAN ALKUPÄÄOMAA: IVANIN* TARINA VENÄJÄLTÄ

*Yhtä puutaloa viimeistellään ja toista valmistellaan Kovchegin ekokylässä vuonna 2012.
Valokuva: Irina Popova*

Ennen muuttamistaan ekokylään Ivan oli freelancer. Nuori mies toimi traktorinkuljettajana, mutta hän oli myös muusikko ja säveltäjä. Hän tuli ekokylään ilman säästöjä ja sukulaisten tai kenenkään muunkaan taloudellista tukea. Joten hänen piti ansaita rahaa tekemällä työtä ekokylässä. Muut ekokyläläiset ovat palkanneet hänet lammen kaivamiseen, koska hän osaa käyttää kaivinkonetta. Hän on mukana myös ekokylän teiden rakentamisessa. Kun ekokylässä tehdään päätös tien rakentamisesta, kyläläiset ekokylän sääntöjen mukaisesti keräävät rahaa ja palkkaavat työn tekijäksi jonkun ekokyläläisen, joka osaa ja on valmis tekemään työn.

Mutta hänen päätyönsä tällä hetkellä on perinteisten hirsitalojen rakentaminen. Hän kokosi muutaman ekokyläläisen tiimin, ja he tekevät taloja myyntiin. He ottivat käyttöön perinteisen venäläisen talonrakennustavan, jossa ei käytetä nykyaikaisia välineitä ja tekniikoita. He veistävät käsityönä hirsitaloja pyöröhirrestä, käyttämällä erityisiä vanhanmallisia kirveitä ja muita vanhoja työkaluja, jotka ehkäisevät puun lahoamista ja hyönteistuhoja (kuoriaiset ja muut). Perinteisesti tämänkaltaiset talot pysyvät kunnossa Venäjällä 100-200 vuotta ja Pohjois-Venäjän kylistä voi vielä löytää paljon näitä vanhoja taloja. 1900-luvun puoliväliin asti, ennen teollistumista, jokaisella kyläläisellä oli tieto ja kyky rakentaa talo käsin, yksin tai sukulaisten tai naapurin kanssa. Nyt vanhoissa kylissä on jäljellä vain muutamia mestareita ja heitä on vaikea löytää oppiakseen rakennustavan tai tilataksaan talon.

Tästä syystä Ivanin tiimin tekemille hirsitaloille on suuri kysyntä, vaikka ne ovat kalliimpia kuin tavanomaiset teollisesti valmistetut talot. Joskus asiakkaiden pitää odottaa vuoroaan useiden kuukausien tai vuoden ajan, koska näiden talojen rakentaminen kestää kauan.

* Nimi muutettu

Laysan Mirzagitova

*Kovchegin ekokylän työryhmä rakentaa taloja perinteisellä tekniikalla käyttämällä kirveitä.
Valokuva: Irina Popova*

ELÄMINEN EKOKYLÄSSÄ MUUTAMIA VIIKKOJA ILMAN RAHAA: NIKOLAYN* TARINA VENÄLÄISESTÄ EKOKYLÄSTÄ

Ennen ryhtymistään ekokylän luomisprojektiin Nikolaylla oli oma yritys, jossa hän valmisti pienimuotoisesti huonekaluja. Kun hän muutti ekokylään perheensä kanssa, hän lopetti yritystoiminnan. Kysymykseen "Miten elätät itsesi ekokylässä?" hän vastasi, että: "Ensinnäkin on tärkeää ymmärtää, että ekokylissä asuvat ihmiset tarvitsevat paljon vähemmän rahaa kuin kaupunkilaiset. Suurimmat

kustannukset kaupungeissa: ruoka, liikenne ja kunnalliset maksut, ovat paljon pienemmät ekokylissä, koska suurin osa ruuasta tuotetaan itse, matkustamista ei tarvita päivittäin ja puuta hankitaan lämmitystä varten. Säännöllisesti tarvitsee maksaa vain sähköstä.” Nikolayn mukaan suurin ero kaupungin ja ekokylän välillä on, että: ”Kaupungeissa et voi elää muutamaa päivääkään ilman rahaa, mutta ekokylässä voit helposti elää ilman rahaa muutaman viikon, jopa kuukausia.”

*Paviljonki mehiläispuutarhan tarkkailua varten
Kovchegin ekokylässä.
Valokuva: Kovchegin arkisto*

Nikolay kasvattaa vaimonsa kanssa lähes kaikki vihannekset ja joitakin hedelmiä ja marjoja heidän suunnilleen 0,1 hehtaarin kokoisessa puutarhassaan. Kesän ja syksyn (4-5 kuukauden) aikana he tuottavat lähes 100 % tuoreista yrteistä ja vihanneksista itse. Loppuosan vuodesta heillä on perunaa, punajuurta, kaalia, porkkanaa, sipulia ja kurpitsaa varastossa, ja he valmistavat paljon säilykkeitä. He kasvattavat myös osan viljasta itse ja tuottavat hunajaa. Näin ollen he tuottavat itse noin 50 % tai jopa enemmän tarvitsemastaan ruuasta (he ovat kasvissyöjiä).

Nikolain perheen tulot tulevat suurelta osin mehiläistarhauksesta, luonnonmukaisen mehiläistarhauksen kurseista ja mehiläispesien myynnistä. He myyvät ylimääräisen hunajan ja ne mehiläistuotteet, joita he tai heidän vieraansa ja sukulaisensa eivät käytä. Kysyntä täällä on suurempaa kuin tarjonta, joten mainostamiselle ja myynti-infrastruktuurille ei ole tarvetta. Jotkut luonnonmukaisesta mehiläistarhauksesta kiinnostuneet tilaavat Nikolaylta mehiläispesiä, sekä pesien runkoja. Näitä alkuperäisiä mehiläispesiä ei löydy tavallisista mehiläistarhaajien kaupoista. Luonnonmukaisen mehiläistarhauksen kurssit tuovat myös jonkin verran tuloja perheelle, kuten myös muille järjestämiseen ja logistiikkaan osallistuville ekokyläläisille.

*Puutarha antaa hyvän sadon.
Valokuva: Kovchegin arkisto*

Mehiläistarhaus ei ole Nikolaylle ”yritysprojekti”, se on enemmänkin intohimo, tai palvelua, koska Nikolaylla on haastava tavoite edistää luonnonmukaista mehiläistenpitoa laajemmin Venäjällä ja keskivenäläisen mehiläislajin tarhausta. Hän teki syvällistä tutkimusta mehiläistarhauksesta, kirjoitti kaksi kirjaa luonnonmukaisesta mehiläistarhauksesta ja julkaisi ne, piti kymmenkunta kurssia aiheesta ja jatkaa tutkimustyötä ja kokeiluja. Saatua tuloa on enemmän ”sivutuote” hänen intohimoisesta, sosiaalisesti arvokkaasta toiminnastaan ja palvelustaan.

Nikolayn vaimo kasvattaa puuntaimia heidän kotitilallaan. Tällä hetkellä he istuttavat nuoret puunsa enimmäkseen ekokylää ympäröiville kukkuloille. Mutta ajan kuluessa puiden taimista voi myös tulla tulonlähde.

* Nimi muutettu

Laysan Mirzagitova

EKOYHTEISÖN RAKENTAMINEN

Sosiaalinen paine eri tavalla ajattelevia kohtaan voi olla valtava. Jotta voidaan varmistaa, etteivät ekokylän asukkaat ajan myötä vähitellen anna periksi tälle ja palaa moderniin kulutusyhteiskuntaan, tai painosta muita ekokylän jäseniä vähentämään ekokylänsä ekoteknisiä vaatimuksia, keskinäisen tuen antaminen tärkeää. Jopa niissä ekokylissä, jotka on suunniteltu itsenäisten pientalojen alueeksi, on tärkeää pitää yllä asukkaitten välisiä suhteita, jotta ekokylän tavanomaisia asuinalueita luontoystävällisemmät standardit saadaan säilytettyä. Tämä on yksi tekijä, joka tekee ekoyhteisön luomisesta niin suuritöisen. On monta tapaa tehdä tämä, ja jokainen ekokylä voi valita omaan tilanteeseensa sopivimman tavan, ottaen huomioon asukkaiden toiveet ja kiinnostuksen kohteet. Seuraavat kertomukset kuvaavat käytäntöjä, jotka on suunnattu ekoyhteisöjen luomiseen tai vahvistamiseen. Ne ovat painottuneet yhteistoimintaan ympäristön hyväksi toteutettujen hankkeiden, tapahtumien järjestämisen, festivaalien ja rituaalien puitteissa, jotka auttavat paremmin tuntemaan kotimaan luonnolliset rytmit ja ymmärtämään vanhojen ja paikallisten rituaalien alkuperäisiä tavoitteita.

SOSIAALINEN ELÄMÄ KOVCHEGIN EKOKYLÄSSÄ, VENÄJÄ

*Kovchegin jäsenet oppivat yrteistä yhdessä.
Valokuva: Irina Popova*

Vuonna 2001 perustettu Kovcheg on suuri ja melko menestynyt ekokylä; se on ehkä Venäjän tunnetuin ekokylä. Se kasvoi alun perin venäläisen kirjailijan Vladimir Megren kirjoissa kuvatuista ajatuksista kotitila-asutuksena. Vuonna 2013 siellä asui noin 150 asukasta (joista noin 50 alle 16-vuotiaita lapsia). Heistä noin kaksi kolmasosaa on jäseniä ja loput harkitsevat muuttamista paikkaan. Kaikki asuinalueen 79 hehtaaria on jo jaettu jäsenten kesken, joten he hyväksyvät uusia jäseniä vain, mikäli joku jäsenistä muuttaa pois ekokylästä tai luopuu jäsenyydestään.

Sosiaalinen elämä on hyvin vahva osa Kovchegin ekokylän elämää. Koska suurin osa Kovchegin asukkaista on korkeasti koulutettuja ihmisiä hyvin erityyppisiltä aloilta, he päättivät, että kaikki, jotka pystyvät, antavat tietojaan ja taitojaan yleiseksi hyödyksi veloituksetta. Lopputuloksena heillä on runsas tarjonta säännöllisesti ohjattuina ryhmiä osana yhteisön sosiaalista toimintaa: teatteristudio jota johtaa ammattitaiteilija, kuoro (sekä aikuisille että lapsille) jota johtaa ammattikuoronjohtaja, hindin kielen, intialaisen tanssin, aikidon, taidekäsityön ja piirtämisen ryhmiä, ja noin 15–20 erilaista ryhmää lapsille. Sen lisäksi on ryhmiä, jotka tapaavat, juhlivat, tekevät yhteisiä töitä, esimerkiksi kasvattavat vihanneksia ja viljaa yhteisölle. On myös yhteisiä juhlia: Maan päivä (23.7.), sekä perinteiset venäläiset Aurinkojuhlat (6 kertaa vuodessa).

Kovchegissa on toteutettu useita yhteisöllisen infrastruktuurin luomiseen keskittyneitä hankkeita. He rakensivat yhteisötalon (se

*Miehet laulavat Kovchegin konsertissa, heidän lapsensa eivät halunneet olla katsojina.
Valokuva: Irina Popova*

*Puisten ruokailuvälineiden valmistuksen mestarikurssi Kovchegissa.
Valokuva: Irina Popova*

oli ensimmäinen ekokylään rakennettu rakennus), saunan, koulurakennuksen, sahan ja puunjalostuspajoja, teitä sekä sähkölinjan (valtion verkosta). Näiden käytölle ja ylläpidolle on omat vastuujärjestelmänsä. Kovchegin asukkaat huolehtivat alueestaan säännöllisesti ja istuttavat puita. Suurimittainen projekti toteutettiin valtion metsän suojelemiseksi laittomilta hakkuilta, mistä on muodostunut uusi ekokylän ympäristöalueiden metsänhoitoprojekti: he siivoavat pois tuulenkaatoja ja kuivaa puuta, istuttavat uusia puuntaimia ja organisoivat ekoreitin.

He järjestävät vuosittain noin 15 kurssia kuudelta eri osaluonnosta: luonnonmukaisesta mehiläistarhauksesta, ekoasumisesta, uunin rakentamisesta, ekokyläelämästä, lääkeyrteistä ja äitiydestä. Vuodesta 2009 alkaen he ovat järjestäneet vuosittain kesäleirejä 14-25 -vuotiaille nuorille, antaakseen ekokylänuorille ihmisille mahdollisuuden tavata toisiaan ja verkostoitua. Kaksi vuotta myöhemmin he aloittivat myös lasten kesäleirien järjestämisen.

Talon rakentamista yhdessä.
Valokuva: Kovchegin arkisto

Laysan Mirzagitova

Lisälukemista:

Kovchegin ekokylän kotisivut: <http://www.eco-kovcheg.ru>

SYDÄNPIIRI YHTEISÖÄ VAHVISTAVANA VÄLINEENÄ KEURUUN EKOKYLÄSSÄ, SUOMI

”Sydänpiiri” on tärkeä väline ”sosiaalisen liiman” luomisessa Keuruun Ekokylässä. Tavallisesti ekokylän asukkaat kokoontuvat kerran viikossa ilmaisemaan tunteitaan ja mielialojaan. Osallistuminen sydänpiiriin on vapaaehtoista, mutta toivottua.

Sydänpiirin perusideat ovat aito toisten kuunteleminen, kunnioittava asenne jokaista kohtaan, rehellinen puhuminen omista tunteista ja täysi luottamuksellisuus. Mitään sydänpiirissä kerrottua tai puhuttua ei viedä piirin ulkopuolella, ellei asiasta puhunut henkilö itse tee sitä.

Sydänpiiri on kaunis tapa olla vuorovaikutuksessa toisten kanssa.
Valokuva: Pirta Ala

Käytännössä osallistujat istuvat piirissä. Joku heistä toimii fasilitaattorina ja selittää piirin periaatteet tarvittaessa. Sillä, joka puhuu, on ”puhekeppi” (todellinen tai kuvitteellinen esine), mikä tarkoittaa, että kenelläkään muulla ei ole oikeutta puhua samaan aikaan. Puheenvuorojen kesto on joskus rajattu, tai jokainen osallistuja voi puhua niin pitkään kuin hänestä tuntuu. Sitten puhekeppi annetaan naapurille, usein myötäpäiväisessä järjestyksessä. Istunto sisältää ainakin kaksi kierrosta, usein yhden pidemmän alussa ja sen jälkeen lyhyemmän kommenttikierroksen.

Osallistujat saavat puhua mitä haluavat. Aiheet saattavat nousta aikaisemmista kokemuksista tai äskettäisistä tapahtumista. Ne saattavat olla syviä, elämää muuttavia aiheita tai pieniä ärsytyksen aiheita. Tärkeintä on, että ketään ei kritisoida ja asioista ei puhuta, eikä niitä kommentoida jatkossa piirin ulkopuolella.

Sydänpiiri auttaa pitämään ekokylän ilmapiiirin hyvänä.
Valokuva: Pirta Ala

Säännöllinen osallistuminen sydänpiiriin auttaa asukkaita tutustumaan toisiinsa syvemmillä tasolla ja kokemaan myötätuntoa toisia kohtaan. Jo pienten tai suurempien tunnetakkojen sanallinen ilmaisu ilman lisäkeskustelua auttaa pääsemään niistä eroon tai ainakin minimoimaan niiden vaikutuksen. Sydänpiiriä voi käyttää myös kiitollisuuden ja positiivisten tunteiden ilmaisemiseen.

Ansa Palojärvi

ZEGG-FOORUMI – SUUREMPIEN RYHMIEN VUOROVAIKUTUKSEN RITUALISOITU MUOTO, SAKSA

ZEGG-ekokylä Saksassa kehitti oman, läpinäkyvän vuorovaikutuksen muotonsa, jota erilaiset sosiaaliset verkostot ja yhteisöt soveltavat nyt maailmanlaajuisesti: ZEGG-Foorumin. Se syntyi sekä henkilökohtaisen että maailmanlaajuisen totuuden ja parantumisen halusta. Foorumi luo empaattisen sosiaalisen ympäristön, joka auttaa meitä pysymään läsnä olevina kaikelle sille mikä on sisällämme, miltä se ikinä tuntuukin. Ohjaava periaate on: ”sisälläni ei ole mitään, mikä olisi alun perin pahaa tai väärää”.

Luovan energian leikkiä.
Valokuva: Achim Ecker

ZEGG-Foorumi on läpinäkyvän vuorovaikutuksen ritualisoitu muoto suurille ryhmille. Se tarjoaa ”näyttämön”, missä ihmisten ajatukset, tunteet tai mikä tahansa heitä koskettava voi tulla näkyväksi muille. Yksi ihminen, ”esittäjä” astuu ryhmän muodostaman piirin keskelle ja ”esittelee” itsensä. Se on kuin eksistentiaalinen vaihe koko ihmiselle, sisältäen fyysiset ja sanalliset ilmaisut, mielen, luovuuden ja tunteet. Tavoitteena on tuoda esiin mitä tahansa, mikä on aitoa, elävää ja totta, ja jakaa toiminnan takana olevat sisäiset motivaatiot. Se on voimakas työkalu henkilön persoonallisuuden sokeiden pisteiden paljastamiseen, ja turvasatama niille aarteille, jotka ovat ”varjossamme”. Tämän jakamisen välityksellä ihmisten välille syntyy luottamuksen ja avoimuuden tila, ja tervettä läpinäkyvyyttä rakkauden sekä valta- ja päätösrakenteiden suhteen. Se auttaa ylläpitämään selvän eron asiakeskusteluiden ja tunneprosessien välillä. Foorumi on siten merkittävä rakennusväline itsetuntemuksen ja luottamuksen kehittämisessä yhteisön sisällä. Osallistujat kokevat vapautta ja luvan olla sitä mitä ovat, ja sallivat toisten todistaa olemistaan.

ZEGG-Foorumi hyödyntää yli 35 vuoden kokemusta ryhmädynamiikasta ja konfliktien ratkaisusta. Kehitimme Foorumin vuonna 1978 tehdäksemme prosesseista läpinäkyviä ja ymmärrettäviä kaikille osallistujille pitkäaikaisessa sosiaalisessa ryhmäkokeilussa. Siitä lähtien olemme jatkuvasti muuttaneet ja laajentaneet formaattia.

Kuinka se toimii?

Ryhmä kokoontuu piiriksi. On tiettyjä Foorumia auttavia rooleja. Kaksi ihmistä toimii fasilitaattorina tavallisesti koko session ajan. Muut pitävät yllä piiriä. Yksi toisensa jälkeen eri ihmiset voivat ottaa esittäjän tai päähenkilön roolin, ja piirissä olijat toimivat heidän peileinä.

Esittäjä astuu piirin keskelle, jakaakseen sen, mikä häntä koskettaa. Häntä rohkaistaan käyttämään koko tilaa piirin keskellä, tuntemaan itsensä vapaaksi liikkumaan ympäriinsä, puhumaan, näyttelemään ja luomaan yhteyden tunteisiinsa. Esittäjä ehkä jakaa kokemustaan tietystä tilanteesta. Ainoa tavoite on olla aito.

Piirissä olevat ihmiset tukevat esittäjää täydellä, rakastavalla tietoisuudellaan ja läsnäolollaan. Heidän roolinsa on havainnoida ja todistaa prosessia. Voi olla hyvin voimakasta ja koskettavaa todistaa jonkun menemistä syvemmälle itseensä piirin keskellä. Usein aiheet koskettavat monia ryhmässä olevia ja herättävät heidän omia prosessejaan. Voimme oppia, että monet emotionaalisista prosesseistamme ovat samanlaisia ja mitä tahansa tapahtuukin piirin keskellä, se on esimerkki kaikille ympärillä oleville.

Tavallisesti jokaista Foorumia ohjaa kaksi perusteellisesti koulutettua fasilitaattoria. Koulutuksessa on kyse tulemisesta itse aidommaksi ja oppimisesta olemaan tunteiden kanssa, kun niitä herää ryhmässä. He ovat ”kättilöitä”, jotka auttavat esittäjän autenttista prosessia. Ihannelilanteessa molempien sukupuolien edustajat fasilitoivat Foorumia. Vain fasilitaattorit ohjaavat prosessia, ja he voivat puuttua sen kulkuun millä hetkellä hyvänsä. Heillä on ryhmän luottamus ohjata prosessia seuraten kokemustaan ja intuitiotaan. Fasilitaattorin tehtävä on tuoda esiin henkilön henkilökohtainen totuus, hänen voimansa ja korkein potentiaalinsa siten, että hän itse ja ryhmä voivat kokea ne.

*Esittäjä jakamassa ajatuksiaan ryhmän keskellä.
Valokuva: Achim Ecker*

Kun esittäjä on lopettanut, hän palaa omalle paikalleen ja muut voivat astua keskelle piiriä jakamaan havaintojaan. Me kutsumme tätä ”peiliksi”. Se tarkoittaa, että useat osallistujat tarjoavat yksi toisensa jälkeen oman perspektiivinsä siitä mitä he ovat huomanneet. Näitä peilejä ei kommentoida, eikä niistä keskustella. Esittäjälle on lahja oppia siitä, mitä toiset ajattelevat ja tuntevat häntä kohtaan ja mitä heillä on sanottavanaan täydentääkseen, laajentaakseen ja terävöittääkseen asiaa jonka esittäjä toi esiin. Itsekokemuksen kasvun polulla tämä sosiaalisen palautteen muoto on korvaamatonta. On esittäjän vastuulla hyväksyä tai hylätä peilin näkemys, riippuen siitä kokeeko esittäjä siinä olevan järkeä vai ei. Paraskin peili on vain tienviitta polullamme; se ei suojele meitä siltä, että meidän pitää kulkea omaa tietämme.

Tehokas ja taitava Foorumi tuo esiin pelätyt varjomme huumorin välityksellä, tai muulla teatraalisella tai tuntemattomalla tavalla, jotta sitä voidaan helpommin tarkastella tuomitsematta. Joskus energian muutos voi olla hyvin hienovarainen, kuten silloin kun fasilitaattori rohkaisee esittäjää liikkumaan nopeammin, tai liioittelemaan eleitä, tai liittämään tunteeseen ääntä. Erilaisten käyttäytymistapojen kokeileminen ja emotionaalisten prosessien teatralinen näytteleminen tukee esittäjää irrottautumaan tunnetiloistaan. Hän kokee suoraan, että hän on enemmän kuin vaihtuvat tunnetilansa.

Miten käytämme Foorumia yhteisöelämässämme?

Jokainen ZEGG:ssä asuva oppii Foorumin perusperiaatteet. Joten jokainen täällä tuntee formaatin. Meillä on joitain Foorumiryhmiä, joiden sessiot kestävät noin 90 minuuttia. Jotkut niistä kokoontuvat kerran viikossa. Eryityisesti uusille yhteisön jäsenille on jatkuva Foorumiryhmä, joka kokoontuu kerran viikossa noin kahdeksi tunniksi. Yhteisö yli sadan jäsenenä kanssa on liian suuri kaikille yhteistä Foorumia varten. Foorumi toimii parhaiten 15–35 osallistujalla.

Yksi Foorumin haasteista on, että siitä on hyötyä vain silloin kun sitä harjoitetaan jatkuvasti melko samana pysyvän ryhmän kanssa. Luottamuksen rakentumisen kannalta on tärkeää, että on samana pysyvä tila ja samat ihmiset joiden kanssa työskennellään samojen aiheiden parissa. Tämä luo yhteisen kokemuksen ja lisää ymmärrystä ja yhteyttä ihmisten välillä. Koska elämme yhteisössä, jonka jäsenistä monet ovat joko kiireisiä tai matkustavat työtilanteidensa vuoksi, on miltei mahdotonta että jokainen osallistuisi Foorumiin joka viikko.

Joskus kutsumme koko yhteisön teemalliseen Foorumiin, jossa jaamme henkilökohtaisia ja ei-henkilökohtaisia mielipiteitämme tietyistä asiasta. Järjestämme vuosittain kolme 2-3 päivää kestävää ”yhteisön intensiiviaiikaa”, joihin osallistutaan innolla. Siellä jaamme elämämme muutoksia ja näkemyksiämme yhteisön asioista. Ja käytämme aikaa suunnitellaksemme ja jakaaksemme tiettyjä asioita, kuten ”kuinka kukin käsittelee rahaa”, ”miten haluamme rakentaa taloja” tai ”miten suunnittelemme tulevaa vuotta ja suuria tapahtumiamme”.

Foorumi on yhä osa jatkuvaa matkaamme kohti sujuvien ihmissuhteiden, ristiriitojen, tunteiden ja ystävyyksien eläväistä tilaa. Foorumi luo sekä sisäistä että ulkoista työtä, jota luottamuksen ja läpinäkyvyyden hedelmällinen maaperä ravitsee. Olemme hyödyntäneet samanaikaisesti muitakin yhteisön rakentamisen välineitä, kuten Non-violent communication (NVC; myötäelävä vuorovaikutus) -menetelmää. Elämä yhteisössä auttaa, koska se muodostaa tukea antavan ympäristön kasvulle ja antaa jatkuvuutta. Me näemme tämän lahjanamme maailmalle jonka haluamme nähdä – maailman joka muotoutuu syvällä ihmisten sydämissä. Läpinäkyvä vuorovaikutus ja Foorumi ovat osa liimaa, joka pitää yhteisömme hengissä ja yhdessä, se on yhteisömme sydämessä.

Foorumin lisäksi yhteisön jäsenet tapaavat säännöllisesti useilla eri tavoilla: miesten ja naisten henkilökohtaisempaan jakamiseen tarkoitetuissa ryhmissä, sunnuntai ”matineassa” jakaakseen ajatuksia henkisellä tai psyykkisellä tasolla, yhteisön yleisessä kokouksessa tiedotusta ja päätöksentekoa varten, yhteisillä aterioidella, vuodenajan vaihtumiseen liittyvissä juhlissa, musisoidessa, taiteen tekemisen merkeissä, tanssissa, saunassa, ja yhteisön töissä.

Ina Meyer-Stoll, Achim Ecker, ZEGG-yhteisö

Lisätietoa: Toivottavasti tämä kuvaus antaa lukijoille hyvän alustavan käsityksen Foorumista, mutta on toki selvää, ettei Foorumia voi ”tehdä” vain lukemalla yllä olevan kuvauksen, ilman mitään käytännön kokemusta. Jos haluat oppia tuntemaan Foorumin paremmin tai opiskella sitä, tai tilata kouluttajan yhteisösi, vieraile kotisivuillamme: www.zegg-forum.org.

HÄÄSEREMONIA KRUNAIN EKOKYLÄSSÄ, LIETTUA

Jokaisen maan menestys riippuu sen tärkeimpien solujen hyvinvoinnista – näillä tarkoitamme perheitä. Jokaisen ihmisen hyvinvointi riippuu sen perheen harmoniasta jossa hän kasvoi. Kun perhe perustuu miehen ja naisen väliseen rakkauteen, he pystyvät luomaan rakkauden tilan ympärilleen. Lapset syntyvät, kasvavat ja aikuistuvat rakkauden ilmapiirissä. Esivanhempamme tiesivät mitkä teot vahvistavat rakkautta, mutta myös ne mitkä tekevät siitä ikuista. Yksi niistä teoista on muinainen hääseremonia, jota kutsumme ”kruunajaisrituaaliksi”.

Krunain ekokylässä on ollut kolmet häät. Kahdessa oli yli 50 ihmistä, yhdet olivat vaatimattomammat alle 20 vieraan häät. Hääpari rekisteröi liittonsa kotikaupungissaan: jotkut kirkossa, ja jotkut vain maistraatissa. Vaikka jokainen hääjuhla vaihteli parin ja heidän mielikuvituksensa valintojen mukaan, kaikkien järjestelyissä oli yhteisiä piirteitä.

Kruunajaisrituaalin tausta

Rakkauden tilan luominen on mahdollista vain itse rakennetulla kotitilalla, jossa jokainen kasvi, eläin, lintu ja taivaankappale heijastavat ihmisen rakkauden tunteita. Miehen ja naisen tulee rakentaa kaikki rakkaudella alusta asti: istuttaa pihan puut, rakentaa kotitilan talo, toteuttaa unelmansa.

Muinaisina aikoina kahden nuoren, rakastuneen ihmisen piti valita oikea paikka kotitalolleen. He valitsivat maatilkun ottaen huomioon millainen heidän kodistaan tulisi ja miten he istuttaisivat joukon kasvilajeja, jotta kaikki heidän välillään olisi tasapainoista ja tuottaisi mielihyvää heidän lapsilleen ja tuleville lapsenlapsilleen. Muutama nuoripari tuli ekokyläämme, ja kuten esivanhempansa, aloittivat yhteisen tulevaisuutensa valitsemalla maatilkun. He valitsivat tulevan kotitalonsa paikan ja katselivat, unelmoivat kotitilan vision luomisesta muutaman kuukauden, tai jopa vuoden ajan. Sijoittivat kujia, puita, kukkaistutuksia. Valitsivat paikan talolle ja saunalle kaivetun lammen viereen, suunnittelivat talon maalausta ja ulkonäköä yhdessä. Jonkin ajan kuluttua he ajattelivat uudelleen, korjasivat, sijoittivat kaiken uudelleen ja uudelleen. On tärkeää miettiä kaikkia asioita rauhassa ennen unelmien toteuttamista käytännössä. Kotitilan vision luominen tuo paria lähemmäs toisiaan, vahvistaa ja yhdistää heitä. Se on kuin testi ennen naimisiin menemistä. On selvää, että hääseremonian pitäisi myös tapahtua syntyvässä rakkauden tilassa. Paras vuodenaika on kesä, kun on lämmintä ja luonto kukoistaa.

Valmistelu. Valmistelu alkaa muutama päivä ennen tapahtumaa. Ruoho niitetään viikatteella, teltoja rakennetaan, penkkejä ja tuoleja valmistetaan, tulipaikka valmistellaan, portteja rakennetaan ja koristellaan yrteillä, ja niin edelleen. Ystävät ja sukulaiset auttavat hääparia.

Muinaisina aikoina nuoripari tavallisesti vieraili morsiamen ja sulhasen kylien kaikissa taloissa kutsuakseen kaikki naapurit suureen juhlaan. Kyläläiset odottivat vieraita innokkaasti, koska oli suuri kunnia ja vastuu auttaa uuden rakkauden tilan luomisessa. He kuuntelivat tarkasti nuorenparin jokaisen sanan, voidakseen ymmärtää mitä lahjoja heiltä odotettiin. Nuorimies saattoi esimerkiksi ihailla kaunista varsaa, ja toisaalla morsian oli mielissään herkullisista omenoista. Jokaisen vieraan lahja oli avustus uuden kotitalon kehitykselle. Naapurit iloitsivat siitä, että lahjavarsa toi iloa uusille omistajilleen ja että omenapuu sopi muiden kasvien joukkoon. Seremonian aikana jokainen lahjoitettu kasvi istutettiin heti parin tekemän istutussuunnitelman mukaan, näin häiden jälkeen oli olemassa jo istutettu puutarha ja vihreä aita tilan alueen ympärillä. Tällä tavoin uusi kotitila tulee läheiseen yhteyteen jokaisen kylän asukkaan kanssa, koska siellä on osa heidän kotitiloistaan ja he ovat osallistuneet istuttamiseen.

*Hetki jolloin miehen päähän asetetaan seppelekruunu Krunain ekokylän hääseremoniassa.
Valokuva: Robertas Riabovas*

Valitettavasti ensimmäiset hääparit eivät voineet nauttia tästä itsetehtyjen lahjojen tilaamisen muinaisesta perinteestä, koska Krunain ekokylä on vielä kehitysvaiheessaan. Tätä merkityksellistä perinnettä on tarkoitus soveltaa tulevaisuudessa.

Häiden ensimmäinen päivä. Ystävät, sukulaiset ja naapurit tapaavat hääparin ja heidän saattueensa portilla. Hääparin kävellessä heidän ohitseensa lauluja lauletaan ja jyviä heitellään heidän päälleen hedelmällisyyden merkinä. Heitä tervehditään, lahjat annetaan. Lahjat ovat epätavallisia – luovia: musiikkitoivomuksia, lyhyitä esityksiä, käsitöitä. Monia kasveja lahjoitetaan ja ne istutetaan välittömästi.

Häiden tärkein hetki on kruunajaiset. Hääpari valitsee kaikkein sopivimman hetken seremonialle. Se saattaa olla ennen tervehdyksiä ja lounasta, tai niiden jälkeen. Se saattaa olla jopa yöllä kuunvalon ja tähtien alla. Hääpari valmistautuu seremoniaan kävelemällä niityillä tehden kukkaseppeleitä (kruunuja), kokien hiljaisuutta, keskittymistä, yhdistymällä jumalalliseen tilaan. He laittavat seppeleet päähänsä ja sanomalla valansa he vahvistavat rakkausliittoaan. Eivät vain rakkaat ihmiset, vaan myös

koko tila: puut, kukat, linnut, eläimet, taivas, aurinko ja kuu ovat mukana uuden perheen syntymässä. Aivan kuin Jumala siunaisi heitä.

Kylässämme asuu pääasiassa kasvisyöjiä, ne jotka syövät lihaa luopuvat siitä helposti jonkin ajan kuluttua. Mitään vaatimuksia ei ole, se on luonnollinen prosessi. Siksi hääjuhlassa tarjotaan kasvisruokaa, ja kaikki juomat ovat alkoholittomia. Suosikkihääjuomamme on itse tehty kvassi.

Iltaa kohti, kaikkien rituaalien ja ruokalajien runsauden jälkeen, hauskanpito alkaa. Sitä johtavat kansanmuusikot. Ihmiset tanssivat kansantansseja, soittavat soittimia, laulavat ja pelaavat pelejä.

Jotkut menevät teltoihin nukkumaan, jotkut naapuriensa keskeneräisiin rakennuksiin, ja jotkut juhlivat aamuun asti.

Häiden toinen päivä. Aamulla, heti auringonnousun jälkeen, muusikot heräävät ensimmäisinä ja harmonikan äänet herättävät häävään. Ihmiset kerääntyvät nuotion äärelle juomaan teetä, jakamaan kokemuksia ja syömään pitkän aamiaisen. Toisella päivällä ei ole sääntöjä. Se saattaa sisältää pitkiä kävelyitä kylässä, morsiamen ryöstön ja lunastuksen, kylpemistä lammissa ja sen sellaista. Mutta iltpäivällä vieraat alkavat hajaantua.

Muutaman päivän kuluttua ihmiset siivoavat ja järjestelevät uudelleen paikan. Kauan aikaa häiden jälkeen paikassa on selittämätön tunne. Aivan kuin tila hehkuisi iloa.

Hääohjeet lyhyesti

- Mies ja nainen, jotka päättävät perustaa perheen etsivät palan maata, mihin perustavat oman kotitilansa. On toivottavaa, että tonttia ympäröivät samoin ajattelevat ihmiset.
- Pari päättää yhdessä kotitilansa tulevaisuuden visiosta. Siihen voi kulua kuukausia, jopa vuosia.
- Häät järjestetään tulevilla kotitilalla.
- Vieraiden luona vierailaan ennen häitä ja lahjat tilataan.
- Hääpari kruunaa toisensa seppelekrunuilla, lujittaen halukkuuttaan yhdessä luomiseen.
- Hääjuhlassa tarjoillaan kasvisruokaa, ei alkoholijuomia.
- Etninen musiikki, tanssit ja laulut ovat pääosassa.

Kuvaillun kaltainen hääjuhla yhdisti yhteisöä, meistä tuli läheisempiä ja sukulaiset kokoontuivat. Hääparin vanhemmat ja sukulaiset tutustuivat lastensa uusiin naapureihin, ja selvittivät huolensa ja epäilyksensä lastensa valitseman elämäntyylin, ekokylässä elämisen, suhteen.

Tulevaisuuden suunnitelmissa on juhlia kruunajaisia paitsi vastanaineiden, myös jo naimisissa olevien pariensa kanssa, heidän iästään riippumatta, koska tämä rituaali yhdistää kaksi toisiaan rakastavaa ihmistä, jakaa jumalaisen luomistyön tiettyssä paikassa. Pari vahvistaa rakkautensa liittoon, heidän esivanhempansa ja tulevat sukupolvet yhdistyvät pienellä maatilalla – kotitilalla.

Ingrida Žitkauskienė

Lisälukemista:

Krunain ekokylän kotisivut: www.ekosodyba.lt

YHTEISET RESURSSIT JA NIIDEN HALLINTA

Ekokylissä on käytössä valtava kirjo varoihin ja niiden hallintaan liittyviä malleja. Joissain ekokylissä käytetään yhteisen omaisuuden hallintotapaa, jossa kaikki varat ja tulot menevät yhteiseen kassaan ja asukkaat käyttävät niitä tiettyjen yhteisössä sovittujen sääntöjen mukaisesti. Toisilla ekokylillä on vain muutamia yhteisen infrastruktuurin kohteita, kuten kyläteitä, sähköntuotanto tai yhteinen lämmitysjärjestelmä. Useimmat ekokylät etsivät kuitenkin parasta mahdollista tasapainoa, joka liittyy omaisuuden (ja joskus myös tulojen) käyttämiseen yhteisinä resursseina.

Yhteisen omaisuuden laajuus ja tyyppi tietyssä ekokylässä riippuu ekokylän asukkaista ja heidän halustaan olla yhteydessä toisiinsa. Ekokylä, joka on luotu itsenäisten pientalojen muodostamaksi asuinalueeksi, tavallisesti valitsee mallin, jossa on hyvin vähän yhteistä omaisuutta, ja yhteisten hankintojen käyttökustannukset katetaan kertaluonteisilla maksuilla. Toisaalta tiiviiksi yhteisöiksi luodut ekokylät enimmäkseen valitsevat yhteisesti omistettujen resurssien maksimoinnin ja suosivat malleja, joissa on jonkinasteiset yhteiset tulot ja varat.

Yhteisen talusmallin rakentaminen ja ylläpitäminen on suuri haaste, etenkin jos tavoitteena on luoda ekokylän omavarainen talousjärjestelmä. Sen lisäksi ajan kuluessa asukkaiden yhteisöllisyyden aste ekokylässä muuttuu. Joissain tapauksissa tiivis ja ystävällinen yhteisö muotoutuu helposti, kun taas toisaalla vihamielisyys lisääntyy tai yhteinen vuorovaikutus vähenee. Näissä tapauksissa on tarpeen tarkistaa aiemmin valittu yhteisöomistuksen aste. Alla muutama esimerkki siitä miten yhteistä omaisuutta hallitaan ekokylissä, jotka ovat luoneet kylän kattavan talouden.

YHTEINEN TALOUS VÄINÖLÄN YHTEISÖSSÄ, SUOMI

Väinölän teosofinen yhteisö perustettiin vuonna 1978. Moderni teosofia viittaa uskonnolliseen ja filosofiseen järjestelmään, joka perustuu suurelta osin H. P. Blavatskyn (1831–91) ajatuksiin. Väinölä on itsenäinen, rekisteröimätön yhteisö, jossa suomalaisen teosofi Pekka Ervastin (1875–1934) ajatuksia toteutetaan käytännössä. Teosofisen yhteisön luominen yhteistaloudella oli hänen ajatuksensa. Yksi aikaisempi yritys epäonnistui luottamuspuolan takia, ja vasta vuonna 1978 Martta Horjanderin johtama ryhmä oli tarpeeksi rohkea yrittääkseen uudelleen. Tämä kokeilu jatkuu edelleen Väinölässä.

*Yhteisöasumista Väinölän yhteisössä.
Valokuva: Väinölän yhteisön arkisto*

Vuonna 2013 Väinölän yhteisö on koti yli 30 aikuiselle. Talouden suhteen Väinölän yhteisö toimii kuin perhe. Asukkaat elävät vapaaehtoisessa yhteistaloudessa. Suurin osa jäsenistä ansaitsee rahaa yhteisön ulkopuolelta, kun taas muut tekevät ”palkatonta” työtä yhteisössä pitäen huolta kotitaloudesta, puutarhanhoidosta, taiteista, kunnossapidosta jne. Kaikki tulot laitetaan yhteiseen kassaan ja käytetään kaikkiin yhteisön ja sen jäsenten kuluihin.

Väinölään on perustettu yksityisten elinkeinonharjoittajien avoin yhtiö ”Työyhtymä Ihmisyyden Tunnustajat”. Tällä hetkellä siinä on yli 20 jäsentä. He voivat ohjata tulonsa yhteiselle tilille. Tärkeimmät tulonlähteet ovat kahden työryhmän yhteisön ulkopuolelle tekemät työsopimukset. Toinen työryhmistä on erikoistunut rakennusten maalaukseen ja toinen enimmäkseen teollisuuskiinteistöjen siivoukseen. Jonkin verran rahaa ansaitaan yhteisestä liiketoiminnasta, kuten Väinölän kesäteatterista. Väinölän yhteisön jäsenet eivät hyväksy minkäänlaista taloudellista tukea valtiolta, koska he haluavat olla niin itsenäisiä kuin mahdollista.

Kaikki yhteiset kulut katetaan yhteisellä rahalla ja suuremmista investoinneista päätetään yhdessä. Työryhmät saavat rahaa esittämiensä pyyntöjen perusteella. Kolme yhteisön jäsentä on nimetty pitämään huolta kirjanpidosta ja muista talousasioista. Näiden henkilöiden tehtävänä ei ole arvioida rahoituskohteiden tärkeyttä, vaan seurata kirjanpitoa ja estää talousarviota ylittymästä. Asukkaille ei anneta mitään tiettyä taskurahaa, vaan he voivat käyttää rahaa itsenäisesti yhteisestä rahalippaasta. Yhteisö luottaa siihen, että jäsenet käyttävät rahaa vain kattaakseen heille tärkeät kulut.

Yhteistalousmalli toimii hyvin Väinölän yhteisössä. Yhteisössä ei ole käytännöllisesti katsoen mitään yksityistä omaisuutta. Omistamisen korvaa huolehtiminen yhteisestä omaisuudesta. Kaikki yhteisön jäsenet ovat hyvin sitoutuneita toimimaan yhteistaloudessa. Samansuuntainen henkinen tausta ja yhteiset tavoitteet ovat osoittautuneet tärkeiksi yhteisöä koossapitäviksi voimiksi pitkällä aikavälillä.

Ansa Palojärvi

Lisätietoa:

Väinölän yhteisön kotisivut: www.ihmisyydentunnustajat.fi

YHTEISTEN RESURSSIEN HALLINTA TIIVISSÄ YHTEISÖSSÄ ZEGG-EKOKYLÄSSÄ, SAKSA

ZEGG on 110 jäsenen (aikuisia, nuoria ja lapsia) tavoitteellinen, sosiaalisesti tiivis yhteisö ja suuri kansainvälinen kurssikeskus 15 hehtaarin maa-alueella Saksassa.

Systeemi, jota hoidamme, on kasvanut ”luonnonmukaisesti”, kuten sanoisimme. Sitä ei ennalta suunniteltu suunnittelijoiden toimesta ja sitten toteutettu, vaan se kehittyi parhaaksi käytännöksi yhdessä pyrittämämme yhteisön ja kurssikeskuksen kasvun edetessä. Tämä empiirisen löytämisen prosessi on jatkunut yhteisön perustamisesta, vuodesta 1978 lähtien.

*Yhteisön työtä - taustalla aurinkopaneeleja.
Valokuva: Achim Ecker*

Alusta asti olemme jakaneet paljon arvoja ja asioita. Meille oli tärkeää toimia toisin kuin voittoa tavoittelevat liikeyritykset. ZEGG:n alkuvaiheessa vuonna 1991 meille oli selvää, että ostamme maan ja rakennukset yhdessä, ja että jokaisella olisi yksi osake muodostamassamme osakeyhtiössä. Myös uudet jäsenet maksavat 2300 euroa yhdestä osakkeesta. Vuosien aikana on ollut hetkiä, jolloin tämä konsepti on ollut uhattuna yhteisön alhaisten taloudellisten tulojen aikoina, kun esimerkiksi yksi yhteisön jäsenistä tarjoutui ostamaan yhden rakennuksista. Tämä olisi ratkaissut senhetkisen taloudellisen solmumme. Olimme kuitenkin tarpeeksi viisaita vastustaaksemme kiusausta. Seuraavina vuosina vierailin monissa yhteisöissä ja näin, että maan ja rakennusten yhteisömuoto näytti toimivan paremmin kuin mikään yksityisomistuksen muoto.

*Yhteisestä omaisuudesta huolehtimista.
Valokuva: Achim Ecker*

Osakeyhtiö järjestää kurssitoimintaa ja omistaa maan ja kiinteistöt. Se myös ottaa vastaan vieraiden ruokailu- ja majoitustulot. Osakeyhtiö vuokraa talot yhteisölle. Jokainen yhteisön jäsen laittaa rahaa yhteisön kassaan maksaakseen ruuasta ja asumisesta. Osakeyhtiö maksaa joistain kunnossapitotöistä.

ZEGG:ssä on kaikki rakennukset kattava lämpimän veden ja huoneiden lämmityksen keskuslämmitysjärjestelmä, joka koostuu useista monipuolisia teknologioita ja resursseja hyödyntävistä yksiköistä. Päätimme, että tämä antaisi enemmän turvallisuutta kriisiaikoina kuin vain yksi, yhtä resurssia käyttävä lämmitysyksikkö. Tällä hetkellä meillä on 260m² aurinkopaneelia, kolme kaasulla toimivaa CHP-pienvoimalaa (joista jokainen tuottaa 5kW sähköä ja 15kW lämpöä), 500kWh:n hakepoltin, ja 350kWh:n halkopoltin varajärjestelmänä. Suuren huonemaisen jääkaappimme ja pakastimemme hukkalämpö esilämmittää lämpimän vetemme kasvattaen sen tehokkuuden yli 90%:iin. Tuotamme itse noin 90 % sähköstämme 450m²:n aurinkokennoissa ja yhteistuotantovoimaloissa. Loppuosan käyttämästämme sähköstä ostamme Greenpeace Energialta uusiutuvista lähteistä.

Meillä on oma korkealaatuinen lähdevesi ja puhdistamme jätevetemme hyvin vähän huoltoa vaativassa ja vähän energiaa kuluttavassa juurakkopuhdistamossa, joka on toiminut täydellisesti 20 vuotta.

Teemme ostokset (ruokaa ja peruskotitaloustarvikkeita) ja valmistamme ruuan yhdessä. Meillä on oma 1,5 hehtaarin kasvimaata ja monia hedelmäpensaita istutettuna permakulttuurin periaatteiden

ZEGG-ekokylän yhteinen kasvisruokakeittiö.
Valokuva: Achim Ecker

mukaisesti perustettuun syötäviä kasveja sisältävään maisemaan. Voimme pakastaa ja varastoida hedelmiä ja kasviksia talven varalle. Meillä on tehokas kierrätysjärjestelmä ja autojen yhteiskäyttöä. Suurinta osaa työkaluista ja koneista käytetään, omistetaan ja ylläpidetään yhteisesti.

Jokaista mainittua toimintaa varten on sen johtamisesta ja ylläpidosta vastaava tiimi tai henkilö. Tämä on osoittautunut tärkeäksi asioiden järjestyksessä pitämisen kannalta. Jotain henkilökohtaista vastuuta tarvitaan. Jos vain elämme käsitteen: kaikki kuuluu kaikille ja me vain käytämme sitä –mukaisesti, siitä usein seuraa, että työkalut ovat huonokuntoisia tai paikoissa, joista kukaan ei löydä niitä silloin kun tarvitaan. Koska emme pystyneet ratkaisemaan vastuuongelmaa muulla tavalla, meillä on nyt vastuuhenkilöt joka alueelle (puutarhanhoito, maisema, rakentaminen, puusepäntyö, maalaus...).

Työt tehdään eräänlaiseen sisäiseen järjestelmään perustuen, joka toimii tehtyjen työtuntien perusteella. Joten meillä on puutarhureita, jotka vastaavat kasvimaasta ja sadonkorjuusta. Keittiötiimi käsittelee ja käyttää kasvimaan tuotteita ja joku muu tilaa tarvitsemamme ostokset. Kaikki ruoka säilytetään kellarin kylmävarastossa vierastalossamme, jossa sijaitsee keskuskeittiö, missä suurin osa yhteisön jäsenistä jakaa ateriansa myös kurssikeskuksen vierailijoiden kanssa. Yhteisön jäsenet voivat päättää laittavatko ruokansa ja syövätkö kotonaan ottaen ruokaa varastostamme, vai nauttivatko valmiin ruuan ravintolassamme.

Kaikki jäsenet jakavat viikoittaiset ruuanlaitto- ja siivousvuorot keittiöllä ja yhteisissä tiloissa. Tämän hoitavat pienet 10–14 henkilön vastuuryhmät, joilla on velvollisuus täyttää työllistä tietynä viikonpäivänä. Tämä käy joskus väsyttäväksi, koska sen koetaan keskeyttävän muiden päivittäisten työtehtävien ja työmäärän tekemistä. Mutta siihen nähden, että saa nauttia hyvin valmistetuista aterioista joka päivä, on pieni vaiva sitoutua yhteen keittiövuoroon viikossa.

Puuntyöstövälineitä ja laitteita annetaan jäsenten käyttöön työaikoina, jos he osaavat käyttää niitä. Meillä on puusepäntyötä puisten huonekalujen, ikkunoiden ja ovien korjaamista ja rakentamista varten. Kaikkia suuren tilamme päivittäisiä töitä ja korjauksia varten on huoltotiimi.

Kaikilla tiimeillä on sovitut vastuunsa ja tiimejä koordinoidaan hallintotiimissä. Hyödynnämme organisoimista ja päätöksenteon sosiokraattista muotoa nimeltä holakratia, josta löytyy tapaustutkimus käsikirjan 3. kappaleesta.

Kun työvälineitä ja laitteita käytetään yhteisesti, säästetään paljon sekä rahaa että luonnon resursseja ja energiaa. Mutta jotta järjestelmä saadaan toimivaksi, pitää yhdistää yhteiset resurssit ja henkilökohtaiset vastuut.

Achim Ecker, ZEGG

YHTEISÖLLINEN LIKETOIMINTA KOVCHEGIN EKOKYLÄSSÄ, VENÄJÄ

Kovchegin ekokylä on kotitila-asutus ja koostuu itsenäisistä yhden hehtaarin suuruisista pientiloista. Jokainen perhe ratkaisee talousasiansa itsenäisesti. Kuitenkin, koska Kovcheg alun perin suunniteltiin

yhteisöksi, jossa asukkaat ovat vuorovaikutuksessa keskenään ja kehittyvät yhteiseen suuntaan, he ovat alusta asti aloittaneet useita yhteisiä hankkeita, muun muassa sellaisia, jotka voivat tuoda tuloja ekokyläläisille. He eivät ole onnistuneet käynnistämään mitään suurimittaisia yhteisöhankeita, mutta useat pienet hankkeet ovat yhä menestyksekkäästi käynnissä. Nämä hankkeet kattavat ekokyläläisten tarpeet ja niistä hyötyvät myös ulkopuoliset. Annan kaksi esimerkkiä. Ensimmäinen on yhteisön saha ja puutyöverstaas. Toinen esimerkki on Kovchegin ekokylässä järjestettävät kurssit.

On ilmeistä, että ekokylässä tarvitaan sahaa ja puutyöverstaas. Ekokyläläiset tarvitsevat aina rakennus- ja korjausmateriaaleja, ja olisi kallista ja tehotonta, jos jokaisella kotitaloudella olisi minisaha ja puutyöpaja. Siksi ekokyläläiset päättivät rakentaa yhteisen sahan ja puusepänverstaan. Ekokylässä oli ihmisiä, jotka olivat valmiita ottamaan vastuun hankkeesta, rakentamaan tilat ja tukemaan niiden tulevaa toimintaa. He ilmaisivat valmiutensa yleisessä kokouksessa, joka on Kovchegin tärkein päätöksentekoeelin, ja jäsenet hyväksyivät hankkeen toteutettavaksi. Raha rakennustöitä varten kerättiin niiltä jäseniltä, jotka halusivat osallistua hankkeeseen. Kovchegin periaatteen mukaisesti rahaa rakentamiseen ja laitteistojen hankintaan investoivat jäsenet saavat rahansa takaisin heti, kun työpajat aloittavat toimintansa ja alkavat ansaita rahaa. Ekokyläläiset huolehtivat kaikista työpajojen rakennustöistä ja tarvittavien välineitten hankinnasta.

*Yhteisön puusepänverstaan kauppa.
Valokuva: Kovchegin arkisto*

*Lapset mehiläispuutarhassa.
Valokuva: Kovchegin arkisto*

Valmistumisen jälkeen työpajat aloittivat toimintansa seuraavien sääntöjen mukaisesti. Sovittiin tuntihinta laitteiden käyttämiseksi. Nyt kuka tahansa ekokyläläinen saattoi tulla ja työskennellä niin pitkään kuin oli tarvetta, ja hän maksoi sahan käyttämiseen kuluneesta ajasta. Tämä raha käytettiin takaisinmaksuun niille, jotka investoivat työpajojen rakentamiseen. Oli vastuuhenkilö, joka opetti sahallä työskentelyä, piti kirjaa, keräsi rahat ja suunnitteli aikataulut. Jotkut ekokyläläisistä eivät osanneet työskennellä itsenäisesti sahallä ja tarvitsivat apua. Myös tälle työlle sovittiin hinta ja apulaiselle maksettiin hänen työstään. Jotkut ekokyläläiset tarvitsivat lautoja talojensa rakennustöissä, ja he olivat valmiita ostamaan niitä.

Lautojen sahaamiselle sovittiin hinta, ja ekokyläläiset, jotka tekivät työn, saattoivat ansaita rahaa tällä tavoin. Sahasta tuli tärkeä tulonlähde ja ammatti joillekin ekokyläläisille, ja rakennusmateriaalien lähde monille muille. Saha ei kuitenkaan alkanut toimittaa tuotteita ekokylän ulkopuolelle.

Puusepänverstaan toiminta perustuu samoille periaatteille. Ihmiset käyttivät sitä huonekalujen valmistukseen koteihinsa, jotkut tekivät jopa soittimia. Jotkut käyttivät verstaas mehiläispesien ja niiden runkojen rakentamiseen, näille oli kysyntää sekä ekokylässä että sen ulkopuolella. Tämän seurauksena osa ekokyläläisistä alkoi ansaita rahaa asiakkailta, jotka eivät asu ekokylässä. Pajoilla on potentiaalia vastata ulkoisten markkinoiden kysyntään, tällä hetkellä tätä potentiaalia ei täysin hyödynnetä. Kaikki riippuu asukkaiden toiveista ja tarpeista. Kuten voimme nähdä, asukkaiden vaatimukset kattavaa infrastruktuuria voidaan käyttää myös tulojen hankintaan.

Kovchegin ekokylässä järjestettävät kurssit toimivat toisena esimerkkinä. Tällä hetkellä Kovchegissa kehitetään monentyyppisiä koulutuksia ja kursseja ekokyläsuunnittelusta, luonnonmukaisesta mehiläistenhoidosta, ekologisesta rakentamisesta, lääkkeiksi ja ravinnoksi sopivien villiyrtytien käytöstä sekä kursseja naisille. Kurssien oli ensiksikin tarkoitus toimia tapana jakaa kokemuksia, ja mahdollisesti säännellä lukuisten vieraiden vastaanottamista tiettyihin ajankohtiin. Ottaen huomioon kaupunkilaisten

keskuudessa jatkuvasti kasvavan mielenkiinnon ekokyläiä kohtaan, tällaisten kurssien kysyntä pysyy korkeana. Koulutuksellisen roolin ohella kurssit alkoivat tuottaa toimeentuloa ekokyläläisille. Joten kurssitoiminta voidaan luokitella liiketoimintahankkeeksi.

Kurssit edustavat kollektiivista toimintaa, paljon ihmisiä on mukana niiden järjestelyissä, ja jokaisella on oma osuutensa kokonaisuudessa. Kurssien osallistujien maksamat osallistumismaksut

Villilyrittikurssi Kovchegin ekokylässä.
Valokuva: Ivan Kulyasov

jaetaan projektiin osallistuneiden ekokyläläisten kesken heidän työpanoksensa mukaisesti. Yleensä kurssilla on pääkoordinaattori, joka järjestää tapahtuman. Hän pitää yhteyttä mahdollisiin osallistujiin, kerää ja jakaa osallistumismaksut, ja jakaa työtehtävät ekokyläläisten kesken. Kurseilla on neljäntyyppistä työtä. Ensimmäinen on osallistujien kuljetus rautatieasemalta ekokylään ja takaisin, josta koordinaattori sopii auton omistavien ekokyläläisten kanssa. Auton omistajat saavat kuljetuksista oman osuutensa. Toinen on ruokailut. Yleensä kurssien osallistujat syövät lounaan ja päivällisen yhteistalossa ja jotkut ekokyläläisistä laittavat heille ruuan. Kurssilaiset ostavat saatavilla olevia vihanneksia

ekokyläläisiltä, mikä myös on tapa ansaita rahaa. Kurssien kolmas tulonlähde on majoitus. Kurssilaiset majoittuvat ekokyläläisten omissa kodeissa. Ne, jotka majoittavat kurssilaisia, antavat heidän käyttöönsä sängyn ja liinavaatteet ja tekevät heille aamiaisen. Ja lopuksi, neljäs osa kurssien tuotoista jaetaan kurssien kouluttajien kesken. Joillakin kurseilla, kuten esimerkiksi ekokyläsuunnittelun kurssilla, on kouluttajatiimi, joillain taas on yksi tai kaksi kouluttajaa, kuten mehiläistarhauskurssilla. Loppujen lopuksi kurssit ovat osoittautuneet tehokkaaksi taloudelliseksi tueksi suurelle ryhmälle ekokylän asukkaita ja niitä voidaan pitää pienenä yhteisöllisen liiketoiminnan tyyppinä ekokylässä.

Antonina Kulyasova

ITSEHALLINTOJÄRJESTELMÄ

Yksi ekokylään muuttamisen syistä on usein protesti nyky-yhteiskunnan monimutkaista ja byrokraattista hallintojärjestelmää vastaan. Siksi ekokylissä usein pidetään parempana, että päätökset tehdään niin yksinkertaisesti kuin mahdollista. Toisaalta jäsenten mielipiteet pitää aina ottaa huomioon. Monet kokevat tyydyttävimmän päätöksentekomallin perustuvan konsensuksen saavuttamiseen, jossa jokainen asukas osallistuu päätöksentekoon ja päätös tehdään vain silloin kun kaikki jäsenet tukevat sitä ja ovat yhtä mieltä sen toteuttamisesta. Konsensukseen perustuvat päätöksentekomallit mahdollisuutena ottaa kaikki mukaan päätöksentekoon ovat erityisen yleisiä ekokyläien hallintotapoja ekokylän ensimmäisten vuosien aikana. Suuremmat ekokylät kuitenkin käyttävät usein yhdistettyä päätöksentekojärjestelmää, jossa osa päätöksistä tehdään konsensus-periaatteen mukaisesti, osa päätöksistä enemmistöpäätöksinä, ja loput päätöksistä delegoidaan ekokylän hallitukselle tai tietyistä toiminnoista vastaaville työryhmille.

Seuraavissa artikkeleissa kuvaillaan esimerkkejä yli vuosikymmenen toimineiden ekokyläien päätöksentekojärjestelmistä. Nämä ekokylät ovat jo ohittaneet ekokylän elämänkaaren toisen vaiheen ja kykenevät arvioimaan päätöksentekojärjestelmiensä etuja ja haittoja.

KEURUUN EKOKYLÄN PÄÄTÖKSENTEKOMALLIN VAHVUUDET JA HEIKKOUEDET, SUOMI

Keuruun Ekokylä perustettiin vuonna 1997. Tammikuussa 2013 se oli 31 ihmisen koti. Asukkaat olivat iältään 0-73 –vuotiaita, seiseman heistä oli alle 17-vuotiaita.

Keuruun Ekokylässä on periaatteessa kolme erilaista päätöksenteon mallia. Asioissa, joissa tarvitaan nopeita päätöksiä, päätöksenteko perustuu äänen enemmistöön. Esimerkkeinä tästä ovat pienet hankinnat ja päätökset yhteisistä talkoopäivistä kasvimaalla. Suurempien ja vakavampien asioiden, kuten taloudellisten investointien ja uusien asukkaiden valinnan, kohdalla päätöksentekomalli perustuu kokouksessa läsnä olevien konsensukseen. Tämä tarkoittaa sitä, että päätös voidaan tehdä vain jos kukaan ei vastusta sitä. Kolmas päätöksentekomalli on tiettyjen asioiden delegointi työryhmille, joilla on valta tehdä omat päätöksensä. Tätä sovelletaan esimerkiksi rakennussaneeraushankkeissa.

Sateenkaari ja Kivitalo Keuruun Ekokylässä.
Valokuva: Sami Ala

Lumipuu Keuruun Ekokylän seinällä.
Valokuva: Pirta Ala

Koko Ekokylää koskevat päätökset tehdään niin kutsutuissa ”Maanantaikokouksissa”. Maanantaisin ekokylässä pidetään kokous, joka on avoin kaikille jäsenille ja muille asukkaille. Muut asukkaat ovat satunnaisia vierailijoita tai asukkaita, jotka haluavat tulla ekokylän varsinaiseksi jäseniksi yli puoli vuotta kestävä vaihe vaiheelta -menettelyn kautta. Kuka tahansa asukkaista voi ehdottaa aihetta kokoukseen lisäämällä sen seinällä olevaan asialistaan.

Kokousten työskentelymallina on ”piiri”. Se tarkoittaa, että asian esittelyn jälkeen jokainen kertoo mielipiteensä vuorollaan piirissä. Tämä takaa sen, että jokaista kuullaan.

Kokoukset ovat avoimia kaikille, mutta vain Keuruun Ekokylä ry:n jäsenet saavat osallistua päätöksentekoprosesseihin, jotka koskevat suuria talouskysymyksiä sekä uusia asukkaita ja jäseniä. Erityisen tärkeää on, että vain jäsenet päättävät uusien jäsenten valinnasta.

Keuruun Ekokylä ry:n hallitus pitää kokouksia noin kerran kuukaudessa. Kaikki päätökset tehdään Maanantaikokouksissa, hallitus on vain kaikille yhdistyksille pakollinen juridinen päätöksentekolin. Hallituksen kokouksissa Maanantaikokousten päätökset dokumentoidaan virallisesti, ja taloudellisia asioita sekä uusia asukkaita tai jäseniä koskevat päätökset vahvistetaan.

Ansa Palojärvi

Lisätietoa:

Keuruun Ekokylän kotisivut: www.keuruunekokyla.fi

KOVCHEGIN EKOKYLÄN ITSEHALLINTOJÄRJESTELMÄ, VENÄJÄ

*Yhteistä keskustelua.
Valokuva: Kovchegin arkisto*

Kovchegin ekokylä perustettiin vuonna 2001. Vuonna 2013 siellä asui noin 150 jäsentä, joista lähes 50 oli alle 16-vuotiaita lapsia. Päätökset tehdään kaikkien ekokylän jäsenten yleisissä kokouksissa. Ekokylässä on alusta asti asunut melko paljon ihmisiä, joten konsensus-päätöksenteko olisi ollut vaikeaa. Siksi he päättivät tehdä päätökset kokouksessa paikalla olevien jäsenten ¼ äänten enemmistöllä (jäsenellä tarkoitetaan perhettä tai henkilöä, jolla on yhden hehtaarin maa-alue; perheestä vain yksi edustaja äänestä). Ensimmäisinä vuosina yleisiä kokouksia järjestettiin melko säännöllisesti, niitä pidettiin joka kuukausi, koska oli paljon asioita keskusteltavaksi: uusien jäsenten hyväksyminen, infrastruktuurin organisointi, erilaiset säännöt ja sosiaalisen elämän eri puolet. Nykyään kokouksia pidetään kun on aiheita, jotka vaativat päätöksentekoa.

Enemmistöön perustuvalla päätöksentekomallilla on ainakin kaksi haittapuolta. Ensiksikin on olemassa paljon pieniä tai melko kapea-alaisia asioita, joista keskusteleminen yleisissä kokouksissa vei paljon aikaa. Kokouksista tuli pitkiä ja väsyttäviä niille, jotka eivät kokeneet näitä asioita mielenkiintoisiksi tai läheisiksi. Tätä välttääksimme otimme myöhemmin käyttöön pienemmät kokoukset kapea-alaisemmille ja erityisille teknisille asioille, kuten esimerkiksi teiden rakentamista ja ylläpitoa koskeville, ja senkaltaisille asioille. Ne, jotka haluavat ja tuntevat hallitsevansa nämä asiat, osallistuvat pienempiin kokouksiin, joita pidetään melko säännöllisesti (noin kerran viikossa). Yleiset asiat kuuluvat yleisten kokousten toimivaltaan.

*Lapsetkin järjestäytyvät itse.
Valokuva: Ivan Kulyasov*

*Miesten piiri.
Valokuva: Ivan Kulyasov*

Toinen haittapuoli ¼ äänten enemmistössä on, että se luo pysyvän opposition, mikäli on vakavia asioita joihin on kaksi vastakkaista näkökulmaa. Näihin asioihin kuuluvat esimerkiksi venäläisissä, eikä ainoastaan venäläisissä, ekokylissä maan omistukseen liittyvät asiat; pitäisikö maan olla yhteis- vai yksityisomistuksessa.

Syvällisempää keskustelua ja keskeisiä kysymyksiä koskevan yhteisen näkemyksen tarkentamista varten, sekä olemassa olevien ristiriitojen yli pääsemiseksi organisoitiin valittu neuvosto. Neuvosto kokoontui 1-2 kertaa viikossa, mutta tätä kirjoittaessa se ei vielä toiminut täydellä tehollaan. Toinen yritys luoda paikka keskustelujäseniä ja yhtenäisyytemme ja yhteisen näkemyksemme vahvistamista varten on aloiteryhmän luoma keskustelukerho, joka kokoaa aiheesta kiinnostuneita ihmisiä.

Antonina Kulyasova

PÄÄTÖKSENTEKOPROSESSIT SVANHOLMIN EKOKYLÄSSÄ, TANSKA

Svanholmin ekokylä toimii hyvin tiiviinä yhteisönä, jolla on yhteistalous. Vuonna 2013 Svanholm oli noin 85 aikuisen ja 56 lapsen, sekä vaihtelevan vierasmäärän koti.

”Pillerin nieleminen”

Yhteisön kokous on korkein päätöksentekuelin. Se järjestetään joka toinen viikko, ja se on tarkoitettu kaikille jäsenille sekä vieraille. Siellä saamme tietoa, keskustelemme ja teemme kaikki yhteisöä koskevat yleiset päätökset. Svanholmissa päätämme asiat konsensuksen mukaisesti. Tämä tarkoittaa, että jokaisen tulee olla yhtä mieltä ehdotuksesta ennen kuin se voidaan hyväksyä. Konsensus on malli välttää vähemmistöön jääneiden kokemaa turhautumista ja epätyytyväisyyttä enemmistöpäätöksen jälkeen. Jos joku vastustaa, päätöstä ei tehdä, mutta ehdotusta ei myöskään hylätä. Todellisuudessa prosessi vain pitkittyy, ehdotusta pitää ehkä muuttaa joitakin kertoja, ja mukauttaa sitä sen yhteisön kokouksissa saamien kommenttien ja vastustuksen perusteella. Pitää ehkä tehdä pari kuperkeikkaa ja ”nielaista pilleri” ennen kuin jokainen voi hyväksyä ehdotuksen. Prosessin kuluessa ehkä huomataan, että pitääkin nielaista useampi kuin yksi pilleri, jotta ehdotus hyväksyttäisiin, ja ehdotuksen tekijä saattaa päättää perua ehdotuksensa. Ehkä hän tuo sen uudelleen päätettäväksi myöhemmin, jos aistii että tunteet ovat muuttuneet.

Niiltä, jotka vastustavat ehdotusta odotetaan, että he keksivät sille vaihtoehdon jonka voivat hyväksyä. Jos yhteisessä kokouksessa tulee tunne, että päätöstä estetään tai pitkitetään koska kaksi vastakkaista osapuolta pyrkivät eri suuntiin, heitä tavallisesti pyydetään keskustelemaan yhdessä ja keksimään uusi ehdotus. Usein tapahtuu, että ongelmista keskustellaan perusteellisemmin kuin aikaisemmin ja loppujen lopuksi ratkaisu saattaa muotoutua aivan erilaiseksi.

”Kuuntelua ja joustamista”

Jos haluamme olla autonomisia Svanholmissa, meidän täytyy valita konsensus-malli, koska muuten hallitsisimme toinen toisiamme, vaihdellen enemmistön mukaan. Konsensus-mallilla on toinenkin etu: se ei pyri eroavuuksien korostamiseen, kuten ennen äänestystä monesti tapahtuu.

Lisääntynyt jakautuminen voidaan nähdä hyvin selkeästi tavassa jolla poliittista keskustelua käydään ennen tärkeää äänestystä. Jos Svanholmissa haluaa saada jotain toteutetuksi, ei ole niinkään kyse omien mielipiteiden profiloinnista ja viimeisen sanan saamisesta, vaan enemmänkin kuuntelemisesta ja joustavuudesta. Jos kykenet olemaan avoin ja joustava, ja soveltamaan ideoitasi toisten toiveiden ja tarpeiden mukaan, voit puolestasi olla varma siitä että ehdotuksesi otetaan vakavasti.

Kun Svanholmissa tehdään tärkeitä päätöksiä, emme kiirehdi, koska pidämme tärkeänä että asioita tarkastellaan perusteellisesti ennen päätöksentekoa. Siksi meillä on sääntö, jonka mukaan ehdotuksesta ei voida päättää samassa yhteisön kokouksessa jossa se on esitelty. Vasta seuraavassa tai, mikäli ehdotusta pitää muuttaa, myöhemmässä kokouksessa, voidaan tehdä lopullinen päätös asiaa koskien.

”Keskittymisestä”

Tottakai asioita joskus kiirehditään: jos esimerkiksi keittiö haluaa ylittää budjettinsa, koska sinne on juuri tarjottu uutta uunia, joka helpottaisi työtä ja olisi kaikin puolin parempi, mutta tarjous on voimassa vain tämän viikon.

Joskus Svanholmin asukkaalla voi olla vaikeuksia pysyä keskittyneenä. Esimerkiksi jos saisimme EU:lta luvan tuottaa lisää maitoa ja karjasta huolta pitävä ryhmä haluaisi ostaa toiset 30 lypsylehmää, millaiset tämän päätöksen taloudelliset seuraukset olisivat pitkällä aikavälillä? Tiedämme ehkä, että siitä seuraisi navetan laajennus ja työtä useammalle ihmiselle siellä, uusien laitteiden hankintaa ja niin edelleen. Mutta kuinka paljon voisimme ansaita? Miten suurempi määrä karjanlantaa vaikuttaisi satojemme laatuun? Millaiset luomumaidon markkinat ovat 2-3 vuoden kuluttua? Pitääkö meidän kaataa maito viemäriin, vai jonottavatko kööpenhaminalaiset ollakseen varmoja että saavat maitoamme?

Sekä omistaja että työntekijä

Kun osallistutaan päätöksentekoprosessin kaikkiin tasoihin, asiat usein osoittautuvat monimutkaisemmiksi kuin mitä odotettiin. Svanholmissa olemme sekä työnantajia että työntekijöitä, ja asioita pitää katsoa sekä johtajan että työntekijän silmin. Ja hankkeissa sekä taloudellisen että ekologisen puolen pitää kohdata, jotta päätökset pystytään toteuttamaan. Lisäksi kaiken pitää sopia visioihimme siitä, miltä Svanholmin pitäisi näyttää tulevaisuudessa. Siksi yritämme aina tehdä niin realistisia laskelmia kuin mahdollista, ennen kuin hyppäämme asioihin ja teemme ratkaisevan päätöksen.

Alaryhmät

Suuri määrä ehdotuksia on kulkenut jonkun alaryhmän kautta ennen päätymistään yhteisön kokoukseen. Jos esimerkiksi Jacob hakee pääsyä yhteisöön, ehdotus on tullut yhteisryhmän kautta. Mikäli asia koskee käteiskassan kasvattamista, se on ensin käsitelty talousryhmässä. Ehdotus Anitalta, joka haluaa aloittaa sirkustaiteilijakoulutuksen, on tullut koulutusryhmän kautta, jne. Itsenäiset ryhmät voivat tehdä omia itsenäisiä ratkaisujaan tietyissä puitteissa. Jos yhteisön kokous on päättänyt vuosittaisesta summasta esimerkiksi investointeihin, on investointiryhmän asia päättää siitä, miten tämä summa jaetaan työryhmien välillä niiden tarpeiden mukaisesti. Yhteisön kokous on päättänyt myös siitä, kuinka moni voi olla koulutusvapaalla kerrallaan, ja on koulutusryhmän asia ratkaista keitä nämä onnelliset kunakin vuonna ovat.

Aina kun mahdollista toimimme sen periaatteen mukaan, että alaryhmissä olevat ihmiset ovat lähimpänä aiheita. Ne, jotka haluavat aloittaa koulutuksen, ovat koulutusryhmässä, ja niillä joilla on investointisuunnitelmia, ovat investointiryhmässä jne. Totta kai kyse on kiinnostuksen kohteista ja aloitteista – alaryhmät ovat Svanholmissa kaikille avoimia.

Svanholmin ekokylän vierailuryhmä

Lisätietoa:

Svanholmin ekokylän kotisivut: www.svanholm.dk

NEUVOJA NUORELLE EKOKYLÄLLE

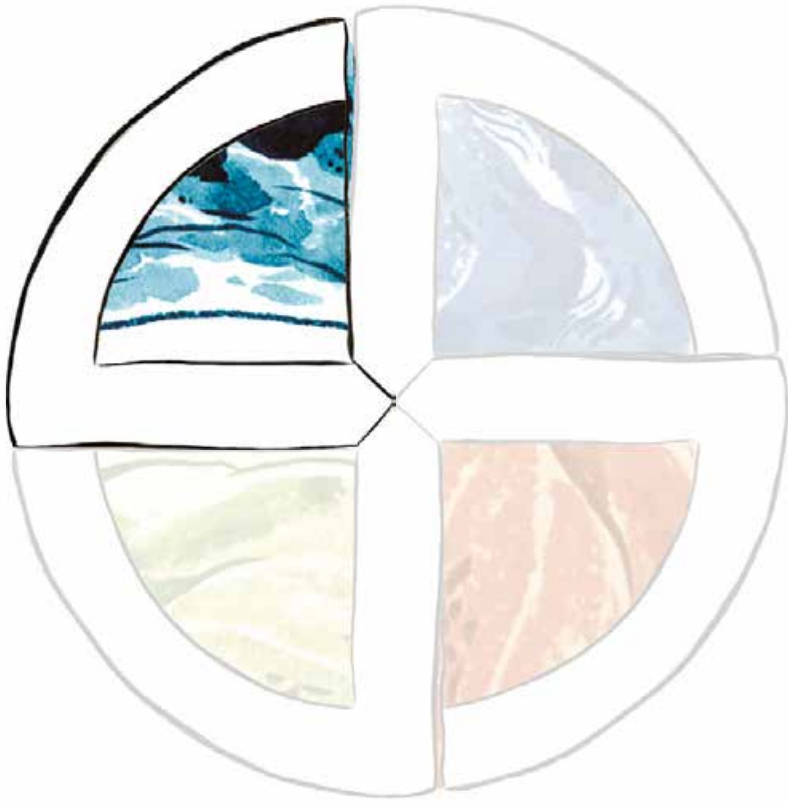
(perustuen Itämeren alueen ekokyläiden kokemuksiin)

- Liittyminen ekokyläliikkeeseen ei ole vain protesti yhteiskunnan pahuutta vastaan ja mahdollisuus oravanpyörästä irrottautumiseen. Ekokylään muuttamisen jälkeen elämä jatkuu ja on tarpeen löytää vaihtoehtoisia toiminnan ja toimeentulon tapoja. Pitää olla rehellinen itselleen sen suhteen, mikä itselle on tärkeintä ja mitä asioita haluaisi elämäänsä enemmän, jos käyttäisi aikansa merkityksellisesti.
- On tärkeää, että ekokylän jäseniä yhdistää paitsi yhteiset arvot, myös yhteinen toiminta. Jotta voidaan ylläpitää ja vahvistaa kylän ekologista ulottuvuutta, erityishuomiota pitää kohdistaa ympäristöhankkeisiin ja tapahtumiin, jotka auttavat paremmin tuntemaan kotimaan luonnolliset rytmit ja ymmärtämään muinaisten kansallisten ja alueellisten rituaalien alkuperäiset tavoitteet.
- Itsehallintojärjestelmän ja kirjoitettujen sekä kirjoittamattomien sääntöjen luomiseen pitää kiinnittää paljon huomiota jos ekokylä valitsee laajan yhteisomistuksen asteen.

3. vaihe

TUULIKAUSI

Puhalla jatkuvasti arkielämän pölyjä, koska käyttämätön patoutunut tuulienergia voi syöstä sinut myrskyyn.

Katkelmä ekokyläkansalta:

TARINA MUUTOSTEN HYÖDYLLISYYDESTÄ

Poika palasi töistä, istui keittiön pöydän ääreen ja alkoi valittaa äidilleen:

– Voitko kuvitella, äiti, kuinka vaikeaksi työnteko on muuttunut nyt kun tiimimme liitettiin toiseen osastoon. Siihen asti tiesin selkeästi roolini ja tunsin kollegoiden arvostavan minua alani asiantuntijana. Nyt uudet työntekijät jatkuvasti väittelevät kanssani, eivätkä noudata kehotuksiani. Tänään minusta tuntui kuin minua olisi paistettu pannulla, koska koko päivä meni oudoissa keskusteluissa liiketoimintamme perusasioista.

Äiti oli juuri tekemässä lettutaikinaa. Paistinpannu oli liedellä ja alkaessaan paistaa lettua hän sanoi:

– Minun mielestäni nämä muutokset tekevät sinulle hyvää. Aikaisemmin kaikki sujui niin vaivattomasti, että luonteestasi on tullut yhtä pehmeä kuin lettutaikina. Menetit kyvyn puolustaa näkemyksiäsi ja sanoa ”ei”. Ja nyt et tee paljoakaan näillä piirteillä. Katso miten kovaksi lettutaikina muuttuu pannulla. Samalla tavalla sinun luonteesi pikku hiljaa muuttuu ja tulee vahvemaksi.

Poika nosti mielteliäänä ensimmäisen letun lautaseltaan ja sanoi:

– Niin, ehkä olet oikeassa; luonne vahvistuu näitten muutosten ansiosta. Mutta eilen, kun yksi kollegani alkoi itkeä puhuttuaan kanssani, pelkään että tiimipelaajan sijasta minusta tulee diktaattori. Aikaisemmin yritin aina kohdella kaikkia ystävällisesti, mutta nyt jatkuva väittely ärsyttää minua niin paljon, että lopetan kaikki keskustelut edes etsimättä ystävällisiä sanoja.

Äiti lohkoï suklaalevyä vastatessaan:

– Katso, suklaa on nyt kiinteää, mutta lämmitän sen ja se sulaa hetkessä pehmeäksi. Samoin käy sinulle, paistuttuasi muutosten pannulla joka päivä, opit hallitsemaan tunteitasi ja löydät tapoja liiallisen kovuuden välttämiseen suhteissa kollegoihisi.

Äiti kaatoi nestemäisen suklaan lettujen päälle ja asetti kahvikupin poikansa eteen.

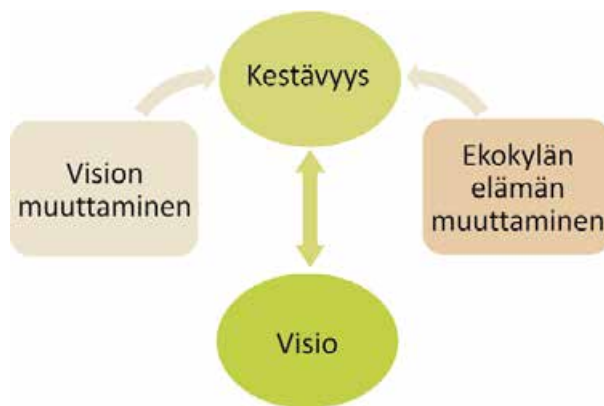
– Muutoksilla on kyky antaa ihmiselle kaikki ne piirteet, jotka häneltä puuttuvat. Ja kun ne tekevät luonteesi ei liian pehmeäksi, eikä liian kovaksi, sinusta tulee vahva kuin kahvi, joka pystyy muuttamaan äärimmäisen vihamielisen ympäristön – kiehuvan veden – uudentyypiseksi aromaattiseksi ja herkulliseksi juomaksi.

KOLMAS VAIHE EKOKYLÄN ELÄMÄNKAARESSA: MUUTOKSEN HALLINTA – KUINKA VÄLTÄÄ EKOKYLÄVISION JA TODELLISEN ELÄMÄN VÄLINEN KUILU?

”Tässä maailmassa ei ole muuta johdonmukaista kuin epäjohdonmukaisuus.”

Jonathan Swift

Kestävän ekokylän luominen tuo mukanaan jatkuvia muutoksia ja ne ekokylät, joiden tavoitteena on luoda tiiviissä vuorovaikutuksessa toimiva yhteisö, kohtaavat erityisiä haasteita. Elämä haastaa väistämättä ekokylän alkuperäistä visiota, joten ekokylän asukkaiden pitää jatkuvasti tasapainotella perustamisvaiheessa sovitussa pitäytymisen halun ja ajan realiteetteihin sopeutumismuutosten tarpeen välillä.

Tärkeimmät haasteet ekokylän elämäkaaren 3. vaiheessa

Suurin osa ekokylästä yrittää minimoida muutosten tekemisen perustamisvaiheessa luotuun ekokylävisioon. Kuitenkin joissain tapauksissa sitä on vaikea välttää. Yleensä ekokylän suurimpia haasteita on se, jos aikuiseksi kasvanut nuorempi sukupolvi asettaa etusijalle muut arvot ja edistää erilaista elämäntapaa, tai jos ekokylä kasvaa ja sinne muuttaa uusia asukkaita.

Ekokylän laajenemisesta uusien asukkaiden myötä tulee suuri haaste yhteisön kestävyydelle. Uudet asukkaat tarkoittavat usein uusia arvoja. He tulevat valtavirtayhteiskunnasta, ja heidän tapojensa, vaatimustensa ja mieltymystensä uudelleenmuotoutuminen vie aikaa ja jatkuvaa ponnistelua.

Jos asukasmäärä kasvaa merkittävästi tai asukkaat vaihtuvat, perustamisvaiheessa luotu visio pitää ehkä unohtaa. Oletteko valmiita suunnittelemaan uudelleen ekokylänne vision uusien eri tavalla ajattelevien asukkaiden integroimiseksi? Jos ette, pitää luoda kriteerit ja kehittää valintaprosessi

mahdollisten jäsenten arvioimiseksi, tämä voi sisältää monia piirteitä ja vaiheita. Yhteisön jäsenten tehtäviä kuvaavat selkeät säännöt auttavat ristiriitojen välttämiseksi. Ääritilanteissa ne auttavat myös irtisanomaan asukkaita, mikäli heidän käyttäytymisensä ei sovi yhteen yhteisössä yleisesti hyväksytyyn käyttäytymisen kanssa.

JÄSENYYS: VAIHEITTAINEN PROSESSI KEURUUN EKOKYLÄSSÄ, SUOMI

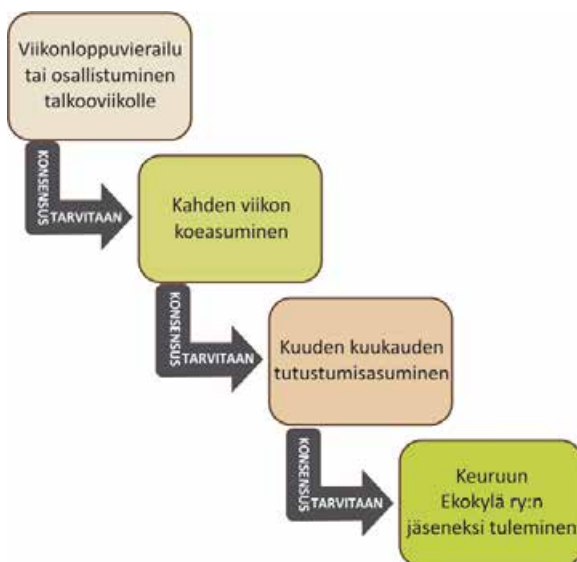
Luminen keskuspiha Keuruun Ekokylässä.
Valokuva: Pirta Ala

Keuruun Ekokylä oli 31 ihmisen koti 2013. Keuruun Ekokylä hyväksyy uusia jäseniä yhteisöön. Aivan yhteisön alkuvaiheessa uusia asukkaita varten ei ollut sisäänpääsymenettelyä. Hyvin pian huomattiin, että sekä ekokylää että kiinnostuneita ihmisiä varten oli tärkeää luoda vaiheittainen menettelytapa, jotta molemmat osapuolet voisivat tutustua ihmisiin ja elämäntapaan.

Ihmiset, jotka ovat kiinnostuneita jäsenyydestä tulevat ensin kahden päivän vierailulle ekokylään. Tämän ensimmäisen vierailun tavoite on oppia tuntemaan yhteisöä ja siellä asuvia ihmisiä, ja saada kaikki tarvittava tieto yhteisöön muuttamiseen liittyvää päätöksentekoa varten.

Tämän ensimmäisen vierailun jälkeen yhteisö päättää voiko henkilö tulla ekokylään kahden viikon ajaksi. Kahden viikon koeajan jälkeen tehdään päätös kuuden kuukauden asumisesta. Sen jälkeen päätetään voidaanko tulija hyväksyä Keuruun Ekokylä ry:n jäseneksi.

Joka vaiheessa päätökset tehdään yksinomaan konsensusella yhdistyksen kokouksissa, avoimen keskustelun jälkeen. Hyvin tärkeänä periaatteena pidetään sitä, että jos yksikin jäsen vastustaa, henkilö ei voi jatkaa Keuruun Ekokylän asukkaaksi / jäseneksi tulemisen prosessia.

Keuruun Ekokylän vaiheittainen jäseneksi tulemisen prosessi

Lintu Keuruun Ekokylän kyltin päällä.
Valokuva: Pirta Ala

Nuolet ilmaisevat, että Keuruun Ekokylä ry:n jäsenten konsensuspäätös tarvitaan jäsen ehdokkaan siirtymiseksi seuraavaan vaiheeseen.

Kaikkien jäsenten ja muiden asukkaiden tulee noudattaa yhteisiä sääntöjä ja sopimuksia. Keuruun Ekokylässä pyritään pitämään säännöt minimissään. Joitakin vuosia ekokylän perustamisen jälkeen päätettiin tietyistä yksinkertaisista säännöistä. Niitä kutsutaan kolmeksi K:ksi: ”Älä kannää, älä käännytä, älä kähinöi”. Näitten sääntöjen rikkominen on hyvin harvinaista, mutta siitä seuraisi nopeita toimenpiteitä. Yhden kirjallisen varoituksen jälkeen seuraava sääntöjen rikkominen johtaisi asukkaan lähtöön ekokylästä (säännöt ovat erityisen tiukat alkoholin ja huumeiden osalta). Aggressiivisen käyttäytymisen suhteen kokeillaan ensin henkilökohtaisia sovittelijoita tai kaikkien jäsenten ”sydänpiiriä”.

Alun perin kaikkien jäsenten odotettiin tekevän ekokylässä neljä tuntia vapaaehtoistyötä arkipäivisin. Tätä työtä varten ei ole laskentajärjestelmää, eikä sitä valvota millään tavalla, mutta jokainen asukas on vastuussa veloitteensa täyttämisestä. Nykyään on yleisesti sovittu, että on jäsenten yhteinen tehtävä omalla aktiivisuudellaan tukea, ylläpitää ja kehittää Keuruun Ekokylä ry:n tavoitteita. Käytännössä suurin osa vastuista ja tehtävistä (kiinteistöhoito, ruuanlaitto, siivous ym.) on jaettu yhteisesti ekokylän jäsenten kesken.

Ansa Palojärvi

KATSE ETEENPÄIN – UUSI SUKUPOLVI

Jotta voidaan varmistaa ekokylän pitkäaikainen kestävyys, on tärkeää pitää mielessä, että tulevaisuus riippuu nuoremasta sukupolvesta. Aikovatko aikuistuneet lapset elää ekokylässä? Kuinka erilaisia heidän arvonsa ovat ja miten elämä ekokylässä tulee muuttumaan? Nämä asiat ovat kaikkien ekokyläisten tulevaisuuden näkymiä koskevia huolenaiheita, joten lasten ja nuorten osallistumista ekokylän elämään, ja heidän ekokyläliikkeen periaatteisiin ja kokemuksiin perustuvaa koulutustaan pidetään tärkeänä.

LAPSET SVANHOLMIN EKOKYLÄSSÄ, TANSKA

Lapset asetetaan etusijalle Svanholmin ekokylässä ja yhteisön tavoitteena on integroida lapsia yhteisön jokapäiväiseen elämään niin paljon kuin mahdollista. Tanskassa molemmat vanhemmat yleensä käyvät töissä kodin ulkopuolella, ja päivähoitojärjestelmä kattaa laajasti kaikki lapset kymmenenteen ikävuoteen asti, mikä edustaa korkeinta tasoa maailmassa. Tanskalaiseen hyvinvointimalliin kuuluu vanhempien oikeus saada lapsilleen hoito työpäivien ajaksi. Suurin osa päivähoiton kuluista katetaan verovaroilla, vanhemmat maksavat pienen laissa säädetyn osan. Tyypillisesti lapset osallistuvat päivähoitoon kuuden kuukauden ikäisestä lähtien. Tämä tarkoittaa, että keskiverto tanskalaislapsi viettää suurimman osan aamu- ja päiväajastaan poissa kotoa päivähoitolaitoksessa tai yksityisessä lastenhoitoryhmässä 3-4 muun lapsen kanssa. Kolmen vuoden ikäisenä lapset jatkavat lastentarhoissa, ja 6-10 -vuotiaina he ovat koulussa suurin piirtein puolet päivästä, ja toisen puolikkaan toimintakeskuksessa. 10-vuotiaasta alkaen he voivat osallistua nuorten kerhoihin tai muihin harrastusryhmiin (esim. urheilu tai musiikki).

Nämä päivähoitojärjestelyt ovat hyvinvointivaltion etuja ja suurimmalle osalle perheistä ne sopivat hyvin. Mutta lapset viettävät suurimman osan ajastaan erityisessä lasten maailmassa lähes täysin erillään aikuisten maailmasta, lukuunottamatta laitosten henkilökuntaa. Siten lapset eivät koe aikuisten työelämää, eivätkä myöskään elä luonnossa kovin paljoa. Koko lapsuutensa ajan heidän pitää sopeutua erilaisiin instituutioihin, ja elää aikataulujen ja eri instituutioiden erilaisten tapojen ja logiikan mukaisesti. On hyvin vähän tilaa itseohjautuvuudelle.

Lasten itseohjautuvuus

Svanholmin lapset elävät vanhempiensa kanssa kuten muutkin lapset, mutta he ovat myös lähellä monia muita aikuisia, ja osallistuvat lähes kaikkiin puoliin Svanholmin elämässä. Peruskoulu on Svanholmin ulkopuolella, tanskalainen koulujärjestelmä kattaa 6-vuotiailla 2-4 tunnista 16-vuotiaiden 6-7 tuntiin arkipäivässä.

Svanholmin lastenhoidon painopisteenä on antaa lapsillemme mahdollisuus osallistua laajasti toimintaan ja tapahtumiin, sisältäen työelämän, ja antaa heille tilaa kehittyä itsenäisesti ja autonomisesti. Pyrimme auttamaan heitä löytämään heidän oman rytminsä ja tulkitsemaan omia tarpeitaan – mikä on vaikeaa jos koko lapsuus pitää viettää instituutioiden hyvin sääntelevissä ympäristöissä.

Tällä hetkellä meillä on aika suuri ryhmä esikouluikäisiä (6-7 –vuotiaita) lapsia, joista esikouluryhmämme huolehtii lastentalossamme, joka on avoin myös kaikille Svanholmia ympäröivän alueen lapsille. Henkilökuntana on yhteisömmme jäseniä, jotka hoitavat lapsia työkseen ja joilla tavallisesti on lastenhoidon koulutus.

Muutamia poikkeuksia lukuunottamatta lapset voivat tulla ja mennä mihin haluavat, ja monet aikuiset ovat heihin yhteydessä ja osallistuvat heidän kasvatukseensa. Mutta on myös tiettyjä aikuisia, jotka ovat vastuussa heistä ja työskentelevät ammatillisesti lasten kanssa. Lapsia ei voida integroida tuotantoprosesseihin, ja tietenkin meidän täytyy johtaa yrityksiämme tehokkaasti ja kilpailunäkökohdat huomioiden. Mutta lasten on aina mahdollista seurata työprosesseja, jotta he näkevät mitä heidän vanhempansa ja muut aikuiset tekevät, ja jos jotain mielenkiintoista tapahtuu, voi olla varma siitä että lapset ovat paikalla.

Lapset ja työ

Jotkut teini-ikäisistä ovat kiinnostuneita tekemään työtehtäviä, joten teemme heidän kanssaan sopimuksia, että he voivat tehdä töitä koulun jälkeen ja ansaita näin vähän ylimääräistä taskurahaa. Nämä sopimukset perustuvat aina nuoren omaan tahtoon, mutta sovituista tehtävistä pidetään kiinni – tai niitä muutetaan, mikäli niin toivotaan.

Uudenaikainen osaaminen

Yleisesti ottaen tavoitteemme on järjestää lastenhoito ja kasvatusta siten, että lapsistamme kasvaa niin itseohjautuvia kuin mahdollista, ja teemme näin pääasiassa tarjoamalla heille suuret tilat ja monia mahdollisuuksia sekä sisätiloissa että ulkona, sekä tilaa ja aikaa jotta he löytäisivät omat tiensä. Lapsilla on monia tapoja reagoida ja hallita piileviä kykyjään, ja me näemme kyvyn hallita henkilökohtaista potentiaalia, tarpeita ja toiveita hyvin tärkeänä ”uudenaikaisena osaamisena”. Tänä päivänä ihmisten pitää tuntea itsensä ja kyetä tunnistamaan tarpeensa, ja meidän tulee opettaa heidät olemaan realistisia suhteessa niihin vaihtoehtoihin joita ympäristö voi tarjota.

Lapset ovat erilaisia

Joillakin lapsilla on monia kontakteja koulutovereihinsa, he osallistuvat urheilukerhoihin ja moniin muihin aktiviteetteihin. Toiset ovat kiinnostuneempia Svanholmin töistä. Jotkut pelaavat intensiivisesti

tietokoneella useita tunteja. Jotkut kuljeskelevat ympäriinsä omiin ajatuksiinsa vaipuneina ja viettävät paljon aikaa yksin. Svanholmossa pitäisi olla tilaa kaikelle tälle erilaisuudelle. Jotkut tutkivat luontoa ja maaseutua, rakentavat majoja metsään, kasvattavat kanoja ja kaneja tai ratsastavat hevosilla, sillä aikaa kun toiset viettävät suurimman osan ajastaan lukien, kirjoittaen, piirtäen ja pelaamalla sisällä. Pyrimme tarjoamaan lapsillemme heidän tarvitsemaansa tukea jonkin uuden kokeilemiseen jos he vaikuttavat hyvin yksipuolisilta, mutta periaatteessa luotamme siihen, että he kykenevät löytämään omat polkunsa kun tarjoamme heille monipuolisen sosiaalisen verkoston ja laajan valikoiman käytännön mahdollisuuksia.

Lapset leikkivät yhdessä

Mutta ennen kaikkea lapset leikkivät yhdessä, ja ehkä tärkein etu Svanholmossa kasvamisessa on se, että täällä on aina muita lapsia ympärillä eri tavalla kuin nykyajan ydinperheessä. Lapsemme leikkivät paljon yhdessä, myös monimutkaisia, useamman kuukauden kestäviä leikkejä, joihin ei liity aikuisia, ja olisikin suuri virhe aikuisilta yrittää sekaantua niihin.

Ajankohtaisten asioiden edellä

Lasten itseohjautuvuus ja heidän yksilöllisyytensä kunnioittaminen ovat nousseet tärkeiksi aiheiksi tanskalaisessa pedagogisessa keskustelussa, ja on ollut melkoinen kokemus meille seurata kuinka ongelmista ja ratkaisuista, joita olemme käsitelleet vuosien ajan, nyt keskustellaan laajemmassa mittakaavassa. Monella tavalla tuntuu siltä, että lasten kasvatus Svanholmossa on todella uuden aikaista ja täyttää nykypäivän vaatimukset ja tarpeet tavalla ja laajuudessa, jota tuskin voidaan taata julkisissa pienen budjetin laitoksissa, joissa on rajoitetusti tilaa ja resursseja.

Ei mitään erityistä

Miten sitten hoidamme kaiken tämän, ja kuinka sovimme asioista? Tietenkään emme aina ole samaa mieltä asioista, mutta lastenhoitokäytäntömme tärkeimmät suuntaviivat ovat kehittyneet niistä itsehallinnon ja yhteistyön periaatteista ja tavoista, joita yleensäkin toteutamme. Alusta asti Svanholmossa on ollut paljon lapsia ja meidän on pitänyt löytää tapoja huolehtia heistä. Joten päätöksiä on tehty yleisissä kokouksissamme, kuten mistä tahansa asioista. Jokainen yleinen kokous alkaa aiheella ”uutisia lapsilta”, ja silloin lapset voivat puhua tai aikuiset voivat puhua heidän puolestaan. Vanhempien kokouksia pidetään säännöllisesti, ja keskusteluita lapsista ja heidän kasvatuksesta on jatkuvasti meneillään.

Svanholmin ekokylän vierailuryhmä

KOVCHEGIN EKOKYLÄN KOULU VENÄJÄLLÄ: VANHEMMAT PÄÄOPETTAJINA

Noin yksi kolmasosa Kovchegin ekokylän asukkaista on lapsia, ja suurin osa heistä on syntynyt täällä. Joten, seitsemänteen tai kahdeksanteen ekokylä-elämänvuoteen mennessä kysymys koulusta tuli hyvin ajankohtaiseksi ja tärkeäksi. Muuttaessaan Kovchegiin monet ekokyläläiset alkoivat ajatella kuinka hankkisivat lapsilleen kouluopetuksen. Kaikki vanhemmat ymmärtävät hyvin opetuksen tärkeyden lapsilleen. Mutta, koska yksi tärkeimmistä ekokylään muuttamiseen liittyvistä ajatuksista Venäjällä on perhesuhteiden vahvistaminen, oletetaan että lapset ja vanhemmat elävät yhdessä, eikä lasten lähettäminen sisäoppilaitokseen tule kyseeseen. Lisäksi ekokyläläiset eivät halunneet lastensa kokevan tämän päivän nuorten ihmisten elämän uhkia ja vaaroja, kuten alkoholia, huumeita, virallisen koulutuksen matalaa tasoa, tietokone- ja TV-addiktiota, eivätkä vanhemmat halua lastensa olevan mukana

kulutuskeskeisessä elämäntavassa. Vaihtoehto, että lapset kuljetettaisiin päivittäin lähimpään valtion kyläkouluun, ei myöskään ollut sopiva 13 kilometriä pitkän kuoppaisen ja toisinaan autoille mahdottoman tien takia. Suurin osa perheistä valitsi kotikoulun, mikä tarkoittaa, että lapset opiskelevat kotona ja käyvät kokeissa useita kertoja vuodessa siinä valtion koulussa, johon heidät on virallisesti osoitettu. Lapset opiskelivat itsekseen ja vanhemmat ja eri aineissa pätevät ekokyläläiset auttoivat heitä. Vanhemmat ja muut

ekokyläläiset, jotka halusivat ja osasivat opettaa lapsia, alkoivat pitää tunteja esikouluikäisille lapsille. Alussa näitä oppitunteja ei yhdistetty toisiinsa, suunnitelma säännöllisistä tunteista muotoutui myöhemmin.

Musiikin oppimista yhteisötalossa.
Valokuva: Irina Popova

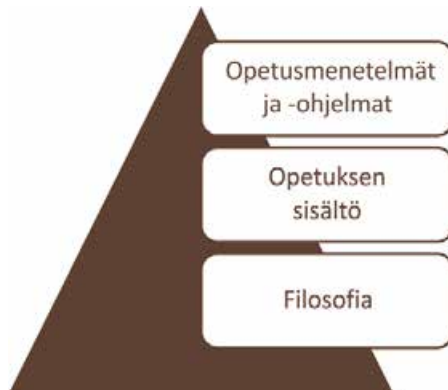
Vanhemmat kokoontuivat silloin tällöin ja keskustelivat siitä millainen koulun tulisi olla, he riitelivät paljon, eivätkä pystyneet muodostamaan yhteistä mielipidettä uuden koulun luomisesta. Tämänkaltainen keskustelu jatkui yli vuoden, kunnes Kovchegiin muutti uusi perhe joka teki aloitteen koulusta.

Miten koulu syntyi?

Olga Sidorova, kahden tyttären äiti, oli aikaisemmin työskennellyt yhdessä Moskovan ”vaihtoehtoisen opetuksen” kouluista. Hän sanoi: ”Minä aloitan! Voitte liittyä mukaan jos haluatte!” Ryhmä 5-6 –vuotiaiden lasten vanhempia liittyi mukaan, koska heillä oli aikaa kokeilulle: 1-2 vuotta ensimmäisiin virallisiin kokeisiin valtion koulussa. Olgalla oli hyvin selkeä visio koulusta ja hyvä ymmärrys tavoitteista ja kehitysvaiheista. Olgan kanssa yhteistyötä tekevät vanhemmat olivat hyvin lahjakkaita ja luovia. Yhdessä he onnistuivat luomaan koulun konseptin.

Koulun konsepti

Konsepti perustui synteesiin saksalaisesta steiner- ja venäläisen akateemikko Shchetininin kouluista, joista molemmat pyrkivät herättämään lasten luovuutta ja kykyä havainnoida, ajatella, analysoida, yhdistellä ja tiivistää. Koulun perustajat ja ensimmäisten oppilaiden vanhemmat sopivat, että koulun yleinen tarkoitus on ennen kaikkea lapsen persoonallisuuden muodostaminen. Lapsi aloittaa koulun pienenä ja lopettaa sen lähes aikuisena; tuleva elämän matka muotoutuu pääosin koulussa. Tästä syystä koulun pitää perustua ideologiaan, muuten siinä ei ole järkeä. Opettajan rooli persoonallisuutena on koulussa melko tärkeä. Lapset eivät vain opiskele aineita, vaan koko opettajan maailmankuvaa. Siksi opettajan persoonallisuus ja hänen omat käsityksensä elämästä ovat hyvin tärkeitä kasvatuksessa. Siten Kovchegin koulun konseptia voidaan kuvata seuraavasti: oppiaineiden sisältö perustuu maailmankuvaan filosofiana ja tämä sisältö määrittää opetusmenetelmät ja tekniikat.

Kovchegin koulun konsepti

Filosofia

Hyvin tunnetusta työkalusetistä: oppikirjoista, harjoituskirjoista, liitutaulusta, piirtoheittimestä ja pöydästä ekokyläläiset siirtyivät ymmärrykseen opettamisesta hyvin luovana, vastavuoroisena prosessina, tiedonetsijän ja tiedonantajan kohtaamisena. Vanhemmista tuli tärkeitä osia koulua tässä tapauksessa. Se tarkoittaa, että lapsen lisäksi koko perhe tuli kouluun.

Käytäntö

Kovchegin koulun ensimmäisen vuoden aikana tärkeimpiä opettajia olivat koululaisten vanhemmat. He jakoivat opetuksen työtehtäviä ja opiskelivat jatkuvasti opettamisen prosessissa lastensa kanssa. Jokaisen viikon lopussa opettaja-vanhemmat suunnittelivat tulevaa viikkoa ja tekivät tarpeellisia korjauksia opetusprosessin aikataulutukseen. He suunnittelivat niin kutsutun ”sukeltamisen” lasten opiskelemiin aiheisiin, mikä oli muutaman päivän tai kahden viikon mittainen yhden aihealueen syvempi opiskelurupeama, minkä aikana sekä vanhemmat että lapset saavuttivat yleisen näkemyksen ja syvän käsityksen opiskeltavasta aiheesta. Koulua ei erotettu elämästä, vaan siitä tuli äärimmäisen mielenkiintoinen osa elämää. Rikkaassa ja yhtenäisessä maailmasta oppimisen prosessissa koulussa annettu opetus opittiin osana elämää.

Luovalle työlle annettiin paljon huomiota alusta asti. Vanhemmat ja Kovchegin ekokyläläiset, joiden joukossa on paljon lapsia ja aikuisia opettamaan kykeneviä muusikoita ja taiteilijoita, opettivat erityyppisiä taidemuotoja ja musiikkia. Alusta asti ajatus projekteista oli menestyksenkäs. Koko ensimmäisen vuoden opetus keskittyi matkustamisen ajatuksen ympärille. Maantiede valittiin vuoden pääteemaksi. Ensin lapset tutkivat taloa, sitten sen ympäristöä ja koko kylää. He laskivat matemaattisesti, valmistivat raportteja venäjän kielellä ja alkoivat sitten tutkia metsiä, jokia, vuoria ja meriä karttojen ja kirjojen avulla. Luokka teki retkiä lähimetsiin ja asuinalueille. Jokaiselle aiheelle annettiin yksi viikko. Erilaisia matkailijoiden kirjoja, elokuvia ja kertomuksia käytettiin viikkojen materiaaleina. Hankittu tieto ilmaistaan kirjoittamalla ja myös taiteen keinoin: he maalasivat, muotoilivat maisemia savesta jne.

Sekä tunteja opettavien aikuisten että oppilaiden mielialoihin kiinnitettiin paljon huomiota. Opettajan piti olla pirteällä tuulella tunnilla, ja lasten piti tulla kouluun mielellään. Jos opettaja oli masentunut tai allapäin, oppitunnit saatettiin perua. Samoin mikäli pieni opiskelija ei halunnut osallistua tunnille, hänelle annettiin mahdollisuus olla poissa koulusta sinä päivänä.

Toisena opetusvuotena alkuperäistä ideaa laitettiin hieman sivuun, koska oli tärkeää seurata tiukemmin valtion koulun vaatimuksia. ”Sukeltamisen” menetelmä osoittautui hyvin onnistuneeksi. Sen mukaisesti yhden viikon tai kymmenen päivän aikana opetetaan vain yhtä ainetta. Tämän lyhyen ajanjakson aikana oppilaat oppivat suurimman osan kyseisen aineen virallisten koulujen opetusohjelman koko vuoden sisällöstä. Kahta ainetta joskus vuoroteltiin viikko toisensa jälkeen, esimerkiksi venäjän kieltä, lukemista, matematiikkaa ja ympäristöoppia. Tämänkaltaisessa järjestelmässä oppilaat oppivat paljon yhden viikon aikana ja heidän tietämyksensä oli syvempää kuin tavallisessa monen aineen järjestelmässä. Samaa periaatetta käytettiin korkeammilla luokka-asteilla.

Opettaja-vanhempien tiimi laajeni seuraavien luokkien aloittaessa. He valitsivat omat metodinsa, jotka vastasivat enemmän virallisen koulun standardeihin. Koulun aloitteentekijä Olga Sidorova kuoli

*Yhteistä iloa uudesta tiedosta.
Valokuva: Irina Popova*

kolmantena vuonna koulun perustamisesta. Koulu kuitenkin jatkui haasteista, ongelmista ja kriiseistä huolimatta. Vanhemmat ja lapset ovat jatkuvalla, luovalla tutkimusmatkalla. Muodollisesti kaikki lapset ovat jonkin paikallisen tai moskovalaisen koulun oppilaita ulkoisina oppilaina ja he suorittavat kokeita useita kertoja vuodessa.

Antonina Kulyasova

Lisälukemista:

· Shchetininin koulusta: <http://loveforlife.com.au/node/5173>

· Waldorf (Steiner) –koulusta: <http://www.waldorftoday.com/>

· The European Council for Steiner Waldorf Education: <http://www.ecswe.org/index.php>

MUUTOKSET PÄÄTÖKSENTEKOMALLISSA

Hyvä tahto ja suvaitsevainen asenne eivät riitä harmonisen yhteyden luomiseen. Suuremmilla yhteisöillä on tarve oppia erilaisia hallintomenettelytapoja. Monet nuoret ekokylät tekevät päätöksiä vain konsensuksen avulla. Asukasmäärän kasvaessa ja yhteisten toimintojen kehittyessä vaadittujen päätösten määrä kasvaa. Ekokylän hallinto konsensuksen avulla voi tulla monimutkaiseksi, jos jotkut asukkaista eivät anna hyväksyntäänsä ja päätöksenteko viivästyy jatkuvasti, tai jos kompromissi saavutetaan ja valittu vaihtoehto näyttää pahimmalta kaikista mahdollisuuksista. Lisäksi kaikki asukkaat eivät tahdo käsitellä syvällisesti jokaista päätöstä ja viettää yhä enemmän aikaa keskusteluissa. Tällaisissa tilanteissa ekokylällä on kolme vaihtoehtoa:

1. Vähentää yhteisten toimintojen määrää (tämä on huonoin, mutta valitettavasti useimmin valittu vaihtoehto);
2. Yhdistää konsensus muiden perinteisten päätöksentekomenetelmien kanssa ja delegoida osa päätöksistä ekokylän hallitukselle tai erityisille asukkaiden työryhmille (ks. esimerkki Solbyn ekokylästä Ruotsista s. 87, sekä itsehallintojärjestelmästä kertovat tapaukset kirjan toisessa kappaleessa);
3. Etsiä kuinka parantaa hallintojärjestelmää toteuttaen tai kehittäen itse innovatiivisia päätöksentekomenetelmiä (alla on kuvattu muutama saksalaisten ekokylä (Sieben Linden, ZEGG) kehittämä innovatiivinen menetelmä. Vaikka menetelmät kehitettiin parantamaan näiden ekokyläiden omia hallintojärjestelmiä, ne ovat monipuolisia ja voivat sopia useiden ekokyläiden käyttöön silloin kun kehittyneet ekokylät kohtaavat uusia itsehallinnon ongelmia.)

SIEBEN LINDENIN EKOKYLÄN NELJÄN VALINNAN KONSENSUS -MENETELMÄ, SAKSA

Saksalainen Poppaun lähellä sijaitseva Sieben Lindenin ekokylä vaihtoi muutama vuosi sitten konsensus-päätöksentekoprosessinsa uuteen, itse kehittämäänsä menetelmään – ei sen takia että ihmiset vastustivat päätöksentekoa liian paljon, vaan siksi että he eivät vastustaneet!

Keitä tämä auttaa

Liian monet ihmiset olivat hiljaa silloin kun he eivät pitäneet ehdotuksesta, koska he eivät halunneet estää muita saamasta sitä mitä he halusivat. Tämä Neljän valinnan menetelmä näyttää auttavan niitä, jotka haluavat ilmaista, etteivät täysin tue ehdotusta, mutta eivät suoranaisesti vastusta sitä.

Kuinka Sieben Lindenin Neljän valinnan menetelmä toimii

Sieben Lindenin jäsenillä on neljä vaihtoehtoa kun fasilitaattori ehdottaa päätöstä:

1. Täysin positiivinen.
2. Ei täysin positiivinen, mutta tuen ehdotusta.
3. En tue ehdotusta, mutta pysyn sivussa.
4. Vastustan.

Jotta ehdotus hyväksyttäisiin, 75 prosentin jäsenistä pitää valita ”täysin positiivinen”.

Jos kaksi kolmasosaa eivät ole täysin positiivisia, mutta kukaan ei vastusta, ehdotus laitetaan sivuun. Se voidaan ottaa uudelleen käsiteltäväksi tulevaisuudessa.

Kun joku vastustaa

Sen, joka vastustaa pitää järjestää sarja pienryhmäkokouksia ehdotuksen kannattajien kanssa.

Jos joku vastustaa, ehdotus laitetaan odottamaan kahdeksi viikoksi, jonka aikana vastustava henkilö yrittää löytää ainakin yhden henkilön tukemaan vastustusta. Jos näin käy, ehdotusta pidetään hylättyinä. Jos ei, – kukaan ei tue vastustusta – ehdotuksen katsotaan tulleen hyväksytyksi. (Siten toisen henkilön etsiminen tukemaan vastustusta toimii kuten konsensus-miinus-yksi.)

Jos ehdotus hylätään, kahdella vastustaneella henkilöllä on velvollisuus antaa vaihtoehtoinen ratkaisu ongelmaan. Heillä on neljästä kuuteen viikkoa aikaa seuraavaan koko yhteisön kokoukseen muodostaa muiden kanssa samaa asiaa koskeva uusi ehdotus.

Sieben Linden käyttää neljän valinnan/kolmen neljäsosan äänestyksen varmistuksen menetelmää vain koko yhteisön kokouksissa, ei komiteoissa, jotka päättävät konsensuksen avulla.

Diana Leafe Christian

Lisätietoa:

Sieben Lindenin ekokylän kotisivut: <http://www.siebenlinden.de>

HOLAKRATIA UUTENA ORGANISAATION JA PÄÄTÖKSENTEON RAKENTEENA ZEGG-EKOKYLÄSSÄ, SAKSA

*Yhteisön kokous.
Valokuva: Achim Ecker*

Useiden vuosien ajan yhteisö teki tärkeät päätökset yhteisön yleisessä kokouksessa konsensuksella. Valtaosa jäsenistä väsyi pitkiin päätöksentekoprosesseihin, jotka johtuivat asiaan perehtymättömistä päätökseen osallistujista, ja inspiroituivat uudesta päätöksentekomallista ja organisaatorakenteesta nimeltä holakratia.

Vuosien 2009–2010 aikana holakratia-työryhmä selvitti kuinka holakratiaa voisi parhaiten soveltaa ”kurssitoimintaa harjoittava yhteisö” –yksikköön, joka ZEGG on.

Yhden vuoden valmistelun jälkeen yhteisö on ottanut käyttöönsä uuden mallin, joka sallii joustavat ja mukautuvat toimintarakenteet, joita tarvitaan meidän kaltaisessamme yhteisössä. Päätökset perustuvat silti konsensukseen, mutta ne liittyvät läheisemmin

työalueisiin. Joitakin olemassa olleita rakenteita sisällytettiin uuteen muunnettuun holakratia-järjestelmään.

Missä mikin ZEGG:n päätös tehdään?

Sosiaaliset päätökset: kaikki yhteisön varsinaiset jäsenet kokoontuvat yhteisön yleiseen kokoukseen päättämään perustavanlaatuisista sosiaalisista päätöksistä, esimerkiksi yhteisön jäsenyydestä tai pitkäaikaisista vieraista. Tämä yleensä tapahtuu kerran tai kaksi kertaa vuodessa.

Matkalla kohti ratkaisua.
Valokuva: Achim Ecker

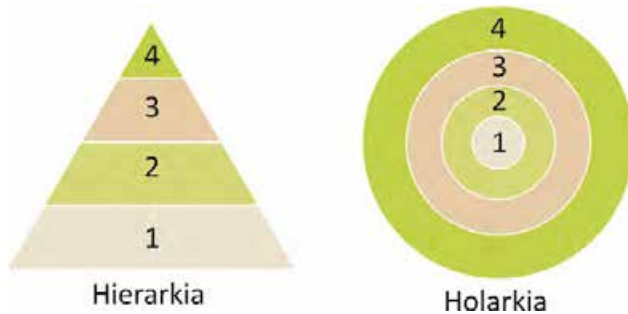
Suuret **taloudelliset ja suunnittelupäätökset** (kuten yli 20.000 euron ja minkälaisia taloja haluamme rakentaa): ZEGG:ssä on taloudenhoitajien piiri, sitoutuneiden yhteisön varsinaisten jäsenten erityinen ryhmä, joka päättää ottaa täyden vastuun vuotuisesta taloudenhoidosta. Tästä hyvästä ryhmän jäsenet saavat jotain taloudellista etua, mutta heillä on myös vastuu kerätä rahaa, mikäli talous joutuu epätasapainoon. Ryhmässä on noin 30 ZEGG:n jäsentä ja he tekevät päätökset merkittävistä talousasioista konsensuksella. Uusia jäseniä hyväksytään ryhmään konsensus-päätöksellä, mikäli he hakevat jäsenyyttä ja täyttävät ehdot. Yksi taloudellinen ehto on 3000

euron laina yhteisölle. Taloudenhoitajien piiri tapaa säännöllisesti, vähintään kaksi kertaa vuodessa ja tarpeen mukaan useamminkin, mikäli ratkaisua vaativia asioita ilmenee.

Kaikki **muut päätökset** tekee hallintotiimi tai ne siirretään suoraan tiettyyn työalueeseen liittyvään piiriin. Ne toimivat holakratian mukaisesti.

Mitä on holakratia?

Holakratia on kokonaisvaltainen toimintajärjestelmä organisaatiolle. Se luo joustavuutta ja mukautumiskykyä organisaation ytimessä. Nimi holakratia viittaa hallintoon holarkian, tai organisaation oman luonnollisen rakenteen avulla.

ZEGG:in holakratiamallissa on kolme pääelementtiä:

- itseohjautuviin piireihin perustuva organisaatorakenne
- hallintorakenneprosessi, jossa taktiset ja strategiset kokoukset on erotettu toisistaan
- dynaaminen, joustava kontrolli tai ohjaus, joka perustuu ilmenevään tilanteeseen.

Itseohjautuvat ”piirit” muodostuvat tiettyjä yhteisön töitä koskevista alueista tai muista yhteisön puolista. Tutkimme yhteisön erilaisia työalueita ja teimme selvät erot vastuiden välille. Nyt työalueet on organisoitu ”itseohjautuviksi piireiksi”, joilla on laajat valtuudet tehdä itsenäisiä päätöksiä yhteisön parhaaksi ja täyttääkseen jokaisen piirin tehtävän.

Työalueet ovat:

- Ruokahuoltopiiri (keittiö, hankinnat, puutarha, sadonkorjuu ja ruuan varastointi)
- Kurssiliiketoiminnan piiri
- Alueen kunnosta vastaava piiri (kiinteistöhoito, tontti, infrastruktuuri)
- Raha-asia- ja toimitusjohtajapiiri
- Sosiaalinen piiri.

Nämä piirit tapaavat säännöllisesti kerran kuukaudessa ja niillä on määritellyt tavoitteet, roolit ja vastualueet. Monilla niistä on myös alapiirejä. Kokouksissa käytetään integratiivisen päätöksenteon ja dynaamisen ohjauksen menetelmiä ja jokainen kokous on selkeästi ennalta suunniteltu joko operatiiviseksi, strategiseksi tai ohjaukokoukseksi.

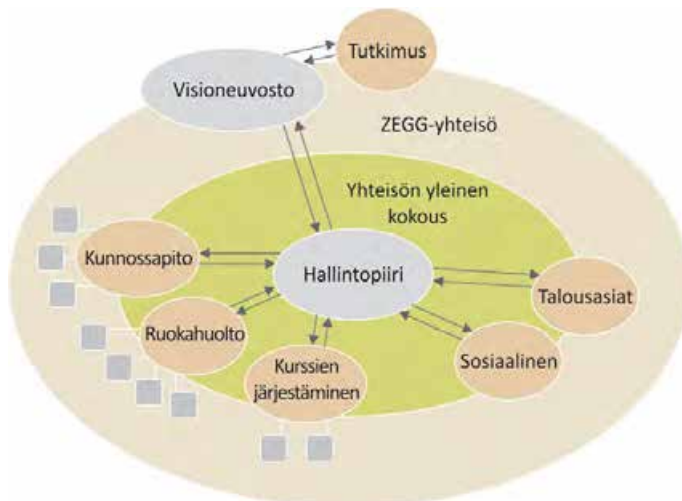

Pienryhmäkeskustelu.
Valokuva: Achim Ecker

Korkeimman tason toiminnallinen yksikkö on hallintotiimi. Jokainen piiri käyttää integratiivisia vaaleja valitakseen edustajan, joka edustaa piirin kontekstia ja kiinnostuksen kohteita niin kutsuttuna ”edustaja-linkkinä” hallintotiimissä.

Niin kutsutun ”ohjaus-linkin”, eli henkilön, joka varmistaa, että laajemman hallintotiimin aiemukset tuodaan tiedoksi kuhunkin piiriin, määrittää holakratiassa hallintotiimi, ZEGG:ssa piirit valitsevat henkilön tähän rooliin usein itsekin.

Hallintotiimi tekee päätökset, jotka ovat piirien vastuun ulkopuolella. Näitä ovat laaja-alaisemmat taloudelliset päätökset, nykyisen kehityksen pohtiminen, ja strategisten päätösten valmistelu. Jos päätettävänä on hyvin yleisluontoisia päätöksiä, hallintotiimi kutsuu koolle taloudenhoitajien ja kaikkien varsinaisten jäsenten yleisen kokouksen. Kaikkein tärkeimmät päätökset tekee sitten koko yhteisö konsensuksella.

Joitain muita yksityiskohtia siitä miten työskentelemme erilaisten holakratian elementtien kanssa

Itseorganisoitumista johdetaan hallintorakenneprosessin avulla, jossa toimintaprosessi (työn tehdyksi saattaminen) on erotettu strategisesta (menettelytapa) prosessista (kuinka järjestäydymme saadaksemme työn tehtyä).

Toiminnallisesti jokainen piiri pitää viikoittain taktisen kokouksen, jossa piirin jäsenet voivat synkronoida työnsä vaihtamalla tietoja ja tekemällä toiminnallisia päätöksiä. Taktisten ja strategisten kokousten erottaminen toisistaan mahdollistaa keskittyneemmän ja tehokkaamman päätöksentekokulttuurin, joka edistää sekä toiminnallisen että menetelmiin liittyvän prosessin laatua. Viikoittaisten taktisten kokousten lisäksi piiri kokoontuu vähemmän säännöllisesti (noin kerran kuukaudessa) strategiseen kokoukseen. Tämä kokous liittyy muodollisiin menetelmäpäätöksiin, rooleihin ja vastuisiin, joita luodaan, muutetaan tai kuljetetaan ”integratiivisen päätöksenteon” kautta. Integratiivinen valinta tarkoittaa jonkun äänestämistä pätevyyden, eikä sympatian takia. Ensimmäisellä kierroksella ehdotukset kerrotaan ääneen, jotta jokainen voi kuulla syyt miksi joku uskoo jonkun olevan pätevä kyseessä olevaan tehtävään. Toisen kierroksen aikana jokainen ”integroii” aiemmin kuullun informaation ja antaa lopullisen äänensä. Henkilö, joka sai eniten ääniä, valitaan, mikäli hän hyväksyy lopputuloksen.

Etuna on, että voidaan kuulla miksi ihmiset äänestivät valitsemaansa henkilöä – se luo lisää läpinäkyvyyttä ja luottamusta. Yhteisö pitää tästä uudesta valintatavasta ja käytämme sitä piireissä, mutta hyvin harvoin koko yhteisön kokouksissa.

Holakratian toinen periaate on ”dynaamisen ohjauksen” käytäntö. Se on tilanteesta nousevan lähestymistavan muoto. Tavoitteena on toimiva päätös, ei ”paras” päätös sillä hetkellä. Paras päätös tulee esiin ajan kuluessa, kun päätökseen integroituu uutta tietoa. Periaatteen tavoite on päätyä parhaaseen ratkaisuun pitkällä aikavälillä, pyrkien aina toimivaa tietä eteenpäin kokousten aikana, ja integroimalla jatkuvasti uutta tietoa, kun sitä saadaan ajan kuluessa.

Sen avulla vähennetään paljon ”melua”, ja se auttaa organisaatiota tekemään nopeita, toimivia päätöksiä, joita ohjataan dynaamisesti ajan kuluessa todellisten tilannetietojen perusteella. ZEGG:n holakratiamallissa kuvailut puolet vaikuttavat suoraan yhteisömmen nopeuteen ja tuottavuuteen, koska päätöksiä voidaan tehdä paljon nopeammin silloin kun tavoitteena on tehdä toimiva päätös. Aikaisemmin meitä usein esti yritys löytää paras päätös kerran ja ikuisesti. Sen lisäksi nämä periaatteet johtavat laadullisesti parempiin ratkaisuihin pitkällä aikavälillä. Malli voidaan ymmärtää järjestäytymisen ja vuorovaikutuksen käytäntönä joka johtaa:

- tehokkaampaan päätöksentekoon
- suurempaan selkeyteen siitä kuka on vastuussa mistäkin
- hierarkian ja yhteiseen päätöksentekoon perustuvan demokratian korvaamiseen itsejärjestyvillä piireillä (holoneilla), jotka voivat olla hyvin erikoistuneita tai laaja-alaisia
- selkeän tiedon virtaan työalueiden (piirit ja linkit) välillä
- muistamaan kaikissa tilanteissa yhteisön vision toiminnan perustana.

Yhteisön ”intensiivijajan” aikana tammikuussa 2011 valitsimme holakraattisen rakenteen ”korkeimman elimen”, visionneuvoston (Vision Council). Sen ala ei ole toiminnallinen. Sen sijaan visionneuvoston jäsenille on uskottu rooli omaksua yleisemmän tason näkemys ZEGG:stä. Se tutkii kysymyksiä: Mitä ZEGG tahtoo antaa maailmalle? Mitä maailma tahtoo ZEGG:ltä? Sitten se muotoilee sopivia tehtäviä, jotka se delegoi hallintotiimille.

Seuraavat roolit ovat edustettuna visionneuvostossa:

- Ekologia ja kestävä kehitys
- Talous
- Tutkimus ja koulutus
- Yhteisö, lapset ja vanhemmat ihmiset
- Henkisyys, rakkaus ja ihmissuhteet
- Alueellinen ulottuvuus
- Kansainvälinen ulottuvuus

Kolme Visionneuvoston jäsenistä ei ole koskaan asunut ZEGG:ssä. He antavat tärkeää ulkopuolista näkökulmaa.

Kolme visionneuvoston jäsenistä ei ole koskaan asunut ZEGG:ssä. He antavat tärkeää ulkopuolista näkökulmaa.

Yhteisömme on toteuttanut tätä mallia nyt kahden vuoden ajan. Prosessi ei ole vielä hioutunut. Tällä hetkellä voimme sanoa, että holakratia on tehnyt päätöksentekoprosessistamme sujuvamman ja selkeämmin kytketyn niihin vastuisiin joita ihmisillä on.

Toisaalta holakratiamalli on suunniteltu hierarkisille yhtiöille, jotka haluavat loiventaa hierarkiapyramidiaan. Sitä ei ole suunniteltu korkeaa sosiaalisen vuorovaikutuksen tasoa tavoittelevaa yhteisöä varten. Tehtävämme on soveltaa sitä tarpeisiimme ja saattaa yhteisö kaikkine sosiaalisine puolineen holakratian liiketoimintarakenteeseen.

Tämä on meille jatkuva tehtävä, eikä se ole helppoa. Tavallisesti ajatuksena on, että kaikki yhteisön jäsenet ovat yhden piirin jäseniä, ja siten edustettuina päätöksentekorakenteessa. Yksi ZEGG:n haittapuolista on, että siellä on monia itsensä yhteisön ulkopuolella työllistäviä jäseniä, jotka eivät kuulu mihinkään piiriin. Joten kysymystä tiedon virtauksesta ei ole täysin ratkaistu. Mutta olemme luottavaisia seuraavien askelten kehittämisessä matkallamme.

Ina Meyer-Stoll, Achim Ecker, ZEGG-yhteisö, Saksa

PÄÄTÖKSENTEKO KEHITTYNEESSÄ EKOKYLÄSSÄ: SOLBYN EKOKYLÄ, RUOTSI

Päätöksentekoa ekokylissä määrittää usein kyky käsitellä väistämättömiä yhteisön kriisejä ja varmistaa yhteisön elinkelpoisuus. Solbyn ekokylä, yhtenä Ruotsin vanhimmista ja suurimmista ekokylistä, on onnistunut selviytymään ja käsittelemään päätöksentekoa tavalla, jota useimmat asukkaat ovat pitäneet riittävänä, mutta mahdollisena parantaa.

Solbyn ekokylä kasvoi vähitellen tulevien asukkaiden vuosikymmenen kestävästä suunnitteluprosessin myötä, vaikkakaan monet suunnitteluun osallistuneet eivät koskaan muuttaneet sinne. Ryhmä ympäristöasioista kiinnostuneita ystäviä tapasi Dalbyssa lokakuussa 1978 keskustellakseen ekokyläideasta. Vuonna 1979 ryhmä otti arkkitehti Krister Wibergin Lundin teknisestä korkeakoulusta mukaan keskusteluihinsa. Lopputuloksena oli 50 kotitalouden ekokylä, Ruotsin toinen ekokylä ja yhä yksi Ruotsin suurimmista ekokylistä. Solby on kehittänyt monitahoisemman järjestelmän päätöksenteon ympärille kuin muut pienemmät ja nuoremmat ekokylät. Tämä on kehitetty varmistamaan yhdistelmä

muodollisesta kyvystä hallita (hallitus), pääasiallisen päätöksentekoprosessin houkuttelevuus (kuukausittaiset yhteisön kokoukset) ja muut osallisuuspyrkimykset (sähköpostitse lähetettävät kyselyt), jotta vähän osallistuvat asukkaat saataisiin mukaan yhteisön hallintoon.

Hallituksen kokoukset ovat melko muodollisia etukäteen sovittuine esityslistoineen, joita seurataan. Hallituksen malliesityslista on peräisin HSB ruotsalaiselta vuokraaja-omistajapohjaiselta osuustoiminnalliselta asuntoyhtiöltä, eikä Solbyn hallitus koe voivansa poiketa tästä mallista. Puheenjohtaja johtaa hallituksen kokouksia ja ne kirjaa ylös sihteeri. Puheenjohtaja ja sihteeri valitaan kahden vuoden välein. Päätöksentekomallin tyyppi vaihtelee, eikä ole mitään erityistä sääntöä siitä miten päätökseen päädytään. Sekä konsensusta että enemmistöäänestystä käytetään. Hallituksen pöytäkirjat kirjoitetaan huolellisesti ja postitetaan jäsenille

*Kasvihuone Solbyn ekokylässä.
Valokuva: Solbyn arkisto*

Yhteisön kokoukset ovat vähemmän muodollisia ja joskus asukkaat ovat pitäneet niitä ”liian anarkistisina”. Jokainen yhteisössä asuva voi osallistua kokouksiin. Myös yhteisökokouksilla on jäsenlly esityslista, ja niitä pyritään seuraamaan siinä aina onnistumatta. Jokaisella yhteisön kokouksella on, samoin kuin hallituksen kokouksella, puheenjohtaja ja sihteeri. Kokouksen puheenjohtaja ja sihteeri vaihtuvat joka kuukausi, koska kokouksen järjestämisestä vastuullinen kotitalous vaihtuu kuukausittain. Järjestävä koti tarjoaa kahvia ja keksejä, mikä on osoittautunut tärkeäksi tekijäksi näihin sunnuntai-iltapäivän kokouksiin osallistumisen kannalta. Päätöksentekomallin tyyppi voi vaihdella esityslistan aiheiden mukaan, käytössä on joko

konsensus tai enemmistöäänestys. Asukkaat painottavat, että Solbyssä tehdyt päätökset perustuvat sosiaaliisiin ja ekologiisiin kriteereihin. Kun päätöksiä tehdään, asukkaat harkitsevat mikä olisi hyväksi yhteisölle ja hyväksi – tai enemmänkin ei vahingoksi – ympäristölle. Taloudelliset ja lakisääteiset rajoitukset voivat myös toimia kriteereinä yhteisön päätöksenteolle. Yhteisön kokousten pöytäkirjat kirjoitetaan huolellisesti ja postitetaan jäsenille.

Solbyssä kyselylomakkeita lähetetään yhteisön jäsenille yhteisön keskusteluihin valmistautumiseksi ja pohtimisajan antamiseksi tulevien keskustelujen aiheita varten. Koska kaikki eivät osallistu yhteisön kokouksiin, kyselylomake tarjoaa keinon kaikkien jäsenten osallistumiselle. Siitäkään huolimatta kaikki eivät vastaa kyselyihin. Kyselylomakkeita käytetään tärkeiden asioiden kohdalla ja ne lähetetään sähköpostitse kaikille asukkaille kuukautta ennen suurta kokousta. Tämä antaa kaikille mahdollisuuden perehtyä kyselylomakeraporttiin ennen suurta kokousta.

Tiedot tehdyistä päätöksistä välitetään tulostettujen esityslistojen ja pöytäkirjojen kautta, jotka ripustetaan yhteisen talon ilmoitustaululle, sekä erityisten postitettujen ilmoitusten kautta, jotta koko yhteisö voi nähdä ne.

Ihmiset arvioivat päätöksentekoprosesseja itsenäisesti ja subjektiivisesti, ja heidän tyytyväisyytensä tai epätyytyväisyytensä heijastuu heidän äänestyksessään (tai äänestämättä jättämisessään) hallituksen jäsenten uudelleevalinnasta vuosikokouksessa. Lisäksi vuosikokouksen osallistujat voivat tuoda julki mielipiteensä tukemalla tai vastustamalla yhteisten hankkeiden toteuttamista, tai yksinkertaisesti osallistumalla tai olemalla osallistumatta säännöllisiin yhteisön kokouksiin. Kokouksissa voi aina esittää kysymyksiä spontaanisti. Asukkaat voivat kysyä esimerkiksi miten tietty rahasumma on käytetty tai kyseenalaistaa tietyn investoinnin. Vastaukset tulee kirjoittaa muistiin ja ilmoittaa pöytäkirjoissa, jotka ovat kaikkien luettavissa. Kuka tahansa asukkaista voi tuoda idean tai vastalauseen kuukausittaisiin kokouksiin ja suurissa kokouksissa on aina kysymystuokio. Solbyssä yritettiin kerran

käyttää fasilitaattoria yhteisön ristiriidan ratkaisemiseksi, ja sitä arvostettiin ja tarvittiin. Fasilitaattorien käyttäminen ei kuitenkaan ole yleistä, koska ekokylän epähierarkkinen rakenne on epämuodollinen, ja ryhmän on siksi vaikeaa hyväksyä fasilitaattoria.

On aina olemassa vaara, että ajan myötä innostus ekokylän hallintoa kohtaan vähenee, mikä johtaa siihen, että liian harvat kokevat yhteisöllistä vastuuta. Muutamia vuosia sitten Solbyssä oli tilanne, jolloin yhä vähemmän ihmisiä tuli yhteisön kokouksiin. Kuukausittaisissa sunnuntai-iltapäivän kokouksissa oli tavallisesti edustettuna vähemmän kuin puolet kotitalouksista. Ekokylän ollessa pitkään toiminut, jotkut pitkäaikaisista asukkaista ovat sitä mieltä, että he ovat ponnistelleet yhteisön hyväksi jo tarpeeksi; yhteisön hallintoa ei koeta niin tärkeäksi kuin alkuvaiheessa.

Robert Hall

Lisälukemista:

· Solbyn ekokylän kotisivut: <http://www.solbyn.org/>

· Yılmaz, Delfin; Kazbekov, Kirill and Titiz, Merve (2011). "Decision Making for Strategic Sustainable Development in Selected Swedish Ecovillages", *Kestävän maaseutukehityksen ekokylät, Sosiaalinen tapaustutkimus 1:2011*:

Linkki: <http://goo.gl/rFFleB>

YHTEISÖN KESTÄVYYDEN TESTI

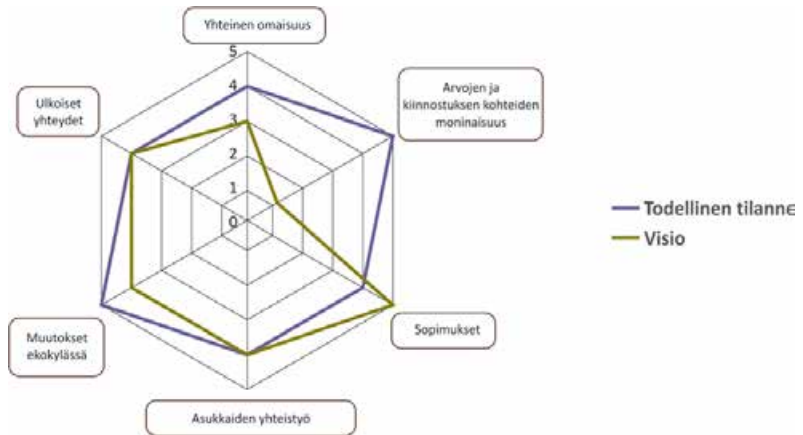
Alta löydätte ekokylän kestävyttä mittaavan testin, joka on luotu kansainvälisen "Kestävän maaseutukehityksen ekokylät" –hankkeen aikana.

Testi on työkalu:

- kestävän ekokylävision muotoiluun
- ekokylän todellisen tilanteen määrittelyyn
- vision ja todellisen tilanteen välisen eron arviointiin
- sen tunnistamiseen, mitä puolia ekokylän hallinnossa pitäisi kehittää.

Testi perustuu ns. hämähäkkikuvion (Spidergap) eli säteittäisen kaaviokuvan käyttöön, mikä tekee helpoksi eron määrittämisen ekokylän todellisen tilanteen ja toivotun tilanteen analyysin välillä kuudessa ekokylän kestävyuden kannalta tärkeimmässä ulottuvuudessa. Eroa mitataan täyttämällä kysymyslomake, jossa jokainen vastaus arvioidaan käyttämällä viiden pisteen skaalaa.

Kyselylomakkeen voi täyttää verkossa: <http://www.balticecovillages.eu/fi/ekokylan-itsearviointitesti> ja saada tulokseksi säteittäisen kaaviokuvan.

Säteittäinen kaaviokuva

Tässä esimerkissä ekokylän tämänhetkisen hallinnon (sininen linja) tulos ei eroa merkittävästi vision tuloksesta (vihreä linja). Mikäli tulos on hyvin erilainen, tehkää seuraavat asiat:

- 1) Etsikää ulottuvuudet, joissa on suurimmat erot.
- 2) Yrittäkää löytää tapoja siirtää todellinen tilanne lähemmäs toivottua suuntaa esimerkiksi järjestämällä koulutusta siitä, miten välttää ristiriitoja ja integroida ekokylän asukkaiden muodostamien ryhmien erilaisia asenteita, tai toteuttakaa erityisiä yhteisöryhmiä koskevia hallinnollisia lisätoimenpiteitä.
- 3) Tarkistakaa kuinka realistinen ja tasapainoinen ekokylänne visio on, ja keskustelkaa mahdollisista ekokylämallin ja yhteisöelämän organisoinnin korjauksista.

Alla 12 kohdan kysymyslomake lyhyen analyysin tekemistä varten.

KYSYMYKSIÄ TOIVOTUSTA TILANTEESTA

Pitäisikö ekokylän elämä järjestää siten, että sen asukkailla olisi mahdollisimman paljon yhteistä omaisuutta?

Vastaukset (Valitse yksi)	Pisteet
Ekokylässä ei pitäisi olla juuri lainkaan yhteistä omaisuutta.	1
Vain tiettyjen, ekokylää perustettaessa sovittujen kohteiden tulisi olla yhteistä omaisuutta.	2
Osan omaisuudesta tulisi olla yhteistä, mutta yhteisesti omistettujen kohteiden tarvetta tulisi jatkuvasti tarkkailla.	3
Kiinteän omaisuuden tulisi olla yhteistä.	4
Kiinteän omaisuuden ja suuren osan henkilökohtaisista tuloista tulisi olla yhteistä omaisuutta.	5

Edellyttääkö ekokylän asukkaiden yhteistyössä toimiminen samanlaisia arvoja ja kiinnostuksen kohteita?

<i>Vastaukset (Valitse yksi)</i>	<i>Pisteet</i>
Ihmisten tulisi olla yhteydessä toisiinsa huolimatta eroavuuksista.	1
Asukkaiden arvot ja kiinnostuksen kohteet voivat olla erilaisia, suvaitsevaisuuden tulisi olla avain yhteistyöhön.	2
Arvojen ja kiinnostuksen kohteiden monimuotoisuus auttaa yhteistyötä, mikäli erilaisten mielipiteiden integroinnissa käytetään erityisiä tekniikoita.	3
On tärkeää että asukkaiden tärkeimmät arvot ovat samankaltaisia.	4
Suurimmalla osalla asukkaista tulisi olla samanlaiset arvot ja kiinnostuksen kohteet, ja tämä pitäisi ottaa huomioon uusia jäseniä valittaessa.	5

Kuinka monta asukkaiden välistä sopimusta tarvitaan, jotta yhteisön toiminta voidaan taata?

<i>Vastaukset (Valitse yksi)</i>	<i>Pisteet</i>
Yhteisön toiminta voidaan taata ilman sopimuksia.	1
Muutamia sopimuksia voidaan saada aikaan, mikäli syntyy jatkuva ristiriita.	2
Sopimus ekokyläelämän tärkeimpiä alueita sääntelevistä säännöistä on tarpeen ekokylää perustettaessa.	3
Sopimus ekokyläelämän tärkeimpiä alueita sääntelevistä säännöistä on tarpeen ekokylää perustettaessa ja uusia sääntöjä pitää luoda tarpeen mukaan.	4
Enimmäismäärä kaikkia ekokyläelämän alueita koskevia sääntöjä, määräyksiä ja menettelytapoja on välttämätöntä.	5

Kuinka läheistä ekokylän asukkaiden välisen vuorovaikutuksen ja yhteistyön tulisi olla?

<i>Vastaukset (Valitse yksi)</i>	<i>Pisteet</i>
Kokouksia pitäisi järjestää vain tarvittaessa ekokylän tai sen alueen hallinnasta keskustelemista varten.	1
Kokouksia pitäisi järjestää määräajoin ekokylän tai sen alueen hallinnasta keskustelemista varten.	2
Ekokylän hallintoa koskevien kokousten lisäksi säännöllistä vuorovaikutusta tulisi ylläpitää vapaa-ajalla ja erilaisia sosiaalisia tapahtumia tulisi järjestää.	3
Vapaa-ajan säännöllisen vuorovaikutuksen ja ekokylän hallintoa koskevien kokousten lisäksi vuorovaikutusta tulisi pitää yllä keskinäisen avunannon keinoin, esim. lapsista huolehtimalla, avustamalla rakennusten asennustöissä, puutarhanhoidossa ym.	4
Koko ekokylän tai asukasryhmän yhteistä liiketoimintaa ja keskinäistä avunantoa tulisi järjestää, ja vapaa-ajalla tulisi pyrkiä maksimaaliseen vuorovaikutukseen.	5

Kuinka usein ekokylän hallinnossa tulisi tapahtua muutoksia?

Vastaukset (Valitse yksi)	Pisteet
Ekokylän hallintoa koskevien sääntöjen tulisi olla pysyviä, sääntöihin tyytymättömien asukkaiden tulisi lähteä yhteisöstä.	1
Ainoa syy sääntöjen muutokseen ovat asiat, jotka voisivat tuhota yhteisön.	2
Muutoksia tulisi tehdä vastauksena ekokylän hallintoon liittyviin jatkuviin ristiriitoihin.	3
Parannuksia ekokylän hallintoon tulisi tehdä minkä tahansa niiden saavuttamiseen liittyvän arvokkaan idean pohjalta.	4
Ekokylän hallintomallia tulisi määräjain tarkistaa ja jatkuvasti kehittää.	5

Pitäisikö ekokyläsi aktiivisesti edistää ekokyläliikkeen ajatuksia yhteiskunnassa?

Vastaukset (Valitse yksi)	Pisteet
Ei	1
Ekokylän aktiivisen osallistumisen ekokyläliikkeen organisaatioihin pitäisi riittää.	2
Ekokylän tulisi levittää ekokyläliikkeen ajatuksia yhteiskunnassa (esim. tiedotusvälineiden, ekokylässä järjestettävien avoimien yleisötapahtumien, konsultaatioiden ja työharjoittelupaikkojen välityksellä).	3
Ekokyläyhteisön tulisi levittää ekokyläliikkeen ideoita yhteiskunnassa sekä kansalais- ja poliittisissa järjestöissä.	4
Ekokylästä pitäisi muodostua ekokyläliikkeen keskus, jota useat kansalais- ja poliittiset järjestöt tukevat.	5

KYSYMYKSIÄ TODELLISEN TILANTEEN MÄÄRITTELEMISEKSI

Kuinka paljon ekokylässänne on yhteistä omaisuutta?

Vastaukset (Valitse yksi)	Pisteet
Ekokylässä ei ole yhteistä omaisuutta.	1
Yhteinen omaisuus käsittää useita tarkoin määriteltyjä kohteita, kuten ekokylää perustettaessa on sovittu.	2
Yhteisesti omistettujen kohteiden määrä vähenee / lisääntyy sovittujen kohteiden listan uudistamisen tuloksena.	3
Kiinteä omaisuus on yhteistä omaisuutta.	4
Kiinteä omaisuus ja suuri osa henkilökohtaisista tuloista on yhteistä omaisuutta.	5

Aiheuttavatko ekokylän asukkaiden arvojen ja kiinnostuksen kohteiden eroavuudet ristiriitoja yhteisössä?

<i>Vastaukset (Valitse yksi)</i>	<i>Pisteet</i>
Arvojen ja kiinnostuksen kohteiden eroavuudet aiheuttavat usein ristiriitoja yhteisössä.	1
Asukkaiden arvot ja kiinnostuksen kohteet ovat erilaisia, mutta he ovat suvaitsevaisia toisiaan kohtaan.	2
Asukkaiden arvot ja kiinnostuksen kohteet ovat erilaisia, mutta he onnistuvat integroimaan erilaiset asenteet.	3
Ristiriidat yhteisössä johtuvat harvoin arvojen ja kiinnostuksen kohteiden eroavuuksista.	4
Suurin osa asukkaista jakaa samat arvot ja kiinnostuksen kohteet, eivätkä ne aiheuta ristiriitoja yhteisössä.	5

Miten teette sopimuksia ekokylän yhteisön toiminnasta?

<i>Vastaukset (Valitse yksi)</i>	<i>Pisteet</i>
Ekokylässä ei ole sopimuksia.	1
Sopimuksia kehitetään ongelmien syntyessä.	2
Sovimme ekokyläelämää koskevista tärkeimmistä säännöistä ekokylää perustaessamme.	3
Sovimme ekokyläelämää koskevista tärkeimmistä säännöistä ekokylää perustaessamme ja luomme uusia sääntöjä tarvittaessa.	4
Sovimme ekokylän kaikkia alueita koskevista säännöistä, käytännöistä ja menettelytavoista ekokylää perustaessamme, ja niitä tarkistetaan määräajoin.	5

Kuinka tiivistä vuorovaikutus ja yhteistyö ovat ekokylässänne?

<i>Vastaukset (Valitse yksi)</i>	<i>Pisteet</i>
Kokouksia järjestetään vain kun on tarve keskustella ekokylän tai sen alueen hallintaan liittyvistä asioista.	1
Kokouksia järjestetään määräajoin ekokylän tai sen alueen hallinnasta keskustelua varten.	2
Ekokylän hallintoa koskevien kokousten lisäksi säännöllistä vuorovaikutusta ylläpidetään vapaa-ajalla ja erilaisia sosiaalisia tapahtumia järjestetään.	3
Säännöllisen vapaa-ajan vuorovaikutuksen ja ekokylän hallintoon liittyvien kokousten lisäksi vuorovaikutusta pidetään yllä keskinäisen avunannon keinoin (esim. lapsista huolehtimalla, avustamalla rakennusten asennustöissä, puutarhanhoidossa ym.).	4
Koko ekokylän tai asukasryhmän yhteistä liiketoimintaa ja keskinäistä avunantoa järjestetään, ja vapaa-ajalla pyritään maksimaaliseen vuorovaikutukseen.	5

Milloin ekokylän hallinnossa tehdään muutoksia?

Vastaukset (Valitse yksi)	Pisteet
Ekokylän hallintoa koskevat säännöt ovat vakaita, niiden, jotka eivät ole tyytyväisiä sääntöihin, pitäisi lähteä yhteisöstä.	1
Ainoa syy muutoksiin ovat asiat, jotka saattavat tuhota yhteisön.	2
Muutoksia tehdään vastauksena ekokylän hallintoon liittyviin jatkuviin ristiriitoihin.	3
Parannuksia ekokylän hallintoon tehdään minkä tahansa niiden saavuttamiseen liittyvän arvokkaan idean pohjalta.	4
Ekokylän hallintomallia tarkistetaan määräjain ja kehitetään jatkuvasti.	5

Edistääkö ekokylänne aktiivisesti ekokyläliikkeen ideoita yhteiskunnassa?

Vastaukset (Valitse yksi)	Pisteet
Ei.	1
Ekokylä osallistuu ekokyläliikkeen organisaatioihin.	2
Ekokylä tekee joitain aloitteita ekokyläliikkeen edistämiseksi yhteiskunnassa.	3
Ekokylä on edustettuna kansalais- ja poliittisissa järjestöissä ja se edistää muillakin tavoilla ekokyläliikkeen ideoiden levittämistä julkisesti.	4
Ekokylä on ekokyläliikkeen ideoita yhteiskuntaan levittävä keskus ja se saa tukea kansalais- ja poliittisilta järjestöiltä.	5

Löydätte tämän kysymyslomakkeen sekä kysymyslomakkeen yksityiskohtaisempaa analyysia varten osoitteesta: <http://www.balticecovillages.eu/fi/ekokylan-itsearviointitesti>

Käyttäessänne verkkotyökalua saatte testin tulokset sähköpostilla.

NEUVOJA KEHITTYNEELLE EKOKYLÄLLE

(perustuen Itämeren alueen ekokyläliikkeen kokemuksiin)

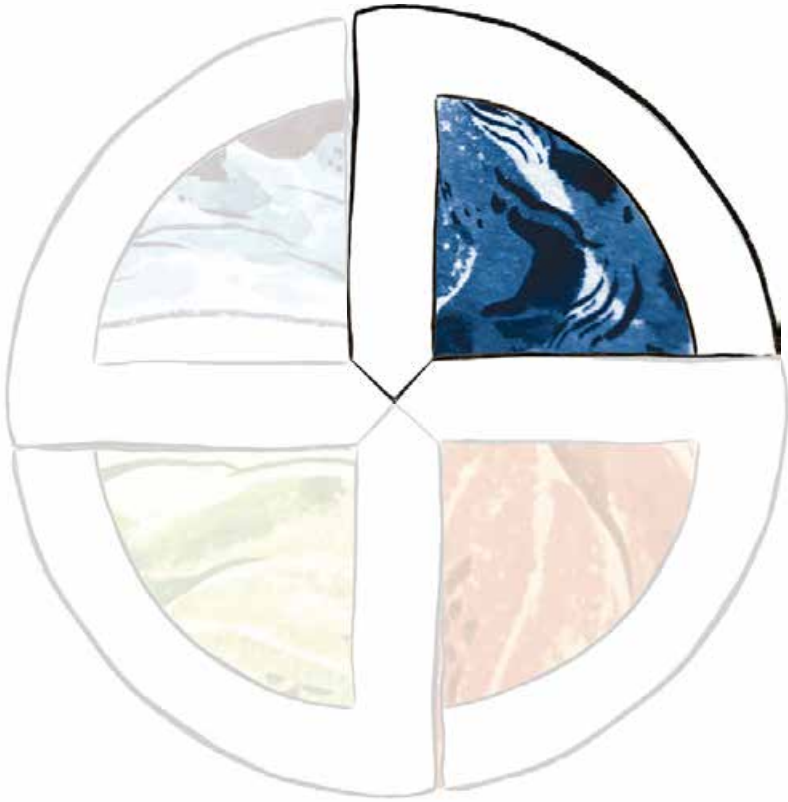
- Tarkistakaa määräjain ekokylävisionne ja todellisen tilanteenne välinen ero. Jos löydätte suuren eron, on aika huolehtia ekokylän kestävydestä. Tasapainon pitäisi löytyä kahdella tavalla: 1) siirtämällä todellinen tilanne visioon ja/tai 2) visiota uudelleen harkitsemalla ja sopimalla yhteisön jäsenten kanssa uudesta ihanteellisesta ekokylämallista.
- Ekokylän itsehallintojärjestelmän kehitysprosessin tulisi olla jatkuvaa, jotta voidaan välttää pysähtyneisyyttä ja järjestelmän epäonnistumista heijastaa yleistä tahtoa.
- Huolehtikaa lasten osallistumisesta ekokylän elämään ja heidän ekokyläliikkeen ajatuksiin ja kokemuksiin perustuvasta kasvatuksesta.

4. vaihe

VEDEN KAUSI

Älä purjehdi myötävirtaan, muutu itse virraksi.

Katkelma ekokyläkansalta:

TARINA YHTEISTYÖSTÄ

Opettaja valmistautui pitämään tuntia, jossa hänen pitäisi selittää oppilaille helvetin ja taivaan väliset erot. Hän ei halunnut pelästyttää lapsia helvetin paholaisilla. Hän ei myöskään keksinyt lapsille ymmärrettävää tarinaa taivaan iloista. Hän meni nukkumaan niin levottomana että näki unta, jossa hänen luonaan vieraili enkeli joka tarjoutui viemään hänet matkalle taivaaseen ja helvettiin. Opettaja suostui ilolla, toivoen saavansa tarvittavat tiedot.

– Nyt olemme helvetissä, – sanoi enkeli. Opettaja katsoi ympärilleen. Helvetti näytti oudolta. Kuten perinteisessä tarinassa, siellä oli valtavia kuplivia kattiloita joita peittivät liekit. Mutta syntisiä ei keitetty kattiloissa, vaan he seisoivat niiden ympärillä ja tekivät oudon näköisiä liikkeitä. Valtavista kattiloista tuli herkullisten ruokien tuoksua. Opettaja näki, että kaikilla helvetin asukkailla oli valtavat kauhat ja he yrittivät saada syötävää kattilasta. Kauhat olivat kuitenkin niin painavia ja niissä oli niin pitkät kädensijat, että kukaan ei onnistunut saamaan ruokaa. He yrittivät uudelleen ja uudelleen, mutta lopulta heidän voimansa loppuivat ja ruoka valui takaisin kattilaan, roiskuttaen kiehuvan suihkun syntisten päälle. Kaikki näyttivät äärimmäisen väsyneiltä ja nälkää näkeville.

– Ja nyt menemme taivaaseen – sanoi enkeli, ja opettaja näki heidän saapuvan toiseen paikkaan, joka myös oli täynnä kiehuvia kattiloita. Ainoa ero helvettiin verrattuna oli se, että taivaassa ihmiset istuivat ryhmissä kattiloiden vieressä ja juttelivat iloisesti toistensa kanssa. Opettaja katsoi kiehuvia patoja ja näki, että niissä oli samanlaiset valtavat kauhat. Ihmiset näyttivät kuitenkin tyytyväisiltä ja onnellisilta.

– Mikseivät he tahdo syödä? – kysyi opettaja enkeliltä.

– He ovat juuri syöneet, – vastasi enkeli.

– Mutta kuinka he saattoivat tehdä sen, kun kauhat ovat yhtä suuria ja painavia kuin helvetissä – kysyi hämmästynyt opettaja.

– Se on hyvin yksinkertaista – enkeli vastasi. – He eivät nosta kauhoja yksin vaan ryhmässä, ja myöhemmin he syövät yhdessä.

NELJÄS VAIHE EKOKYLÄN ELÄMÄNKAARESSA: YHTEISÖLLINEN LUOVUUS – KUINKA VÄLITTÄÄ KERTYNEET KOKEMUKSET YHTEISKUNNALLE?

”Älä arvioi jokaista päivää korjaamallaasi sadolla, vaan istuttamiesi siementen määrällä.”

Robert Louis Stevenson

Jokainen ekokylä on yksilöllinen ja ainutlaatuinen, mutta se ei ole este parhaiden käytäntöjen jakamiselle ja kopioimiselle. Ekokylän elämänkaaren aikana kertyneistä kokemuksista tulee tärkeä tiedonlähde muille ekokylille ja yhteiskunnalle. Ekokylän itsensä tulisi olla kiinnostunut ekokyläin liittyvän tiedon levittämisestä, koska yritykset opettaa muita ovat erityisen tehokas tapa oppia itse. Tulemalla tiedon keskuksiksi ekokylä antaa asukkailleen mahdollisuuden ”oppia opettamalla muita”.

Alkuvaiheessa useimmat ekokylät levittävät tietoaan muiden ekokyläin asukkaille, ja myöhemmin erilaisille kansalaisjärjestöjen jäsenille tai yksittäisille asiantuntijoille. Vähitellen opettaja-oppilas – suhteesta voi kehittyä kumppanuus ja silloin suhteen hierarkkinen luonne muuttuu vuoropuheluksi. Seuraava askel on kumppanuus, joka sisältää tiedon vaihtamisen lisäksi uuden tiedon luomista. Kun ekokylä ryhtyy kumppanuuteen perustuvaan luovaan tiedon kehittämiseen, syntyy mahdollisuus paitsi kritisoida nykyistä elämäntapaa planeetan ekologiselle tilanteelle vahingolliseksi, myös kehittää ja tarjota suurelle yleisölle uusia tapoja, jotka voisivat muuttaa nykyisiä energeettisiä, ravitsemuksellisia, koulutuksellisia sekä maatalouteen, asuinrakentamiseen ja tilankäyttöön liittyviä valtavirran järjestelmiä.

Ekokylän elämänkaaren 4. vaiheen pääelementit

OPPIMINEN OPETTAMALLA JA JÄRJESTÄMÄLLÄ YLEISÖTAPAHTUMIA

Useita ekokyläiä on perustettu asuinpaikan luomiseksi, joka olisi kaukana yhteiskunnan ei-hyväksyttävästä elämäntyylistä, ja ekokylän elämänkaaren alkuvaiheissa ulkopuolisten toistuvia vierailuja saatetaan pitää vaarallisina vasta perustetulle elämäntavalle. Kuitenkin ajan kuluessa ekokylästä tulee avoimempia yleisölle. Kehittyneet ekokylät yleensä haluavat välittää kertynyttä tietoa suuremmalle yleisölle. Tämä tapahtuu monin tavoin: järjestämällä koulutusta, harjoittelupaikkoja, keskusteluita, kulttuuri- ja sosiaalisia tapahtumia, konsultointia jne. Jatkaakseen kehittymistä on tärkeää ymmärtää, että muiden opettaminen, erilaisten tapahtumien järjestäminen, on myös itsensä kehittämisen prosessi. Koulutus, vuorovaikutus ja keskustelut eri tavalla ajattelevien ihmisten kanssa syventävät ja selkiyttävät nykyistä tietoa, näyttävät uusia mahdollisuuksia ja lisäävät ekokyläliikkeen kehittymisen mahdollisuuksia.

SAKSALAINEN ZEGG-EKOKYLÄ KURSSIKESKUKSENA

Asuin- ja oppimiskeskus ZEGG.
Valokuva: Achim Ecker

ZEGG:n pitkä historia korkeaa sosiaalisen vuorovaikutuksen tasoa tavoittelevana yhteisönä alkoi vuonna 1978, ja ekokylänä vuonna 1991. ZEGG-yhteisö on kehittänyt avosydämisen vuorovaikutuksen kulttuurin, jota vieraat usein ylistävät. Askel askeleelta ekokylästä tuli kurssikeskus, joka tarjoaa omiin kokemuksiinsa perustuvia kurssieja yhteisöllisen elämäntavan, kestävän kehityksen ja vuorovaikutuksen alueilta.

ZEGG:ssä järjestetään vuosittain neljä suurta festivaalia ja lukuisia kurssieja. Osaamisalueita ovat yhteisön rakentaminen ja vuorovaikutus (ks. kertomus ZEGG-Foorumista 2. luvussa), taiteet ja luovuus, permakulttuuri ja kestävä kehitys, sekä rakkaus ja ihmissuhdeasiat.

Yhteinen ruokailu ulkona.
Valokuva: Achim Ecker

tarkoitusta ja syviä kokemuksia elämässään. Ne ovat erityisen arvokkaita erilaisten projektien aloitteentekijöille ja kaikille, jotka tekevät työtä ihmisten kanssa. Osallistujat voivat laajentaa henkilökohtaisia johtajaominaisuuksiaan, kehittää empaattisen vuorovaikutuksen taitojaan ja parantaa kykyjään perustaa ja johtaa tiimejä ja ryhmiä yhteistyön keinoin.

Lisäksi yhteisö tarjoaa vieraille mahdollisuuden tulla ja työskennellä jäsentensä rinnalla oppien puutarhanhoidosta,

Yhteistalossa järjestettävien koulutusten osallistujat oppivat kuinka ihmiset muodostavat tiimin yhteisöissä ja hankkeissa. "Minulle yhteisön rakentaminen on todellinen seikkailu" sanoi yksi osallistujistamme viime vuonna. "Oleminen niin läheisesti yhdessä ryhmässä toi esiin uusia puolia itsestäni." Sosiaalisessa vuorovaikutuksessa oppii omasta itsestään ja saa työkaluja käsitellä ryhmän prosesseja. Kurssit on tarkoitettu kaikille, jotka etsivät

Hiljainen meditaatio.
Valokuva: Achim Ecker

permakulttuurista ja maanparannuksesta ja saada suoran ja konkreettisen kokemuksen käytännön yhteisöelämästä. Työohjelmat antavat mahdollisuuksia olla ja työskennellä ZEGG:ssä vähemmällä rahalla tai ilmaiseksi. Yhteisössä elämistä voi kokea työskentelemällä yhdessä, tulemalla tietoiseksi ryhmadynamiikasta ja harjoitella selkeää vuorovaikutusta. Tämänkaltainen työ antaa suoran käsityksen permakulttuurista, ekologisesta viljelystä ja rakentamisesta sekä keittiötyöstä.

Ina Meyer-Stoll

UNDINE-YHDISTYKSEN TOIMINTA, LATVIA

Yhdistys ”Satujen Talo ‘Undine’ – Vihreä Järjestys” (myöhemmin tekstissä Undine) on laillisesti rekisteröity ekoyhteisö, joka toimii Dubultin (Jurmala) kaupunkiympäristössä. Yhteisön työskentelyalue on jaettu ja sitä käytetään samanaikaisesti vuorovaikutteisena julkisena paikkana sekä harrastelijakulttuurikeskuksena. Siitä on muotoutunut symbolinen, lähes uskomaton menestystarina monelle ihmiselle. Undine toimii esimerkkinä siitä, että pienilläkin resursseilla on mahdollista kehittää pitkällä tähtäimellä toimiva kulttuuriympäristökohde, joka houkuttelee ihmisiä osallistumaan keskusteluihin, saamaan tietoa, sekä tukee opiskelua ja luovaa ilmaisua. Sosiologiset tutkimukset ovat perustelleet, että laadukas ja merkityksellinen julkisen vuorovaikutuksen alue edistää emotionaalista kiintymystä maata ja kotiseutua kohtaan.

Undinen tavoite on säilyttää ja uudistaa satuja, eettisiä arvoja, kansallisia tapoja, terveellistä elämäntapaa, kunnioitusta elämää kohtaan sekä reilua ja luovaa työtä maata ja ihmisiä kohtaan. Undinen päivittäistä elämää voidaan pitää vuorovaikutteisten tapahtumien tauottomana syklinä, jossa jokaisesta vierailijasta tulee osallistuja, joka piirtää, luo saviveistoksia, maalaa seiniä, huonekaluja, kankaita tai muita esineitä, luo installaatioita, ympäristökohteita ja käytännön asioita. Kaikki tämä luo Undinen olosuhteita ja ympäristöä, miellyttävää ja salaperäistä ilmapiiriä joka syntyy, kun hyvin erilaiset ihmiset – ammattitaiteilijat ja juuri kävelemään oppineet lapset, vanhukset ja teini-ikäiset, hipit ja ihmiset virallisista valtuuskunnista, kukkien kasvattajat, metsissä kävelijät ja ne, jotka tuijottavat tietokonetta, punkkarit ja tieteiden tohtorit, tähtitieteen harrastajat ja ne, jotka murehtivat kaloista – ihmiset, jotka aina ovat odottaneet jotain merkittävää, kaikilla heillä on laillinen mahdollisuus rakentaa unelmiensa linnoja.

*Undinen pihan koristelu pääsiäisen juhlistamista varten.
Valokuva: Daina Saktiņa*

Kaikki nimetyt tapahtumat ovat yleensä lauantaisin, osana Keski-Maan Taikapeliä. Pelin sykli on keskimäärin 11 kuukautta, ja jokaisen pelisyklin lopussa, elokuun alussa, pidetään Undinen festivaali. Undine on avoin kaikille yhteisön jäsenille ja asianosaisille.

Undine kehitettiin vaihtoehtoiseksi ympäristöksi, jossa on vaihtoehtoisia tapahtumia, käytäntöjä ja tunteita. Tässä ympäristössä heräsi toive vaihtoehtoisesta ajanlaskemisesta. Useita muunnelmia kehitettiin sopivan ajanlaskujärjestelmän etsimiseksi. Undinen aloitteentekijöillä oli tilaisuus valita mikä tahansa sadasta tai tuhannesta kalenterista, koska maailmassa on monia erilaisia ajanlaskujärjestelmiä, mutta aurinkokalenteri vaikutti kaikkein mielenkiintoisimmalta. Tässä järjestelmässä aurinko on tekijä, jolla on enemmän vaikutusta ihmiselämään kuin kuulla. Toinen syy aurinkokalenterin valintaan oli, että tämä ajanlaskujärjestelmä on paljon järjestäytyneempi, sisäisesti perustellumpi ja loogisempi kuin perinteinen järjestelmä. Gregoriaaninen kalenteri kehittyi poliittisten tekijöiden seurauksena, eikä sitä

arvosteta astronomisen tarkkuuden, symbolismin tai sisäisen järjestyksen perusteella. On vaikeaa sanoa onko aurinkokalenteri paras saatavilla olevista, latvialaiset ovat kuitenkin säilyttäneet paljon sen sisältämää tietoa. Kaikilla ympäröivillä kansakunnilla on ollut samanlainen ajanlaskun järjestelmä esikristillisenä aikana. Ehkä johtuu tietystä historiallisesta tilanteesta, itsenäisen valtion aseman puuttumisesta, että jotain tietoa aurinkokalenterista on säilynyt nykypäiviin asti Latviassa.

Perinne-festivaalia ”Aurinko-9” alettiin järjestää latvialaisten perinteiden kehittämiseksi, aurinkokalenterijärjestelmän seuraamiseksi ja Undinen yhteisön osallistujien yhdistämiseksi. Esittelystä lähtien festivaali on järjestetty säännöllisesti. ”Aurinko-9” sisältää aurinkokalenterin kahdeksan tapahtumaa koko vuoden aikana.

Vuosi jaetaan aurinkokalenterin mukaisesti näin

Neljä ekliptistä ajanjaksoa jakaa vuoden neljänneksiin:

Talvi- ja kesäpäivänseisaus:

Joulu – vuoden lyhin päivä ja pisin yö.

Juhannuspäivä – vuoden pisin päivä ja lyhin yö.

Kevään ja syksyn jaksot:

Pääsiäinen – päivä ja yö ovat yhtä pitkät.

Mikkelinpäivä – päivä ja yö ovat yhtä pitkät.

Jokainen neljännes jaetaan kahtia, vastaten luonnon ilmastollisiin muutoksiin:

Laskiainen – joulun ja pääsiäisen välillä.

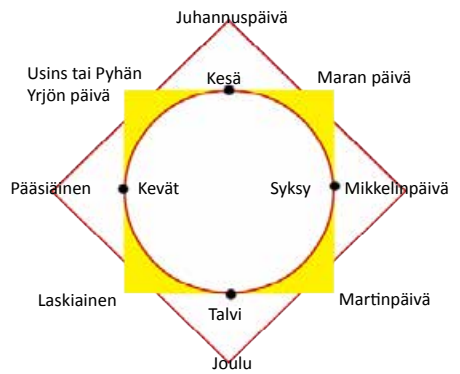
Usins tai Pyhän Yrjön päivä – pääsiäisen ja juhannuspäivän välillä.

Maran päivä – juhannuspäivän ja mikkelinpäivän välillä.

Martinpäivä – mikkelinpäivän ja joulun välillä.

Vuodessa on kahdeksan tapahtumaa neljän ekliptisen ajanjakson aikana, jotka aiheuttaa auringon lisääntynyt tai vähentynyt valo ja saadun lämmön määrä. Latvialaiset viittaavat näihin vuoden kahdeksaan tapahtumaan sanalla gadskarta (vuosittainen kasvu).

Gadskarta on sarja tärkeitä tapahtumia aurinkovuoden aikana, jotka toistuvat vuodesta toiseen jatkuvalla täsmällisyydellä. Vuosittaisen kasvun juhlaa voidaan pitää muinaisen ajanlaskun tärkeänä elementtinä, koska näiden kahdeksan tapahtuman kautta auringon rytmin tarkkuus on otettu muinaiseen kalenteriin.

Aurinkokalenteri

Undinen järjestämän ”Aurinko-9” –festivaalin puitteissa vietetään seuraavia juhlia:

Laskiainen

Muinaisen aurinkokalenterin mukaan laskiainen on jokaisen uuden kevään alku, viimeinen, ja siksi kirkkain, kovaäänisin ja iloisin naamiaispäivä.

Laskiaisen naamioijat (vierailijat) ovat lapsia ja ”laskiaiskansaa”. Se on päivä, jolloin jumalatar *Laima* antaa lahjoja sekä lapsille – uuden vuoden symboleille, että laskiaiskansalle – onnellisuuden toivojille ja siunausten tuojille. Pienet lapset saavat lahjat talon aikuisilta laskiaisajan pelien ja leikkien aikana, mutta naamioidut – laskiaisapurit saavat ne kylän päälliköiltä. Laskiaisen perinteeseen kuuluu, että mitä kauemmas naamiaispäivänä kävellään, sitä parempi.

Kevätpäiväntasaus (pääsiäinen)

Suuri päivä tai pääsiäispäivä, johon Latvian eri murteilla viitataan nimillä *Lieladiena*, *Lindina*, *Leudina* ja *Leldina*, on Aurinkojuhla, joka symboloi valon ja elämän voittoa pimeydestä ja kuolemasta, talven pimeitten voimien vetäytyessä pois jättääkseen tilaa valolle ja lämmölle, jotka tuovat elämän maalle ja kasveille.

Latvialaisessa kansanperinteessä pääsiäinen aloitti kevätkauden, jolloin päivästä tuli pitempi kuin yö. Kevätpäiväntasauksen päivänä aurinko nousee suoraan idästä ja laskee suoraan länteen. Tätä linjaa kutsutaan auringon poluksi ja luonnossa sitä edustaa puro, joka virtaa auringon suuntaan pääsiäisaamuna. Latvialaiset ovat liittäneet tämänkaltaisiin puroihin taikuutta ja terveyttä ja kauneutta tuovia voimia vuosien ajan. Suurena päivänä tehdään monia rituaaleja, jotta varmistetaan että seuraava ajanjakso sujuu luonnon rytmien mukaisesti.

Usins (Pyhän Yrjön päivä)

Vanhan, esikristillisen mytologian mukaan Usins on valon jumala – valon ja lämmön voitto. Kaikki tämän päivän aikana suoritettut rituaalit liittyvät taianomaisiin, mutta samanaikaisesti hyvin käytännöllisiin asioihin – veteen, hevosiin, mehiläisiin ja muihin, auringonnousun tervetulleeksi toivottamiseen aamulla, kaikki ne liittyvät syvästi sielun puhtauteen ja kuolemattomuuden vertauskuvaan.

Usins on kesän alku, jolloin päivänvalo lisääntyy samanaikaisesti tunteiden ja energian kanssa. Silloin voimistunut elämän ilon tunne valtaa luonnon ja ihmiset.

Juhannuspäivä (kesäpäivänseisaus)

Oletetaan, että kesäpäivänseisauksen juhlan vanhin nimi oli yrttien päivä, ei juhannuspäivä tai Pyhän Johanneksen päivä. Kesäpäivänseisaus ajoittuu 21. tai 22.6. päivälle, riippuen astronomisen vuoden seisauspäivästä.

Seisauksen päivänä elämää edistävät voimat ovat voimakkaimmillaan: kasveissa, eläimissä, ihmisissä ja luonnossa yleensä. Myös ihminen on niin lähellä luonnon maagista energianlähdettä kuin mahdollista. Juhannusyö on lyhyt; siksi meidän tulisi oppia viettämään se tarkoituksenmukaisesti. Juhannusyö auttaa meitä näkemään, että ihmiselämä on lyhyt, ja se tulisi elää tietoisesti.

Kruunut ovat latvialaisen kesäpäivänseisauksen tyypillisimpiä, tärkeimpiä ja pakollisia rituaalien elementtejä. Piiri on yksi taikuuden tärkeimpiä elementtejä. Taikapirissä voi irrottaa itsensä jostain, ja on mahdollista myös keskittää energiaa piirin keskellä. Ihminen voi kasvattaa voimaansa piirin avulla. Rituaalipaikka on aina piirin sisällä. Vanhat latvialaiset asuinpaikat oli aina rajattu aidalla – piirin symbolilla. Piiri, ympyrä, on myös auringon symboli. Juhannuspäivänä kruunu on piirin vastine. Se luodaan käyttämällä useiden yrttien voimia. Latvialaisissa kansanlauluissa on yllättävän yhdenmukaisesti kuvattu mistä kruunut tehdään. Miesten kruunut tehdään tammen oksista. Naisille on monenlaisia kruunuja. Ne tehdään kukkivista villikasveista tai tammen lehdistä, joihin kudotaan kukkia Johannes Kastajan äidille. Tyttöjen kruunut tehdään ruohonvarsista, nuorten naisten kruunut kukista ja vihreästä

*Undinen pihan koristelua
pääsiäisen juhlistamista varten.
Valokuva: Daina Saktiņa*

ruohosta, ja naimisissa olevien naisten kruunut tammenoksista ja kukista. Vanhoina aikoina Latviassa kruunattiin monenlaisia asioita juhannuspäivän kruunuilla: ihmisiä, kotieläimiä, asuintalojen seiniä ja ikkunoita, karjaaitauksia, latoja, karjasuojia ja työvälineitä. Tämä vahvistaa kruunujen syvää maagista merkitystä päivän rituaalissa. Juhannuspäivän kruunu symboloi ymmärrystä ihmisen ja luonnon yhteenkuuluvuudesta, se ilmentää toivetta olla osa kesän maalauksellista ihmettä iloisella tavalla. Se on mielialan kohoamisesta johtuvaa itsensä kaunistamista ja samanaikaisesti myös tunteiden nostattamisen ja ainutlaatuisuuden tunteen luomista. Kruunun laittaminen jonkun päähän on anteliaisuuden, vilpittömyyden ja ystävyysyden ilmaus.

Kruunaamisen yhteydessä voidaan laulaa kansanlauluja, joissa on ikivanhoja maagisia sanamuotoja, jotka ilmaisevat voimakkaita toiveita tai rukouksia ihmisen elämän tai toiminnan puolesta. Kaukaisista maista kerätystä kasveista tehty juhannuskruunu on kuin taikapiiri, joka suojelee kantajaansa epäonnea, sairauksia ja pahan toivojia vastaan.

Kesäpäivänseisaus on keskikesän merkki; se on yrttien aikaa luonnossa. Se on ajankohta, jolloin puolet auringon vuodesta on kulunut. On uskottu, että juhannuspäivänä sielulla oli tilaisuus päästä kuoleman jälkeiseen maailmaan, jos se oli saattanut loppuun kaiken minkä sen piti tehdä maan päällä.

Maran päivä

Maran (latvialainen jumalatar) päivä on kesän loppu, kypsyys, maanviljelyn juhla. Se merkitsee symbolisella tavalla myös ihmisen kypsyyttä, sisäistä elämäntulta. Juhlitaan elämän voimaa. Tuli tuodaan taloon, riiheen. Pitkän kehityksen aikana tähdät tuleentuvat, ja jyvistä jauhetaan jauhoja, joista leivotaan leipää. Symbolisella tasolla se on kuin ihmiselämä syntymästä kasvamisen ja elämän haasteiden kautta hankittu kypsyys.

Elokuussa Marasta – materiaalisen maailman suojelijasta – tulee tärkein jumaluus. Se pitää huolen kodista ja perheestä, sen materiaalisesta vakaudesta, etenkin äidistä lapsineen, perheen ja kodin terveydestä ja hyvinvoinnista. Maralla Suurena tai Ensimmäisenä Äitinä, on erilaisia ilmiäsuja. Ensisijaisesti se on kaikkien elementtien johtaja: Tulen Äiti, Maan Äiti, Tuulen Äiti ja Veden Äiti.

Mikkelinpäivä (syyspäiväntasaus)

Mikkelinpäivä on oljilla peittämisen tai sadonkorjuun päätöspäivä, viimeinen sadonkorjuuajan päivä, jolloin taikarituaalien avulla yritettiin varmistaa tulevan vuoden menestystä ja saada Jumisiin – peltojen hengen – hyväntahtoisuus.

Lyhyen aikaa valon ja pimeyden määrä on tasapainossa. Sadonkorjuu on käynnissä. Jumista ylistetään hedelmällisyydestä, sen henki on ilmentymä maan hedelmällisyyden voimasta ja liittyy manalaan. Siksi sadonkorjuuaikaa seuraa kuolleiden sielujen ravitsemisen aika. Se oli kuolleiden sielujen houkuttelun aikaa, jotta sielulla olisi tilaisuus palata maan päälle. Kaikista ihmisen haluista herkullisen ruuan syömistä on pidetty vahvimpana haluna, jota tuskin voimme vastustaa.

Vanhassa ajanlaskun järjestelmässä mikkelinpäivä merkitsee syyspäiväntasausta, jolloin hiipuva aurinko on saapunut puoliympyrän puoliväliin ja päivä ja yö ovat jälleen samanpituiset. Pohjoisella pallonpuoliskolla aurinko paistaa maahan vähemmän mikkelinpäivän jälkeen, päivistä tulee lyhyempiä

ja öistä pitempiä. Latvialainen aurinkolegenda kertoo, kuinka auringon tytär hukutettiin keväällä: valo vähenee koska aurinko itkee suruissaan tyttärtään.

Martinpäivä

Mara tuo syksyn, mutta Pyhän Martinpäivä päättää kuolleiden sielujen ajanjakson. On talven alku. Luonnossa on hiljaisuutta ja hallaa. On naamiaisten aika, jolloin on mahdollisuus muuttua joksikin toiseksi, pysyen silti sellaisena kuin on. Tämä on aika jolloin ihmiset, jotka eivät pidä talvesta vain ovat olemassa, eivät elä voimakkaasti.

Latvialaisten perinteiden mukaisesti martinpäivä liittyy ensisijaisesti työvuoden päättymiseen, silloin päättyä laidunkausi ja villieläimet valmistautuvat talven tuloon.

Latvialaiset pitivät martinpäivää syksyn viimeisenä ja talven ensimmäisenä päivänä. Se oli päivä jolloin kaikki syystyöt piti saada päätökseen, sadonkorjuu valmiiksi ja maa aurattua. Tämän päivän jälkeen maa lepää ja jos sitä häiritään auraamalla, seuraavana vuonna ei voida odottaa satoa auratusta maasta.

Martinpäivä mainitaan usein suhteessa Usinsin eli Pyhän Yrjön päivään. Jos martinpäivä sanoo hyvästit syksylle ja toivottaa talven tervetulleeksi, Usins sanoo hyvästit talvelle ja toivottaa kevään tervetulleeksi.

Talvipäivänseisaus (joulu)

Joulu on neljäs ja viimeinen juhla, joka liittyy päivantasaukseen tai -seisaukseen – se on aika, jolloin päivä on lyhin ja yö pisin. Joulun jälkeen aurinko alkaa palata ja päivien pituus kasvaa. Seisauspäivä on 22. joulukuuta. Latvialaisten kansanlaulujen ja muun materiaalin mukaan joulua juhlintiin kuitenkin 3-4 päivää alkaen 20.-21. joulukuuta.

Joulu on valon hitaan palaamisen juhla. On auringon tyttären häiden aika. Tämän juhlan valmistelu pitäisi aloittaa hyvissä ajoin: pihan siivoamisella, koristelemalla huoneet erilaisilla oljesta tehdyillä koristeilla, kuivatuilla kukilla, vuolluilla puuesineillä, lintujen sulilla ja villalla. *Puzurit* olivat erityisen suosittuja jouluna – ne olivat riippuvia, tavallisesti pienistä oljen- tai ruo'on paloista langalla kiertäen tehtyjä koristeita, kuten myös pienet auringot – olkien ja ruo'on paloilla lävistetyt perunat.

Tehtiin perinteisiä ruokalajeja ja juomia. Jouluaterian tärkeimpinä ruokalajeina pidettiin sian kärsää (*smeceris, kukis* tai *koca* latvialaisilla murteilla, jouluun jopa viitattiin siankärsäiltana), papuja, herneitä, mustia vanukkaita, piirakoita ja olutta.

Jouluillan ohjelmassa oli tukin vetämistä (iltaan viitattiin myös tukki-iltana) – se käsitti ennalta valmistellun suuren tammitukin vetämistä yhdestä talosta toiseen (joskus talon pihan ympäri) ja kun viimeinen talo saavutettiin, tukki poltettiin sen pihassa. Joidenkin mielestä tukki symboloi aurinkoa; ihmiset vetävät sitä ja rohkaisevat auringon paluuta, toiset ajattelevat, että vetämällä tukkia paikasta toiseen he keräävät kaikki ongelmat ja epäonnen, jotka tuhotaan polttamalla.

Tapahtumien teemojen valinta ja ajoitus

Aurinkokalenterijuhlat (festivaali "Aurinko-9") järjestetään aurinkokalenterijärjestelmän mukaisesti, juhlat on ajoitettu sen rytmii seuraamalla, mikä määrittää teeman ja jokaisen tapahtuman ajan. Jokaisen juhlan sisältö ja esitykset vaihtelevat käytettävissä olevien taiteilijoiden ja juhlien järjestäjien ideoiden mukaan. Undinessa on avoimet ovet poikkeuksetta aina lauantaisin. Avointen päivien ohjelma valitaan viikoittaisten tapahtumien ja yhteisön senhetkisten tarpeiden pohjalta.

Tapahtumista tiedottaminen yleisölle

Kaikista tapahtumista tiedotetaan Undinen verkkosivuilla, sähköpostitse yhteisön jäsenille, mainostetaan paikallisesti, välitetään erilaisten samoin ajattelevien ihmisten luomien ryhmien kautta, sekä kerrotaan ihmiseltä ihmiselle.

Undinessa käy paljon ihmisiä lauantaisin ja jokainen löytää jotain mielenkiintoista tekemistä. Aurinkofestivaaleilla käy runsaasti vierailijoita, myös ihmisiä, jotka eivät kuulu Undinen yhteisöön.

Ne, jotka ovat kerran käyneet Undinessa, tulevat uudelleen ja kutsuvat ystävänsäkin mukaan, ja ottavat jopa henkilökohtaisesti osaa tapahtumien järjestämiseen. Kaikki tapahtumat ovat ilmaistapahtumia, joihin kaikki ovat tervetulleita. On kuitenkin yksi tiukka sääntö: Undinen alueella ei käytetä alkoholia, Coca-Colaa tai tupakkaa.

Lähde: "Undinen" kotisivut: <http://www.undine.lv/eng/>

MAAILMANRAUHAN PÄIVÄT DĄBRÓWKASSA, PUOLA

L.A.S.-ekokylässä (Local Alternative Society, L.A.S.) elää enimmäkseen taiteilijoita, muusikoita, maalareita, suunnittelijoita ja arkkitehtejä. Kerran vuodessa L.A.S. järjestää julkisen tapahtuman – Maailmanrauhan päivät (World Peace Days), jolloin ihmiset Dąbrówkasta ja lähimmistä kylistä (ja osittain ympäri maata ja maailmaa) kokoontuvat osallistumaan musiikkikonsertteihin, joiden aikana tuodaan esiin ekologista elämäntapaa, ja vahvistamaan sosiaalisia siteitä ihmisten välillä. Näitä ihmisiä yhdistävät samantyyppiset sosiaaliset ominaispiirteet; he vastustavat tai puoltavat tiettyjä ekologisia ja epäekologisia näkökohtia, toimintoja, tuotteita jne. Satoja ihmisiä saapuu Maailmanrauhan päiville Dąbrówkaan.

Missä vieraat majoittuvat?

Maailmanrauhan päivät järjestetään kesäaikana, ja vieraat majoittuvat Słomińscyn perheen tilan läheisellä leirintäalueella. Tämä on paras ratkaisu järjestää paikka suurelle ihmismäärälle ja se sopii hyvin ekologiseen elämäntapaan ollen lähellä luontoa ja samoin ajattelevia muita ihmisiä.

Mitä vierailijat syövät?

Ruoka on myös hyvin läheisen yhteyden ilmentymä, joka yhdistää kyläläiset, tässä tapauksessa järjestäjät, sekä vierailijat. Ruuan valmistavat yhteisön asukkaat ja jotkut vieraista. Kuten tavallisilla messuilla, ruoka sijoitetaan lähelle konserttialuetta ja jokainen ihminen voi ostaa mitä haluaa. Ruoka tarjoillaan ekologisen elämäntavan mukaisesti kaalinlehdiltä.

Mitä "ostaminen" tarkoittaa tässä yhteydessä?

Jotta voitaisiin välttää verotukseen liittyviä ongelmia järjestäjät (Słomińscyn perhe ja naapurit Dąbrówkasta) valmistavat paperitiliä (eräänlainen paikallinen valuutta) yhdistyksen toimintojen tukemiseksi. Jokainen Maailmanrauhan päivien vierailija ostaa näitä tiliä ja myöhemmin tiilistä tulee maksuvälineitä tapahtuman aikana. Tällä hetkellä yhden tiilen hinta on 2 zlotya, eli noin 0,5 euroa. Tämä on molemmille osapuolille paras ratkaisu – järjestäjät saavat rahaa toimintaansa varten ja vierailijat tuntevat olonsa turvalliseksi kun tavallista rahaa ei ole käytössä. Varkauksien mahdollisuus on näin minimoitu ja lisäksi rahan käsite ja sen valtava vaikutus ihmisiin on eliminoitu. Ainoa asia,

jolla on merkitystä täällä, on eläminen lähellä luontoa. Tiiliä kutsutaan ”falemkoiksi”. Maailmanrauhan päivien aikana vain ”falemkat” ovat käypiä maksuvälineitä, mitään muuta valuuttaa ei hyväksytä.

Yhteiset ajatukset ja uskomukset

Maailmanrauhan päivät ei ole vain musiikkifestivaali, vaan myös yhteisen toiminnan ja ekologisen elämäntavan edistämisen väline. Esimerkiksi vuonna 2012 Puolassa oli protesteja geneettisesti muunneltuja organismeja vastaan. Ekokylän asukkaat ovat vahvasti sitoutuneita GMO:n torjumiseen Puolassa. Maailmanrauhan päivät 2012 keskittyi enimmäkseen vaaraan jonka geneettisesti muunnellut organismit aiheuttaisivat tullessaan Puolan markkinoille. Suurin osa osallistujista osallistui protesteihin Puolan presidentin hyväksymää GMO-lakia vastaan. Tämänkaltaiset käsitykset ja lähestymistapa elämäntapaa kohtaan muodostavat vahvan yhteyden Maailmanrauhan päivien järjestäjien ja vierailijoiden välillä. Ne luovat yhteisiä tavoitteita ja toimintaa.

Maailmanrauhan päivien yhteydessä

Jokaisella Maailmanrauhan päivät –tapahtumalla on liitännäistoimintaa. Vuonna 2012 Slominscyn perhe ja heidän naapurinsa Dabrowkasta järjestivät Perinteisen puolalaisen kylän päivät valmisteluna Maailmanrauhan päiville. Tapahtuman ohjelmassa oli pukeutumisjuhla aloitteena vaatteiden vaihtotapahtumalle (”yhdestä vaatekaapista toiseen”), Dabrowkan ihmisten akrobatianäytös, elokuvia ja kampanjan ”Pysäytä GMO” esittely.

Kun herra Słomińskilta kysyttiin, miksei Maailmanrauhan päiviä mainosteta enempää, hän vastasi, että ne, jotka haluavat tietoa, saavat sitä. Hän myös koki, että tapahtuman järjestäminen tuhansille ihmisille olisi liikaa heille.

Varmaa on, että Dąbrówkan ihmiset vaikuttavat ihmisiin hyvällä uskollaan, elämäntavallaan ja käsityksillään. Tämä on ehkä Dąbrówkan Maailmanrauhan päivien ilmiö.

Saadakseen lisätietoa Maailmanrauhan päivistä on mahdollista katsoa video konserteista verkkosivulla: <http://www.youtube.com/watch?v=LI-cut3cfp8>, YouTubesta löytyy myös monia muita videoita tapahtumasta.

Gabriela Górewicz

YHTEISTYÖ

Yhteistyö muiden ekokyliä ja järjestöjen tai yksilöiden kanssa eri muodoissaan on oleellinen osa ekokyläliikettä. Ensimmäiset askeleet otti Ross ja Hildur Jacksonin vuonna 1987 perustama Gaia-säätiö, jonka tavoitteena on edistää perustajien näkemystä siitä, että ihmisten on aika päättää uudesta tavasta elää. Tärkeimpiä asioita olivat uudet konseptit koskien sitä, kuinka järjestämme tapamme elää toistemme ja luonnon kanssa; tältä pohjalta voimme kehittää tätä uutta järjestelmää tukevaa teknologiaa ja taloutta. Joten Gaia-säätiö teki aloitteen: vuonna 1993 se perusti ensimmäisen kansallisen ekokyläverkoston, tanskalaisen ekokyliä verkoston. Sen kansainvälinen vastine, Maailman ekokyläverkosto (Global Ecovillage Network, GEN) luotiin pian sen jälkeen, vuonna 1995 Findhornissa, jonne oli kokoontunut yli 350 ihmistä 40 maan ekokylästä ympäri maailman. Tänä päivänä GEN:llä on edustajia kaikissa maanosissa ja sen täysjäsenenä on lukuisia kansallisia verkostoja ja ekokyläitä. Vuonna 2000 GEN sai konsultointiaseman YK:n taloudellisessa ja sosiaalisessa neuvostossa (ECOSOC) ja sitä

edustetaan säännöllisissä tiedotustilaisuuksissa YK:n päämajassa. Samaan aikaan on olemassa paljon itsenäisiä, ekokyliä kansallisella tasolla yhdistäviä verkostoja.

2000-luvulla ekokyläliikkeeseen tuli uusia verkostoitumismuotoja. Verkostot muuttuivat hajautetuiksi; ne keräsivät ihmisiä tiimityöhön tavoitteena luoda jotain uutta. Suurin osa niistä on kahden- tai monenkeskisiä ja ne yhdistävät muitakin kuin vain ekokyläasukkaita. Uuden sukupolven verkostot perustuvat viitekehyksiin ja yhdistävät joitakin viitekehukseen liittyviä jäsenten ryhmiä. Jokainen ryhmä hyötyy toisten läsnäolosta verkostossa. Esimerkiksi, verkosto joka perustuu luonnollisen maatalouden viitekehukseen yhdistää viljelijöitä ja luonnollisen maatalouden menetelmien mukaisesti tuotettujen kasvien ja hedelmien kuluttajia (lue kertomus Liettuan luonnollisen maatalouden verkostosta seuraavassa kappaleessa). Uuden sukupolven verkostot eivät vain edistä ekologista elämäntapaa, vaan auttavat myös uusien taloudellisten, sosiaalisten ja kulttuuristen toimintatapojen luomisessa, jotka muuttavat valtavirtajärjestelmiä ja antavat mahdollisuuden kasvattaa tasapainoa suhteissa luontoon ja omaan itseän.

Alla esitellään kaksi yhteistyömallia. Ensimmäinen tapaus kertoo ruotsalaisesta, perinteisellä tavalla organisoidusta ekokyläverkostosta. Yhdistyksen perustamisen jälkeen aktiivien ryhmä on alkanut levittää tietoa, kouluttaa, järjestää yleisiä tapahtumia ja edustaa ekokyläintressejä poliittisella tasolla. Toinen tapaus esittelee liettualaisen Melkysin ekokylän organisoiman verkoston, joka perustuu uuteen hajautettuun verkostomalliin, joka tavoittelee yhteyksien luomista erilaisten organisaatioiden ja yksilöiden välillä ja rohkaisee niitä edistämään osaltaan ekokyläliikkeelle oleellisia hankkeita tiimityönä.

RUOTSALAINEN NJORD: RUOTSALAISIA EKOKYLIÄ EDUSTAVA VERKOSTO

Ruotsilla on ollut pitkä historia ekokyläliikkeessä, jolla on yhtäläisyyksiä kansainväliseen liikkeeseen. Ruotsi ei kuitenkaan ole kyennyt luomaan vahvaa järjestöä joka palvelisi tämän päivän ekokyläkehittämistä. Viimeaikaiset ponnistelut ovat elvyttäneet Njordin Ruotsin ekokyläliikkeen selkeäksi edustajaksi. Nyt on olemassa kansallinen ruotsalainen ekokyläyhdistys, joka voi yhdistää liikettä ja tukea yksittäisten ekokyläkehittämistä.

Marylin Mehlmann perusti Njordin vuonna 1987. Nimi Njord on pohjoismaisessa mytologiassa jumala, jolla on tiettyjä ekologisia puolia. Lisäksi äännettynä se muistuttaa sanoja "en jord", mikä tarkoittaa ruotsiksi "yhtä maata". Vuonna 1987 ekokunnan aloitteentekijä Torbjörn Lahti järjesti ekokyläseminaarin Ruotsin ensimmäisessä ekokunnassa Övertorneåssa, jossa kokoontuivat maan parhaat asiantuntijat. Siten Njord sai merkittävän piristysruiskeen ja useita uusia ekokylähankkeita aloitettiin. Njord järjesti ekorakentamiseen ja vesihuoltoon liittyviä kursseja ja retkiä, ja julkaisi omaa uutiskirjettään. Njord lähetti myös kaksi edustajaa vuoden 1995 Findhornin GEN:n perustamistapaamiseen ja avusti GEN:iä sen ensimmäisessä julkisessa esiintymisessä, UN HABITAT – konferenssissa Istanbulissa vuonna 1996.

Njord halusi olla sateenvarjojärjestö ruotsalaisille ekokylille, mutta se ei onnistunut vetämään puoleensa ekokyläasukkaita. Monet ekokyläläisistä eivät pitäneet asumismuotoaan ekokylänä, eivätkä myöskään nähneet järjestön toiminnassa hyötyä. Sen sijasta Njordista tuli ekokyläläisiksi haluavien ja unelmoijien järjestö, joka muistutti enemmän kaupunki- ja akateemista ekorakentamisen

verkostoa kuin todellisten ekokyliä edustajaa. Njordin toiminta loppui vuonna 2002, kun sillä ei enää ollut selkeää profiilia.

Kahdeksan vuoden jälkeen ajatus Njordin uudelleen käynnistämisestä tuli esiin Sidan (Ruotsin kansainvälinen kehitysyhteistyötoimisto) ja GEN:in yhdessä rahoittaman hankkeen ”Terveellisen Itämeren elämäntyylin oppiminen” (Learning for a Healthy Baltic Sea Lifestyle, HBSL) alkaessa. HBSL-tapaamisen aikana Virossa vuonna 2010 toiminta aloitettiin uudelleen 59 Itämeren alueen ekokylistä, permakulttuurihankkeista ja siirtymä- sekä kaupunkiviljelyliikkeistä kokoontuneen ihmisen kanssa. Tapaamista edeltäneiden ja sitä seuranneiden kuukausien aikana pieni ryhmä ekokyläaktiiveja työskenteli elvyttääkseen Njordin yhdistyksenä, kohdentaen sen painopisteen uudelleen. Njordin tarkoitus oli nyt keskittyä täysin edustamaan ruotsalaisia ekokyläiä, auttaa ekokyläiä ja niiden mahdollisia tulevia asukkaita sekä huolehtia yhteydenpidosta GEN:iin. Siksi oli ylpeä hetki, kun Njord esitteli itsensä GEN Euroopan, Afrikan ja Lähi-Idän yleiskokouksessa Portugalin Tamerassa heinäkuussa 2011, ja tuli hyväksytyksi GEN:n Ruotsin kansalliseksi verkostoksi. 18.-20. marraskuuta 2011 noin 45 ekokyläläistä kokoontui Njordin kansalliseen työpajaan Hågassa EU:n Itämeren alueen ekokyläohjelma Ecovillages-hankkeen puitteissa. Tässä historiallisessa tapaamisessa ekokyliä oli mahdollista jakaa kokemuksiaan, luoda uusia kontakteja ja nähdä välitön tarve kansalliselle ekokyläyhteisölle, jotta ekokyläiä voitaisiin auttaa niiden yksilöllisten tarpeiden mukaisesti.

*Ruotsin kansallinen tapaaminen.
Valokuva: Alica Ferliková*

Seuraava vuosikokous pidettiin Järnassa maaliskuussa 2012, ja siellä valittiin uusi viisijäseninen hallitus. Hallituksen jäsenistä moni asuu ekokylässä. Verkoston nimi muutettiin ja siitä tuli ”Ekobyarnas riksorganisation (ERO)” (Kansallinen ekokyliä yhdistys) ja uusia hankkeita suunniteltiin ja aloitettiin. Tällä hetkellä Ruotsissa on paljon enemmän ekokyläiä ja ekokylähankkeita kuin 1980- ja -90-luvuilla, ja on odotettavissa, että ruotsalaiset ekokylät osallistuvat ja työskentelevät luodakseen koordinoitua verkoston sekä tiedon ja kokemusten resurssipankin. ERO:n tavoite on helpottaa uusien ekokyliä luomista esimerkiksi tarjoamalla verkostoitumismahdollisuuksia, tietoa ja resursseja, auttaa olemassa olevien ekokyliä kasvua, olla yhdistävä ääni vuorovaikutuksessa muun yhteiskunnan kanssa ja edustaa ruotsalaisten ekokyliä näkemyksiä. Yhdistys on tähän päivään asti toiminut vapaaehtoisuuspohjalta ja ainoa tulonlähde ovat jäsenmaksut ja vuosikokousten ja muiden järjestettyjen tapahtumien ylijäämä. Toimimalla kumppanina yhteishankkeissa esimerkiksi kuntien kanssa on mahdollista luoda palkkatyötä yhdistyksessä, mikä on pitkän aikavälin tavoite.

Robert Hall ja Kalle Randau

Lisälukemista

· Verkoston kotisivut: <http://www.ekobyar.se>

· Maailman ekokyläverkoston (Global Ecovillage Network, GEN) verkkosivut: gen.ecovillage.org

UUSI VERKOSTOITUMISEN TAPA: MELKYSIN EKOKYLÄN ALOITTAMA MERITÄHTIVERKOSTO, LIETTUA

Melkysin ekokylän asukkaat ovat kiinnostuneempia ideoidensa soveltamisesta ja levittämisestä yhteiskuntaan kuin kylänsä hyvinvoinnin lisäämisestä. Voidakseen välittää tietoaan yleisölle he ovat kehittäneet verkostoitumista.

Melkysin ekokylässä valittiin kehitettäväksi uusi verkostoitumisen muoto nimeltä meritähtiverkosto. Useista muista mahdollisista yhteistyömuodoista on keskusteltu parhaan ratkaisun löytämiseksi, mutta kehittäjän mukaan meritähtiverkosto vastaa parhaiten kylän ystävyyden ja yhteishengen ilmapiiriin. Asukkaat kutsuvat verkostoa sosiaaliseksi ryhmäksi.

Meritähtiverkosto on organisoitu tämän meriolion käyttämän toimintatavan mukaisesti. Ensi silmäyksellä meritähden liikkeet näyttävät kaoottisilta sen liikkuessa raajoillaan. Mutta itse asiassa, kaikki on hyvin järjestelmällistä. Sillä hetkellä kun meritähden pitää kääntyä tai liikkua paikasta toiseen, itsenäiset raajojen liikkeet alkavat noudattaa yleistä tavoitetta ja rytmiä. Se raaja, joka on parhaassa asemassa, ottaa johtajan roolin. (On tärkeää huomioida, että yksikään meritähden raajoista ei ole vahvempi kuin muut – kaikki riippuu tietystä tilanteesta tietyllä hetkellä). Samaan aikaan liikettä avustaa raajoja peittävän nukan värähtely. Meritähdellä ei ole päätä ja sen viisi raajaa koordinoivat liikkeitään jatkuvalla tietojen vaihdolla nukan värähtelystä.

Verkostoitusorganisaatio toi toimia samalla tavalla. Verkostomalli perustuu hajauttamisen periaatteeseen, joten meritähti ei tarvitse johtajaa, ja verkoston toimintaa voidaan toteuttaa temaattisten työryhmien avulla.

Luodessaan Melkysin ekokylän verkostoa sen perustajat muodostivat järjestelmällisesti kaikki meritähtiverkoston osat. Kuten meritähtien raajoja, niitä pitää olla viisi:

1. **Piirit.** Piirit ovat työryhmiä, joissa on epähierarkkinen rakenne, jossa kaikki osallistujat ovat tasa-arvoisia. Melkysin yhteisön piiri alkaa kehittyä silloin kun "katalysoija" ehdottaa uutta ideaa. Esimerkiksi vuonna 2011 perustettiin hampunviljelypiiri, jonka jäsenet edistävät perinteisen liettualaisen hampun viljelyä.

2. **Katalysoijat.** Katalysoija on ideoiden tuottaja, joka on pääosin Zinaida Gineitienė – Melkysin ekokylän perustaja ja sosiaalisten tieteiden professori Vilnan yliopistosta. Hän tuottaa uusia ideoita ja välittää ne vasta perustettujen työryhmien jäsenille, pyytäen heitä kehittämään ja toteuttamaan niitä. Joskus uusi idea tulee muiden piirien jäseniltä, myös uudet verkoston jäsenet ehdottavat uusien hankkeiden järjestämistä. Uusi verkostopiiri muodostetaan hankkeen käynnistämiseksi uuden ehdotetun aiheen pohjalta.

3. **Yhteinen ideologia.** Jokaisella Melkysin ekokylän verkostopiirillä on oma ideologiansa, joka liittyy aiheeseen ja idean toteutukseen. Kaikki verkostopiirit seuraavat kuitenkin Melkysin yhteisön yleistä ideologiaa, mikä perustuu uskoon tärkeydestä välittää paikallista historiallista ja kulttuuriperintöä sukupolvelta toiselle.

Perustaja ja verkoston katalysoija Zinaida Gineitienė.
Valokuva: Živilė Gedminaitė-Raudonė

4. **Toisten organisaatioiden kokemukset.** Suurin osa Melkysin ekokylän verkoston jäsenistä ovat aktiivijäseniä myös lukuisissa kansalaisjärjestöissä, mutta heidän toimintansa ei rajoitu vain näihin järjestöihin. Esimerkiksi olki- ja savirakentamisen piiriin kuuluu jäseniä myös Olkitalonrakentajien yhdistyksestä. Kulttuuriperintöpiiriin kuuluu jäseniä lukuisista historiallisista kerhoista, taiteilijoiden ryhmistä ja uskonnollisista järjestöistä.

5. **Esitaistelijat.** Esitaistelijat ottavat kaikki tarvittavat askeleet toteuttaakseen katalysoijien – piirin aloitteentekijöiden – ehdotukset. Joskus vain Melkysin ekokylän jäsenet toimivat esitaistelijoina, mutta useimmiten mukana on ulkopuolisia ihmisiä. Melkysin ekokylän esitaistelijoiden tärkein iskulause on: ”Älä jätä mitään puolitiehen”.

Meritähhti-tyyppisen verkoston pääelementit

Melkysin ekokylän aktiivisimmat piirit ovat:

- Hampunviljelypiiri.
- Naisyrittäjien ja –johtajien piiri.
- Olki- ja savirakentamisen piiri.
- Kulttuuriperinnön piiri, joka huolehtii paikallishistorian säilyttämisestä ja tiedon jakamisesta kesäleirien, juhlien ja muiden sosiaalisten tapahtumien välityksellä.
- Luonnonmukaisen viljelyn, vanhojen käsityömenetelmien ja ekologisen rakentamisen piiri.
- Haavoittuvien yhteiskuntaryhmien tukemisen piiri, he huolehtivat Melkysin alueen orvoista, vammaisista ja vanhoista ihmisistä joita heidän lapsensa tai köyhät perheensä eivät tue, sekä huume- ja alkoholiriippuvaisista.
- Kylän talouden piiri vastaa paikallisten työttömien ja köyhyysrajan alapuolella elävien mukaan ottamisesta luonnonmukaiseen viljelyyn ja muihin ekokylän taloudellisiin toimintoihin. Piirin tärkeimmät tehtävät ovat heidän taitojensa kehittäminen ja lisätoimeentulon saamisessa auttaminen.

Melkysin ekokylän yhteisö pitää hyvänä meritähtityyppistä organisaatorakennetta. Heidän mukaansa se auttaa luomaan ystävällisen yhteisön ja luovan asenteen, se on joustava ja auttaa nopeasti sopeutumaan muuttuviin tilanteisiin. Valittu organisaatorakenne on johtanut verkoston menestyksekkääseen toimintaan, ja on edistänyt paitsi yhteisön jäsenten, myös kansalaismielisten ihmisten osallistumista koko Liettuasta: opettajien ja yliopiston professorien, munkkien, erilaisten sosiaalisten laitosten, liikemiesten. Suurin osa Melkysin ekokylän verkoston jäsenistä ei asu kylässä, mutta he vierailevat siellä usein. Verkoston jäsenet kokevat meritähtityyppisen verkoston toimivan paljon tehokkaammin kuin perinteisen yhdistyksen puheenjohtajineen ja hallituksineen.

Dalia Vidickienė

Lisälukemista Meritähtiverkoston organisaatorakenteesta:

Ori Brafman ja Rod Beckstrom (2006). The Starfish And the Spider: The Unstoppable Power of Leaderless Organizations, Penguin, 230 p., ISBN 1-59184-143-7

VALTAVIRTAJÄRJESTELMIEN MUUTTAMINEN

Jotkut tietyn kypsyyssasteen saavuttaneista ekokylistä asettavat kunnianhimoisia tavoitteita valtavirta-ajattelun ja organisaatiojärjestelmien muuttamiseksi. Ensinnäkin he kokeilevat uusia vaihtoehtoisia tapoja ekokylässään, kehittävät niitä ja varmistuvat niiden tehokkuudesta, sitten yrittävät edistää niitä yhteiskunnassa. Seuraavat kertomukset esittelevät ekokyläpöytäkirjojen ponnisteluita kohti valtavirtajärjestelmien muutoksia maataloutta, elintarvikkeiden kulutusta ja koulutusta koskevissa asioissa.

PERMAKULTTUURISEN PUUTARHANHOIDON EDISTÄMINEN L.A.S.:SSA, PUOLA

Oman puutarhan hoitaminen saattaa olla haaste joillekin ihmisille. Menetetyllä ”sivilisaatiolla” ja ympäriinsä liikkuvilla yksilöillä – ”atomeilla” – ei ole aikaa, halua eikä harkintakykyä järjestää asuinpaikkaansa siten, että he voisivat käyttää muutaman minuutin jonkin elävän – kasvien – hyväksi.

Paikallinen vaihtoehtoinen yhteisö (L.A.S.) Puolassa hoitaa aktiivisesti puutarhaansa ja edistää puutarhanhoitoa permakulttuurin periaattein.

Tärkeimpiä periaatteita ovat eettiset näkemykset, jotka on muotoiltu Bill Mollisonin kirjoittamassa permakulttuurin ”raamatussa” ”Permaculture. A Designer’s Manual.”:

*Perhonen kukalla.
Valokuva: Monika Podsiadla*

1. Huolenpito maasta, luonnollisesta ympäristöstä ja ekosysteemeistä. Toisin sanoen huomio tuottavuuteen, olemassa olevien ekosysteemien koskemattomuuteen, kemiallisten aineiden välttämiseen, ympäristöön, negatiivisen vaikutuksemme luontoon minimoimiseen. Omien tarpeittemme rajojen pohtiminen ja näiden tarpeiden tietoinen vähentäminen.

2. Huolenpito ihmisistä, yhteiskunnan harmonisesta kehittämisestä ja perustarpeiden turvaamisesta. Jakamalla sen mitä tuotamme ja mitä osaamme tehdä. Työtä vapaaehtoisesti pakon sijasta. Yhteistyötä kilpailun sijasta. Kaikkien yhteiskunnan

ikäryhmien kehittämisestä huolehtiminen. Kiinnostus toisiamme kohtaan ja ystävälliset naapurisuhteet. Siteiden vahvistaminen tapaamisten ja yhteistyön avulla. Suvaitsevuus muita maailmankuvia ja uskontoja kohtaan. Tuhoavien asenteiden ja käyttäytymistapojen poistaminen osoittamalla yhteistyön hyödyt leimaamisen ja rangaistusten sijasta. Itsensä kehittäminen kuluttamisen tai toisten kustannuksella rikastumisen sijaan.

3. Tuotettujen tuotteiden oikeudenmukainen jakaminen. Tuotteiden paikallinen tuotanto ja jakelu energiaa kuluttavien jakeluverkkojen käyttämisen sijasta. Ylituotannon jakaminen. Sen mitä emme tarvitse annamme takaisin ympäristölle. Ekosysteemien vahvistaminen.

*Tiheää kasvillisuutta.
Valokuva: Monika Podsiadła*

Permakulttuuri pyrkii kohtaamaan kaikki ihmisten ja yhteiskunnan materiaaliset, kulttuuriset ja henkiset tarpeet tekemällä yhteistyötä luonnon kanssa ja kunnioittamalla sen oikeuksia. Se saavuttaa tavoitteensa toteuttamalla seuraavia käytäntöjä:

- Olemassa olevia luonnon ekosysteemejä vahingoittamattomien, ja niitä jopa rikastuttavien omavaraisten asuinalueiden, maatilojen, suurempien kylien ja kaupunkien järkevä suunnittelu.
- Luonnon matkiminen, joka johtaa maksimaalisten vaikutusten saavuttamiseen minimaalisella energiankulutuksella (vaivannäöllä).
- Järjestelmän osatekijöiden monitoimisuus. Yhdellä osalla on monia rooleja tai se voi korvata monia osia.
- Yhteistyö luonnon kanssa, ei sitä vastaan toimiminen.
- Järjestelmien tuotantokyky on ääretön. Vain tiedon määrä tai mielikuvituksemme voi luoda rajoja.
- Jokaisella luonnon osalla on vaikutusta alueensa ekosysteemiin. Kaikki on yhteydessä toisiinsa keskinäisten riippuvuussuhteiden ja vaikutusten verkossa.
- Myönteinen, luova ajattelu. Jokaiseen ongelmaan on ratkaisu. Sen löytäminen on meistä itsestämme kiinni. Yksinkertaiset ratkaisut ovat yleensä parhaita.
- Uusiutuvien energialähteiden käyttäminen fossiilisten sijasta.
- Energian kiertojärjestelmien luominen, esimerkiksi: kierrätys, jätteen kompostointi ja uudelleen palauttaminen luonnon järjestelmään.
- Paikallisten sosiaalisten ryhmien ja yhteyksien luominen yhteistyön, ystävyiden ja ymmärryksen pohjalta.
- Paikallistalous. Taloudelliseen omavaraisuuteen pyrkiminen mautiloilla, kylissä, asuinalueilla. Itsenäisyyden rakentamista ulkoisista järjestelmistä.
- Kaikkien elävien olentojen elämän, ilon ja vapauden oikeuksien kunnioittamista.

Permakulttuuri antaa meille esimerkkejä ratkaisuista joista kukaan ei ollut kuullut kovinkaan kauan sitten. Puutarha voi olla missä tahansa: terassilla, ikkunalaudalla, seinällä, ikkunalla, kukkaruukussa, PVC-muoviputkessa, kengässä, katolla, tynnyrissä jne... Voi kuulostaa melko naurettavalta, mutta niin se vain on. Näitä ideoita on toteutettu menestyksekkäästi.

Andrzej Młynarczyk sai inspiraation liittyä ”vihreän koulutuksen” suuntaukseen oleskeltuaan pitkään Findhornin ekokylässä Skotlannissa vuonna 1996. Hänen palattuaan Puolaan hän on muuttanut oman puutarhansa ”permakulttuuriseksi” erittäin hyvin tuloksin.

Siitä lähtien puutarhamaa on peitetty katteella ja se on muuttunut hedelmättömästä hedelmälliseksi ja kukoistavaksi puutarhaksi. Vuonna 2001 Andrzejillä oli mahdollisuus osallistua kolmen kuukauden mittaiselle permakulttuurin ja vaihtoehtoisen suunnittelun kurssille ekokeskus ”Folkecenter – Thy” :ssa Tanskassa.

Yhteisön jäsenet työssään.
Valokuva: Monika Podsiadła

Andrzejin ja hänen kumppaninsa Monican palattua he ovat alkaneet järjestää permakulttuurityöpajoja ja kursseja lapsille ja teini-ikäisille. Nämä työpajat pidetään heidän puutarhassaan ja monissa paikoissa Puolassa. Työpajoissa he antavat perustietoa permakulttuurista, ja teorian lisäksi työpajan osallistujat käyttävät paljon aikaa antaessaan käytännön tietoa ja kehittäessään nuorten taitoja.

Permakulttuurisen puutarhanhoidon edut:

- Erittäin muunnellun ja kemiallisen ruuan sijasta syöt tuoretta ja terveellistä ruokaa.
- Monissa kodeissa etsitään mahdollisuuksia säästää rahaa. Tämän seurauksena sinne missä aikaisemmin oli vain nurmikkoa on syntynyt yhä enemmän pieniä puutarhoja syötävine kasveineen.
- Suurimmaksi osaksi luonnon prosesseihin perustuva permakulttuurinen puutarha ei vaadi lisäkustannuksia ihmisiltä, jotka hoitavat sitä. Täysin kehittynyt puutarhajärjestelmä luonnosta kopioituine teknologioineen ja menetelmineen on vakaa ja sillä on etuja. Päinvastoin kuin tavanomaiset puutarhat, se ei vaadi paljoa työtä. Tästä syystä, kiitos viisaiden permakulttuuriratkaisujen, itsekasvatetun ruuan hyödyt ovat käytännössä lähes kaikkien saatavilla ja tulemme riippumattomiksi epäterveellisistä, muunnelluista tuotteista.
- Permakulttuurinen ja biodynaaminen puutarhanhoito voi myös tuoda yhteen eri kulttuurien, uskontojen ja kiinnostuksen kohteiden edustajia. Yhdessä syöminen ja ruuan jakaminen on monille ihmisille yhä ikään kuin päivän juhlahetki. Tieto siitä, kuinka siemenestä kehittyy kukoistava kasvi, josta sitten tulee ruokaamme, ja kuinka se sitten palaa elämänkiertoon tuntuu mystiseltä.
- Itse kasvatetussa ruuassa ei ole kyse vain ruuan alkuperän tuntemisesta, vaan myös uuden luontosuhteen löytämisestä erittäin kaupungistuneillakin alueilla. Kasvien kasvatus antaa todellista iloa, jota kasvien ja hedelmien tuoksu, maku ja tuoreus voimistavat. Sato tulee suoraan lautasillemme menettämättä arvokkaita vitamiinejaan ja mineraalejaan. Niitä ei myöskään käsitellä kemiallisesti eivätkä ne matkusta tuhansia kilometrejä.
- Asuminen vihreyden keskellä pitää meidät rauhallisina ja hiljaisina. Kasvien kasvattaminen opettaa kunnioitusta elämää ja luontoa kohtaan – emme haaskaa sen antamia aarteita.

Tiheää kasvillisuutta.
Valokuva: Monika Podsiadła

Olemme auttaneet lukemattomien puutarhojen perustamisessa Puolassa. Permakulttuuriin liittyvä toimintamme ja menetelmämme toimivat inspiraation lähteinä monille. Yhä useammat kysyvät meiltä neuvoja, tietoa, kasveja. Olemme havainneet Puolan yhteiskunnassa kasvavaa kiinnostusta syötävien kasvien viljelyä kohtaan. Monet puhuvat, että itsekasvatettu ruoka säästää heidän rahojaan. He etsivät halpoja ratkaisuja vailla liiallisia kustannuksia tai työtä.

Monika Podsiadła ja Andrzej Młynarczyk

Lisälukemista:

Monikan ja Andrzejin sivut permakulttuurista: www.permakultura.com.pl

LIETTUALAINEN LUONNOLLISEN MAANVIJELYN VERKOSTO

Maanviljelyn menetelmät, jotka auttavat kasvattamaan laadukkaampia, terveellisiä tuotteita luontoa vahingoittamatta tulevat yhä suosituimmiksi. Luonnollinen maanviljely (Natural agriculture) on näillä kriteereillä tämän listan kärjessä. Liettualaisten ekokylien asukkaat perustivat luonnollisen maanviljelyn menetelmistä kiinnostuneille kansallisen verkoston.

	VILJELYTAPA		
	Tavanomainen	Luomu	Luonnollinen
Mekaaninen kyntö	Kyllä	Kyllä	Ei
Kasvien kasvun säätely	Synteettiset tuholais- ja rikkakasvimyrkyt	Luonnonmukaiset tuholais- ja rikkakasvimyrkyt, vuoroviljely	Kate

Tärkeimmät erot tavanomaisen, luonnonmukaisen ja luonnollisen viljelyn menetelmien välillä.

Mitä on luonnollinen maanviljely?

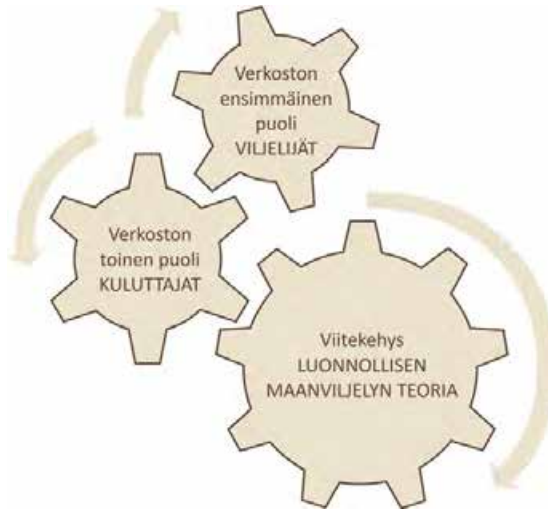
Luonnollinen maanviljely on erilaista kuin tavanomainen ja luonnonmukainen viljely, koska se perustuu puhtaasti luonnollisiin prosesseihin. Tavanomaisessa ja luomuviljelyssä maaperää jatkuvasti köyhdytetään ja tuhotaan, kun taas luonnollisessa viljelyssä maaperän hedelmällinen kerros kasvaa jatkuvasti vuosittaisen ruohokatteen ansiosta. Kasvit kaatuvat maahan, jossa erilaiset mikro-organismit hajottavat ne, ja niistä tulee luonnollista lannoitetta ja ravintoa viljelykasveille. Ylijäämä säilötään humuksena. Päinvastoin kuin tavanomaisessa viljelyssä, luonnollisessa viljelyssä maata ei kaiveta, harata tai kuokita. Näin maa saa luoda oman luonnollisen rakenteensa, mikä takaa hyvän ilmankierron, kosteuden ja rikkaan ympäristön eläville mikro-organismeille. Luonnollisia prosesseja voidaan matkia peittämällä maa katteella – vanhoilla eloperäisillä materiaaleilla, kuten: kuivalla heinällä, lehdillä, sahanpurulla ja niin edelleen (kosteuden tasapainottaminen tai rikkaruohojen kasvun heikentäminen on vain sivu-, ei pääasiallinen vaikutus). Bakteerit ja sienet, jotka hajottavat eloperäistä katetta, vapauttavat hiilidioksidia maahan. Hiilidioksidi on painavampaa kuin ilma, mikä tarkoittaa että se imeytyy maahan, jossa se sulaa ja muuttuu ravintoaineeksi kasveille. Tätä viljelymenetelmää käyttämällä sekä tuotteiden laatu että ympäristön tila on parempi ja terveellisempi. Lisäksi näin viljeltyjen alueiden satojen pitäisi olla suurempia kuin tavanomaisessa viljelyssä. Loppujen lopuksi ei ole tarvetta ostaa lannoitteita, tuholais- tai rikkakasvimyrkkyjä, koska maan mikro-organismien tasapaino luo esteen kasvitaudeille ja patogeenisille organismeille.

*Laimiksen luonnollisesti viljelty puutarha.
Valokuva: Živilė Gedminaitė-Raudonė*

Yhteistyön tarve luonnollisesta maanviljelystä kiinnostuneiden välillä

Vuonna 2008 Liettuan ekokyläliikkeen jäsenet loivat uuden sukupolven verkoston. Se on hajautettu kaksipuolinen, luonnollisen maanviljelyn menetelmillä kasvatettujen kasvien ja hedelmien tuottajia ja kuluttajia yhdistävä verkosto.

Luonnollisen maanviljelyn kaksipuolinen verkosto

Ensiaskelena luotiin verkkosivusto www.gerazemdirbyste.lt. verkoston viitekehukseksi ja ekokylissä asuvien luonnollisesta maanviljelystä kiinnostuneiden foorumiksi. Verkoston jäsenten määrä kuitenkin kasvoi nopeasti, mikä johtui yleisestä kiinnostuksesta luonnollisia ja terveellisiä kasviksia ja hedelmiä kohtaan. Yli puolet uuden verkoston jäsenistä eivät katso kuuluvansa ekokyläliikkeeseen. Heille luonnollinen viljely on hyödyllistä, koska ruuan kasvattaminen itse on halvempaa kuin sen ostaminen. Muille ruuan laatu on ratkaiseva seikka, koska kauppakeskuksista tai marketeista ostetun ja itse luonnollisen viljelyn menetelmillä kasvatetun ruuan välillä on eroa. Suurimmalle osalle näistä ihmisistä tärkeää ei ole vain heidän terveytensä ja ruokailutapansa, vaan myös kestäväällä tavalla eläminen vahingoittamatta luonnon lakeja ja tukemalla ekokyläliikkeen ajatuksia.

Luonnollisen maanviljelyn verkoston toiminnot

*Laimis hyödyntää puutarhassaan lampea käyttämällä kaislaa katteena.
Valokuva: Živilė Gedminaitė-Raudonė*

Luonnollisen maanviljelyn tekniikoita käyttämään pyrkivien ihmisten epämuodollisen virtuaalisen vuorovaikutuksen aikana tuli esiin tarve seminaareista, joissa kiinnostuneet tai viljelyn harjoittajat voisivat vaihtaa tietojaan ja jakaa kokemuksiaan. Tämän tarpeen seurauksena alettiin järjestää luentoja ja käytännön työpajoja, sekä konsultaatioita, jolloin luonnollisen maanviljelyn asiantuntijat saapuivat tiettyyn kylään kertomaan luonnollisen maanviljelyn periaatteista ja auttamaan niiden soveltamisessa paikallisiin olosuhteisiin. Tulevaisuudessa useat ekokylien asukkaat tulevat tekemään tätä työtä, seminaareista ja konsultaatioista tulee heidän pääasiallinen toimensa ja elinkeinonsa.

Verkoston jäsenten välinen yhteistyö auttaa luonnollisen maanviljelyn parhaiten käytäntöjen ja kokemusten kokoamisessa, sekä teknologian kehittämisessä, teoreettisen tiedon muuttamisessa käytännöiksi ja niiden soveltamisessa liettualaisiin olosuhteisiin. Saulius Jasionis, yksi verkoston perustajista ja luennoitsija, sanoo: "Ihmiset, jotka haluavat käyttää luonnollisen maanviljelyn menetelmiä, ovat hajallaan ympäri Liettuaa, mutta kun he kokoontuvat yhteen heillä on mahdollisuus

jakaa kokemuksiaan. Kun kaikki kokemukset ja parhaat käytännöt kootaan yhteen, analysoidaan ja systematisoidaan, lopputulos saavutetaan paljon nopeammin. Joidenkin ihmisten on myös helpompaa seurata tunnettuja ja tutkittuja tekniikoita kuin kokeilla itseksensä. Verkosto auttaa heitä luentoja ja käytännön työpajojen avulla.”

Alussa luonnollisesta maanviljelystä kiinnostuneet liettualaiset luottivat N.I. Kurdiumovin kirjoihin, jotka pyrkivät edistämään viljelyä, jossa maata ei työstetä. Lopulta kuitenkin kokeilujen, tiedon keräämisen ja N.I. Kurdiumovin neuvojen käytännössä soveltamisen kautta kehitettiin uusi, ainutlaatuinen teoria, mikä täydensi hänen opetuksiaan ja suositteli Liettuan ilmastoon parhaiten sopivia tekniikoita.

Verkosto ei palvele vain luonnollista maanviljelyn menetelmiä ja tuotteita käyttävien yhteistyötä ja vuorovaikutusta, vaan toimii myös kattavana tiedonlähteenä niille, jotka haluavat ostaa luonnollisen maanviljelyn menetelmillä tuotettuja tuotteita. Vuonna 2011 perustettiin **luonnollisesti viljeltyjen tuotteiden kaupankäyntijärjestelmä** ja viljelijät ovat alkanet myydä tuotteitaan. Tietoa myyjistä löytyy verkkosivuilta.

Verkoston jäsenet ovat valmistelleet vaatimukset tuotteiden sertifiointille. Ne sisältävät pakollisen tiedon viljelyolosuhteista, tarkan maanviljelytekniikkakontrollin ja tuotteen viimeisen myyntipäivän. Luonnollisen viljelyn sertifiointisääntöjen mukaisesti tuote tulisi myydä 24 tunnin sisällä siitä hetkestä kun se on poimittu. Suurin osa tuotteista myydään viljelypaikoilla ja marjat, vihannekset ja hedelmät poimitaan vasta kun asiakas on saapunut. Näin varmistetaan tuotteiden tuoreus ja paras laatu, erityisesti kun otetaan huomioon, että marjat menettävät osan vitamiineistaan ja muista bioaktiivisista osistaan jo muutaman minuutin, hedelmät yhden tunnin jälkeen poimimisesta. Jotkut vihannekset säilyvät tuoreina pitemmän ajan, mutta yleisesti ottaen kaupasta ei ole mahdollista ostaa tuoreita vihanneksia, koska ne menettävät tuoreutensa ja osan tärkeistä elementeistään kauppaan tuonnin, varastoinnin, jakelun, pakkauksen ja kuluttajalle myymisen aikana.

Verkoston jäsenet etsivät jatkuvasti uusia vetovoimaisia tapoja levittää tietoa luonnollisesta viljelystä. Järjestettiin esimerkiksi ”maistelutapahtuma” luonnollisen viljelyn tuotteille. Idea ehdotti Laimis Žmuida, yksi liettualaisten ekokyläiden edustajista, joka halusi valita herkullisimmat perunat tulevaisuuden viljelyä varten ja alkoi maistella kasvattamiaan 13 eri perunalajiketta. Hän keitti ja paistoi perunoita, vertaili makuja ja teki muistiinpanoja. ”Rakastin maistelemisen prosessia, joten ajattelin että voisi olla mukava idea jakaa sellaisia kokemuksia toisten kanssa ja järjestää yleisötapahtuma”, Laimis kertoo. Ensimmäinen Maistelutapahtuma järjestettiin ravintola ”Gurme”:ssa Kaunasissa epäilyjen, jännityksen ja pienen pelon siivittämänä – mitä jos kukaan ei pidä siitä? Tapahtuma onnistui hienosti, koska osallistujat olivat luonnollisesta maanviljelystä kiinnostuneita ja ihmisiä, jotka välittävät siitä mitä syövät. Tästä syystä nämä ihmiset pystyivät helposti erottamaan perunoiden väliset makuerot. Maisteltavaksi valmisteltiin 9 eri perunalajiketta ja osallistujille annettiin maistettavaksi 9 keitettyä ja 9 paistettua perunanpalasta. Perunat keitettiin ja paistettiin ilman suolaa tai öljyä, jotta niiden todellinen maku tulisi esiin. Vaikka tämän tapahtuman tärkein tavoite oli löytää tuotteen luonnollinen maku, osallistujat saivat myöhemmin kokeilla perunoita myös mausteiden tai voin kanssa. Maistelutapahtuma kesti noin kolme tuntia. Tapahtuma auttoi osallistujiaan paitsi valitsemaan parhaat ja tulevaisuuden viljelyn arvoiset

*Kasvikset valmiina toimitettaviksi asiakkaille.
Valokuva: Ieva Lučiūnaitė*

*Erilaisia perunoita
”Maistamisjuhlan” osallistujia varten.
Valokuva: Roberta Sabaliauskaitė*

perunalajikkeet, myös saamaan tärkeää tietoa tältä alueelta. Taukojen lomassa kolme asiantuntijaa piti luentoja. Luonnollisen maanviljelyksen alullepanija Liettuassa, Saulius Jasionis, puhui perunan alkuperästä ja historiasta ja niiden erilaisista kasvatustavoista. Tapahtuman isäntä Laimis Zmuida kertoi tarinoita erityisistä perunalajikkeista, ja ravintolan omistaja ja keittiömestari Nerijus Vasiliauskas jakoi neuvoja siitä kuinka ruokaa maistetaan niin, että sen erityinen maku voidaan aistia. Koska tapahtuma oli onnistunut, verkoston jäsenet aikovat luoda siitä perinteen ja järjestää lisää maistelutapahtumia, joissa maistellaan perunoiden lisäksi myös porkkanoita, herneitä, salaatteja, tomaatteja ja retiisejä.

Siementen ja taimien vaihtamisen tapahtumasta tuli vuosittainen perinne. Tapahtuman ajatuksena on vaihtaa hyvälaatuisia, kokeiltuja ja omissa puutarhassa kasvatettuja siemeniä ja taimia verkoston jäsenten kesken. Joskus ihmiset tuovat vaihdettavaksi ulkomailta tuotuja, suurelle osalle liettualaisista tuntemattomia siemeniä. Siemenet ovat markkinoiden päävaluutta, ja vain harvoin haluamiaan siemeniä pääsee ostamaan rahalla, koska kaikki osallistujat haluavat vaihtaa siemenensä joihinkin uusiin kasveihin.

Dalia Vidickienė

Lisälukemista luonnollisen maanviljelyn menetelmistä:

· Курдюмов Н. И. (2012). Умный сад и хитрый огород. Владис, ISBN: 978-5-9567-1611-3

· Fukuoka M. (2001), *The One-Straw Revolution. Other India Press (Eighth impression)*, ISBN: 81-85569-31-2.

· Hart R. (1991, 1996 revised). *Forest Gardening: Rediscovering Nature and Community in a Post-Industrial Age*, Green Books (UK) ISBN: 1-900322-02-1

Verkoston kotisivut: <http://www.gerazemdirbyste.lt/>

PERHEKOULULIIKE PIEBALGAN EKOYHTEISÖSSÄ, LATVIA

Piebalgan yhteisön aktiivit päättivät perustaa oman perhekoulun Jaunpiebalgaan perustuen eurooppalaiseen ja amerikkalaiseen kokemukseen sekä havaintoihin perinteisen koulutusmallin lapsille tarjoamista koulutuksellisista ratkaisuista. Tätä perhekoulua voidaan pitää vaihtoehtona nykyiselle Latvian koulutusjärjestelmälle. Koulun perustajat ovat sitä mieltä, että nykyinen latvialainen koulutusjärjestelmä ei tarjoa sopivaa peruskoulutusta lapsille. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että liike ei hyväksyisi lasten kouluttamista.

*Vanhän käsityötaidon oppimista.
Valokuva: Daina Saktiņa*

Ekokoulun/perhekoulun idea perustuu siihen ilmiöön, että lapset omaksuvat tietoa vapaaehtoisesti ilman mitään painetta, sen näkemiseen, että kaikki älylliset ja henkiset aktiviteetit suuntautuvat yhteisön itseopiskeluun, mikä tarkoittaa, että ympäristö edistää elinikäistä oppimista. Katsotaan, että lapsen tulisi saada tietoa jota hän voi soveltaa arjessa. Lasten tekemiä aloitteita, osallistumista päätöksentekoprosesseihin ja heidän sosiaalista elämäänsä tuetaan.

Koulun perustaminen on suunnitteluprosessin vaiheessa: keskustellaan koulun lähtökohdista, esitellään ideaa julkisesti samalla kun koulun konseptia kehitetään. Idea koulun perustamisesta perustui:

1. heidän ajatukseensa siitä millainen koulutuksen tulisi olla, ja miten se palvelisi paremmin heidän lapsiaan ja heitä itseään
2. neuvotteluihin perheiden kanssa, jotka jo kouluttavat lapsensa kotonaan
3. kokemusten yleistämiseen ja hyviin esimerkkeihin muissa maissa toimivista samanlaisista

kouluista.

14 aikuista ja 17 lasta osallistuivat ekokoulun kehittämishankkeeseen vuonna 2012.

Ekokoulun idean luoja

Piebalgan Ekokoulun ideaa edistää yhdistys ”Piebalgan ekologisesti kestävä omavarainen yhteisö”. Yhdistyksen perustamisen syynä oli ekokoulu-idean toteuttaminen, koska nähtiin, että oikeussubjektilla on enemmän mahdollisuuksia toiminnan harjoittamiselle ja idean esittämiselle laajemmin yhteiskunnassa.

Yhdistyksen tavoitteena on ”luoda uudentyyppinen perheiden ja samoin ajattelevien ihmisten yhteisö, jossa jokainen elää täyden potentiaalinsa mukaisesti sitoutuneena suhteisiin, jotka perustuvat viisauteen ja rakkauteen, ja näkee toisen ihmisen Jumalan antamana mahdollisuutena tulla aidosti onnelliseksi”.

Ekokoulun (perhekoulun) konsepti

Konsepti on jumalaisen maailman luomisen periaatteen ilmentämistä tai uudistamista, alkaen omasta itsestä ja perheestä, laajentaen viisaan rakkauden kulttuuriympäristöä. Tätä prosessia aikaansaa peruseriaatteiden, kuten ahkeruuden, oivallusten ja jakamisen, toteuttaminen.

Perhekoulun peruseriaatteet

Jotta periaatteet toimisivat, koulussa sovelletaan seuraavia menetelmiä:

- suoran havainnoinnin menetelmät (keskittyminen, meditaatio, rukoukset)
- erityisen ongelmanratkaisun suunnittelua konkreettisten tavoitteiden saavuttamiseksi elämässä vastauksena mahdollisuuksiin tai haasteisiin
- yksilöllisten ratkaisujen kehittäminen elämän henkisten/ älyllisten toimintojen tai suunnitelmien kehittämiseksi tai oman elämän mission toteuttamiseksi
- juhlia, vuodenaikarituaaleja, oivalluspiirejä ja yhteistä työtä tai yhteistoimintaa esim. tapahtumien suunnittelemiseksi ja järjestämiseksi.

Sitä opetetaan noudattaen seuraavia periaatteita:

- ekologinen elämäntapa ja Latvian kansalliset perinteet
- ihminen kokonaisuutena (fyysinen, elinvoimainen, tunteellinen, älyllinen, henkinen)
- elinikäinen oppiminen
- inhimillinen pedagogiikka (rakkauden pedagogiikka).

Perhekoulujen peruselementti on perhetyöpaja, joita johtaa toiminannohjaaja, joka toimii osapuolena yhteistyössä muiden perheiden työpajojen kanssa (mm. tuotteiden kehittäminen ja vaihtaminen), auttaen kestävän omavaraisuuden syntymisessä. Toiminannohjaaja on inspiraation lähde perhetyöpajojen luomisessa.

”Opiskelumateriaali” hankitaan keskittymällä yhdeksään työpajaan, jotka korvaavat perinteisiä oppiaineita. Lapsi valitsee ja ymmärtää mikä aihealue kiinnostaa häntä, työpajoja ei pidetä tiettyinä aikoina, toisin sanoen ei ole olemassa opintoaikataulua. Oppimisen tiedollinen prosessi kattaa kaikki työpajat arjessa. Yhdeksän oppiaineen malli koostuu seuraavista:

1. Jumalan oivaltaminen (jooga, meditaatio, esoteria jne.).
2. Taiteet.
3. Sosiaaliset suhteet.
4. Luontosuhteet.
5. Ekoteknologiat.
6. Ekorakentaminen.
7. Elinkeinot.
8. Hedelmät (kaikki mitä saadaan huolehtimalla luonnosta).
9. Luonnosta huolehtiminen.

Ekokoulun järjestäjät työstävät opiskeltavien asioiden runkoa ja menetelmiä. Yleisesti tavoitteena on kattaa kaikki opinalat.

*Puutarhan suunnittelua perheen maatilalla.
Valokuva: Daina Saktiņa*

Ekokoulussa ei ole ikäryhmiin perustuvaa luokittelua, koulu tarjoaa elinikäistä koulutusta, mikä tarkoittaa, että lapsi, nuori tai aikuinen oppii koko ajan. Jokaisen ihmisen oppimisprosessin katsotaan alkavan hänen hedelmöitymisestään ja päättyvän kuolemaan.

Ekokoulun opettajat ovat vanhempia, jotka jakavat kokemustaan lastensa kanssa. Oppiminen tapahtuu yksilöllisesti jokaisessa perheessä (lapset, isä, äiti, isovanhemmat jne.), joten Ekokoulu ei ole paikka johon lapsi tuodaan tietyn ajaksi oppimaan tiettyjä oppiaineita.

Opetus tapahtuu koko päivän jatkuvien keskustelujen muodossa, koska ajatellaan, että lapsen oppimisprosessi alkaa hänen heräämisestään. Noudatetaan latvialaisen aurinkokalenterin periaatteita. Koulun aktiivinen työskentely alkaa heti joulun jälkeen, ja se on yhteydessä luonnon heräämisen prosesseihin, ja kouluvuoden loppu on martinpäivänä, jolloin koulun jokaisen osallistujan vuoden aikana omaksumat arvot (tiedot, taidot, saavutukset, moraalinen kehitys ym.) arvioidaan. ”Savaiteja”

noudatetaan (9-päiväistä viikkoa – maanantai, tiistai, keskiviikko, torstai, perjantai, lauantai, seitsemäs päivä, puolifiesta ja fiesta).

Koulussa ei ole oppitunteja eikä kokeita. Itsetunto on tärkeää, oppilaat arvioivat itseään ja muita.

- Aluksi vapautaa lapsi yksityisomistuksen tunteesta, sen jälkeen anna hänelle tietoa. Se on hänen koulutuksensa.
- Aluksi eristä lapsi pahalta, sen jälkeen tuo hänet lähemmäs tietoa. Se on hänen koulutuksensa.
- Aluksi vähennä lapsen kateutta, sen jälkeen kiinnitä hänen huomionsa tietoon ja vahvista tätä huomiota. Se on hänen koulutuksensa.
- Aluksi kynnä lapsen identiteettiä, sen jälkeen kylvä tieto häneen. Se on hänen koulutuksensa.
- Aluksi kasvatat lapsi, sen jälkeen opeta häntä. Se on hänen koulutuksensa.

Toistaiseksi Ekokoulun kehittäjät suunnittelevat yhä kuinka houkutella lisää vanhempia mukaan ja levittää ideaa koulusta julkisesti.

Alvis Zukovskis – Piebalga Latvian Society, yhdistyksen ”Development JP” jäsen.

Koulun kotisivut: http://www.philos.lv/Gimenes_skola.html

Lisälukemista:

Perhekoulun konseptista:

· <http://www.familiesinschools.org/about-us/mission-history/>

· <http://www.syvfamilyschool.org/Welcome.html>

Humanitaarisesta pedagogiikasta:

Амонашвили Ш.А., 2010. „Как любить детей (опыт самоанализа)”. Донецк: Изд-во «Ноллидж»)

NEUVOJA EKOKYLÄLLE, JOKA ALOITTAÄ YHTEISÖLLISEN LUOVUUDEN VAIHEEN

(perustuen Itämeren alueen ekokyläien kokemuksiin)

- Käyttäkää opettamisen prosessia mahdollisuutena oppia itse.
- Perehtykää uuden sukupolven verkostoitumismalleihin ja hyödyntäkää niitä käytännössä.
- Käyttäkää kaikkia mahdollisuuksia tehdä yhteistyötä poliittisten, valtiollisten, liiketoiminta- ja kansalaisjärjestöjen kanssa levittääksenne ekokyläliikkeen ajatuksia yhteiskunnassa.
 - Jos ekokylällänne tai ekologisella projektillänne on arvokkaita ideoita, palveluita tai tuotteita tarjottavaksi laajemmalle yleisölle, liittykää virtuaaliseen Ekokyläreitti-verkostoon nimeltä Ecovillage Road. Lisätietoa verkkosivuilla: <http://www.ecovillageroad.eu>.

KIITOKSET

Itämeriohjelmaan (2007-2013) kuuluneesta ”Kestävän maaseutukehityksen ekokylät” –hankkeesta vastaava tiimi tahtoo kiittää Euroopan Unionia mahdollisuudesta toteuttaa tämä hanke ja jakaa ideoita ja tuloksia laajempaan yhteiskuntaan. Hankkeen tavoitteena oli tukea ekokyläkehitystä ja siten edistää kestävämpää elämäntapaa Itämeren seudun maaseutualueilla. Hankkeen ovat toteuttaneet hankekumppanit Liettua (hankkeen johtava kumppani), Suomesta, Latviasta, Puolasta ja Ruotsista; lisäksi hankkeessa on ollut liitännäiskumppaneita Valko-Venäjältä, Suomesta, Saksasta, Venäjältä ja Ruotsista. Hanke kesti vuodesta 2010 vuoteen 2013.

Hankkeen tärkeimmät tuotokset sisältävät kolme käsikirjaa, jotka perustuvat tapaustutkimuksiin pääosin Itämeren seudun ekokylästä. Tämä käsikirja, nimeltään ”Elämää harmoniassa: inspiroivia tarinoita ekokylästä”, käsittelee ekokylän perustamiseen ja hallinnointiin liittyviä ohjeita, sekä ekokyläkehityksen sosiaalisia näkökohtia. Kaksi muuta käsikirjaa ”Inspiroivia tarinoita ekokylästä: kokemuksia ekologisista teknologioista ja käytännöistä” ja ”Yrittävä ekokylä – yhteisöön vauhtia vihreällä liiketoiminnalla” keskittyvät ekoasutuksen käytäntöihin ja ympäristöystävälliseen teknologiaan, sekä ekokyläyhteisöissä harjoitettaviin ekologisiiin liiketoimintatapauksiin. Hankkeen muut keskeiset tuotokset sisältävät internet-pohjaisen ekokyläkehityksen sosioekonomisen kestävyuden arvioinnin työkalun (katso www.balticecovillages.eu/ecovillage-sustainability-self-evaluation-test); Ekokyläreitit Itämeren alueelle (www.ecovillageroad.eu/) sekä ekokyläkehitykseen liittyviä suosituksia päätöksentekijöille.

Tämän käsikirjan sivuille taltioiduun työhön on osallistunut suuri joukko ihmisiä. Hanke on koonnut yhteen suuren määrän monipuolista, ekologista asiantuntijuutta, sisältäen tutkijoita, kansallisia ekokyläverkostoja ja ekokyläasukkaita. Tämän käsikirjan toimittajien roolissa haluamme ilmaista kiitollisuutemme kaikille ekokyläasukkaille ja asiantuntijoille, jotka ovat ystävällisesti jakaneet kokemuksiaan ekoteknologioista ja käytännöistä, joko tarinoiden kirjoittajina tai haastateltavina ja tiedon lähteinä. Haluamme kiittää myös käsikirjan tekemiseen osallistuneita tapaustutkimusten kirjoittajia ”Kestävän maaseutukehityksen ekokylät” –hankkeen maatyöryhmiä.

Tässä käsikirjassa olevien tapausten ja tarinoiden sisällöt ovat yksin kirjoittajiensa vastuulla ja ne heijastavat heidän kokemuksiaan ja mielipiteitään. Näin ollen, vaikka kirjoittajat uskovat käsikirjassa esitetyn tiedon olevan luotettavaa, emme voi taata sen virheettömyyttä tai täydellisyyttä.

Kiitämme Euroopan Unionia taloudellisesta tuesta (Euroopan aluekehitysrahasto). Euroopan Unionin Itämeriohjelman 2007-2013 osittain rahoittaman hankkeen rahoitus muodostui useista lähteistä. EU:n merkittävän panoksen lisäksi hankkeen kokonaisbudjetin rahoitukseen osallistuivat lukuisat lähteet hankkeen kumppanuusmaista, ja haluamme kiittää myös kaikkia heitä.

Toivotamme lukijoillemme inspiroivia hetkiä tarinoiden parissa! Saadaksesi lisätietoa hankkeesta, vieraile osoitteessa www.balticecovillages.eu.

Vilna, 02.09.2013

Hanketyöryhmä

Hankkeen johtava kumppani

Lithuanian Institute of Agrarian Economics, www.laei.lt

Hankekumppanit

Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus, www.mtt.fi

Latvian State Institute of Agrarian Economics, www.lvaei.lv

Suderbyn osuuskuntayhdistys, www.suderbyn.se

The West Pomeranian Business School, www.zpsb.szczecin.pl

Hankkeen liitännäiskumppanit

www.zegg.de

www.ftacademy.ru

www.gen-europe.org

www.slu.se

www.ecohome-ngo.by

www.permaculture.se

www.ekobyar.se

www.cbss.org

www.cisr.ru

BEN (Baltic Ecovillage network)

Suomen kestävän elämäntavan yhteisöt ry
(www.rihmasto.fi/skey)

www.balticecovillages.eu

www.ecovillageroad.eu

Part-financed by the European Union (ERDF)

Elämää harmoniassa: inspiroivia tarinoita ekokylästä. Toimittaja: Dalia Vidickienė. Vilna: BMK leidykla, 2013. 124 sivua.

ISBN 978-609-8080-41-4

Nykyään yhä useammat ovat alkaneet pohtia, kuinka luoda sellainen elämäntapa, joka ei vaaranna harmonista elämää maapallon ja muiden ihmisten kanssa. Ekokyläliike tarjoaa runsaasti vastauksia tässä yhteydessä herääviin kysymyksiin. Tämä kirja esittelee eurooppalaisen ekokyläliikkeen mielenkiintoisimpia ja tehokkaimpia käytäntöjä etenkin Itämeren alueelta. Jos luet kirjan alusta loppuun, voit kokea osallistuvasti virtuaaliselle kierrokselle eurooppalaisiin ekokyläihin. Opit tuntemaan ekokylän elämänkaaren vaiheet: vision muodostumisen ja kylän perustamisen; kylään asettumisen ja uudessa yhteisössä elämisen ensimmäiset vuodet; kehitykselliset muutokset ja niiden hallinnan yhteisössä sekä vaiheen, jossa ekokylästä tulee ekokyläliikkeestä aktiivisesti tietoa jakava keskus. Jos etsit tiettyjä ratkaisuja, voit vapaasti käyttää kirjan kappaleita kuten Lego-palikoita: lue kappaleet, jotka käsittelevät sinua kiinnostavia aiheita ja valitse ratkaisut, jotka sopivat parhaiten tarpeisiisi ja arvoihisi.

Painopaikka ”BMK Leidykla”, J. Jasinskio 16, 03163 Vilna
info@bmkleidykla.lt, www.bmkleidykla.lt

